

ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཟབ་དོན་སྒྲུང་བྱེད།

མཇུག་པ་པོ། འཇམ་མགོན་ཐུགས་མཐུན་ཡས།

༡༡། །ཕྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྲེ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྒྱུང་
དུའི་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བ་ཟབ་དོན་སྤྱིང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ། སྤྱོད་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་གྲུས་
པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

མི་བསྐྱོད་རིགས་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་ནོར་བུ་འཕྲོན་ཀའི་ཅོད་པན་གཙུག་ན་མཛེས། །

སྤྱིབ་པའི་རྒྱལ་སྤངས་མཁའ་ལྗང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་སྤྱིད་ལས་འདས། །

དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱ་སྤྲེས་རྒྱས་པས་ཕྱག་ན་རབ་མཛེས་ཞིར་དབྱེས་མིན། །

འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་རང་བྱུང་རྒྱལ་དང་དབྱེར་མེད་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མར་འདུད། །

རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་བདེ་(༢༢)ཆེན་དབྱེས་པར་རོལ་དེ་དང་། །

མཐའ་ཡས་གསང་བ་སྤྱད་ཅིང་སྟོན་མཛད་གྲུབ་པ་དོན་ཅན་གྱི་ཆོགས། །

གསང་བའི་འབྱུང་གནས་རྣལ་འབྱོར་མ་དཔལ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་ཆོགས་བཅས་ཀྱིས། །

ཐུགས་བརྩེར་དགོངས་ལ་དོན་བཞིན་འཆད་པའི་སྤྱོད་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་སྤྱོད་ཅིག །

དེང་སང་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་དང་བཙོན་འགྲུས་དམན། །

བྱུང་པར་སྐལ་པ་དམན་པའི་གཞན་དབང་གྱུར། །

རྒྱུང་ཟུང་དཀའ་བ་རྒྱ་མཚན་བྱས་ནས་ཀྱང་། །

བཤད་དང་སྐྱབ་པའི་ལམ་བཟང་ཙམ་གྱིས་འཛོག། །

སྟོན་གྱི་རྒྱས་འགྲེལ་ངོ་མཚར་ཅན་མང་ཡང་། །

ཕལ་ཆེར་ལུང་རྒྱན་ཙམ་ཡང་འཛིན་པ་མེད། །

གནད་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་(༢༣)གོ་བ་ཉིན་མེད་སྐར། །

དེ་བས་བཞི་བ་འདིའང་དོན་མེད་མིན། །

རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །

ཡོངས་འཛིན་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་དམ་པའི་བར། །

བཤད་པའི་རྒྱན་དང་ཉམས་སྟོང་མ་ཆད་པས། །

གཅེས་པ་སྤྱིང་པོ་བཟུང་ནས་གོ་བདེར་བཤད། །

རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་མཁའ་རྟོགས་དང་
ཕྱིན་ལས་མངའ་བ། ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཀུན་པ་རང་བྱུང་དོན་ཞེས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་མཚན་ཉི་ཟླ་ལྟར་
གསལ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་པོ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་

གཞུང་ལུགས་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཅེས་བྱ་བ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

གཞུང་གི་མཚན་གྱི་དོན། དགོས་འབྲེལ་བསྐྱེད་དོན་བསྟན་པ། གཞུང་དངོས་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་ཅེས་འཆད་ཆེན་པོས་དབང་རབ་མཚན་གྱི་སྤྱི་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་ཅེས་ཐེག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་གསང་བ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རིགས་ཅན་ལས་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་ཟབ་མོ།

དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །

འབྲས་བུ་སྤྱེ་བའི་རིམ་པའོ། །(༣ན)

ཞེས་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆད་མ་ལས་གསུངས་པའི་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟས་དང་སེམས་གཉིས་ལས། སེམས་ནང་གི་བདག་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྟས་ནང་གི་བདག་ཉིད་དེའི་རང་འོད་ལས་ཤར་བའི་མཚན་དཔེ་གཞན་དོན་ཅེས་ལྟས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། བརྟེན་པ་དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ། རྟེན་རྣམ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན། ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་བསྐྱེད་གནས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་ནང་གི་དོན། དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་སྐལ་པ་མཚན་གྱི་ལྟར་པ་རྣམས་ལ་དྲང་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དེས་པའི་དོན་དུ་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པར་དོན་ཅེས་ཐེག་པའི་གསང་བ་ཅི་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པར་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འཆད་པ་ལ་གཞུང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བརྟེན་བྱ་དགོས་པའི་དོན། བརྟེན་བྱེད་བསྐྱེད་པའི་དོན། གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བའི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།

བསྟན་བཅོས་འཆད་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་ཐོག་མར་དགོས་པའི་དོན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བརྟེན་པ།

ཞེས་གསུངས་(༣བ)པའི་དགོས་དོན་ལ་གསུམ། སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་བསྟན་བྱའི་སྤྱིང་པོ་ལས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟས་སེམས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ནི་འདིར་བརྟེན་པར་བྱ་བ།

མཐའ་རྒྱལ་ཚུལ་བཞིའི་སྒྲིམ་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ལྷུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་གི་མཛོད་དུ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་སྒྲིམ་བུ་ཁ་འབྲེད་པ་ལ་སྒྲིམ་མེ་དང་ལྗེ་ལྟ་མིག་ལག་དུ་བྱིན་པ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་མཚན་དམན་ཀུན་གྱི་གསལ་བར་རྟོགས་རྒྱས་པ་ནི་དགོས་པ།

དཔལ་པོའི་ཁྱིམ་དུ་གཏོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་པས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་ཅིང་རྩོལ་བ་ལྟར། རང་

གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟས་སེམས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་དེའི་དྲི་མ་སྦྱང་བ་དང་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་མོས་ཀྱིས་སློ་སྦྲ་དང་ས། ཐོས་པས་གནས་ལུགས་གོ། བསམ་པས་ངེས་ཤེས་རྟོག་། སློམ་པས་ཐོག་མར་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། མཐར་རྟོགས་གོམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བས་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་ས་ལམ་རིམ་པར་བཞོད་དེ་རྩི་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་ཉིད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་(༧)ཆེན་པོ་ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་འདིར་མདོར་བསྟུན།

ཁྲུང་གི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས།

དང་པོ་ལ་བཞི། དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ། དེའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ། རྣམ་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པས་བསྟུས།

ཕྱི་མ་ལ་དུམ་བུ་བཙུ་གཅིག་སྟེ་ཐོག་མར་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྦྱར་བསྟན། དེ་ནས་སྤྱིད་པར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ལུས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ། དེ་ལ་གནས་པའི་རྩ། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཐིག་ལེ། གནས་སྐབས་བཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ། ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནང་དུ་སྦྱར་བ། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་བ། སྦྱང་གཞི་སྦྱང་བྱེད་ཆོས་མཆུངས་སུ་བསྟན་པ། ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ། མཐར་དེ་དག་འཇིག་ཅིང་སྤྱད་པ་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཇུག་བསྟུ་བའི་སྟོ རྣམ་རིག་འཛིན་གྱི་སྟེ་སྟོན་བཤད། རྒྱལ་བའི་སྤྱིན་ལས་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་བསྟོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་(༧)མཇེད། ཅོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བསྟུས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ལའང་གཉིས། བརྗོད་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ། རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་ལོ།

དང་པོ་ནི། གསང་འདུས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས།

རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་འབྲེལ་བའི་དོན། །

འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །

གཞི་དང་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་དང་། །

མི་འཕྲོགས་པ་ཡི་ཕྱེ་བ་ཉིད། །

གཞི་དང་རང་བཞིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་བཞིན་མི་འཕྲོག་འབྲས་བུའོ། །
གཞི་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱ་བ་སྟེ། །
གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་སྟེ། གཞི་ལུས་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སློན་བྱེད་དབང་དང་གོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
ཐབས་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་བཅེངས་པས། གནས་སྐབས་བཞིའི་འབྲུལ་པ་རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས། རྩ་
མས་མི་འཕྲོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲིང་པོའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་སྤང་བས་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་པར་འབྱུང་བས་
ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུར་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་རྒྱ་ཁྱེན་གྱི་རྣམ་བཞག་མ་ཤེས་ན་རྒྱ་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་འདོད་པ་དང་
རིགས་མི་མཐུན་རྒྱར་འདོད་(ཡན)པ་སོགས་སྤྱི་ལོ་པ་དང་མཚུངས་དྲུགས་པས་རྒྱ་ཁྱེན་སྤྱིར་བསྟན་པའི་
དུམ་བུ་དེ་དང་པོར་བཤད།

དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་ལ་འཇུག་དགོས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་ངོ་ཤེས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་པ་ལུས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན།

ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྩ་ལ་བརྟེན་ཞིང་རྩ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལ་རྩའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པ་བསྟན།

རྩ་དེའང་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་ཤིང་རྒྱང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལ་རྒྱང་གི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞི་པ་བསྟན།

རྩའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ཞིང་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པ་ལ་ཐིག་ལེའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྔ་པ་བསྟན།

རྩ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་བཞི་པོ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲུག་པ་
བསྟན།

འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལུས་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལས་གྲུབ་པས་དེ་ངོ་
ཤེས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུན་པ་བསྟན།

འབྲུལ་པ་འཆིང་བའི་ཐབས་སེམས་འཛིན་པ་དང་སྤྱི་ནང་གི་དོན་ཤེས་པ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་
ལ་དབང་འབྱོར་བའི་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱུད་པ་བསྟན།

འབྲུལ་པ་འཆིང་བའི་ཐབས་རགས་(ཡབ)པ་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་མིན་པར་སྦྱང་གཞིའི་གངས་དང་མཉམ་
པའི་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགུ་པ་བསྟན།

བསྐྱེད་རྫོགས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བརྒྱུ་པ་བསྟན།

མཐར་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུམ་བུ་བཅུ་གཅིག་པ་བསྟན།

མཐར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་སྟོང་གི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལ་རག་ལས་པས་སྤྱི་མ་མེད་ན་
སྤྱི་མ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་དངོས་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་
བཅའ་བ། གཞུང་དོན་དངོས། མཇུག་བསྟུ་བ་བསྟོ་བ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱབ་བདག་སྤྲུ་མ་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་ལ། བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཁོལ་བ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་པའི་ངོར་དང་། རྩོམ་པ་པོའི་མཚོད་བརྗོད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

དཔལ་རྩི་རྩེ་འཆང་ལ་ཕྱག་(༤༣)འཁོལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཕྱི་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ལས་དཔལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའམ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་
ཅན་ཏེ།

ཏེ་བཟླ་ལས།

ཕྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་དང་།

སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལས། ཕྱི་བསྟན་པའོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱི་ཞིའི་དཔལ་
དུ་གྱུར་ཅིང་།

སྒྲུང་སྟོང་། ཐབས་ཤེས། སྐྱུ་ཡེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དཔལ་དེ་ཉིད་རྩི་རྩེ་འཆང་ཡིན་ཏེ།

རྩི་རྩེ་མི་ཕྱེད་ཅེས་བྱར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ངེས་པས་དེ་དག་མི་ཕྱེད་པར་འཆང་བས་ན་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཆང་ངམ། དེ་དག་
གཉིས་མེད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཆང་སྟེ། དེ་ལ་གྲས་པས་ཕྱག་འཁོལ་ལོ། ཞེས་
པའོ། །

དེ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་སྦྱར་ན། ཕྱག་འཁོལ་ལོ་ཞེས་གསུམ་ཀའི་བཤད་པའི་གཞིར་བྱངས།

གང་ལ་ན། གཞི་དུས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྒྲུང་བ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་
ཕྱེད་པའི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུ་སྟེས་པའི་ཚུལ་དུ་འཆང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་
ལའོ། །

ལམ་དུས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩི་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྟན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ། (༤བ)ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་མོ་སོ་རང་
རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡོད། །

འབྲས་དུས་སྤྱིད་ཞིའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་འོས་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ། གཞོམ་དུ་མེད་
པའི་དོན་དམ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གཞན་སྣང་ཀྱང་རྩོལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཉི་མ་དང་འོད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཐ་
དད་དུ་མི་ཕྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་འཇུག་དུ་འཆང་བའི་སེམས་ཉིད་དེ་ཡོད། །

དུས་བསྐྱེད་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་དགོས་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་རྒྱལ་བ་
རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། ཚུལ་སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་ཕྱག་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
འཆད་ཉན་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་ཕྱག་བྱས་ནས་འཇུག་དགོས་པར་གདམས་པོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་མཆེན་ཅིང་ཐམས་ཅད་གཟིགས། །

ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དེ་ཉིད་སྟོན། །

གནས་སྐབས་བཞི་ཡི་འབྲུལ་པ་སེལ། །

དཔལ་ལྡན་སྒྲིམ་ལ་ཕྱག་འཆལ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་བདེ་དང་རྣམ་རིག་ལ་
མ་བརྟེན་པར་རང་གི་མཆེན་པས་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དེ་འང་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སྤངས་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་མཆེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། ནང་དོན་རྟེན་(ལན)ལུས། གཞན་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བརྟེན་བའི་ཡོན་
ཏན་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་སྣང་ཚུལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་བསྐྱེད་པས། སྤྱང་གཞི། སྤྱང་བྱ། སྤྱིང་བྱེད། སྤྱངས་འབྲས་རྣམས་ཤེས་
ནས། ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིད་དང་། མི་ལམ་དང་། སྟོམས་
འཇུག་དང་། སེད་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་བཞིའི་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་སེལ་ཅིང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞི་ཐོབ་པར་
མཛད་པ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ།

མདོར་ན། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཞལ་ནི་གང་གི་ཐུགས་དང་ཞལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་སྒྲིམ་པོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཏེ་དུས་ཀྱི་ འཁོར་ལོའི་ཞལ་བཞིས་མཚོན་པ་དབང་བཞི་པའི་དོན་

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་ནས་ཞལ་གྱི་སྒོ་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པས་
དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིང་ལྷན་པའི་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པའི་ཞལ་ལ་ཞུ་བའི་ལས་སྤྱོད་པས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པས་
(ལལ་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་གུས་པས་སྤྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །

འདིར་རང་འགྲེལ་དུ། མཁའ་པ་ལས་ལོགས་སུ་གཟིགས། ཞེས་གསུངས་པ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི།
གཞན་གྱི་སྐྱེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་མཁའ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཆངས་པ་དང་ཁུབ་འཇུག་སོགས་རྣམ་པར་བཅད་
ནས། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མཁས་གྲུབ་དྲགས་རམ་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་ཀ་འདི་གསུང་རྒྱུན་ཟིན་གྱིས་དོན་
མཐུན་པར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་མ་འདྲེས་ས་ལེ་ར་མཁྱེན་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་མཁྱེན་
པ་འོ། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཏེ་ཆོས་སོ་ཆོག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་སྒྲིབ་མེད་གཅེར་མཐོང་གི་རྒྱལ་དུ་དོན་དམ་གཟིགས་པ་སྟེ་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལྟར་དུ་བཞུན་
པར་བཤད་ལ།

དུགས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་མཁུན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་འགལ་སྤོང་སོགས་འཐད་སྒྱུབ་བྱ་ཆེར་འབྱུང་

ལོ། །

གཞན་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ། ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བསྟེན་བྱའི་སྐུ་དང་སྐུར་བ་ཡིག་དོན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དཔལ་དུ་བཤད་པ་སྤྲས་དོན། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་དཔལ་དུ་བཤད་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཏེ།

(**ཚ**)དེས་མཆོད་ནས་གཞན་ལ་རང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

ལྷན་སྐྱེས་གཅིག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་བདག །

སྐྱུ་གསུམ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཅན། །

གནས་སྐབས་བཞི་པོ་སྐྱབ་ཞི་ཉིད། །

སྐྱུ་ལྔ་འེ་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆེལ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་སངས་སྐུས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་
ཚོ། སྐྱ་གཅིག་ནས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། རིགས་ཏུ་མར་འཕྱར་བའི་ཚུལ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་
བཅས་ཏུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། གཞིའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ལྟ་ན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་སྦྱངས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་སྐྱེ་མའོན་དུ་ཡུར་པ་དེའོ། །

གཉིས་ཀྱི་པདག་ཉིད་ནི། གཞི་སེམས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་སྒྲུང་སྒྲོང་ལྟག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་

ལམ་ཐབས་ཤེས་བྱའང་འཇུག་གིས་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱའང་འཇུག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའོ། །

གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཙ་སྐྱ། རྒྱུང་གསུང་། ཐིག་ལེ་ཐུགས་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད། ལམ་བསྐྱེད་ཚུགས་དང་བྱའང་འཇུག་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་དོ་ཇེ་གསུམ་མཐ་ཆོས་སྐྱ། འོངས་སྐྱ། སྤུལ་སྐྱ་ཉེ་སྐྱ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

བཞིའི་བདག་ཉིད་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་གཉིད། མི་ལམ། སྟོམས་འཇུག །མད་པའི་གནས་སྐབས་[**བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་ཕུག་རྒྱ**]བཞིས་སྤངས་པས། འབྲས་བུ་ཆོས། (༤བ)འོངས། སྤུལ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་བཞི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའོ། །

ལྔའི་བདག་ཉིད་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། ཁམས་ལ། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་ལ་ཆོས་རྣམས། ལམ་རིགས་ལྔའི་བསྐྱེད་ཚུགས་ཀྱིས་སྤངས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལ་དང་སྐྱ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཁམས་རྒྱལ་དང་། བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་ཉིད་བཅུ་རྒྱལ་དང་། ལ་ཕྲག་ལ་དང་ཉེར་ལ་སོགས་པ་སྤུར་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་ལྗོངས་རིགས་དུ་མའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ།

ཏེ་བརྗོད་ལས།

རིགས་ནི་ལ་པོ་དེ་དག་ལས། །

སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད། །

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག །

བདེ་ཆེན་མཆོག་དུ་ཕན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུང་སོ། །

དེ་ལྟར་བདེ་སྟོང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཀུན་ཁུབ་གཅིག་སྤྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། ཐབས་ཤེས་དབྱེ་བས་གཉིས་ནས་རིགས་དང་སྐྱ་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་སྤྱི་ཉམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ།

ཀུན་སྟོང་ལས།

གང་ཡང་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། །

གཅིག་སྤྱི་ཉམས་ཀྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །

ཞེས་སོགས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་(༧ན)དུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། བཟོ་ཡིག་དོ་ཇེ་སེམས་དཔའ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཕུག་འཛལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ལ་ཕུག་འཛལ་བ་ནི།

དངོས་གཅིག་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཅན། །

དབུ་མའི་རང་བཞིན་བདེ་གཅིག་ཉིད། །

གང་མཐར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །
ལྷ་མོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ནི་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱེས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན། རྩོམ་ཐེག་པར་ཅ་དབུ་མ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཐེག་ལེ་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་བསྐྱར་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ནི། གང་མཐར་ཅེས་སྐྱ་གཅིག་གིས་
དོན་མང་པོ་འཛིན་པས། གང་ཞིག་སྐྱིབ་པ་སྤང་རིམ་གྱི་མ་མཐའ་དང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་རིམ་གྱི་ཡ་མཐར་སྐྱེས་
པའམ་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྷ་མོའི་སྐྱས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་མ་མཆོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་མའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ཞེས་སོ། །

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན། བཅའ་པོའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མ་ཡི ན་པ་རྣམ་པ་ཀྱང་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཆོས་ཀྱང་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་(ལབ)པའི་རང་བཞིན་
ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དབུ་མའི་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
གཅིག་པའི་སྐྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།

ཡང་ན། རྩོམ་པའི་ལུས་ལ་ནང་གི་བཙུན་མོ་ཅ་དབུ་མའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། འཇུར་མེད་བདེ་
བའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་གང་དེར་རྒྱུང་སེམས་ཁྱུགས་པའི་མཐར་གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཅེས་འཆད་ཀྱང་རུང་ལ།

ལྷན་སྐྱེས་དེ་མངོན་དུ་འཇུར་བའི་དུས་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུན་མཐའི་རྩོམ་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གང་གིས་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་བཅོམ་པའི་མཐར་སྐྱེས་པ་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་གཞུང་འདིའི་
བསྐྱར་བྱ་ཡིན་ལ།

དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། ལམ་པའི་སྐབས་སུ་ས་བདུན་པ་གང་གི་མཐར་སྐྱེས་པའི་ས་བརྒྱད་པ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གང་གི་མཐར་སྐྱེས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། །

དེ་དག་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ནི། དབང་ངམ་སྒོམ་པའི་སྦྱོབས་ལས་མཆོག་དགའི་མ་མཐའ། དགལ་
བྲལ་གྱི་ཡ་མཐའ། (༡༠ན)བདེ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པ་དུག་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོད་མེད་ལས་
འདས་པ་འཇག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱ་ཕབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་འཆར་བའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགལ་
སྟེ།

བརྟག་གཉིས་ལས།

མཚོག་མཐའ་དགའ་བྲལ་དང་པོར་ནི། །

མུན་པ་ལ་ནི་མར་མེ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྟ་མོ་ནི། དྲིབ་གསལ་བ་དང་བྱ་བ་ལོ། །ཞེས་པའི་བྱིངས་དོན་དང་ལྗེར་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
པའི་སྟོང་གཟུགས་ཏེ་རྒྱལ་པ་རབ་དང་སྤྲོད་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་
ཅན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བས་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྟོང་ཉིད་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་གི་
གཟུགས་ཅན་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡུམ། དེས་དོན་གྱི་ལྟ་མོ། ལྷ་ཚོགས་ཡུམ།
རྩོམ་པ་མོ། བདག་མེད་མ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་དང་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ། ཨོ་ཡིག་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་
མཚོག་དང་ལྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྟེང་པའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའོ།

བཞི་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་དུ་གསང་བ་གང་། །

རྒྱལ་བས་སྤྲོད་མེད་པར་བྱེ། །

མཐའ་དུག་གིས་བཅིངས་ནང་གི་དོན། །

བྱི་ནང་ཉན་ཐོས་སྟོད་ཡུལ་མིན། །

པ་རོལ་བྱིན་པར་རབ་གསང་བ། །

ལུས་སེམས་ནང་གི་བདག་ཉིད་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚོད་པར་བཞེད་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་(༡༠བ)པར་བྱའོ་ཞེས་
དམ་བཅའ། གང་བཤད་ན། བྱ་བ་དང་། སྟོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ནས་གསང་བའི་
ནང་གི་དོན་ཐབས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྩོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
རྣམས་སུ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །

དེ་ལས་བཤད་ན་འདིར་རྫོས་པས་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན། དེ་དག་རྣམས་སུ་དགོངས་པ་དང་དགོངས་མིན།
དང་དོན་དང་དེས་དོན། སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ནས་གསང་བའི་
ནང་གི་དོན་ཐབས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྩོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
རྣམས་སུ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །

དེ་ལས་བཤད་ན་འདིར་རྫོས་པས་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན། དེ་དག་རྣམས་སུ་དགོངས་པ་དང་དགོངས་མིན།
དང་དོན་དང་དེས་དོན། སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ནས་གསང་བའི་
ནང་གི་དོན་ཐབས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྩོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
རྣམས་སུ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །

དེ་ལས་བཤད་ན་འདིར་རྫོས་པས་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན། དེ་དག་རྣམས་སུ་དགོངས་པ་དང་དགོངས་མིན།
དང་དོན་དང་དེས་དོན། སྤྲོད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ནས་གསང་བའི་
ནང་གི་དོན་ཐབས་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྩོམ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
རྣམས་སུ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །

དེའང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དཔེ་མཁུན་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་སྐལ་པར་འཚམས་པར་འཇུག་པས་སྐལ་དམན་ལ་རང་(༡༡ན)གསང་དུ་གནས་
པ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་ཆོས་སྤོངས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མཁས་པ་མངོན་
པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རང་དགར་འཇུག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་རྩི་རྩེའི་ཆོག་གི་བ་མ་ཏོག་
དུ་སྦྲ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །

འོན་ཏེ་ལྷ་བྱའི་བཙུན་བྱའི་དོན་དེ་རང་གང་ཡིན་ཅེ་ན། སེམས་ནང་གི་བདག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། ལུས་ནང་གི་བདག་ཉིད་དེའི་རང་འོད་ལ་ཤར་བའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ཏེ། ལུས་
སེམས་གཉིས་ལ་སྦྱ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་
དོ། །ཞེས་པའོ། །

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཚོག་དུ་ལྟར་པའི་སྐལ་པ་
ཅན་ལས་གཞན་དག་གིས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའང་ཡིན་ལོ། །

སྦྲ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་དུག་གི་དང་པོ་དགོངས་པ་ཅན་ལའང་གསུམ། དུས་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་
ལ་དགོངས་པ་དང་། བསམ་པ་(༡༡བ)ལ་དགོངས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། རྩུང་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་འགགས་ནས་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་མཐར་སྐད་ཅིག་
གཅིག་གིས་འཛང་རྒྱ་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས།

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྩོགས་སངས་རྒྱུས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན། སྦྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷ་མཚོག་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེད་ལས་སྦྱེས་བའི་བུ་མོ་ལ་
འོངས་སྤོང་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རེ་ལ་དུ་ཕྱིན་མ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་
མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་པ་ཕབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་དུས་རྟག་དུ་འོངས་སྤོང་དགོས་པར་
དགོངས་ནས། །

སངས་རྒྱུས་ཀུན་ལས་འཕྲོགས་ནས་ནི། །

ལྷ་མཚོག་ལས་སྦྱེས་བུ་མོ་སྤོང། །

ཅེས་མ་རྒྱ་ལྷ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་ཞིང་བཅུ། ནང་རྩུང་བཅུ། གསང་བ་སློག་ཆེན་པོའི་རྩུང་གི་མིང་དུ་བསྟན་པ་བདག་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསལ་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས།

ཏེ་བཙུང་ལས།

ཁྱོད་ཀྱིས་སློག་ཆགས་བསལ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་གཉིས་

(၅၃၆)ဇယား

གནས་སྐབས་སུ་མི་དག་གི་སྤྱད་ན་ངན་འགྲོར་སྒྲེ་བས།

ཁྱེད་ཀྱིས་སློག་ཆགས་བསད་མི་བྱ། །

བརྟུན་གྱི་ཆོག་ཀྱང་སྤྲོ་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

མཐར་ཐུག་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟ་ཅིག་སྟེ། །

གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། །

ལྷ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་། །

བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དང་དོན་ནི། རྩལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཛོད་པ་དང་བད་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 རྩིན་སྲེག་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལས་ཚོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ངེས་དོན་ནི། རྩ་རྒྱུང་བྱང་ལྷན་གྱི་སེམས་བཅིང་བ་སོགས་རྟོགས་བྱེད་ཐབས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་རྟོགས་བྱའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་རི་བཞེན་པ་ནི། དོན་དང་མིང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་
སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་སོ། །

རྒྱལ་པ་སྐོང་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། (༡༢བ) ཕྱ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བཅུ་དྲེ་མིང་ལ། ཀོ་རྒྱ་བླ།
 ཀོ་རྒྱ་བ། ཀོ་རྒྱ། ཀོ་རྒྱ་བྷུཙ། ཀོ་རྒྱ་ར་ག། ཀོ་ལ་བླ། ཀོ་ལ་བླ། ཀོ་ལ། ཀོ་ལ་བཟུ། ཀོ་ལ་སྩམ། ཆེས་
 གསུངས་པ་དང་།

བཤང་པ་ལ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ལྟ་བུ་འདིག་རྟེན་པའི་བརྟན་བཙེས་ཀྱི་བདེ་ལ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

དེའང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བཟོད་བྱ་དོན་དང་ཟོད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འདུ། བཟོད་བྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཐུ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དྲང་བའི་དོན་དང་དགོངས་པ་ཅན་གཉིས།
ཕྱི་མ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་དོན་དང་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས། ཟོད་བྱེད་ཆོག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
བཞིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །

ཚུལ་བཞིན་དོན་རྒྱུན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ།

འདིར་དཔེར་བཞིན་ཙམ་སྟོན་ན། རྒྱལ་དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེ་ཡི་གོ་གཉིས་ལ་སྐྱར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་

གཤམ་པ་ལྟར་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སོགས་སྒྲིང་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་གཉིས་པོ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་ན། རྟེན་སྦྱར་བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་སམ། རྟེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ལྟར་སྦྱར་(༡༣ན)བལོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཨེ་ཡིག་པ་སྒྲིང་དང་། ཨེ་ཡིག་རྩི་རྩི་དང་། མ་ཡུ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡང་ན་སྦྱར་
གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྩི་རྩི་གསུམ་ལ་སྦྱར་བལོ། །

བཞི་པ་ནི། རྩི་གས་རིམ་ ཅ་རྩུང་གིག་ལེ་འོད་གསལ་བྱུང་འཇུག་ལ་སྦྱར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཞུང་དོན་དངོས་ལ་གཉིས། ལྷས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ལྷས་སམ་ངོ་བོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དུམ་
བྱ་བཅུ་གཅིག་གི་ངེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ནི། །

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །

སེམས་ཅན་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། །

གསུངས་ཕྱིར་དེ་དོན་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ལྷས་སེམས་ནང་གི་བདག་ཉིད་དེ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན།
མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་པ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་རང་ངོ་ལ་གདོད་ནས་བྲལ་བྱ་གྲོ་བུར་བའི་དྲི་མ་རུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྤྱིང་པོ་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་
སུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་གནས་ཏེ། དྲི་མ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པ་དང་། རིམ་གཉིས་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་
མ་ཕྱ་བ་མ་དག་ཀྱང་རགས་པ་དག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་
གསུམ་ལ་(༡༣བ)གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མ་དག་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་དང་། མ་
དག་ལ་དག་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་གསུངས་པ་སྟེ། གང་ལས་

གསུངས་ཞེ་ན། ཐུན་མོང་བ་རྒྱད་སྒྲ་མ་སོགས་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་བཞིས་འབྱུང་པའི་སྤྱིང་
པོའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའང་ཆོག་ཙམ་མཚུངས་མོད་གྱི།

འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་ཆེན་དོན་གྱི་ལས་བཅོམ་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱད་ལ། གཞི་རྒྱད། ཐབས་
རྒྱད། འབྲས་རྒྱད་རྣམས་གནས་སྐབས་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་རིམ་བཞིན་གསུངས་པ་དང་། མན་ངག་གི་
ལུང་ལས། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་གྱི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པར་གསུངས་ཏེ།

འདུས་པ་ཕྱི་མར།

རྒྱད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་བྱར་བཅོམ་། །

རྒྱད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱར། །

ཅེས་སོགས་ལུང་འབྲམས་ཀླས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཉིད་གྱི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ།
དེའི་དོན་འོག་ནས་འཆད་པར་འབྱར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །(༡༥ན)ཞེས་པའོ། །

འདིར་གནས་སྐབས་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་གདགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་བར་པ་ལ་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ན།
དཔེར་ན། ཡི་གེ་དང་ལྷ་བྱིས་སྟོབ་པའི་ཆེ་དག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དོན་ཅེས་ལྟར་དང་ཤར་ཕྱིན་
སྟོབ་པ་ལ་དེ་དག་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས།

སྟུ་འཕུལ་དུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། །

འདི་ནི་རྣམ་དག་ལེགས་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །

གཞན་ཡང་དོན་ཅེས་ལྟར་བ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེའི་ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་
དོན་ཅེས་པའི་སྒྲས་བཅོམ་པའང་གོ་བར་བྱའོ། །

འདིར་གལ་པོ་ཆེའི་གནད་མི་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་རུང་ཟད་སྟོན། རྒྱད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ལུས་སེམས་
དབྱེར་མེད་གཞིའི་རྒྱད། བསྐྱེད་རྟོགས་དབྱེར་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱད། སྦྱ་གཉིས་དབྱེར་མེད་འབྲས་བུའི་རྒྱད་
ཅེས་བྱ་ལ།

ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དག་པའམ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱར་བ་མེད་པར་རྒྱན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་རྟོགས་ནི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་དེ་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྟོན་པ་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་(༡༥བ)ཡིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བ་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པར་འབྲེལ། དེ་ལམ་རིམ་
པ་གཉིས་པོ་དང་འབྲེལ། དེ་སྦྱ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱད་གཉིས་པོ་དེའི་ཐུ་མ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཉུན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའང་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
ཐུར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཐབས་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤངས་པས་སྤྱི་བ་བྲལ་མངོན་དུ་ཐུང་པ་ནི་འབྲས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་རྒྱུ་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པར་རྒྱུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་སུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅེས་
གསུངས་པ་ནི་པ་འོ་འོ་ཕྱིན་པར་རིགས་ཞེས་བརྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ།

དཔལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། རིགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་འདྲ་བའི་ཆ་ཡིན་ལ།

དེ་ནི་དཔལ་བརྟན་པ་གཉིས་པ་ལས།

ཞལ་ཕྱག་རྒྱུ་པའི་གཟུགས་སུ་ནི། །

སྤྱི་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་པར་གནས། །

འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་པལ་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་གོ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་འདིར་བརྟན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་
(༡༥)མོ་སེའི་འདོད་པས་རྒྱུ་པའི་ཞེས་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་།

རྩི་རྩི་ཐེག་པ་ལས་བཤད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་བའི་རྩི་
བཅུན་གོང་མ་རྒྱུ་ཀྱིས་དག་ཕྱོད་ལ་སོགས་པར། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་པར་དག་པ་ལ་
བཤད་ནས། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་པའི་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པ། རྒྱུ་
ཆོགས་གཉིས་སམ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་རྒྱུ་དེ་དག་གནས་ཐུང་
ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྒྱུ་པའི་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་།

ཀྱང་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ཇོ་མོ་ནང་པས་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ཙམ་
གཉིས་དང་བཙས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སངས་
རྒྱུ་དངོས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འབྱུང་གྱི་རིགས་ནི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་
གསར་དུ་བྱུང་བར་བཞེད་དོ། །

བོད་ཀྱི་སྤྱི་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་གསང་བས་བྱིན་གྱིས་ནི། དྲངས་མ་མི་ཤིགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ཞེས་
བྱ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དྲངས་མ་ལ་བཤད་ཅིང་།

བོད་ལ་ལ་དག་གིས་ནི། སེམས་བདེན་པས་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་མེད་པར་(༡༥)དགག་
པའི་ཕྱོགས་ལ་བཤད་དོ། །

དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྤྱི་བ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་
བདེན་བརྟན་དང་བྲལ་ཞིང་། རོས་བཟུང་དང་མཚན་མ་ལས་འདས་པའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བདེ་

བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོར་བཞེད་དེ།

སྤྲིང་པོ་བཞུན་པ་ལས།

ཐམས་ཅད་བདེན་མིན་བརྟུན་མིན་དེ། །

རྩ་བའི་བཞིན་དུ་མཁས་ཀྱིས་བཞེད། །

ཐ་མལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ། །

ཆོས་དབྱིངས་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་པོ་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་དྲི་མེད་འོད་ལས།

ཉན་ཐོས་དང་པ་རོལ་བྱིན་པ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྲིང་པོ་བཅོས་ལྷན་འདས་ཤིང་ཆེ་འཛིན་པ་ནི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཤེད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཞུན་དོ། །འདིའི་དོན་མེད་པ་སྤྲོ་མ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཉམས་པ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། རྣམ་པར་ཉམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། རབ་དུ་ཉམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ལམ་ལས་སྦྱོར་པའི་འདུས་བྱས་སུ་སྦྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཤེགས་(༡༦ན)སྤྲིང་རང་ཆས་སུ་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱབ་པས་ཤིང་བྱིན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཚད་མ་གང་ཡིན་ལ་འདུས་མ་བྱས་མི་སྤིང་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བའི་སྤྲུགས་མ་བདོ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུད་དང་ལྷ་དང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཇོ་བོ་ཉིད་སྦྱ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་མི་ཆོ་ལུག་རྩི་ལ་བསྐྱལ་ནས་ལུག་ངོ་མི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་མཁས་གྲུབ་དྲགས་རམ་པས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དུམ་སུ་བརྩུག་ཅིག་པའི་ངེས་པ་མདོར་བཞུན་པ་ནི།

ཐོག་མར་རྒྱ་རྒྱུན་བཞུན་པ་དང་། །

མངལ་སྦྱོར་ལུས་ནི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། །

དེ་ཉིད་རྩ་ཡི་རྣམ་བཤད་དང་། །

རྒྱུད་ནི་གནས་དང་རྒྱ་བའི་ཚུལ། །

ཐོག་ལོ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་། །

རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་འབྲེལ་བའི་དོན། །

དེ་དག་སྒོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། །
 བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་གང་ཡིན་དང་། །
 ཚོས་ཀྱི་སྒྱུང་གཞིར་བསྟན་པ་དང་། །
 ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྟན་པ་དང་། །
 དེ་རྣམས་འཛིག་ཅིང་བསྟུང་པའི་ཚུལ་། །
 རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་བཞིན་བཤད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་རྒྱན་ཆགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད།
 རོན་ཚན་དུ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་ཅེ་ན། དུམ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་དང་།
 དེ་ནས་བྱེ་བྲག་དུ་མང་ལ་སྤྱེས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཇི་ལྟར་འབྲུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ། ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱང་
 རྩའི་རྣམ་པར་གནས་པས་དེ་བཤད་པའི་དུམ་བུ་དང་། དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་(༡༤བ)རྒྱུང་གི་ནི་ངོ་བོ་དང་
 གནས་པའི་ས་དང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཐིག་ལེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་
 དང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པས་གནས་སྐབས་བཞི་དང་
 ཡུག་རྒྱ་བཞི་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟོན་པའི་དུམ་བུ། རང་གི་དོན་དེ་དག་
 ལྷི་སྒོ་དེ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྒྱུར་བའི་དུམ་བུ་དང་། གཞན་ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་
 པའི་དུམ་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱུང་གཞི་སྟོ ང་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་དང་།
 རང་གི་གནད་བཅིངས་པས་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཤོད་པར་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་དང་། མཐར་ཆ་རྒྱུང་
 ཐིག་ལེ་དེ་རྣམས་འཛིག་ཅིང་སྟུང་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་སྟེ་དུམ་བུ་འམ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་
 འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བ་དོ་ཇེ་འཆང་གིས་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་འདྲེས་མ་དང་ཇོགས་
 པར་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟུན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀར་བཞེད་བྱར་སྟོན་པ། གཞི་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པ། ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུས་པས།

དང་པོའི་དབང་དུ་(༡༥ན)བྱས་ནས། ལེའུ་དང་པོ་དང་དུག་པ་གཉིས་གསུངས་ལ།
 གཉིས་པ་ལ། བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟེན་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། ཆགས་ཚུལ། གནས་ཚུལ། འཛིག་ཚུལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུམ་བུ་གཉིས་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་
 གསུམ་སྟོན་པའི་དུམ་བུ་གསུམ་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུམ་བུ་བཅུ་གཅིག་པ་གསུངས་
 སོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་སྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟོན་ལ་སྒྱུར་བའི་དུམ་བུ་གསུངས་ལ།

གསུམ་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་ཡང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་དུམ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། སྤང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དུམ་བུ།
གསུམ་པ་ནི། ལམ་རིམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དུམ་བུ་དེའོ། །

ལེའུ་དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དུམ་བུ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ། རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱིར་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་ལ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དག་མ་(༡༢བ)དག་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཇི་ལྟར་འབྲུལ་པའི་ཚུལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་དབྱེ་
བ། གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ནི་སེམས་ཉིད་ཐོག་མེད་ལ། །

རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷང་མ་མཆིས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་མ་གཞི་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལས་ལའོར་འདས་
སུ་སྤང་བའི་རྒྱུན་ནི་ཇི་ལྟར་བྱུ་ཞེ་ན། ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལམ་རྒྱ་ནི་སེ མས་ཉིད་ཐོག་མ་དང་
མཐའ་མ་མེད་ལ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱར་མ་ཆད་ཅིང་། རྒྱ་ཆད་སྤང་
གཉེན་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྷང་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེ་
གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་གཞིར་ངོས་འཛིན་པར་མཇད་དོ། །

འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་རྒྱར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་
གཞིའི་སྤྱིར་གསུངས་ནས་དེའི་ནང་གསེས་དག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་ས་བོན་ཐམས་
ཅད་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་གསུངས་ཏེ་སེམས་ལ་དག་མ་དག་གཉིས་སུ་དབྱེ། ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ལས་ལའོར་བ་སྤང་བའི་ཚུལ་དང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྤང་འདས་སྤང་བའི་ཚུལ་སྤྱི་བྱེད་
ཐོག་པ་(༡༥ན)གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །

དེའང་ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་རྒྱར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི། གདོད་མའི་མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་མ། ཕུག་རྒྱ་ཆེན་མོ། གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས། ཐ་མལ་གྱི་

ཤེས་པ་སོགས་མིང་དུ་མས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡིད་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་
རྟོག་ཞུགས་ཏེ། གཉིས་ཚེས་སུ་སྒྲུབ་བའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་
བའི་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་ལོ། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ནི། བོང་དུ་བཤད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཤར་ཕྱིན་དང་རྒྱུད་སྒྲུབ་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། དོ་ཏ་ལས། ཡིད་བཞིན་
མོར་འདྲའི་སེམས་སུ་གསུངས་ལ།

ཚེས་མངོན་པའི་མདོ་ལས།

ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །

ཚེས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་དེ། མཚན་བརྗོད་ལས།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚེས་ཉིད་འདས། །

ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་རྒྱལ་འཆང་བ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ནི་མྱང་འདས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་དང་འཁོར་བའི་དབང་ངམ་བདག་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། (༡༥བ)དེ་
ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱ་དང་འོ་མ་བཞིན་འདྲེས་པའི་རྒྱལ་དུ་གནས་པས། ཇེས་དོན་ལ་སྟོངས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ངོས་མ་བཟུང་བར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། ཚོགས་
བརྒྱད་དུ་འདོད་པས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་བཟུང་མོད་ཀྱི།

ཐོག་བསྟུས་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། གནས་གང་ན་
འཇུག་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་དང་འོ་
མ་བཞིན་དུ་འཇུག་ཀྱང་། དེ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ས་
བོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྟེན་དང་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་དུ་འཇུག་པར་བཞེད་དོ། །

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། དང་སང་མངོན་པ་བ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་དེ། འཁོར་བའི་
དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་མྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་རང་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་སོ། །

འདིར་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲུལ་གྲོལ་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་
དེའི་ཐོག་མཐའ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ཐོག་མཐའ་དེ་ནི་རྟོག་པས་སྟོབ་བྱུགས་(༡༩ན)པ་ཡིན་ཀྱི་
ངོ་བོ་འབྲུལ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་གདོད་ནས་ཡོད་མ་མཐུང་བ་དང་། དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞུགས་ཏེ་མེད་པས། དེ་ལས་ཐོག་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཅེས་སམ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བཞུགས་ཏེ་མེད་པས་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ལ། རྟག་ཆད་དང་སྤང་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་རེར་མ་ལྟར་པས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་པ་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པའོ། །

འདིར་རྒྱུའི་རྒྱུད་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པ་བཤད་པ་སོགས་ནི་ཐོག་བསྟུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་སོགས་མ་ཐོས་པའི་སྦྱོར་དུ་བྱུང་དོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་ཕྱི་མ་སྟུང་པའི་ཕྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་མ་འགགས་རྒྱུ་ལ་ལས། །

ངོ་བོ་སྟོང་ལ་རང་བཞིན་གསལ། །

རྣམ་པ་འགག་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཉིད་དེ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ན། དེ་ལས་འཁོར་འདས་གཉིས་སོ་སོར་རྒྱུར་སྤང་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཉིད་དེའི་གདངས་མ་འགགས་པའི་(༡༩བ)རྣམ་པར་རྒྱལ་པ་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྤང་བའི་གསལ་སྟོང་དཀྱུར་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སམ་རྣམ་པ་འགག་པ་མེད་པར་ཅིའང་འཆར་ལ།

འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་གསུམ་ཀྱི་མིང་དུ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

དེ་ལ་སེམས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་གང་ཡིན་ཡང་ངོ་བོ་སྟེ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ། ལྷན་པར་སྤྲུགས་ལུགས་སུ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གཅིག་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་མ་འགགས་པའི་རྒྱལ་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འཆར་ཏེ། གོང་དུ་ཀྱང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཆོག་ལུར་འཁོར་འདས་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་སོ་སོར་ཕྱོགས་སུ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་སྤྲུགས་འཆར་བ་ནི་ཀྱང་གཞི་ལས་ཉོན་ཡིད། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་དེ་ལས་སེམས་བྱང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་སོགས་འགག་མེད་དུ་འཆར། དེ་ལས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་ཞིང་། སྤྲུགས་ལུགས་སུ་འོད་གསལ་ལམ་ལྟར་སྤྲུགས་ལས་རྒྱུང་དང་རྩ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་སྤྲུགས་འགག་མེད་དུ་(༢༠ན)འཆར་བར་བཤད་དོ། །

ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་འདི་ལ་སེམས་ཉིད་ལྟར་ཅིག་སྤྲུགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། སྤང་བ་ལྟར་ཅིག་སྤྲུགས་པ་ཆོས་སྐྱེའི་འོད། ཅེས་རྒྱུ་པོ་པས་གསུངས་སོ། །

མངོན་པ་མཛོད་ལས། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་བཤད་པ་ནི་ཐོག་དམན་པའི་

ལྷགས་ཡིན་ལ།

ཐེག་ཆེན་ལྷགས་འདིར། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ནི་བདུན་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་འཇུག་ཤེས་རྒྱལ་ལ་དགོངས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
དང་བཅས་པ་དང་། ཚོགས་རྒྱལ་དང་ཕུང་པོ་ལྡེ་རིམ་པ་བསྟན་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་མ་རིག་།

འདུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱིས་གཡོ་བ་ནི། །

ཚུ་རྒྱབས་ལྟ་བུར་གཡོས་པ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་སྤྱེ་མེད་དེ་ཉིད་མ་འགགས་པའི་རྩོལ་པ་ལས་རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་གིས་རང་མ་རིག་ཅིང་། སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་བདུན་
པ་ཡིད་ཀྱིས་གཡོ་བ་ནི་ཚུ་རྒྱབས་ལྟ་བུར་གཡོས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྒྱུ་བྱེད་
པས་ན་རྒྱུ་དེས་འབྲུལ་ནས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལ་འཁོར་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་གང་མ་རིག་ན། སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་(༢༠བ)སྤྱིང་པོ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྩོལ་པར་བཞུགས་པ་
དེ་ཉིད་མ་རིག་།

གང་གིས་མ་རིག་ན། སེམས་ཉིད་རང་གིས་ཏེ། སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་འི་བྱུང་
འཇུག་གི་ཆ་གཤིས་སྤྱེ་མེད་ལ་བདག་དང་གང་ངས་འགག་མེད་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟར་
སྤང་བའི་འགག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་མ་རིག་ན། སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་བདུན་པ་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་གཡོ་བ་ནི་ཚུ་དང་
རྒྱབས་ལྟ་བུར་གཡོས་པས་ངར་འཛིན་པ། བདག་ལ་ཆགས་པ། ཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མ་རིག་པ་དང་
མཚུངས་ལྟར་ཏེ་ཉོན་མོངས་བཞིས་རྟག་དུ་འབྱུང་པའི་ཉོན་ཡིད་བསྐྱེད་ནས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལ་འཁོར་
བ་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་། སེམས་ཉིད་མ་བཅོས་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་དེ་
ཉིད་སེམས་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་ན་རྟེན་འབྱུང་བས་དབང་བྱས་ཏེ་ཡིད་འབྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་
བདུན་ཡིད་ལངས་ནས་བདག་གཞན་དུ་རྟོག་པ་ན། སེམས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་སྤྱེ་མེད་ལ་དམིགས་ཏེ་ང་དང་
བདག་དུ་བཟུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་བསྐྱེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་
བསྐྱེད་ནས་ཚུ་རྒྱབས་ལྟ་བུར་གཡོས་ཏེ་ཡང་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་དུ་(༢༡ན)རྟོག་
པ་སྟེ། དེ་ལས་འཁོར་བའི་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་བདེན་ལྟར་སྤང་བ་འདི་གྲུབ་པས་ན་
ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་མ་རིག་གོ། །

དེས་ན་འདིར་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བའི་ཆ་ལ་བདུན་པ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲར་སྒྲོས་ནས་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའི་ཆ་

ལ་མ་རིག་པར་གསུངས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདུན་ཡིད་གཡོས་པས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ལས་འདུ་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་དེ་འདིའང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འདུ་ཞིང་། གཞི་དུས་གྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལེན་དུག་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པའི་བདུན་ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་ལ་བཞེད་པ་སྟེ། ཚོགས་གཞན་དུག་པོ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ན་རྒྱས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་པས། རྣམ་ངེས་ལས། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བཤད་པ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་ཡིད་དེའོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་དེ་མ་ཐག་ཡིད་ཅེས་རང་འགྲེལ་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་།

རྗེ་(༢༡བ)བདུན་པས། དེ་མ་ཐག་པའི་ཆ་ནས་བདུན་ཡིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཞིས་འཕྱུད་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཡིད་དང་། དཀར་བའི་ཚོས་གྱིས་འཕྱུད་པའི་ཆ་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡིད་དུ་བཞག་པ་སོགས་ཆ་ཤས་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

མདོར་ན། ཀུན་གཞིའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡིད་རྒྱ་བས་ལྷ་བྱ་གཡོས་ཤིང་འདུ་བྱས་པ་ལས་འཁོར་བ་གྲུབ་པ་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འཁོར་བའི་གཞིའམ་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཡིད་ནི་རྒྱེན་ནོ། །

ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དང་པོ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་གནས་དང་། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་ཡིད་དེ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟར། དྲགས་རམ་པས་ཡིད་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའང་དོན་འདིར་འདུ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡིད་ལྷ་མ་ནི་ཀུན་གཞི་ལས་ཚོགས་དུག་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དཀར་ཚོས་དང་འགྲོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིད་ཕྱི་མས་མ་རྟོགས། ཡོག་རྟོག །ཐེ་ཚོས་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཅིང་འཁོར་བར་འབྱུལ་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་ཆད་མར་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱུ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་དུག་དང་ཕུང་པོ་(༢༢ན)ལྗེའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་དུག་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་ཚུལ་དང་། ཕུང་པོ་ལྗེའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དོན་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྣང་བ། །

རང་གིས་རང་ལ་གཏད་ཅིང་གཟུང་། །

ཡིད་དེ་ཕྱིར་འགྱུས་སྣང་ཆ་ལས། །

ཡུལ་ལ་དོན་གཟུང་རྣམ་ཤེས་བྱང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞིའི་འོད་གསལ་གདོད་མའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་ནས་སེམས་ཡིད་རྒྱ་རྒྱ་བས་ལྟར་གཡོས་པ་ལས། གཟུང་བྱའི་དོན་དང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་
པ་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་སྤང་བས། སེམས་
རང་གིས་སེམས་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ཅིང་བདག་གཞན་དུ་གཟུང་བས་སྤང་བ་དང་། དེ་ལས་
མཆེད་པ། དེས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ཐོབ་པ་སྟེ། ཡིད་དེ་ཉི་དམིར་འགྱུས་པའི་སྤང་ཆ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་
དོན་དུ་གཟུང་བ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་པོ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་དུ་འབྲུལ་ལོ། །

འདིར་གང་འབྲུལ་ན། ཡུལ་སྤང་ལ་ཞེན་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱུ་གྱི་ཚོགས་དྲུག་གི་རྣམ་ཤེས་འབྲུལ།

གང་ལ་འབྲུལ་ན། ཡུལ་སྤང་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལ་འབྲུལ།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ན། རང་ཉིད་ལ་གཉིས་འཛིན་ལྷགས་པའི་རང་མཚང་མ་རིག་པར་རང་ཉིད་གཟུང་
བྱའི་དོན་གཞན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་(༢༢བ)ཀྱིས་འབྲུལ།

རྒྱ་རྒྱུ་ཅི་ལས་འབྲུལ་ན། ཡིད་གཡོས་པ་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་
ཡིད་པན་རྒྱུ་དུ་གཡོས་པ་ལས་བྱུང་འཇུག་ལ་རྫོངས་ནས། སྤང་བའི་ཆ་ལ་གཟུང་བྱའི་དོན་གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་དྲུག་དང་སྟོང་པའི་ཆ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་མིག་སོགས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དུ་ཞེན་ཏེ།
རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བྱ་མེད་ཀྱང་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་
གཞན་དུ་རྟོག་ཅིང་བཟུང་བས་གཉིས་སྤང་ལྷགས་པ་ནི་སྤང་སྟོང་གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་འབྲུལ་
པ་སྟེ། དེ་དང་ཇེས་སུ་འབྲེ ལ་བའི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཟུགས་
སོགས་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྟེས་ལ། དེ་ལས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་མཆེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་རྟོག་
པའི་ཡིད་དང་འབྲེལ་ནས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པས་སྤང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་སྤང་བ་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་རང་ངོ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་སུ་མཐུད་ནས་
ཡིད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འབྲུལ་ནས་འབྲུལ་རྟོག་སྤང་ཚོགས་པ་འགྱུ་བའི་སྤང་ཆ་
ལས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་བཟུང་བས་ན་དེར་འཛིན་པའི་རྣམ་(༢༣ན)ཤེས་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་
རྒྱུ་སྤང་ཚོགས་པ་དེ་ལ་འབྲུལ་ལོ། །

དེས་ན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་ལས་ཚོས་སྐྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞིའི་
འོད་གསལ་ལས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་པར་ཡོངས་པས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི་
རོ་རྩེ་ཐིག་པའི་ཟབ་མའི་གནད་དོ། །

ཚོགས་དྲུག་འབྲུལ་པར་སྟེ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ནང་གི་
རྩ་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་འབྲེལ་པར་
གསུངས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མི་སྐྱུག་པར་

ནམ་པར་འབྱེད་པ་ངན་འགྲོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་། མ་རིག་པས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་བས་ལྟར་གཡོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
འདུ་བྱེད་དེའི་རྟེན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྒྱལ་ལ་དོན་དུ་མཐོང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ན།
ཅ་བ་མ་རིག་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་པའི་
སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྣང་དོར་(༢༣བ)བྱེད་ལས་ཚོར་བ་སྟེ། །

དེ་ལ་མཚན་འཛིན་འདུ་ཤེས་ཏེ། །

འདུས་བྱས་ཡུལ་སྣང་གཞན་དུ་བཏགས། །

ཞེན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་བརྟན་པ་ལས་འབྲུལ་སྣང་རགས་པར་གྲུབ་པའི་ཐོག་
མ་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་སྤང་པོ་ལྡེའི་དང་པོར་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྟན་ནོ། །
ནམ་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མར་སྣང་བའི་དབང་གིས་དེ་གསུམ་ལ་སྣང་དོར་དང་བཏང་
སྟོམས་སྟེ་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ཚོར་བའི་ཚོགས་གསུམ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། དེས་
ཡུལ་དེ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་གྲུབ་པས་དེ་ནས་
འདུ་ཤེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྟོམས་ལ་སྟེ་རིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྣང་བ་སྟོམས་
པར་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་ཡུལ་སྣང་མི་འདྲ་བ་རང་ལས་གཞན་དུ་བཏགས་པ་དེ་སྣང་བའི་སེམས་བྱུང་
གི་ཚོགས་རྣམས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནས་འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་དེས་ཡུལ་གཞན་དུ་བཏགས་པའི་བག་
ཆགས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་གཟུགས་ཀྱི་
སྤང་པོ་གྲུབ་པས་ན་དེ་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིས་པ་འདི་ནི་སྟེ་བའི་རིས་པ་སྟེ་
རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་(༢༤ན)ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་རྒྱལ་དུ་བསྟན་པ། རྟེན་བཞིར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཁམས་ལྷ་ནམ་པར་ཤེས་དང་རྒྱལ། །

རྒྱ་ཞེས་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ་ལྷ་དང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་རྒྱལ་ནི་ཕྱི་
ནང་དང་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོས་པ་ཏེ་བར་ཞི་བ་ཁོ་ན་ལོ། །

དེ་དག་གི་མཚན་ནི་ད་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་སྤྲིང་བརྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཞིང་ག་ཤེར་བ་དང་། ཚ་ཞིང་ཐེག་པ་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་དང་། སྟོང་ཞིང་གོ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ནི་ད་ལྟར་བརྟན་པ་ལྟར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། རྩེ་རྩེ། བདག་རྩེ། དམིགས་རྩེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྩེ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཡི་བཀའ་ཆགས་ཀྱང་གཞི་ལ། །

བསམགས་པ་རྒྱ་ཡི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཐ་དད་པར་འབྱུང་པ་དེ་ཡི་བག་ཆགས་སམ་ས་བོན་ཀྱང་གཞི་ལ་
 བསགས་པ་དེ་ནི་འབྱུང་སྒྲུང་དེའི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀྱང་གཞི་མེད་ཀ་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་གཞན་མ་དམིགས་པའི་(༢༤)ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདག་ཀྱིས་བར་དུ་སྒྲུང་བ་ཡི། །

མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲང་བའི་མིག་གི་དབང་པོ་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དངས་མ་ལྟ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་ནི་ཤེས་པར་ལྟར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེའང་འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པས་རྩལ་དུ་གྱུབ་ཅིང་རྣམ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་
བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དྲངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་མིག་ཤེས་ལྡེ་མའི་སྤྱང་ན་མིག་གཟུགས་ལ་འཇུག་པའི་རུས་
པ་ཁྱད་པར་བཤེད་པ་ལ་མིག་དབང་ལ་སོགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་ནི་ལ་དེར་
བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ནི་འོག་རྣམ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དེ་མ་ཐག་ཡིད་དང་གཞན་གཞིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས། །

ཡུལ་དུ་སྒྲང་བའི་རིག་བྱ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་བྱུག་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཁྱེ ར་ནི་གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་དང་ཁྱི་རོ་
རྟེན་གྱ་ཚོས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རང་རང་གི་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རིག་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། (༢༥ན)གཞན་
གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཁྱེན་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་ཀྱང་གཞིའི་དམིགས་པའི་ཁྱེན་ནི་གནས་སྡོད་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་དང་ལུས་སུ་སྒྲིབ་བ་དབང་པོ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། རྟོན་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་
ནི་ཀུན་གཞི་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ། །

གང་གང་འགགས་པ་དེ་མ་ཐག །

ཡིན་ཏེ་རྒྱག་པའི་ཡིད་དང་བཅས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱག་པ་ཡིད་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་རྒྱག་གི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་
རྒྱག་སྐྱེ་མ་གང་དང་གང་འགགས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་
མཐུ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
ཡིན་ཏེ། རང་འགགས་ནས་རིག་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་ཏུ་ཚོགས་རྒྱག་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་
ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་ཀུན་གཞིའི་སྤང་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དེ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུ་ཏུ་བཞེད་དོ། །

སྐབས་འདིར་མཁས་གྲུབ་དྲགས་རམ་པས། སྤང་ཁམས་སྤྱི་མ་ཆོད་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་མཛད་
པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟུ་ན། ཆོས་ཏུ་མ་སྤངས་པ་ལ་སྤང་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དོན་གཞན་མེད་ཅིང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་འཛིན་པ་ཁམས་དང་། རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་ཆོད་དང་། རྣམ་ཤེས་(༢༥༧)ཚོགས་རྒྱག་
གིས་དམིགས་པ་འཇམ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན།

སྤང་པོ་ལ་གཟུགས་ཆོར་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ལ། ཡུལ་དབང་འབྱུང་བས་བསྟུས་པའི་ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད། རིག་པ་དང་ཆོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་མ་ཆོད་བཅུ་གཉིས། གཟུགས་ལ་ཁ་དོག་ག་དབྱིབས་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བ། སྤྱི་མ་ཐོན་པ་སོགས་བརྒྱད། དྲི་ལ་ཞིམ་པ་སོགས་བཞི། རོ་ལ་མངར་སྦྱར་སོགས་
རྒྱག་ །རིག་བྱ་ལ་འཇམ་རྩལ་སོགས་བཅུ་བཞི། ཆོས་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སོགས་རྣམ་
པར་བཤད་པ་ནི་སྤྱིའི་དོན།

སྤང་ཁམས་སྤྱི་མ་ཆོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལའང་དྲངས་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རེ་དང་སྤྱིགས་མ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཆ་རེ་ཡོད་ལ། དྲངས་སྤྱིགས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་སྤང་གཞི་དང་། སྤྱིགས་མ་སྤང་བྱར་བྱས་ནས། སྤྱིང་བྱེད་
སྤྱིན་གྲོལ་གཉིས། སྤང་གཞིའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱ་གསུམ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་
སྤྱས་དོན།

སྤང་ཁམས་སྤྱི་མ་ཆོད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཏུ་མ་འདུས་
པ་མེད་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདུ། དེའང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཡིན་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་(༢༥༨)དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབས་པ་ནི་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཏེ། རྩལ་བཞིའི་བཤད་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གཞན་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོར་ཤེས་པ་གལ་

ཆེའོ།

བཞི་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ལྟ་
གྱི་གནས་སྐབས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། །

འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བཞིས་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུ་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མ་
རིག་པས་འདུ་བྱེད་སོགས་ལུགས་འབྱུང་དང་། ཆ་ཤི་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་སོགས་ལུགས་ལྟོ་ག་ཏུ་སྐྱེས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བཞི་རྣམ་པར་དག་སྟེ་རྒྱུ་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཤིང་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་
སོགས་ལུགས་འབྱུང་དང་། ཆ་ཤི་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ལུགས་ལྟོ་ག་ཏུ་འགགས་པ་ལས་མུང་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་པ་འབྲུབ་ཚུལ་ཐུན་མོང་ཏུ་བསྟན་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་
(འཕེབས་པར། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱིར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་ལེན་མཚམས་སྤྱིར་པ་འབྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་འབྲུལ་བའི་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་དེའི་
རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུ་ཞེན། འབྲེལ་བའི་དགོངས་པས།

མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །

མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་རིག་དང་ཆོར། །

སྤྱིར་ལེན་མཚམས་སྤྱིར་པ་འབྲུབ། །

སྐྱེ་དང་འབྱུང་ལས་ཆ་ཤིའོ། །

ཞེས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་ལ་ཆོངས་ནས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་སྟོ། ང་བྱེད་པའི་མ་རིག་
པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཡང་སྤྱིར་པ་འདུ་བྱེད་པ་དང་།
དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་ལ་འཕྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
གསུམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།

དེ་ལས་ཡང་སྤྱིར་བྱི་མ་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་མིང་བཞི་འཕམ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་མིང་གཟུགས་དང་། དེ་

ལས་དབང་པོ་རྒྱལ་གྲུབ་པ་སྦྱེ་མཆེད་དང་། དེ་ལས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རིག་པ་
དང་། དེ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་སེམ་གདུང་ཅི་རིགས་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཚོར་བ་སྟེ། དེ་བཞི་
ལ་ནི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་སྤང་པ་དང་མ་(འཇན)བྲལ་བར་ཆགས་ཤིང་སྟེད་པ་དང་། ཆགས་ཡུལ་ཐོབ་པར་
འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚོར་བའི་རྒྱ་འཚོལ་བར་འདུན་པ་ལེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་
སྦྱར་བ་ལས་ཡང་སྟོན་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མཐུ་ཅན་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
གསུམ་ཞེས་བྱ་འོ། །

དེ་ལྟར་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡང་སྟོན་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སྦྱེ་
བ་དང་། དེའི་ཕུང་པོ་རྒྱན་འབྱར་ཞིང་འཇིག་པ་ཤ་གི་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་ཟེར་
རྒྱུ་ལོ། །

མདོར་ན། མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་བཞག་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་
བའི་བར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་སྦྱེ་བ་སྦྱིར་འགྲུབ་པ་སྟེད་པ་དང་བྱེ་བྲག་དུ་འགྲུབ་པ་ལེན་པས་མཚམས་
སྦྱར་ནས་འཁོར་བའི་སྟོན་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཁམས་འདོད་པའི་ཁམས། །

རིམ་བཞིན་ཡུལ་ལ་མཚན་འཛིན་པ། །

རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པས་དེའི་སྟོན་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་
བྱུང་པར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོན་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་
པ་རྒྱང་དུ་སྟེ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བ་དང་ཐོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་(འཇབ)ཁམས་ཀྱི་
སྟོན་པ་བརྒྱུག་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་འབྲིང་པོ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་
བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་མཐུས་བསྟེད་པའི་གཟུགས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་
ཁམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བརྒྱུག་ཅིག་ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ཤིང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་སྤང་དོར་རྟོག་པ་ཡིས། །

དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། །

རྣམ་གསུམ་འདུ་བྱེད་རྒྱུན་ལས་ནི། །

བདེ་སྤྱད་སྒྲོམས་འཇུག་བཅས་པ་ཡི། །
འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་
ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྒྲུང་བྱར་ཞེན་ཅིང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མཐོང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་དོར་བྱ་དང་ཞེ་
སྤང་བསྐྱེད་ཅིང་། བར་མ་ལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་གསུམ་སྟེ། དམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུང་བྱར་འོས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་སུ་ཐུར་པའི་དགེ་བ་དང་། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོར་
བྱར་འོས་ཤིང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སུ་ཐུར་པ་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ལྷུང་དུ་
བསྐྱེད་མི་རུང་ཞིང་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་ཐུར་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ། ཁམས་
གསུམ་བུ་སྒྲེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤེས་བྱའོ། །དེའི་རྒྱུན་(༢༤ན)ལས་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་
གསུམ་ཀྱི་རྟེན་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་ལས་
འབྲས་བུ་ངན་འགོ་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱད་པ་ལྟེ་འབྱུང་ཞིང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བསམ་
གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲོམས་འཇུག་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར། འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

སེམས་ཉིད་མ་དག་གནས་སྐབས་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི།
སེམས་ཉིད་གྲོ་བྱར་ཀྱི་བྱི་མ་མ་དག་པ་འཛིང་བ་ཀྱང་ལྡན་སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དུམ་བུ་དང་པོ་འདིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱང་ཀྱི་གཞི་རྒྱུའི་
རྒྱུད་དུ་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

རྩི་རྩི་རྩི་མོ་ལས།

རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

འཁོར་བ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་(༢༤བ)རོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི།

བྱི་མ་དེ་ཉིད་གྲོ་བྱར་བར། །

ཤེས་ནས་ཐབས་དང་བཅས་སྦྱོང་བ། །

ལམ་པ་ཞེས་བྱ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །

ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས། ཤེས་བྱ། སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་
དང་། སྐགས་སུ་བཤད་པའི་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་གཤེགས་སྟིང་ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་། དྲི་མ་དེ་
ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པ་སེམས་དང་འབྲལ་རུང་གི་གློ་བུར་བར་ཤེས་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
བསྐྱེད་ཚེགས་དང་བཅས་པས་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་གནས་
པ་ལ་ལམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྒྱལ་བ་དོན་མཆོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལམ་ཐབས་རྒྱད་གཙོ་
བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ནི།

དྲི་མེད་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ། །

དེ་ཕྱིར་འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་གསུམ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་
མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་སྟེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡང་དག་པར་ཚེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱ་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་གསུམ་པོ་མ་ལུས་པར་སངས་ཤིང་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱས་པས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།

ཀྱི་དོན་ལས།

སེམས་(༢༧)ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

འོན་ཀྱང་གློ་བུར་དྲི་མས་བསྐྱབས། །

དེ་ཉིད་བསལ་ན་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་།

མདོ་ལས་ཀྱང་།

བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་ལ་བྱལ།

ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་གཞུང་གོང་འོག་འདི་དག་ཏུ་སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འཕྲོས་དོན་གལ་པོ་ཆེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།
དེ་འང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་འམ་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི་གདོད་མའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་སྟེ།
ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་གདོད་མ་དང་། མི་ཕྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་མི་ཤིགས་པ་དང་། སྤང་བ་
དུ་མ་བྱལ་བར་གདལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཐིག་ལེ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱལ་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་
ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་སྤྲས་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་འདིར། རྒྱ་ནི་སེམས་ཉིད་
སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ།
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མེད་ཅིང་རྟག་ཆད་དང་མཐའ་དབུས་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་མ་ཆད་ལ། སྤང་གཉེན་དང་ངེས་

བཟུང་གི་ཤྱོགས་སྤྲོ་མ་ལྟར་བ། མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མ་བསྐྱད་པའི་གཤིས་(༢༧)བབས་མ་
བཅོས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་
པོ། བདེ་བ་ཆེན་པོ། ལྷ་དུ། མཁའ་ཁྱབ་ནམ་མཁའ་དོན་རྩེ། ཐམས་ལེགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་དང་རྒྱུད་།
གཞིམ་མེད་ཀྱི་ཏུང་དང་ཐིག་ལེ། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ། ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་སོགས་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་
པ་གསུངས་སོ། །

འདི་ཉིད་ལས་སྤངས་སྤྱིང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་སྟེ། རྩ་བའི་མི་ཤིགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་འབྱུང་བས་དབང་བྱས་པར་གནས་པ་ལས། རང་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་
རྒྱུད་གིས་ཡིད་གཡོས་པའི་འགྲུ་བ་རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པའི་སྤང་བ་དམར་ཆས་
དབང་བྱས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་ཅིང་། དཀར་ཆས་དབང་བྱས་པ་
ལས་བདག་དུ་རྟོག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་མ་རིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དཀར་དམར་རྒྱུད་གི་གཡོ་བས་གཉིས་ཆོས་སུ་གྲེས་པས་གཟུང་འཛིན་ནམ། སྤང་སེམས་
སམ། བདག་གཞན་ནམ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། དོན་ལ་གཟུང་བ་དང་སྤང་བ་དང་གཞན་
དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་རྟོག་འཇུག་པ་ཐམས་(༣༠)ཅད་སེམས་དེའི་རང་འོད་དམ་སྤང་ཆ་ཡིན་
ལ། འཛིན་པ་དང་སེམས་དང་བདག་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་བདག་རྟོག་འཇུག་པ་དེ་ནི་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་འམ་
སྟོང་ཆ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སྟེ་མེད་དང་གངས་འགགས་མེད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དེའང་གནས་
རྒྱལ་ལ་མར་མེ་དང་མར་མེའི་འོད་བཞིན་དུ་སྤང་སེམས་དབྱེར་མེད་དོས་པའི་གཤིས་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་
ཡིན་པས་སྤང་བ་སེམས་སུ་བཞེད་པ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཡང་སྤྱིང་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་
རིག་པ་ཅམ་དུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཉིད་རང་
གི་སྤང་ཆ་ལ་གཞན་རྟོག་ལྷགས་ནས་ཤེས་བཤེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་རྩ་བ་དཀར་དམར་ཀྱི་དབང་གིས་བདག་གཞན་དུ་རྟོག་པས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་དང་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལས་གསུམ་འགོས་སམ། དམར་ཆ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཕྱེ་བས་བཞི་འགོས་སུ་
འབྱུང་བ་ནི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞི་ཨེ་ཤྲོ་མ་ཡའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འཁོར་བ་སྤང་བའི་རྒྱལ་ཡང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་མ་རིག་པའི་གཡོ་བ་
དང་བཅས་པ། དཀར་ཆས་དབང་བྱས་པ་ལས་(༣༡)བདག་དུ་རྟོག་པའི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་འཆར་སྟོ་
ལས་དཀར་དམར་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བ་འབྱུང་ཞིང་། འཆར་སྟོ་བཞི་འགོས་སུ་ཕྱེན་དཔུལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
སྤང་དུ་འཆད་དགོས་སོ། །ལྷ་འགོས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཡང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་
ཁམས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལས་གཞན་རྟོག་ཕྱུང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པར་སྤང་ཞིང་། བཞི་ཆོས་
ཀྱིས་ལས་ཡེ་ཤེས་དང་རྒྱུད་ལས་ནམ་མཁའ་ཕྱེ་བས་དུག་ཆོས་དང་། ལྷ་ཆོས་ལས་འབྱུང་རྒྱུད་གི་དབྱེ་བས་

ཉི་ཤུ་ཙུ་མ་ཐོགས་དུ་མའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ། །

མུང་འདས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་བའི་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་མ་འགགས་པོལ་པ། སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ལྟར། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་རང་ངོ་ཤེས་པས་ལྟན་ཅིག་སྤྲོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་གསུམ་ཀྱི་
འཆར་སློལས་དཀར་དམར་རྒྱང་གསུམ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤུལ་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
ཚོགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་ཞིང་། འཆར་སློལ་བཞི་འགོས་སུ་ཕྱེན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྤང་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་(395)ལས་སྐྱེ་ལྷ་དང་རིགས་དྲུག་དང་རིགས་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཙུ་
ལྷ་དང་དམ་པ་རིགས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤྲོས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱུང་། །

ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། མུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་དེ་དག་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཡང་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་བཞི་ལ་སོགས་པར་ཕྱེན་སྤྲོས་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་
ཡང་། གསུམ་འགོས་དང་བཞི་འགོས་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དུ་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གདོད་མའི་མི་
ཤིགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀྱི་ལྷས་
ཕྱེ་བའི་གཞི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གང་གི་ཡང་ཕྱོགས་སུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོས་འཆར་གཞིར་བྱས་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་འཆར་སློལ་བསམ་
གིས་མི་བྱལ་སྟེ། འཁོར་འདས་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་ཡང་། འཁོར་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྩ་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆ་ནས་ཐིག་ལེ་དང་། གཡོ་བའི་ཆ་ནས་རྒྱང་དང་། རྒྱལ་མ་(396)ཁམས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིག་ཤེ་དང་། འཆར་
སློལ་ངོས་ནས་སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་དབང་པོ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ཕུང་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
འཛིན་པའི་ཆ་ནས་ཁམས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མཐའ་དག་སྤྲོལ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྲོལ་མཆེད་
དང་། སྤང་བ་སྤྲོལ་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་དང་། སྤྲོལ་པས་སྤང་ཡང་སྤང་མཁན་ཉིད་ལས་གཞན་མ་
གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་ཅན་དང་། གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་འཁོར་བ་དང་། རོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཆ་ནས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། གཞི་ཐོག་ན་འབྲས་བུ་སྤྲོལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ས་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཚོགས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་དང་
ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། རེ་རེ་ལ་འང་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་ཚོགས་པར་ཆང་བའི་ཆ་ནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཅམ་བཞེད་པ་སྟེ། མདོར་ན། གཞིས་སྤྲོལ་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱང་དང་། གདངས་
འགགས་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྩ་དང་། རྩ་སྤྲོལ་པས་སྤང་གིས་ཐིག་ལེ་སྤྲོལ་གཞིས་གདངས་རྩལ་གསུམ་ཀྱི་ཆ་
ལ་རྒྱང་ཁུ་རྩལ་གསུམ་མམ། དེ་གསུམ་ལ་རྩལ་མུན་སྟེང་(397)སྟོབས་སམ། ལྷའི་གཙོ་བོ་གསུམ་དང་
དྲུག་གསུམ་མམ་ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་སོགས་ཉམས་

དང་གསལ་སྒྲོང་འཛིན་མེད་སོགས་རྟོག་པ་སྟེ་ལམ་དང་། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་སྐུ་གསུམ་སོགས་འབྲས་བུར་
བཅོད་པ་སྟེ། འདིའི་གནད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གོ་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་གསང་ཐམས་
ཅད་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་རྗེ་ཕྱིན་ལས་ཞབས་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ཆོག་སྒྲ་མ་བསྐྱས་པར་བཀོད་
པའོ། །

གཉིས་པ་ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱིར་བསྟན་པ་སྟེ་

དང་པོའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འགྲེལ་ལས། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྱིར་བསྟན་
པའི་དུམ་བུ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་གཉིས་པ། མངལ་དུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྩལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ནམ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་དབྱེ་བའི་སྒོ་
ནས་སེམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ནས། དུམ་བུ་གཉིས་པ་འཁོར་བའི་ལུས་འགྲུབ་
རྩལ་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་སེམས་དེ་ཉིད་དཀར་དམར་རྒྱང་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དང་འགྲོགས་པ་དེ་
ལ་ཕྱ་བའི་ལུས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་རྒྱན་མཐའི་རྡོར་ཏིང་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་པར་མི་རུས་
པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་(༣༢)ཞེས་བྱ། ཕྱ་བའི་ལུས་དེའང་རགས་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་བསྟན་པའི་འོག་དུ་འཁོར་བའི་ལུས་གྲུབ་རྩལ་སྟོན་པར་འབྲེལ་བ་དང་།
རྟེན་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅེངས་པས་བརྟེན་པ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཁྱད་ཆོས་
ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྤྱོད་གཞི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྩལ་ཤེས་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ན། དེ་དག་ཀྱང་དང་པོར་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །

དེ་ལ་གཉིས། ལེའུ་གཞུང་དང་། ལེའུ་འི་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྐྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལུས་ནི་འགྲུབ་པའི་རྩལ་བཤད་པ། །

ཀྱན་གཞི་སྟོག་རྒྱང་དང་བཅས་པ། །

ཁམས་གསུམ་སྟེ་བར་སྦྱར་བ་ན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བའི་ལུས་འདི་ནི་གྲུབ་པའི་རྩལ་དེ་བཤད་ན། ཀྱན་གཞི་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱང་

དང་བཅས་པ་དེས་ཁམས་གསུམ་ཏུ་སྐྱེ་བར་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མ་ཞེས་པ་འོག་
མ་འདྲན་པའི་ཚིག་གོ། །

དེ་ཡང་གང་ཞིག་སྤེལ་བ་སྤྱོད་ན། བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གས་པའི་ས་བོན་ཅན་ཀུན་གཞིའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་
དེ་སྤྱོད།

གང་གིས་སྒྲུབ་ན། འདྲ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་སྤེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དེས་སྒྲུབ།

འདི་ལ་དོ་རྩེ་ཐོག་པར། མོག་གི་རྒྱུང་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ཟུམ་(༣༣༥)འཁྲུག་ཐོག་འཛིན་པ་དང་ཡིད་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་དུ་སྒྲོར་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྒྲོར་བའོ། །

ཇི་ལྟར་སྒྲོར་ན། མེས་པ་ལྷ་ལ་འདུ་བྱེ ད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་པས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
བྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ར་བཏྟན་པ་དང་། མིའི་
སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞུགས་མེད། གཞུགས་ཁམས། འདོད་ཁམས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

འདུ་བྱེད་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །

ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་བཞི། །

ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དར་སྤེལ། །

གཞུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཡིད་ལུས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་དང་བཅས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་
 འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་
 ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་ནས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེར་སྟེ་བ་ནི་གཟུགས་
 མེད་ཁམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཅན་ཏེ། དེར་སྟེས་
 (33བ)པའི་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་པ་སོ་སྟེ་རྣམས་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལྷས་ཅན་ཡིན་
 རོ། །

འདིར་གཞུགས་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། རུལ་ཕྱུག་ཚོགས་པའི་ལྷན་རགས་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ལྷན་ཡོད་པ་མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་ལ། ཉམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་ཏེ་ཁམས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་འཆི་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། ཁམས་འདིར་འཕགས་

པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འཇག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བསམ་གཏན་བཞི་བརྟན་གང་སྐྱེ་བ། །

གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ཏེ་འདོད་སྟེན་ནི། །

རགས་པ་བཅོམ་པ་བརྟུས་སྐྱེས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་བཅས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟན་ནས། ཁམས་གོང་མ་གང་དག་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ལས་བྱེད་དུ་འཕགས་ཤིང་འདོད་སྟེན་ནི་རགས་པ་མངོན་གྱུར་བཅོམ་པ་ཀྱན་ཇོགས་པའི་ལུས་གོས་དང་བཅས་ཤིང་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །(༣༥ན)

དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་དེ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །

སྔ་མ་ནི་སོ་སེའི་ཉེར་བཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དབང་ལས་སོ་སོར་གཉིས་གཉིས་སོ། །

དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་དབང་ལས་སོ་སོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

དེ་ལས་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོ་སོར་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལས།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེས་དང་དངོས་གཞི་ལ་གསལ་སྒྲུང་དུ་བོབ་པས་ནི་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་ལ། འབྲིང་གིས་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཆེན་པོས་ཆངས་ཆེན་དུ་སྐྱེའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པའི་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོས་ནི། འོད་རྒྱུད་དང་། ཆད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་།

གསུམ་པས་ནི། དགོ་རྒྱུད་དང་། ཆད་མེད་དང་། དགོ་རྒྱས་སུ་སྐྱེ་ལ།

བཞི་པས་ནི། སྤྱིན་མེད་[འོད་]། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེར་སྐྱེ་བའོ། །

གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས་ལྷག་མ་གཞན་བཞི་ནི། གཙང་མའི་གནས་བཞི་ཡིན་ལ། དེར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འདུ་བྱེད་ནི་བཞི་པ་འི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། བསམ་(༣༥བ)གཏན་སྟེལ་མ་བསྐྱོམས་པས་གནས་གཙང་ལྔར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་ཆ་འདྲའོ། །

ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་དུ་གསུངས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདོད་

པར་བྱེད་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི ལྷ་ཆོ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
ལས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་མུང་འདས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
འབྱུག་བསྟོམས་པ་ལས་ཏེ། དེའི་གནས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་དང་གྲོང་དང་དགོ ན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་
པར་བཤད་པས། གནས་གཞན་ལོགས་སུ་མི་བགང་ལ། ཤིན་ཏུ་མཐོ་དང་གྲ་ཞོམ་སྤང་ནི་དོན་གཅིག་ལ་
མིང་སོ་སོར་བཟོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པས། འདིར་ནི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་དུ་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ནམ་མཁའ་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་དང་ས། །
འབྱུང་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན། །
གནས་གཞན་ནི་ཤར་གང་སྐྱེས་པ། །
དེ་ཡི་འཇག་པ་གོ་རིམ་བཞིན། །
ཁམས་གཅིག་ནས་ནི་ལྷ་ཡི་བར། །
ལྷ་པས་མ་རིག་སྐྱེ་དང་བཅས། །
དུན་པ་ཉེར་གཞག་དུ་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམས་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གིས་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གྱི་
རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་ལྟར། རྣམ་མཁའ་དང་། རྒྱུ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། ས་སྟེ་
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་རྣམ་མཁའི་རྒྱུ་སོགས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ལུས་ཀྱི་འཇག་པ་ཁམས་
བྱང་སེམས་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཉོན་(༣༥༣)མོངས་པའི་རྟོག་པས་བསྐྱིབས་ཏེ། འདོད་པ་
ལས་གནས་གཞན་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་དྲུག །གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སུ་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤར་སྐྱེ་བ་
ལེན་པ་ཡིན་ལ། གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་རྒྱ་འཇག་པ་ཉི་ཤར་གནས་ཉི་ཤར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ན། རྣམ་
མཁའི་ཁམས་ལྷ་བུ་གཅིག་ནས་སའི་ཁམས་ལ་ཐུག་པ་ལྷའི་བར་དུ་ལྷ་པ་སྟེ། དེའང་ཟད་པར་རྣམ་མཁའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་སའི་འཇག་པ་བཞི་དང་ལྷ་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གནས་བཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ།
དེའི་ཐོག་དུ་ཟད་པར་རྒྱུ་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་སའི་འཇག་པ་དང་བཞི་ཡོད་པས་འཕགས་པའི་
གནས་བཞིར་སྐྱེ། དེའི་ཐོག་དུ་ཟད་པར་མེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་སའི་འཇག་པ་དང་བཞི་ཡོད་པས་
འབྲས་བུ་ཆེ་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ། དེའི་ཐོག་དུ་ཟད་པར་རྒྱ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་སའི་
འཇག་པ་དང་བཞི་ཡོད་པས་ཆད་མེད་དགོ་ནས་ཆད་མེད་འོད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ། དེའི་ཐོག་དུ་ཟད་པར་ལྷ་པ་
སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་མེ་རྒྱ་སའི་འཇག་པ་དང་བཞི་ཡོད་པས་འོད་རྒྱུ་ནས་ཆངས་རིགས་ཀྱི་བར་དུ་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། འཇག་པ་གཅིག་ཡོད་པས་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་(༣༥༤)ནས་འཇག་པ་
ཉི་ཤར་ལྷ་པའི་དབང་གིས་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་སྟེ་འཇག་པ་ཉི་ཤར་པོ་དང་། གནས་གཞན་ནི་

ཤུ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
ནས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་བར་རྣམས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དུན་པ་ཉེར་
བཞག་མདོར་བསྟུས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད་པས་དེར་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་ཞལ་འཕངས་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེའི་མ་རིག་པ་ལ་རྩ་བའི་མ་རིག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ལུས་ཀྱི་འཇག་པ་དངོས་སུ་མཛད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ཟག་པ། དཔེར་
ན། གཟུགས་མཛད་དུ་ནམ་མཁས་བསྟུས་པའི་ཁུ་རྩལ་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་ཁུ་རྩལ་གཉིས་རྒྱུད་གིས་བྱེ་
བས་གཟུང་འཛིན་དུ་ཟག་པ་སོགས་འཇག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དྷི་མཛད་འོད་དུ་འདི་རྣམས་ལ་ཐིག་ལེ་འཇག་
པའི་སྐྱས་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། འཇག་པ་དེ་ལས་ཆགས་སྣང་མོངས་གསུམ་སྟེ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྟེན་གྱི་
གང་ཟག་ངོས་བཟུང་བའོ། །(༣༦ན)

དང་པོ་ནི།
འདོད་ཁམས་རིགས་རྒྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
ཁམས་རྒྱག་དང་ལྷན་ཟླ་དང་རགས། །
སྟེ་གནས་བཞི་ལྟན།
ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པར་མཚུངས་པས་འདོད་
ཁམས་སུ་གྲགས་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་བདེ་བ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ཏེ་ཟླ་བའི་ཁམས་རྒྱག་དང་ལྷན་ཏེ། དེའང་ཟླ་བ་སྟོན་བྱ་དང་། བྱེུ་ལྷ་བྱ་ནས་རགས་པ་གཞན་
འཕུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷའི་བར་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་། འདོད་ཁམས་པ་དེ་དག་མངལ་སྟོང་དྲོད་གཤེར་
རྩུས་སྟེས་ཏེ་སྟེ་གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་བདེ་བ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁུ་བ་ལྷུང་བའི་བདེ་བ་ལ་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྟེན་དུ་དམན་པ་དང་། མཚོག་གོ། །

དང་པོ་ནི།
གཞན་དག་རྣམས། །
ངན་སོང་གསུམ་ནི་མི་ཁོམ་གནས། །
ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སྐྱ་མི་སྟན། །
འབྲས་བུ་སྟོན་པ་རྒྱ་དམན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དྲུག་ཀ་ཁམས་དྲུག་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་གླིང་གསུམ་ལས་གཞན་ངན་འགྲོ་དང་ལྷ་
ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རྩི་ཆེ་ཐེག་པའི་རྟེན་དམན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པས་
སོ། །ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་དམན་ཏེ། ཆོ་ལྷ་མ་དག་བ་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལ་ཆོ་འདིར་ལོངས་(༣༦བ)སྟོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོ་འདིར་རྒྱ་དག་བ་བྱེད་པ་དང་
གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་སྟོད་པའི་རྒྱ་དམན་པས་སོ་ཐར་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེའང་ངན་སོང་
གསུམ་དུ་དག་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དགོན་ལ། མི་དག་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བཞུལ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོད་ཅིང་
ཆ་དང་ཁེལ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པར་གསུངས་ལ། ལྷ་སོགས་གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོད་
ཀྱང་དེ་ཡི་བདེ་བས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་ཏེ་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དམན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
དེར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་སོགས་རྩི་ཆེ་ཐེག་པའི་སྐལ་པ་དམན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩི་ཆེ་ཐེག་པའི་རྟེན་མཆོག་ནི།

གླིང་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན།

མཆོག་ཡིན་འཇམ་གླིང་ལེགས་སྐྱེས་པ།

ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་དུ་གྲགས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤར་ལྷོ་རུབ་སྟེ་གླིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཁམས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་མི་ནི། རྩི་ཆེ་ཐེག་
པ་དང་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་
ལེགས་པར་སྐྱེས་པ་ནི་རྩི་ཆེ་ཐེག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡང་རབ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདིར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་པས་ལས་ཀྱི་ས་པར་རབ་དུ་གྲགས་པས་ན། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་སངས་
རྒྱ་བའི་གདམས་ངག་གི་སྟོད་ལྡན་ཡིན་པའི་(༣༧ན)ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་རྣམས་གླིང་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ལ་སྟོད་པ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གཅིག་སྟེ་གཟུགས་མེད་བཞི་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དྲུག་
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ལྷ་མ་ཡིན་དང་མི་ངན་སོང་གསུམ་རྣམས་སོ། །

འདིར་བྱི་མེད་འོད་ལས།

མིའི་སྐྱེ་བ་ལས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་དུ་སྟེར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །ལྷ་ལ་སོགས་
འགྲོ་བ་ལཱི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཁམས་གསུམ་སོ་སའི་ས་བོན་ཡི་གོ། ཁམས་ལཱི་ཟད་པར་ཏིང་པེ་འཛིན་དང་ཆོ་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐལ་པ་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་

དང་། མངལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཤེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཡུལ་འདྲིར་སྤྱོད་བཤེན་ཚུལ་ནི། །

དང་པོར་རྩལ་སྤྱོད་གཟུགས་ཁམས་བཞིན། །

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤོང་དབང་གིས། །

དྲི་དང་རོལ་ཆགས་པ་ལས། །

ཡུལ་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ། །

སྤང་དོར་བྱས་པས་ལྷས་ཁམས་ནི། །

རགས་སྤང་པོ་མོ་སྤང་མུན་དང་། །

བདེ་སྤྱག་འདོད་སྤོང་བརྟམ་པར་གྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་སྟེ། དང་པོར་ཆགས་པའི་ཆོ་
བར་བསྐལ་ཉི་ཤར་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་མས་ནས་ཆགས་ཤིང་། དེའི་འོག་དུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡས་ནས་
ཆགས་(༣༡བ)པའི་ཆོ། ཡུལ་འདྲིར་མིའི་སྤྱོད་བཤེན་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤོང་ན་བསྐལ་པ་དང་
པོའི་བག་ཆགས་ཡོད་པས། མི་ཐམས་ཅད་དང་པོར་རྩལ་ཏེ་སྤྱོད་བཤེན་ཞིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་
འོད་གསལ་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ། ལྷས་ཀྱི་འོད་དང་། ཆོ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། བོང་ཆད་དང་། ལྷོ་བས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྦྱང་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྩོགས་ལྡན་གྱི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་གསུམ་
ལྡན་སོགས་སྤྱི་རིམ་གྱིས་བྲི་བ་ཡང་། འདོད་པའི་ས་ལ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ནང་དུ་སྤོང་པ་བྱུང་། དེའི་
དབང་གིས་དྲི་རོལ་ཆོག་པའི་དབང་པོ་གྲུབ་ཅིང་། དབང་པོའི་བདག་འབྲས་ཕྱི་རོལ་དུ་ས་མོ་ཞག་ཅེས་བྱ་
བ་དྲི་དང་། རོལ་སྤྱན་སྦྱང་ཆོགས་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཆགས་ནས་སྟོང་ཞིང་གྱུང་པ་ལས། དབང་པོའི་བདག་
འབྲས་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ། དྲི་རོལ་བཟང་བ་ལ་སྤང་བྱ་དང་ངན་པ་ལ་དོར་བྱར་བྱས་ནས་སྤང་
དོར་བྱས་པ་ལས་ལྷས་ཁམས་དེ་ཡང་རགས་པ་དང་ལྷེ་བ་ལ་སོགས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟམ་ནས་པོ་མོའི་
དབང་པོ་གྲུབ། དེའི་དབང་གིས་ནང་དུ་དཀར་དམར་གྲུབ། དེའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་ཟླ་གྲུབ། དེ་ལས་
སྤང་མུན་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་། སྤྱག་(༣༢ན)བསྐལ་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་
སྤང་དང་། དེ་ལས་ཆོར་བ་རྩ་བར་གྱུར་པའི་འཐབ་ཚོད་བྱུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདོད་སྤོང་མཐུ་
བརྟམ་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དུས་བཞིའི་འཛིག་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཡོངས་སྟོང་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པ་
རྩོགས་ལྡན། དེ་ལས་གཅིག་བྲི་བས་གསུམ་ལྡན། གཉིས་བྲི་བས་གཉིས་ལྡན། གཅིག་ལྷས་པ་ཚོད་ལྡན་དུ་
བཞག་པ་གཅིག་དང་། དག་བ་བཅུའི་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པ་རྩོགས་ལྡན་དང་། དེ་ལ་རྒྱུ་པ་
གཅིག་བྲི་བས་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱས་པ་སོགས་ལ་བཞག་པ་གཅིག་སྟེ། ཚུལ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ལས་གཉིས་ཀ་

དོ་ཤི་ཐེག་པའི་སྤང་གཞི་ཡིན་ཅིང་། སྤུང་ལ་དུས་བཞི་ཆེན་མོ་དང་། སྤུང་ལ་ཆུང་དུས་ཡང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མངལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཁམས་དུག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
རིམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མངལ་དུ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ། སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁམས་དུག་གི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན། ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་སེ མས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་
པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་མངལ་སྤྱོད་གྲུབ་པ་ན། །
ལུས་འདི་ལ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས། །
མ་ལུས་རོ་དུག་བཟའ་བདུང་ལས། །
འབྱུང་བཞི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །
རོ་དུག་འབྱུང་བ་ལྔ་ལས་ཏེ། །
མཁའ་དང་བདེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །
སྦྱོར་བས་བརྟན་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན། །
པརྟུང་རྒྱུད་པའི་ས་བོན་ནི། །
འཛིན་པ་ས་ཁམས་རང་བཞིན་ཏེ། །
རྒྱུ་བསྐྱེད་མེ་ཡིས་སྦྱིན་པར་བྱེད། །
རྒྱུད་གིས་འཕེལ་བྱེད་ནམ་མཁའ་ཡིས། །
གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་ལྟར་སོགས་བྱུང་བ་དེ་ནས་མངལ་སྤྱོད་(345)ཀྱི་ལུས་སྤྱོད་གྲུབ་པ་ན་སྦྱོར་
ལུས་ངག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་རྟོག་མཐུ་བརྟན་པའི་དབང་གིས་རང་ལས་དོན་
གཞན་པའི་པ་མའི་དཀར་དམར་དང་དྲི་ཟེའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་སྦྱར་པའི་
མངལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་ནི་རྒྱུ་བ་སོགས་དྲངས་སྦྱིགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཡོད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ནས་མེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ་དེ་ཡིས་རོ་དུག་གི་བཟའ་བདུང་ཐོས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་
འབྱུང་བ་ས་རྒྱ་སྤྱོད་བཞི་བརྟན་གྱི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ་རོ་དུག་པོ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་ལས་གྲུབ་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་བ་རྒྱུད། ཚ་བ་མེ། མངར་བ་རྒྱ། ལན་ལྟ་སའི་ཁམས་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་སྦྱར་
བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཁ་བ་སོགས་བཞི་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་སྦྱར་
བ་ནམ་མཁའ་དང་བདེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་འཇུག་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་
ཤིའི་ལུས་བརྟན་པར་བསྐྱེད་ཅིང་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

མངལ་འཛིན་པའི་ཁམས་ཇི་ལྟར་ཅེ་ན། དེ་ནི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞི་ལྔ་ལྟར་ཅེས་ཏེ། མའི་

པརྒྱུ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཁུ་ཁག་འདྲེས་པ་ནི་ས་བོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྟང་བ་ནི་མའི་མངལ་ས་
ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་(༣༩༣)ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངལ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་གི་ཁམས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་
བྱེད་ལ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་འཕེལ་བ་དེའི་གོ་སྐབས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་གཟུགས་འབྱུང་གུར་ཀྱི་ལུས་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །

བྱེད་ལས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་དེ་ནི་ལྔ་ཚན་གསུམ་སྟེ། ལྔ་ན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ནི་མི་ཤིགས་
པའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཁམས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་གདོད་མ་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། ས་པོ་ལ་དུ་ཕྱིན་
པའི་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་འགྲོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལྔ་གསུངས་པ་དང་། སྔ་འགྱུར་ལས་སེམས་
འོད་ལྔའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་པལ་ཆེ་བའི་དགོངས་པར་
རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲངས་མ་ལྔ་འདུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཐད་པར་གསུངས་
པ་རྣམས་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ།

མངལ་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་ནི། ཁུ་ཁག་ཕྱིར་མི་ལྟང་བར་བརྟན་པ་སྔ་བའི་ཆ་ལ་ས་དང་། ལྷན་པ་རྒྱ། ཁག་མེ།
གཡོ་བ་རྒྱུང་། བུག་པ་ནི་(༣༩༤)རྣམ་མཁའོ། །

མངལ་ན་གནས་པ་དེའི་ཁམས་ལྔ་ནི། མངལ་ཀྱི་ཁམས་ལྔ་པོ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་
ཉིད་ཁུ་ཁག་སེམས་གསུམ་འདྲེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

- དེ་ཉིད་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །
- བོ་ལ་ཀཏོ་ལ་སྦྱར་བས། །
- རེག་པ་སྔ་བ་བག་ཆགས་ཉིད། །
- ས་ནི་དེ་ལས་སྟེ་བར་འབྱུང་། །
- བྱུང་སེམས་ཁུ་བའི་རང་བཞིན་ལས། །
- རྒྱུ་ཡི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ། །
- བསྐྱེད་པ་ལས་ནི་དོད་སྟེ་སྟེ། །
- གཡོ་བ་རྒྱུང་དུ་རབ་དུ་གྲགས། །
- བདེ་བ་ནས་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས། །
- ལྔ་པོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སའི་བོ་ལ་དང་མའི་ཀཏོ་ལ་སྦྱར་བའི་རེག་པ་ལ་བརྟན་པ་སྔ་བའི་ཆ་ལ་ང་བདག་དུ་
བབྱུང་བས་སྔ་བའི་བག་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སའི་ཁམས་ནི་དེ་ལ་བརྟན་ནས་བརྟན་གིང་སྟེ་བར་
འབྱུར་ལ། དེའི་བྱུང་སེམས་ཁུ་བའི་རང་བཞིན་ལ་ང་བདག་དུ་བབྱུང་བས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བ་

སྒྲེ དེ་གཉིས་ ས་ཀྱི་བསྐྱོད་པའི་ཆ་ལ་ང་བདག་དུ་བཟུང་བས་ནི་ཁྲག་འཕེལ་ནས་དྲོད་སྒྲེ་བས་མེད་ཁམས་སྒྲེ་
སྒྲེ དེ་གཉིས་ཀྱི་གཡོ་བ་ལ་ང་བདག་དུ་བཟུང་བས་རྒྱུང་གི་ཁམས་འབྱུང་ཞེས་རབ་དུ་གྲགས་ལ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ང་བདག་དུ་བཟུང་བས་ནས་མཁའི་ཁམས་ཉིད་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་ལྟ་བོ་དེས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བསྐྱོར་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་དབང་ལས། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་གྲུབ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །

འདི་དག་གི་སྤྱང་གཞི་དང་རང་བཞིན་དང་ལྗེའི་རྣམ་དག་རྣམས་བརྟག་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་
ཞིང་། (༥༠ན)

གཞན་ཡང་དེ་ལས།

སེམས་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །

ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མཚོན། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་སེམས་གཅིག་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་ལྟས་བསྐྱོར་བའི་དབང་གིས་
རགས་པ་ཕོ་མོ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་དུས་དང་། སྤྱ་བ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་ཡང་འབྱུང་བ་ལྟའི་འགོས་སུ་
འཆར་ཞིང་། དེའི་དབང་གི་ས་གཞི་ལ་རྟེན་སྤང་ཁམས་འབྱུང་བ་དུག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལམ་ལ་ཡེ་
ཤེས་ལྟ་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་ལྟ་སོགས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མངལ་དུ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི།

རྒྱ་ནི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །

བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད། །

རྒྱུང་གི་ངོ་བོས་གཟུགས་གཞན་མཐོང་། །

དོན་ནི་ངས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། །

རྒྱུང་ཙམ་གཅིག་སུ་མོངས་འདུ་བྱེད། །

ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཀྲག་ནས་ནི། །

མངལ་འཇུག་བག་ཆགས་རྣམ་པར་སྦྱོད། །

བག་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་གཟུང་། །

དེ་ཆོ་ཁུ་ཁྲག་ལྟ་ཐིག་ལས། །

འདྲེས་པ་རུ་ནི་བྱུར་པ་དང་། །

ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྒྱ་བཅས་པ། །

ཇི་ལྟར་ཆང་རོས་ལྟོས་པ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ནི་དྲི་ཟའི་སེམས་ཅན་དུ་གྲགས་པ་བར་དོའི་ཀྱན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ། བག་ཆགས་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། སྤྱི་བའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ལོས་གཟུགས་གཞན་པ་མ་སྦྱོར་བ་ཐག་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་མངལ་བཟང་ངན་གྱི་དོན་ནི་ངེས་པར་མི་ཤེས་ཤིང་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཚམ་གཅིག་སྤར་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་སྒོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་(༥༠བ)པའི་ཉོན་ཡིད་སྤྲུལ་མའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདྲེན་ཞིང་མངལ་དུ་བཀྱག་ནས་ནི་ཀྱན་གཞིའི་སྟངས་ན་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངལ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟུང་ནས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་ལྗེའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཁྱ་ཁྱག་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདྲེས་ཤིང་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཆོ་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་དང་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ལྷ་ཞིང་ཐིག་པ་ལས་གཅིག་དུ་འདྲེས་ཤིང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ནི་གྱུར་པ་དང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཚམ་ལས་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་གསལ་བར་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཆང་གིས་ར་རོས་ཏེ་སྟོམ་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་སྤྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་གོ་དོན་གལ་པོ་ཆེ་བྱང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་པ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་དང་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཚོགས་པ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་སྟེ་ལ་གཟུགས་པའི་རྒྱུའི་རྩི་རྩེ་འཆང་ངམ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་གཟུགས་(༥༡ན)པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པ་ཞལ་གསུམ་དུ་འོང་བ་ཡང་དཀར་དམར་རྒྱུད་གསུམ་དག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་དུག་དུ་འོང་ཡང་དཀར་དམར་རྒྱུད་གསུམ་པོ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལྟར་ཚོགས་པ་ལས་གཞི་དུས་ཀྱི་ལྟར་རྩོགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་། རྒྱས། འབྲིང་། བསྐྱས་པ་གསུམ་ལས། རྒྱས་པ་ནི། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལྗེའི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སའི་ཁྱ་བཞི་གདན་སྟོན་བ་ལས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། མའི་ཁྱག་ནི་གདན་ཉི་མ་ལས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་ལས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་གསུམ་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་འདྲེས་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ལས་ལུས་རྩོགས་པ་ནི་སྦྱ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འབྲིང་ནི། རྩི་རྩེ་བཞི་འི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འཆི་སྤྱིད་བར་དོ་དང་བཅས་པ་སྟོང་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས་ཏེ་རྟོན་བརྟོན་པར་གྱུར་པས་ས་བོན་བསྐྱེད་པ། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་ལུས་འགྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་རྩོགས་པ། ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་(༥༡བ)ལ་འཇུག་

པ་ནི་ཡི་གེ་འགོད་པའོ། །

བསྐྱུས་པ་ནི། རྫོང་འཛིན་གསུམ་བསྐྱེད་དེ། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན། དེ་པ་མའི་དཀར་དམར་གྱི་
དབུས་སུ་ཉུགས་པ་ཕྱག་མཛན། དེ་ལས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་དེ། དེ་
དག་གི་དོན་དགེས་རྩོར་བརྟག་གཉིས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ལས།

དེ་ལ་ལྷ་བ་དང་ཁུ་བ་དབྱངས་དང་ལྷན་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ། །ཉི་མ་དང་རྩལ་གསལ་བྱེད་དང་ལྷན་པ་ནི་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ནོ། །དྲི་
ཟའི་སེམས་ཅན་རྩྱ་ཡིག་དང་ལྷན་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཉིད་དང་སྟོན་གི་རྩུང་རྟི་ཡིག་
དང་ལྷན་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་
གྲུབ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དྲེད་ཡིག་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཕྱི་དང་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་
དོ། །འདི་རྣམས་གཅིག་དུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི་ས་བོན་དེ། དབྱངས་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
(༧༢༣)དང་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞིམ་དུ་མེད་
པ་སྟོན་གི་ཨ་ཡིག་གོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རིམ་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་ཟེར་ལྷ་
རྣམས་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་འཕྲོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་
པ་སྟེ་ཕྱི་རྩལ་དང་མངལ་དུ་སྐྱེ་རྫོགས་པའི་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཀ་མི་དྲན་མི་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐ་མལ་པ་དང་། འཇུག་པ་དྲན་ནི་ང་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་མོངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྒྱན་དུ་ཉུགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་དང་སྐྱེ་བ་
གཉིས་དྲན་ཞིང་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་མོངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཡིན་ཞིང་། གསུམ་ཀ་དྲན་ཞིང་ཤེས་པ་ནི་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་ལེན་རྒྱལ་ཡིན་པའང་འཕྲོས་དོན་དུ་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་ཆེན་པོའི་རྩུང་རྟི་ལྟར་འབྱུང་བ། ལྷ་བ་བརྟུར་རི་
ལྟར་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཅ་རྩུང་ཐིག་ལེ་རྫོགས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། (༧༢༤)

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་སྟོན་རྩུང་ཉིད། །

སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་ཡང་དག་འགྲོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དམ་སློག་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དེ་
ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་ཡང་ཇེ་རྒྱས་ཇེ་རྒྱས་སུ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བས་དཀར་དམར་རྒྱུ་གསུམ་རང་
རང་དང་འགྲོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་འཕེལ་བས་འོ་མ་ལས་ཞོར་
འབྱར་བ་ལྷར་རུར་པོ་དེ་ཉིད་འདྲེས་སྤྱད་བརྒྱབས་མི་རུལ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་དེ། གནས་སྐབས་
གཞན་ནས་གཞན་དུ་བྱེད་དོ། །

འདིའང་གཞི་དུས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཉོན་ཡིད་འདུ་བྱེད་པ་ལངས་པ་དང་། ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་སྐབས། གསང་འདུས་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཞེ་སྤང་ངོ་ཇེ་ཞལ་གསུམ་པར་འབྱར་
བར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་མ་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྩ་ཆགས་ནས་རྒྱུ་བརྒྱུས་ཇི་ལྷར་འཕེལ་
བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

རུར་རུར་མེར་མེར་ལྷར་ལྷར་པོ། །

གོར་གོར་པོ་དེ་བདུན་ཕྱག་བཞི། །

ལས་རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་སྤྱད་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མངལ་ཆགས་ནས་བདུན་ཕྱག་དང་པོ་ལ་སློག་རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་ཤིང་བསྐྱུས་པས་
རུར་རུར་པོར་འབྱར། གཉིས་པ་ལ་ཀུན་ནས་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་ཤིང་བསྐྱུས་པས་མེར་
མེར་པོར་འབྱར། གསུམ་པ་ལ་མཛོད་ཀ་(༤༣)ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་ཤིང་བསྐྱུས་པས་ལྷར་
ལྷར་པོར་འབྱར། བཞི་པ་ལ་རབ་དུ་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་གིས་དཀྲུགས་ཤིང་བསྐྱུས་པས་གོར་གོར་
པོར་འབྱར་ཏེ། དེ་ལྷར་ཞག་བདུན་ཕྱག་བཞིའི་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིས་མངལ་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་
དཀྲུགས་ནས་སྤྲིགས་མ་གཏོར་ཞིང་དྲངས་མ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྷས་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷས་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་
ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། སློག་ཐུར་སེལ། གྱེན་རྒྱ། ལྷབ་བྱེད། མཉམ་གནས་ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

མཐང་འབྱར་ཞག་ནི་དང་པོ་ནས། །

རང་སོར་བྱེད་དང་བརྒྱ་གསུམ་གྱི། །

ཚད་ལྡན་དབུ་མ་སློག་རྒྱུ་བཅས། །

བསྐྱེད་ནས་སྤྱིང་དང་ཉྱེ་བ་ཡི། །
 འཁོར་ལོ་རྒྱུད་བཅུ་ཉེན་ཆགས་ནས། །
 ཉྱེ་ལི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང། །
 ཉྱེ་བར་མ་ཡི་རྩར་འབྲེལ་བས། །
 རྒྱུད་ཁག་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འབྱུང། །
 དེ་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ནས། །
 ཞག་རེ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་ཆགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་བདུན་ཕྱག་ལྷ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་གིས་གཏོར་ཞིང་
 བསྐྱེད་པས་མཁའ་འབྱུར་དུ་འབྱུར་ལ། མཁའ་འབྱུར་གྱི་ཞག་ནི་དང་པོ། མངལ་གྱི་ཞག་ཉེར་དགུ་པ་ནས་
 རྟོག་རྒྱུད་གིས་དཀར་དམར་གཉིས་སྟེང་འོག་དུ་དེད་ནས་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་མངལ་ན་གནས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སོར་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་དབུ་མ་རྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་སྟེང་འོག་གི་སྒྲ་གཉིས་
 སུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་དང་བཅས་པ་ཆགས་ཤིང་རྩ་མོ་གཅིག་མའི་རྩ་རོ་མ་དང་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་
 རྒྱུད་གི་རྟེན་རྩ་(༤༣བ)དབུ་མ་ཆགས་པ་དེ་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་པར་སྟེབ་པ་ན་ཞག་རེ་ལ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་
 ཆགས་པར་འབྱུར་བའི་དང་པོར་དབུ་མ་རྟོག་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དེས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོ་རྩ་
 བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་ལྷ་སྟེ་རྒྱུད་བཅུ་ཉེན་དུ་ལྱུར་པ་དང་། ཉྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དུས་སྟོར་ལ་སོགས་
 པ་དབུག་གུ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྟེན་དུ་ལྱུར་པ་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ་སྤྲ་ཡི་ཚད་ཅམ་ཆགས་ཏེ་ཉྱེ་ལི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་
 འབྱུར་རོ། །འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཉྱེ་བའི་རྩ་གཅིག་མའི་རོ་མ་དང་འབྲེལ་བས་མའི་རྒྱུད་ཁག་གི་རྒྱས་པས་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་ལ། དབུ་མ་ཆགས་པ་དེ་ནས་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་
 སྤོ་མོ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ཞག་རེ་ལ་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ཆགས་པར་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྟོག་ལས་ཐུར་སེལ་འཕྲོས་ནས་ནི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་རྒྱུད་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ས་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་འོག་དུ་འཕྲོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་ལྷུར་
 པ་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ་ཆགས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་སྤྱད་རྣམས་ཀྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རུས་སྤལ་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། །
 རྒྱ་བ་གསུམ་པར་བྱེན་རྒྱ་ཡིས། །
 རྒྱུད་གིས་སྟོད་རྣམས་སྟེབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་རུས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་པ་ལྷ་བ་བྱེད་དེ། (༧༧ན)དེའང་ལྷ་བ་
གསུམ་པར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སློག་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷ་མེ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་དུ་འཕྲོས་
པས་ལུས་ཀྱི་སྤྲོད་ནམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

བཞི་པར་ཁྱབ་བྱེད་རྒྱུ་གིས་ནི། །

ཡན་ལག་ཅ་ནམས་སྤང་བར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། [ལྷ་བ་བཞི་པར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ]སློག་རྒྱུ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་། རྒྱུ་
ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིར་འཕྲོས་པའི་དབང་གིས་ནི་ཡན་ལག་གི་ཅ་པ་མོ་ནམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་ཀླང་
ལག་དང་མགིན་པ་མཉམ་པར་འབྱུང་པོ་ལྷ་དོད་པར་འབྱུང་རོ། །བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལེའི་ཅ་བཅུ་དྲུག་
དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལེའི་ཅ་མོ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་བྱུང་པའི་ཅ་ནམས་ཀྱང་ཆགས་ཏེ་གིན་དུ་པ་བསྐྱེད་ཡི་
ཚད་ཅམ་མོ། །

ལྷ་པ་ནི།

ལྷ་པར་མཉམ་གནས་རྒྱུ་འཕྲོས་ནས། །

ནང་གི་གནས་གཞན་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །

ཕག་ཚོད་མེང་གའི་གནས་སྐབས་ཡིན། །

མཉམ་གནས་ཁྱབ་བྱེད་གཉིས་སྤྲོབས་ཚླགས། །

ལུས་ནི་འགྲུལ་དང་འདར་བར་འབྱུང། །

དེ་དུས་རུས་ཚིགས་དུམ་བུ་ནི། །

སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཆགས་པར་འབྱུང། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བ་ལྷ་པར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སློག་རྒྱུ་ལས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་། རྒྱུ་
ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཕྲོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་སྤྲོད་སློགས་ནང་རོལ་དང་ནང་གི་གནས་
ནམས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཕག་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་པ་ལ་བརྟེན་ལ་ལུས་ཀྱི་
སྤྲོད་རྒྱུ་པར་བྱུང་པས་ཤིང་གཟུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཕག་ཚོད་མེང་གའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཇུག་
པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཅ་བའི་རྒྱུ་ལྷ་རུས་པ་ཚླགས་ཏེ་མཉམ་གནས་དང་ཁྱབ་(༧༧བ)བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་
ཀྱི་སྤྲོབས་ཚླགས་པས་འདི་དང་ལྷ་བ་དྲུག་པ་ནས་ཚོར་བའི་སུག་བསྐྱེད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མངལ་དུ་གནས་པ་
དེའི་ལུས་ནི་འགྲུལ་བ་དང་འདར་བར་འབྱུང་ལ། དེའི་དུས་སུ་རུས་པའི་ཚིགས་ཀྱི་དུམ་བུ་ནི་སུམ་བརྒྱ་དང་
དྲུག་ཅུ་པོ་ཡང་ཆགས་པར་འབྱུང་རོ། །

རུས་ཚིགས་དུམ་བུ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི་དགའ་བོ་མངལ་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷ་པ་ཇི་ལྷ་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་

དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆོག་པ་ནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་སོག་ཕུར་ཁྱེ་རྩུང་གིས་སྟོབས་བསྐྱེད་
པས། རྣམ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོག་པ་ལ། བཞི་པ་དང་ལྷ་པར་ཁྱབ་བྱེད་དང་མེ་མཉམ་གྱི་རྩུང་གི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ཆོག་པ་ཤིང་ལྷ་བ་བྱག་པར་འགོ་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་ཡང་ཆོག་པ་ཏེ། ཅ་བའི་རྩུང་ལཱི་རུས་པས་ཕུང་པོ་ལྟ་ཆོག་པ་དེ་ནས་ཡན་ལག་གི་རྩུང་ལཱི་སྟོབས་
ཀྱིས་དབང་པོ་སོགས་འཕེལ་བའི་རྩལ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷ་བ་བྱག་པར་ཕྱིན་པ་ན། །

ལྷ་ཡི་རྩུང་གིས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས། །

ས་ཁམས་ཆ་ལས་མིག་གཉིས་བསྐྱེད། །

དེ་ལས་བདུན་པར་རུས་སྤལ་རྩུང་། །

སྟོས་ནས་རྩུ་ཁམས་ན་བྱག་དོད། །

བརྒྱད་པར་མེ་ཁམས་སྣ་བྱག་བྱེད། །

དེ་ཚེ་རྩངས་པའི་རྩུང་སྟོའོ། །

དགུ་པར་ཉ་སྟེན་རྩུང་འབྱུང་སྟེ། །

རོ་ཅན་ལྟ་ནི་སྟེད་པར་བྱེད། །

བརྒྱ་པར་ཁོར་ལས་རྒྱལ་གྱི་རྩུང་། །

བསྐྱེད་ནས་རྩུང་བརྒྱའི་རུས་པ་ཆོག་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལྷ་བ་བྱག་པར་ཕྱིན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་ཡི་
རྩུང་གི་སྟོབས་(༤༥ན)བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིག་གཉིས་གཏི་མུག་རྩི་རྩི་འོ་
བོར་སྟེད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལས་སོ། །

དེ་ནས་ལྷ་བ་བདུན་པར་ཕྱིན་པ་ན་རྩུང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རུས་སྤལ་གྱི་རྩུང་སྟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རྩུ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ན་བཞེས་རྩི་རྩི་འོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བྱག་པ་ཡང་དོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རྩུ་
རྩུང་ཐབས་ཤེས་སོ། །

ལྷ་བ་བརྒྱད་པར་ཕྱིན་པ་དེའི་ཚེ་མེ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩངས་པའི་རྩུང་སྟོས་པས་རྩུང་ཁམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྣ་བྱག་མེར་སྣ་རྩི་རྩི་འོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མེ་རྩུང་ཐབས་ཤེས་སོ། །

ལྷ་བ་དགུ་པར་ཕྱིན་པ་ན་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་སྒྱིན་གྱི་རྒྱུང་སྒོ་བ་འབྱུང་སྟེ། དེས་མེ་ཁམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་རོ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ཕྱེ་འདོད་ཆགས་དོན་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མེ་ཆུ་ཐབས་ཤེས་
སོ། །

ལྷ་བ་བརྒྱུ་པར་ཕྱིན་པ་ན་ས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོར་ལས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུང་སྒོ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོས་པས་
རྒྱུང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྲག་དྲག་དོན་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བོར་བསྐྱེད་དོ། །འདི་ནི་ས་རྒྱུང་ཐབས་
ཤེས་སོ། །

འདི་ནི་གསང་འདུས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཇེད་པས་དུས་འཁོར་དང་རྣམ་པ་རུང་ཟད་མི་མཐུན་ཀྱང་དོན་
གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་(༥༥)གིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཡང་མིག་གིས་རྒྱལ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཟུགས། རྣ་བས་རྣམ་
མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ། ལྷས་སའི་ཡོན་ཏན་དྲི། ལྷས་མའི་ཡོན་ཏན་རོ། ལུས་ཀྱིས་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་རེག་བྱ་
འཛིན་པ་དྲི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུང་བརྒྱུ་པོ་ལྷ་བ་རེ་རེར་བསྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བས་ལྷ་བ་བརྒྱུ་པ་ན་རྒྱུང་བརྒྱའི་རྒྱས་པ་ཡང་
རྫོགས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩ་རྒྱུང་གིག་ལེ་རྫོགས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། རྩ་རྒྱུང་གིག་ལེ་སྐོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་
དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས། །

ལྷ་རེ་དུག་སྟོང་རྩ་ཆགས་པས། །

མངལ་དུ་སྟོང་ཕྲག་ལྷ་བརྒྱུ་བཞི། །

སྐྱེས་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ན། །

སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྫོགས། །

དགུ་པ་ནས་ནི་མི་གཙང་ཟ། །

དེ་ནས་སྐྱིགས་མའི་ཁམས་འབྱུང་ངོ། །

བཀའ་སྐོམ་རྒྱུང་གིས་ཚོར་བ་ཡིས། །

སྐྱག་བཟུལ་དུག་པོ་སྟོང་བར་འབྱུང། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱུ་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་།
ཞལ་རེ་ལ་རྩ་གཉིས་བརྒྱ་ཆགས་པ་བསྐྱེམས་ན་ལྷ་བ་རེ་ལ་རྩ་དུག་སྟོང་རེ་ཆགས་པར་འབྱུང་བས་མངལ་དུ་
ལྷ་བ་དགུའི་རིང་ལ་རྩ་སྟོང་ཕྲག་ལྷ་བརྒྱུ་རྩ་བཞི་ཆགས་སྟེ། ཕྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ལྷ་བ་གསུམ་པ་རྩ་ཆགས་
པས་ལྷ་བ་བརྒྱུ་གཉིས་ཚང་བ་ན་རྩ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་

ཇོགས་མ་ཐག་ནས་ཞག་རེ་རེར་རྩ་གཉིས་གཉིས་སྐམ་པར་གསུངས་པ་ནི་རྩ་དེའི་བྱེད་པ་ཉམས་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རྩ་བ་ནས་སྐམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཕྱ་མོ་འགའ་ཞིག་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཇོགས་མ་ཟེན་
བར་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་བ་སྐྱེའི་རྩ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་བཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
(༥༦) ལྷ་བ་བརྒྱད་པ་མན་དུ་ལྷེ་མ་སྐྱེས་པས་མའི་རྩ་རོ་མར་ཁ་ཟས་ཀྱི་དྲངས་མ་རྒྱ་བས་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་
བ་དགུ་པ་ནས་ནི་ལྷེ་གྲུབ་པས་མངལ་གྱི་མི་གཙང་བ་ཟས་སུ་ཟ་ཞིང་། དེ་ཟས་པས་དེ་ནས་ནང་གི་སྟིགས་
མའི་ཁམས་དྲི་རྒྱ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །རྒྱུད་གི་ངོ་བོ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡི་ས་བཀྲས་པ་དང་སྒྲིམ་
པར་ཤེས་པས་སྐྱག་བསྐྱེད་དྲག་པོས་ལུས་དང་སེམས་གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཆེ་འབྲིན་པའི་རྒྱུད་གིས་ནི། །

བསྐྱར་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

མི་ཡི་སང་གའི་གནས་སྐབས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཕན་ཆད་དུ་ནི་འཇུག་གནས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་གཞན་འབྱུང་ལ། ལྷ་བ་དགུ་
པ་ནས་མི་སྐྱག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་དྲི་ང་བ་དང་ཐུན་པ་དང་དོག་པ་ལ་སོགས་
པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ། མངལ་ནས་ཕྱིར་འབྲིན་པའི་རྒྱུད་གིས་ནི་མགོ་ཞབས་
བསྐྱར་ནས་མངལ་གྱི་སྒྲོར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲིན་པའི་རྒྱུད་ཅུས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་སྐྱེ་དགའ་
སྤྲ་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་འཆད་པ་སྟེ།
དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་གི་འཆད་ཚུལ་ནི་དེ་དག་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ལུས་ཇོགས་ནས་མངལ་སྐབས་(༥༦) དལ་ཏེ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་མིའི་སང་གའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ནི། རྩམ་རྒྱུད་ལས།

ཉ་དང་རུས་སྤལ་ཕག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཡི་སང་གའི་མིའུ་ཐུང་རྩ་མ་རྩ་མ་དག་དང་ནི། རྒྱལ་པོ་

སངས་རྒྱལ་མི་དབང་རྣམ་བཅུར་འགྱུར་ཏེ།

ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདིར་ཕྱི་རོལ་པ་
ཁ་དྲང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ་ཁྱབ་འཇུག་གི་མིང་བཏགས་ནས་དེ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོར་སྟོན་པས་
ལུས་ལ་སྐྱར་ན། མངལ་བཟུང་བ་ནས་བརྩམས་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཉ་རོ་ཏེ་ཏེ་རྣམ་པར་གནས་པས་
ཉའི་གནས་སྐབས། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞིའི་འབྱུར་པོ་དོད་ནས་རུས་སྤལ་
དང་འདྲ་བས་རུས་སྤལ་གྱི་གནས་སྐབས། དེ་ནས་བཙའ་བའི་བར་དུ་མའི་དྲངས་མ་ཟ་ཞིང་བཤང་གཙུག་
འབྱུང་བས་ཕག་པའི་གནས་སྐབས། བཙའ་བའི་ཉིན་ཞག་ལ་ལག་པས་ལྷོ་བ་འདྲལ་བར་བྱེད་པས་མིའི་
སང་གའི་གནས་སྐབས། བཙའ་ནས་སོ་སྐྱེ་བའི་བར་ནི་ཁྱོད་བས་མིའུ་ཐུང་གི་གནས་སྐབས། དེ་ནས་སོ་མ་

ལྷུང་བར་སོ་དག་སྒྲ་དང་འདྲ་བས་དག་སྒྲ་རྒྱ་མའི་གནས་སྐབས། སོ་ལྷུང་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་
(༤༧ན)ལུས་ཀྱི་དྲངས་མ་རྒྱས་པས་རྒྱས་པ་རྒྱ་མའི་གནས་སྐབས། དེ་ནས་སྒྲ་དཀར་སྟེ་བའི་བར་ཞེ་
གནག་ཅིང་གཡོ་སྒྲ་དང་ལྷན་པས་ནག་པོའི་གནས་སྐབས། དེ་ནས་འཆི་བའི་བར་དུ་བྱ་དང་ཆ་བོ་སོགས་
རང་རིགས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས། འཆི་བའི་ཉིན་
ཞག་ལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འདྲེས་པས་རིགས་ལྷན་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་འཇུག་པ་བཅུ་ལྔ།

མདོར་ན། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཁུ་བ་ལས་ཀླང་དང་། རུས་པ་དང་། རྩ་
རྒྱས་སམ་སྒྲ་དང་། རུལ་ལས་ལྷགས་པ་དང་། ཤ་དང་། རྟག་གྲུབ་པ་ལ་མཛོད་དུག་ཅེས་བྱ་བ་དང་།

ཕུང་ཁམས་སོ་དྲུག་གི་ཚོགས་པ་ནི་དོ་རྗེའི་ལུས་སོ། །སོ་དྲུག་ནི། གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་
བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཕུང་པོ་དྲུག་ །མ། རྩ། མེ། རྩང་། རྣམ་མཁའ། རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཁམས་
དྲུག་ །མིག་ །རྩ་བ། སྒྲ། ལུས། ཡིད་དེ་དབང་པོ་དྲུག་ །གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ། ཚོས་ཏེ་
ཡུལ་དྲུག་ །ཁ་དང་། ལག་པ་དང་། ཀླང་པ་དང་། བཤང་ལམ་དང་། གཅི་བའི་ལམ་དང་། ཁུ་བ་
འབབས་པོའི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་ །སྒྲ་བ་དང་། ལེན་པ་དང་། འགོ་བ་དང་། བཤང་།
གཅི་དང་། ཁུ་བ་འཕོ་བའི་བྱ་བ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱ་བ་དྲུག་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་(༤༧བ)ནི།

དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ཁམས་སྟེ་མཆེད། །

ཅ་རྩང་ཐིག་ལེ་ལས་གྲུབ་པ། །

དྲི་མར་བཅས་པའི་སེམས་ཉིད་ལས། །

བུང་སྟེ་དྲི་བཅས་སྒྲུལ་སྒྲར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་རགས་པ་དང་། སྒྲ་བ་ཅ་རྩང་
ཐིག་ལེ་ལས་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུད་འོད་གསལ་
ལས་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་རུལ་ཕྱན་ལ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་
པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལུས་གྲུབ་ནས་སྟེ་བ་ཡང་། དོ་རྗེ་ཐིག་པ་ལས་སྟེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲར་གསུངས་པའི་ངེས་པས། དྲི་མ་
དང་བཅས་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུལ་སྒྲ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས་ན། མའི་རྩ་ག་ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་ཚོས་དབྱིངས། རྒྱ་བ་བཅུ་ནི་ས་བཅུ། མ་ནི་མཁའ་པོ། ལུ་མ་
ཚོས་གོས། ཨ་ཏྲ་གི་སྒྲ་ངག་གི་བརྒྱས་པ། བཅས་ནས་བཀྲ་བ་སོགས་བྱིས་པའི་དབང་བདུན་དང་། གནས་
སྐབས་བཞིའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲ་བཞི་ཡིན་ལ།

རང་བཞིན་དེ་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཡི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་འཁྱར་བ་མེད་པར་རྒྱན་ཆགས་
པ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

འཁོར་བ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་དག་གི་ལུང་ཁུངས། བསྐྱས་བརྒྱད། བརྟག་གཉིས། རྫོང་མེད་བ་རྣམས་ལས་(༥༥ན)ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་ཤིང་སྤང་ཚུལ་ལ་འབྱུང་ནས་འཁོར་བའི་ལུས་སུ་ལྷུར་པ་སྟེ། སེམས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སྐྱར་ཤེས་པས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་གི་སྦྱལ་པ་འཕྲོ་བའང་གོ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

[གཉིས་པ་ལེའུ་མཚན་ནི།]

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། མངལ་དུ་ལུས་ཁྲུབ་པའི་ཚུལ་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འགྲེལ་ལས། མངལ་དུ་ལུས་འཁྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ལུས་དེའང་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། རྩ་ལས་དུ་སྒྲོང་བ་ལ་རྩའི་རྣམ་བཞག་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དེ་ལ་རྩ་རྩི་ལྟར་གནས་པ་མ་ཤེས་ན་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེའི་གནས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་རྫོང་འཁྲུག་སམ་རིགས་རྟོགས་པ་ནི་རྩའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་སེམས་ལ་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ལུས་ཀྱི་རྩའི་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རགས་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སྤྱ་བའི་ལུས་རྩའི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་རྩ་རྣམས་གནས་ཚུལ་བཤད། །

དབུ་མ་རོ་རྒྱུད་གཙོ་མོ་དང་། །

འཁོར་ལོ་ནད་བསྐྱེད་རྩ་བཅས་དང་། །

སྒྲོང་སྤྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །

དེ་བས་སྤྱ་བའང་བཤད་པར་བྱ། །(༥༥བ)

ཞེས་དམ་བཅས། སྐབས་གང་དུ་ན། ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཐེས་དེ་ནས་ཏེ་དེའི་འོག་དུ་བཤད།
 གང་བཤད་ན། ལུས་དེ་ལས་ཅ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བཤད། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་ན། ཅ་དབུ་མ་
 ལུང་དང་སྒྱར་ཞིང་རོ་རྒྱང་ཡང་ལུང་དང་བཅས་ལ་ ཅའི་གཙོ་མོ་ཉི་ཤུ་ ཅ་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་དང་
 སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་གྱི་ངེས་པ་དང་ ཅའི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་དུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཆོག་ཕྲན་གྱི་འཁོར་
 ལོ་ནད་བསྐྱེད་པའི་ ཅ་དང་བཅས་པ་དང་ ཅ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ ཅ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དེ་དོན་ཐེང་བ་
 དང་སྒྱར་བ་དེ་ལས་ཕྱ་བའི་ ཅ་བྱེ་བ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི་བ་སྟུང་མཐར་ཐུག་པར་ཁུབ་པའི་ཚུལ་དང་། འང་
 ཞེས་པས་ ཅ་རྣམས་ཁམས་གང་གིས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བདུན། ཅ་དབུ་མ་བཤད་པ། རོ་རྒྱང་གཉིས། ཅའི་གཙོ་མོ་རྣམས། ཅའི་འཁོར་ལོ་ ནད་
 བསྐྱེད་པའི་ ཅ། སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ ཅ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད། ཅ་ཕྱ་མོ་དང་ཁམས་གང་གིས་བསྐྱེད་བཤད་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་དངོས་དང་། དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྱར་བ། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐོག་མར་ལུས་བསྐྱེད་གཞིར་གྱུར་པ། །
 དབུ་མ་སྟོག་རྒྱང་བཅས་པ་སྟེ། །
 འཁོར་ལོ་དུག་གི་དབུས་ན་ནི། །
 བར་ཐག་རང་སོར་བརྩ་གཉིས་དང་། །
 ཕྱེད་བཅས་གསང་བ་སྟེ་གཙུག་བར། །
 ཡར་སྒྲ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་གྱིས། །
 དཀར་ཆའི་དངས་མས་བཀག་པའི་ཚུལ། །
 རྩེ་བར་མ་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །
 དམར་ཆ་ཁག་སྟེ་ཨ་ཐུང་བཞིན། །
 དེ་གཉིས་བར་ན་ཀྱན་གཞིའི་རྟེན། །
 སྟོག་རྒྱང་གནས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདྲ། །
 རྩེ་འོག་མན་ཆད་དུང་ཅན་ཞེས། །
 དཀར་ཆ་འབབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་རགས་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དང་། (༥༩ན)ཕྱ་བ་ ཅ་ལ་སོགས་པས་
 བསྟུས་པའི་དོན་ཐེང་ལུས་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ ཅ་དབུ་མ་དེ་འཆད་དོ། །

དེའང་སྒྲ་ལུས་གྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དབུ་མ་སྟོག་རྒྱང་བཅས་པ་དེ་ནི་གཙུག་ཏྲར་ནས་
 གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བར་འཁོར་ལོ་དུག་གི་དབུས་ན་ནི་དང་པོར་གནས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དུག་སོ་

སའི་བར་ཐག་རང་གི་སོར་བཅུ་གཉིས་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་སྟེ་སོར་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་རེ་ཡོད་ལ། དེའི་
མར་སྣ་གསང་བའི་གནས་དང་ཡར་སྣ་སྟེ་གཙུག་གི་བར་དུ་འབྲེལ་བ། ཡར་སྣར་ཏྲི་གི་རང་བཞིན་མགོ་
ཐུར་དུ་བཟླ་བའི་དབྱིབས་ཅན་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་ཡུངས་དཀར་ཅམ་གྱིས་བཀག་པའི་
ཚུལ་དང་། མར་སྣ་སྟེ་བའི་འོག་དུ་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཐིག་ལེ་དམར་ཆའི་དྲངས་མ་ཁག་གི་རང་བཞིན་ཏེ་
ཨ་ཐུང་གི་དབྱིབས་སུ་བརྟེན་ལ། ཨ་ཏྲི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཀུན་གཞིའི་རྟེན་སྟོན་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གི་ས་གང་
ནས་གནས་པ་སྟེ་ཁ་དོག་མེད་པའི་ཁ་དོག་ཅན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྟེ་བའི་འོག་རྩ་གསུམ་འདུས་མདོ་མན་ཆད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་དུང་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དཀར་ཆའི་རྒྱན་གཅིག་དུ་འབྲེལ་ནས་འབབ་ཅིང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱ་སྟེ།

དབྱེས་རྫོང་ལས།

ཤེས་རབ་(༥༧བ)ལྷ་བ་འབབས་བཤད་པ། །

དེ་ནི་ཀུན་འདར་མར་རབ་གྲགས། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་ནས། །

སྟིང་གའི་རྩ་སྦྲེས་དབུས་སོན་པ། །

རྩ་ཤིང་མེ་ཏོག་ལྷར་སྟོང་པ། །

ཏྲི་ནི་འཕྱང་ཞིང་འོག་དུ་ལྷ། །

མར་སྣ་མར་མེ་ལྷ་བུས་བརྒྱན། །

དེ་འོག་བྱང་སེམས་མཉམ་འབབ་པ། །

ཨ་བ་རྩུ་རྒྱུ་ཤིང་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་སྟེར་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་དབུ་མའི་གནས་ཚུལ་འདི་ནི་བདེ་མཆོག་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དང་སྦྲུ་ཁྲི་དང་ནག་
པོ་པའི་དབྱིད་ཐིག་རྣམས་ནས་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། སྟིང་གའི་རྩ་རྩ་སྦྲེས་ཀྱི་འདབ་མ་འདྲ་བའི་དབུས་སུ་
སོན་པ་རྩ་ཤིང་སྟེ་མའི་མེ་ཏོག་ལྷར་དྲངས་ཤིང་དཀར་དམར་རྩུ་བ་མེད་པས་ནང་སྟོང་པ། ཡར་སྣར་ཏྲི་ནི་
མཐུར་དུ་འཕྱང་ཞིང་མགོ་འོག་དུ་བཟླ་ལ། མར་སྣ་ཨ་ཐུང་ཏིལ་གྱི་མར་མེ་ལྷ་བུས་བརྒྱན་པ་དེའི་འོག་དུ་རྩ་
ཐམས་ཅད་ནས་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་མཉམ་པར་འབབ་བའི་རྩ་འདི་ལ་ཨ་བ་རྩུ་རྒྱུ་ཤིང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
ལས་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་དགའ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མདོར་ན་ལུས་ཅན་སྟོག་ཅ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། ལུས་ཅན་གྱི་སྟོག་ཅ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཅ་དབྱེས་པའི་ངོས་འཛིན་སྐབས་ལ་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་དབྱེས་པ་དང་། གནས་པའི་དབྱེས་པ་གཉིས་ལས། རྩ་མ་རྒྱལ་འབྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་སྦྲེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་དབྱེས་སུ་གནས་ལ་ཤི་དུས་ཡལ་བར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་གཞུངས་(༥༠ན)པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་གཞུངས་པའི་དབྱེས་ན་རྩ་ཇ་ཅམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། དོན་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི་དབྱེད་གསུམ་དག་པའི་རྒྱུ་ལུང་དང་མི་མཐུན་པས་རང་བཟོ་ཡིན་པ་ཆེ་བདུན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ།

ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པའི་སྤྲིང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་དབྱེས་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་ཤིང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། ཅུའི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་ཞིང་སྤྱི་བའི་དབྱེས་ན་ཏྲ་དང་ཉེ་འོག་གི་ཅ་གསུམ་འདུས་མདོར། ཨ་ཤད་ཀྱིས་ཀྱང་མཛེས་པ། སྟོང་དུ་ནི་ཆངས་པའི་བྱ་ག་དང་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་དབྱེས་མ་མཚོན་ལ། སྤང་དུ་ནི་སྦྲེས་པའི་དོ་ཆེ་ཞོར་བྱའི་ཅེ་མོ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་པར་སྤྱི་ཟེའུ་ལ་གནས་སོ། །

ཉེ་བ་ཡན་ཆད་རྒྱུད་གིས་གང་ཞིང་ཉེ་འོག་ཅ་གསུམ་འདུས་མདོ་མན་ཆད་ཤེས་རབ་མའི་རང་བཞིན་ལྷ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གང་བས། དུས་འཁོར་ལས། སྟོང་སྒྲ་གཅན། འོག་དུས་མེ། ཞེས་མགོ་མཇུག་དུ་བཤད་ལ།

བྱེད་ལས་ནི། མར་སྦྲས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་འབབ་ཅིང་ལྟན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་དགའ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པས་ཀུན་འདར་མར་གྲགས་ཤིང་སྟོང་དུ་ནི་ཨ་ཏྲ་གི་བར་ན་སྒྲ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་ངམ། (༥༠བ)ལུས་ཅན་གྱི་སྟོག་རྒྱུང་གནས་པས་དོན་ལ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ཅ་དབྱེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྟོག་ཅ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོར་འབོད་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དབྱེས་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོག་ཅ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་བྱེད་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཅ་ལ་སྟོག་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སྟོག་ཅ་ཞེས་འབོད་པ་རིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མི་ཤེགས་པའི་རྒྱུང་དང་ལས་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་རྒྱུང་འོ་མ་ལྟར་འདྲེས་པ་སྒྲ་གཅན་གྱི་རྒྱུང་ལ་ཡང་སྟོག་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་སྟོག་རྒྱུང་ཞེས་འབོད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཞི་དུས་སུ་ཅ་དབྱེས་པ་དང་སྟོག་ཅ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་ལམ་སྒྲིམ་པས་འབྲས་དུས་སུ་ཅ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་ནས་དབྱེས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་འཁྱར་བ་དེས་དོན་གྱི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་

སྟོག་དང་སྤྲིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་མིང་གི་རྣམས་གངས། ཨ་བ་རྩུ་ཏི་སྟེ་ཀུན་འདར་མ། སྤུ་མེའི་(༥༡ན)གཟུགས། སུ་མ་ན། རང་གི་ཤིང་གཅིག །ཆངས་པའི་དབུགས་པ་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་། །

རྩེ་མི་བསྐྱོད་ཡབ་སྐུ་ཀྲིས། གཞི། ལམ། འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། གཞིའི་ཙ་དབུ་མ་ནི། མ་དག་པ་ལུས་ཀྱི་ཙ་དབུ་མ་འཕམ་སྟོག་ཙར་དག་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་དབུ་མའི་རིགས་སམ་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བཞག།

ལམ་ཀྱི་ཙ་དབུ་མ་ནི། སོར་སྤྱད་སོགས་བསྐྱོམ་པས་ནང་གི་དབུ་མའི་སྟོར་རྩུང་སེམས་རུང་ཟད་རྩུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་ལོ་དུ་སྟོང་གཟུགས་ལྟར་འཆར་བ་སྟེ། དུས་ཀྱི་ཙ་དང་རེ་ལྟ་ཞེས་བོད་སྐད་རི་མའི་རྣམ་པ་ནག་པོ་སྐྱ་ཡི་ཆད་ཙམ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་དེ་ཡིན་ལ།

འབྲས་དུས་ཀྱི་ཙ་དབུ་མ་ནི། གཞན་མཆོག་སྐུ་དྲེ་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རོ་རྒྱུང་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཡས་གཡོན་རོ་རྒྱུང་གཉིས་པོ་ནི། །

ཉེ་བ་ནས་བྱེས་མཁལ་མར་འབྲེལ། །

དེ་ནས་སྤྲིང་གར་རུང་ཟད་འདུས། །

མཆན་འོག་བརྒྱད་ནས་མགྲིན་པར་སྟེ། །

ཙ་རྩུང་ནས་ནི་སྤྱི་བོར་འབྲེལ། །

སྤྱི་བྱུག་གཉིས་སུ་ཡར་སྤྲོ་འབྱུང་། །

འོག་དུ་གསུམ་འདུས་ནས་བྱེས་ཏེ། །

ཁག་དང་དྲི་ཆེན་འབྲིན་སྟོམ་གྱིས། །

ལས་ནི་གཡས་པ་རོ་མས་བྱེད། །

གཡོན་ནས་རྒྱུང་མས་དྲི་རྩུ་ཡིས། །

འབྲིན་སྟོམ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན། །

ཉེ་སྟོང་ཡན་ཆད་རྩུང་རྒྱ་སྟེ། །

ཉེ་བར་ཙ་ནི་དུག་རུ་བཞི། །

ཕྱི་ནང་རྩུང་ཀུན་གསོ་བསྐྱེད་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཡས་རོ་མ་དང་གཡོན་རྒྱུང་མ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་འོག་སོར་བཞིའི་ཐད་ནས་བྱེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདུས་ནས་བྱེས་ཏེ་མཁལ་མར་ཙ་ཆེན་པོ་ལ་འབྲེལ་ལ། དེ་ནས་སྤྲིང་ཡང་སྤྲིང་གར་གཡས་ཀྱི་སེར་སྐུ་དང་(༥༡བ)གཡོན་གྱི་ཨི་ཏ་ལ་འབྲེལ་བར་རུང་ཟད་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་མཆན་འོག་

གི་ཅ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་ཅ་རྒྱལ་འདུལ་བརྒྱད་ནས་མགིན་པར་འདུས་ཏེ། ཅེ་ལུ་རྒྱུ་དུ་ལྷུར་ནས་ནི་ན་བའི་འོག་
ནས་ཕུག་ཅིང་ཐོན་ཤིང་གི་ཅ་ཤེས་པ་ཀླུང་པ་ལ་སོང་སྟེ། སྤྱི་བོར་ཚངས་བུག་དང་འབྲེལ་པས་དབང་པོའི་
སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། གྲེ་བུག་དུ་སྒྲ་བུག་གཉིས་སུ་ཡར་སྒྲ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །

འོག་དུ་ཅ་གསུམ་འདུས་མདོ་ནས་ཀྱེ་ཏེ་བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་ཁྲག་དང་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་
དྲི་ཆེན་འབྲིན་སྒོམ་གྱི་ལས་ནི་གཡས་པ་རོ་མའི་མར་སྒྲས་བྱེད་ཅིང་།

གཡོན་པ་རྒྱུང་མའི་མར་སྒྲས་སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་དྲི་རྒྱུ་འབྲིན་པ་དང་སྒོམ་པར་བྱེད་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།

གྲེ་རྩོ་རྩེ་ལས།

རྒྱུང་མ་མི་སྒྲོད་འབབ་པ་སྟེ། །

རོ་མ་དེ་བཞིན་ཁྲག་འབབ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

རོ་རྒྱུང་གི་ཉྱེ་བའི་སྤྱིར་ཡན་ཆད་དུ་ཉི་ཟླའི་རྒྱུང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉྱེ་བར་ཅ་གསུམ་པོ་ནང་གཅིག་དུ་ལྷུར་
པ་ལས་ནི་དུས་སྒྲོར་གྱི་ཅ་རྒྱག་ཅུ་ཅ་བཞི་ལས། སྤང་པོ་སོ་རྒྱག་དང་ཁམས་སོ་རྒྱག་སྟེ་དུས་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོར་གྱི་
ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་གྲེས་ཤིང་རྒྱུང་རྒྱ་བས། ཕྱི་རོལ་སྤྱིར་འོག་གི་སྒོ་སོགས་དང་། ནང་སྒོག་ཆེན་པོའི་
རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གསལ་ཞིང་སྐྱེད་(༥༢ན)པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས། །

དེ་ནི་ཐུར་དུ་ཅེ་གསུམ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་གྱེན་དུའང་ཅེ་གསུམ་སོ། །

སྒྲ་གཅན་ཅེ་མོ་དབུས་ན་གནས། །

ཉི་མའི་ཅེ་མོ་གཡས་པ་འོ། །

ཟླ་བའི་ཅེ་མོ་གཡོན་པ་འོ། །

རྒྱ་དང་མེ་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ། །

གཡས་གཡོན་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་ནས། །

བཤང་བ་གཅི་བ་ཁུ་བ་རྒྱ། །

ལྷགས་སྒྲོག་བཅིངས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ། །

སྒོག་དང་ཐུར་སེལ་ལམ་གསུམ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅ་གསུམ་གྱི་གནས་རྒྱལ་འདི་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཅ་
ཡིག་གཙོ་མོ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཐུར་དུ་བཤང་གཅི་ཁུ་བ་འབབ་པའི་ཅའི་ཅེ་མོ་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་གྱེན་
དུའང་ཅེ་མོ་གསུམ་སོ། །ཅེ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སྒྲ་གཅན་ཏེ་དབུ་མའི་ཅེ་མོ་དབུས་ན་གནས་ཤིང་། ཉི་མ་སྟེ་

རོ་མའི་ཚེ་མོ་གཡས་པ་ལོ། །ཁྲི་བ་སྟེ་རྒྱུ་མའི་ཚེ་མོ་གཡོན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མ་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་།
རོ་མ་ལས་མེ་རྒྱུ་དང་། དབུ་མ་ལས་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིང་། གཡས་གཡོན་དབུ་མ་གསུམ་པོ་ཡི་མར་སྒྲ་
ནས་རིམ་པ་བཞིན་བཤང་བ་གཅི་བ་ཁུ་བ་རྣམས་རྒྱུ་ལ། འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཉེ་བ་ལ་ལྷགས་སྒྲོག་བཅིངས་
པ་ལྟ་བུར་རྩ་རྣམས་མདུད་ཅིང་གྲུས་པའི་རྩ་བར་གནས་སོ། །རྩ་གསུམ་པོ་དེའི་ཉེ་བ་ཡན་ཉི་ལྔ་སྟེ་གཙན་
གྱི་སྟོག་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་ཉེ་འོག་མན་བཤང་གཅི་ཁུ་བ་ཐུར་སེལ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩའི་གཙོ་མོ་བཤང་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བཏགས་པ། རྩ་ཉེར་བཞི་པོ་ངོས་བཟུང་བ། སྤྲུམ་པའི་
རྩ་ལྟ་བཤང་པོ། །

དང་པོ་ནི།

- འདི་ལས་གྲུས་པའི་རྩ་ཆེན་པོ། །
- ཉི་ཤུ་བཞི་སྟེ་སྟོང་ག་ཡི། །
- ཡན་ལག་རྒྱུ་ནི་བརྟེན་པའི་རྩ། །
- ལྟ་དང་གཙོ་མོ་གསུམ་བཅས་པས། །
- སུམ་རྩ་གཉིས་ཏེ་རྩ་བ་ཡིས། །
- རྒྱུ་བརྟེན་རྩ་བཅས་སུམ་རྩ་བདུན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩའི་གཙོ་མོ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གྲུས་པའི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་(༥༢བ)རྩ་ཆེན་པོ་
ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི། གཞན་དུ་ཐུགས་གསུང་སྒྲིའི་ འཁོར་ལོའི་
རྣལ་འབྱོར་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོག་དུ་སྟོང་གའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ནི་བརྟེན་པའི་རྩ་ལྟ་དང་།
རྩའི་གཙོ་མོ་གསུམ་བཅས་པ་དང་བཅས་པས་རྩ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལས་གསུངས་ཤིང་། སོ་
གཉིས་པ་དེ་ལས་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆ་ལ་དཀར་ནག་གཉིས་ལས། དབུ་མའི་མར་སྒྲ་དུང་ཅན་མར་བདེ་བ་
འཕེལ་བས་དཀར་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ལ། བདུད་བྲལ་ལས་དཀར་ཆ་གྲེན་ལ་འདྲན་པས་ནག་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་དོར་བའི་ལྷག་མ་རྩ་སུམ་རྩ་པོ་ནི་ཆོས་བཙུན་ལ་དཀར་ནག་གི་ཆ་གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བའི་དག་པ་བདག་མེད་མ་ལྟ་མོ་བཙུན་ལོ་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དུ་རྩ་བ་
ཡི་རྒྱུ་ལྟ་བརྟེན་པའི་རྩ་ལྟ་དང་བཅས་པས་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་ནི་རྩའི་གཙོ་མོ་སོ་བདུན་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྟ་བརྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཉེ་འོག་མན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཐུར་སེལ་འབབ་པའི་རྩ་དུང་ཅན་
མ་དང་། ཉེ་བ་ཡན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྟོག་གི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྩ་ཡིད་བཟང་མ་དང་། སྟོང་གའི་མདུན་ན་
མེ་མཉམ་རྒྱུ་བའི་རྩ་སྤར་མ་དང་། མེ་མཚམས་ནས་གྲེན་རྒྱུའི་རྟེན་གྲུང་ཆེན་ལྟེ་དང་། ཉོ་ནས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་
རྟེན་སེར་སྒྲེ། དེ་ལྟར་གཞི་ལ་ཐུང་ཁམས་(༥༢ན)སོ་དྲུག །ཁྲབ་བྱེད་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཐུགས་རྟོག་
དང་སོ་བདུན། ལམ་དུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། འབྲས་བུ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དུ་འཕྱར་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཙྰ་ཉི་ཤུ་ཙྰ་བཞི་པོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། རྒྱུང་མ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཙྰ་བཙུ་བཞི་དང་། རོ་
མ་ལས་སྦྱེས་པ་བཙུ་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདི་ཡི་གཡོན་པའི་ཆར་སྦྱེས་པ། །
མི་ཕྱེད་མ་ནི་འཛོགས་མར་གནས། །
ཕ་གཟུགས་མ་ནི་སྤྱི་གཙུག་འབྲེལ། །
ཙྰ་བ་མ་ནི་ན་གཡས་ཏེ། །
གཡོན་པ་མ་ནི་ལྷག་ཙྰ་འོ། །
ཐུང་ངུ་ཞེས་བྱ་ན་བ་གཡོན། །
རུས་སྤལ་སྦྱེས་མ་སྤྱི་དབུས་ཏེ། །
མིག་གི་ཕྱི་རོལ་སྒྲོམ་པ་མོ། །
དབང་མ་ཕྱག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཙྰ། །
སྒྲོན་མ་མཆན་ཁུང་ཙྰ་ཡིན་ཏེ། །
མཇུག་མ་ཞེས་བྱ་རུ་མའི་ཙྰ། །
མ་མོ་ལྷེ་བའི་ཙྰ་ཡིན་ཏེ། །
སྒྲ་ཙྰ་རུག་པ་མཆན་མའོ། །
ཁ་ལ་གནས་པའི་བསིལ་སྦྱིན་མ། །
མགྲིན་དབུས་ཆ་བ་མ་གནས་མོ། །
རྒྱུང་མ་དེ་དག་ཀྱང་བརྟེན་པའོ། །
འདི་རྣམས་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཙྰ་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་གཡོན་པ་རྒྱུང་མའི་ཆར་སྦྱེས་པ་བཙུ་བཞི་ནི། རོ་རྗེ་གསུམ་མི་
ཕྱེད་པས་ན་མི་ཕྱེད་མ་སྟེ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་འཛོགས་མར་གནས་པའི་ཙྰ་འོ། །རྣམ་རྟོག་ཕྱ་མོར་བྱེད་པས་སམ་
ཤིན་དུ་ཕྲ་བར་སྦྱེས་པས་སམ་སྒྲ་ཙྰ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བཅའ་པོ་བསྟུས་པས་ན་ཕྲ་གཟུགས་མ་ཏེ་དེ་ནི་
ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་དུ་འབྲེལ་བའི་ཙྰ་འོ། །དགའ་བར་བྱེད་པས་སམ་ཡིད་དུ་འོང་བས་ཙྰ་བ་མའམ་དགའ་བ་
མ་སྟེ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ན་བ་གཡས་པ་ལ་གནས་པའི་ཙྰ་འོ། །གཡོན་ཕྱོགས་བརྟེན་པས་གཡོན་པ་མ་སྟེ་དེ་ནི་
ལུས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ཙྰ་འོ། །རྒྱུ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐུང་ངུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ན་བ་གཡོན་པ་ལ་གནས་པའི་
ཙྰ་འོ། །རུས་སྤལ་སྦྱེས་མ་ནི་རུས་སྤལ་ཀྱི་གཟུགས་འདྲ་བས་ན་རུས་སྤལ་སྦྱེས་མ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་མའི་
དབུས་ན་གནས་པའི་ཙྰ་འོ། །སྤྱིད་པ་སྒྲོམ་པས་ན་སྒྲོམ་པ་མོ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་(༥༣བ)མིག་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་
པའི་ཙྰ་འོ། །དབང་བསྐྱར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་བསྐྱར་མ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཙྰ་འོ། །ཉོན་

མོངས་པ་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲིན་མཁའ་མཚན་མོ་ཅན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མཆན་ཁུང་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཡིན་
 བོ། །ལུས་སྒྲིང་བར་བྱེད་པས་ན་མཇུག་མཁའ་བཤང་ཆེན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་རྩ་མའི་རྩའོ། །སྟེད་པར་
 བྱེད་པས་ན་མ་མོ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟེ་བའི་རྩའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འོངས་པས་ན་མཚན་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྟེ་
 རྩར་བྱག་པའི་རྩའོ། །ཞི་བས་ན་བསིལ་སྟེར་མ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་ཁའི་མཐའ་སྒྲོར་ལ་གནས་པའི་རྩའོ། །དྲོ་བར་
 བྱེད་པས་ཆ་བ་མཁའ་དྲོད་མ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྩའོ། །འདི་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 རང་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཁམས་འབབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཙོ་མོ་རྒྱང་མ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 རྣམས་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་དང་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་བ་ཡར་ངོའི་ཆ་རྣམ་པར་
 དག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རོ་མ་ལ་བརྟེན་ཐབས་ཀྱི་ཆ། །
 གཞོལ་མ་བྱང་གི་གཞུང་དུ་གནས། །
 རངས་མ་སྒྲང་པར་འབྲེལ་བ་སྟེ། །
 ཤིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མཚན་མར་གནས། །
 སྤྱི་མ་འོག་སྒྲོར་འབྲེལ་བ་སྟེ། །
 རྒྱ་སྒྲིན་བརྒྱ་ཡི་རྩ་ཆེན་ཡིན། །
 སྒྲོར་བྲལ་མ་ནི་བྱིན་པར་གནས། །
 སྤྱ་གྲུ་རྒྱང་པའི་སོར་མོར་འབྲེལ། །
 གྲུབ་མ་བོལ་གོང་རྩ་ཡིན་ཏེ། །
 འཆོད་མ་རྒྱང་མཐེབ་སྤྱ་འབྲེལ་རྩ། །
 ཡིད་བཟང་ཕུས་མའི་གཉེན་གོང་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩ་བཅུ་ནི། རྒྱ་བ་ལྟ་བུས་ན་མཚན་
 མཁའ་གཞོལ་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བྱང་གི་གཞུང་དུ་གནས་པའི་རྩའོ། །མུན་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས་ན་ནག་མོ་འཕ་
 རངས་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒྲངས་པར་(ཡེན)འབྲེལ་བའོ། །བེམས་པོས་བསྐྱས་པས་ན་ཤིན་དུ་གཟུགས་ཅན་
 མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་མཚན་མར་གནས་པའི་རྩའོ། །མཉམ་པའི་དངོས་པོས་ན་སྤྱི་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་འོག་སྒྲོ་
 དང་འབྲེལ་བའི་རྩའོ། །རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟེར་བས་རྒྱ་སྒྲིན་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བརྒྱའི་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོར་བ་
 ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན་སྒྲོར་བྲལ་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བྱིན་པར་གནས་པའི་རྩའོ། །དགའ་བ་བསྐྱས་པས་ན་
 དགའ་བྱེད་མཁའ་སྤྱ་གྲུ་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱང་པའི་སོར་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩའོ། །དངོས་གྲུབ་སྒྲིན་པས་ན་
 གྲུབ་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱང་པའི་བོལ་གོང་གི་རྩའོ། །ཉོན་མོངས་སྟེག་པས་ན་འཆོད་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱང་པའི་
 མཐེ་བོའི་སྤྱ་འབྲེལ་བའི་རྩའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་མོ་ཡིན་པས་ན་ཡིད་བཟང་མ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཕུས་མའི་གཉེན་

གོང་ན་གནས་པའི་ཕྱོད། །

འདི་རྣམས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་རྒྱ་བ་མར་གྱིང་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་གནས་སུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རོ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཙ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྲས་པའི་ཙ་ལྔ་ནི།

སུམ་སྒོར་འདོད་མ་ཁྱིམ་མ་དང་། །

གདུམ་མོ་ཞེས་བྱ་ཙ་བཞི་ནི། །

མིག་དང་རྩ་བ་སྒྲ་དང་ལྗེར། །

སྒྲིང་དབུས་ནས་འབྲེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅི། །

བདུད་བྲལ་ལྗེ་རྒྱུང་དབུས་སུ་བྱག། །

འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་དབུས་སུ། །

ཙ་ལྔ་པོ་ནི་ཡང་དག་གནས། །

སློག་ནི་ཨ་བ་རྒྱ་རྒྱ་སྒྲེ། །

གཞན་ནི་ཙ་བའི་རྒྱུང་རྒྱུ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་(ཕ་ལ་བ)པས་ན་སུམ་སྒོར་མ་སྒྲེ་སྒྲིང་གའི་དབུས་ནས་མིག་ལ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུང་རྒྱུ་ཞིང་གཟུགས་འབབ་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་འདོད་མ་སྒྲེ་སྒྲིང་གའི་དབུས་ནས་རྩ་བ་ལ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུང་རྒྱུ་ཞིང་སྤྲ་འབབ་པ་དང་། ཁྱིམ་གྱི་བདག་མོ་ཡིན་པས་ན་ཁྱིམ་མ་སྒྲེ་སྒྲིང་གའི་དབུས་ནས་སྒྲ་ལ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུང་རྒྱུ་ཞིང་དྲི་འབབ་པར་བྱེད་ལ། གདུམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་ན་གདུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཙ་སྒྲེ་སྒྲིང་གའི་དབུས་ནས་ལྗེ་ལ་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུང་རྒྱུ་ཞིང་རོ་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཙ་དེ་རྣམས་དེའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བདུད་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན་བདུད་བྲལ་ཏེ་སྒྲིང་གའི་དབུས་ནས་ཙ་མོ་གཅིག་ལ་ལྗེ་རྒྱུང་གི་དབུས་སུ་བྱག་ནས་ཁམས་དཀར་ཆ་ཁྱེན་ལ་འབབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཙ་མོ་གཞན་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་སྤྲད་ཐམས་ཅད་དུ་ཁབ་ནས་བྱེད་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རེག་བྱ་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །

སྤྲས་པའི་ཙ་ལྔ་འཆད་པའི་སྤྲབས་འདིར་ནི། ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་གའི་དབུས་སུ་སྤྲས་པའི་ཙ་ལྔ་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་གནས་པར་གསུངས་ལ། སློག་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་རྒྱུ་བའི་གནས་ནི་ཨ་བ་རྒྱ་རྒྱ་དྲིའི་ཡར་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། དེ་

ལས་གཞན་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུར་མེད་གྱི་རྒྱུ་གི་གནས་ཨ་
(ཡལ་ན)བ་རྒྱ་ཤིའི་མར་སྒྲ་དང་། བྱེན་རྒྱའི་གནས་གྲང་པོ་ཆེའི་ཕྱེ་དང་། ལྷབ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེར་སྒྲ་དང་།
མེ་མཉམ་གྱི་གནས་སྒྲར་མའི་རྩ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྤྲས་པའི་རྩ་ལ་ངོས་འཛིན་དང་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་། བསམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བདུན་པའི་
ཞལ་ཐུན་ན། རྩེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ལྟར། རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྩ་ལྟ་ཁོ་ན་སྤྲས་པའི་རྩ་
ལྟ་ཡིན་ལ། སྤྲས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདེ་དབྱེས་གཉིས་ཀར་སྤྲས་ནས། དུས་འཁོར་དུ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་དང་། བྱ་བ་སྤྲས་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲས་པར་བཤད་ལ། གྱི་རྩོར་དུ་ཅའི་གཙོ་མོ་སྤྲུམ་ཅུ་རྩ་
བདུན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། རྩ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་རྩ་འདབ་ལྟ་པོ་འདིའི་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་མ་མཇད་པས།
གྱི་རྩོར་དུ་འདབ་སྤྲས་པའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་ཏེ། གྱི་རྩོར་གྱི་འགྲེལ་པ་མང་པོར་སྤྲས་པ་རྩ་ལྟ་ཞེས་འབྱུང་བས་
སོ། །

འདིར་སྤྲུམ་སྒྲོར་མ་ནས་རྩ་བའི་རྒྱུ་རྒྱའི་གནས། ཞེས་པའི་བར་རྩ་འདབ་བཅུ་ཀ་བཙྴམ་པ་ལ། སྤྲས་
པའི་རྩ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཞེས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ས་བཅད་པ་དང་། འོག་དུ་བྱེ་བྲག་ཅེས་སོགས་
གསུངས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་སྒྲུ་པའི་བདག་མེད་བསྟོན་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ་
བ་ཡང་དགོན་པ་(ཡལ་བ)རྣམས་དང་བཞེད་པ་མཐུན་ནོ། །

དུགས་རམ་པས།

ཡན་ལག་གི་རྟེན་ལ་སྤྲས་པའི་རྩར་འཛིག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་ཅིང་། རྩ་བའི་
རྒྱུ་ལྟའི་རྟེན་ལ་སྤྲས་པའི་རྩར་འཛིག་པ་ནི་ཁམས་ལྟའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
དང་།

རྩེ་དགོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས།

དབུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་བཅུ་པ་སྤྲས་པའི་རྩ་ཞེས་བཞུན་པའི་དོན་ནི། སྤྱིང་གའི་འོད་
གསལ་མི་ཤིགས་པ་ལས་ལངས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་དུས་སུ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་པས་རྟགས་བཅུ་འཆར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་སྤྲས་པ་སྟེ་ས་བོན་
ནས་གཏེར་སྤྲས་པ་ཉུ་བུའོ། །དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་ཀྱང་ལྟར་བཞག་པ་ནི་གིང་ལོ་མ་བདུན་པར་
བརྟེན་པ་དང་འདྲ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་མཚུར་ཕུ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་སོགས་དང་བཞེད་པ་མཐུན་ནོ། །

བཞི་པ་ཅའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཞུན། རྒྱས་བཤད་དོ།

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བྱག །

བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ནི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅའི་གཙོ་མོ་རྣམས་བཤད་པའི་ཆེས་དེ་ནས་འཁོར་ལོའི་ཅ་རྣམས་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་ཉེ་སྤྱིང་མགིན་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་གསང་གཙུག་གི་འཁོར་ལོ་བསྟན་པས་
དུག་དང་། ཚིགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པས་བཅོ་(༥༦)བརྒྱད་དོ། །ལ་སོགས་པས་
ཚིགས་ཕྲན་གྱི་འཁོར་ལོ་དུག་ཅུ་སྟེ། ཅའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱད་འབྲེལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འོག་
ནས་འཆད་པར་འགྲུར་རོ། །

འདིར་ཅའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་ནི། ཅ་འདབ་ཀྱི་དབྱིབས་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་
སམ་གནད་བཅིངས་ནས་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པས་གནས་སྐབས་བཞིའི་འབྲེལ་པ་གཙོད་པས། འཁོར་
ལོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཙོད་པ་དང་བྱེད་ལས་ཆོས་མཚུངས་པའི་དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཅ་བའི་འཁོར་ལོ་བཞི་བཤད་པ། དུག་བཤད་པ། ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། ཉེ་བ། སྤྱིང་ག། མགིན་པ། སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ། ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ། ཅ་འདབ་ཀྱི་མིང་དོན་སྤྱིང་བའི་ལུང་དང་སྤྱིར་ནས་མཇུག་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཉེ་བ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། །

དབྱུ་མ་ལས་གྱེས་ཅ་བཞི་ལ། །

འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་རིམ་པ་ཡིས། །

ལྷ་ཆེན་དུ་གྱེས་དུག་ཅུ་སྟེ། །

གཡས་དང་གཡོན་པའི་འཕོ་བ་བརྟེན། །

བཞི་པོ་དབྱུ་མའི་འཕོ་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཐད་ན་གནས་ཤིང་། ལུས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤུལ་པ་དང་། ཅའི་དབྱིབས་
འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་སམ། ཅ་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པས་སད་པའི་གནས་སྐབས་སྤུལ་པའི་སྤྱིའི་
དགོངས་པར་འཆར་ཞིང་། སྤྱིང་(༥༦)བྱུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛུམས་པར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་
ནི་དབྱུ་མ་ལས་གྱེས་པའི་ཅ་འདབ་སྤྱིང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་བཞི་ལ། གསུམ་ཆེན་དུ་གྱེས་པའི་འཕོ་བ་ཆེན་
པོ་བཅུ་གཉིས་རིམ་པར་རྒྱ་བའི་ཅ་བཅུ་གཉིས་ལ་འཕོ་རུང་གི་རིམ་པ་ཡིས་ལྷ་ཆེན་དུ་གྱེས་པས་དུག་ཅུ་སྟེ།
དེ་རྣམས་ལས་གཡས་ཀྱི་ཅ་སུམ་ཅུ་ནི་རོ་མ་དང་འབྲེལ་བ་གླང་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་པའི་དུས་སྤྱིར་དང་།

གཡོན་པའི་རྩ་སྐུ་ཅུ་ནི་རྒྱུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷགས་སོགས་མི་མཉམ་པའི་དུས་སྒྱུར་གྱི་འཕེ་བ་རྣམས་
བརྟེན་ཅིང་། རྟོང་པའི་རྩ་བཞི་པོ་ལ་དབུ་མའི་འཕེ་བ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྒྲ་མ་ལྟ་ལུང་པས་ནི། རྩ་གཉིས་རེ་བྱང་དུ་བསྐྱེབས་པའི་དབང་གིས་
གཡས་མཉམ་བྱིས་དང་གཡོན་མི་མཉམ་པའི་བྱིས་སྟེ། དཔེར་ན། མདུན་དང་པོར་ཡོད་པའི་རྩ་དེ་ལྷག་
བྱིས་མི་མཉམ་པ། དེའི་གཡས་སུ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲུང་བྱིས་མཉམ་པའི་རྩ་སོགས་སུ་བཞེད་པ་སྟེ། སྤྱད་རིམ་
སྐབས་སོགས་ལ་འགྲིག་བདེ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མིང་ནི་རྩོ་རྩེ་སྟངས་བ་ལས། །

ཡང་དག་ཤུགས་དང་ཤིན་དུ་ཤུགས། །

ཤིན་དུ་བཟང་དང་བཟང་པོར་འགྲོ། །

སྟོབས་ཆེན་དང་ནི་མི་བཟང་ཆེ། །

མཛེས་ཆེན་མདུན་དུ་སྟེས་པ་ཆེ། །

རྒྱགས་པའི་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་པའི་ཆ། །

རྒྱགས་པའི་རྩ་དང་རྒྱགས་སྟོ་བྱེད། །

རྒྱགས་དང་རྒྱགས་པའི་རྩ་མཐུན་དང་། །

རྒྱགས་པའི་རྩ་དང་རྒྱགས་པ་འཆང་། །

རྩ་བ་དང་ཁ་རྩ་སྒྲུང་པོ་དང་། །

དབུགས་མི་བདེ་དང་གཡའ་ཁ་འགྲོ། །

འདབ་ཆགས་ཡན་ལག་ཁྲ་ཡི་གདོང་། །

བཟོ་པོ་མི་བཟང་སྒྲ་སྟོགས་དང་། །

དྲི་ལྡན་བརྟེན་དང་བརྟེན་བ་དང་། །

དབྱངས་དང་དབྱངས་སྟེས་དང་ནི་སྟོན། །

རྩ་བ་མཐོ་དང་རྩ་ལྟར་སྟོ། །

ཡུད་ཅམ་གཙོ་བོ་ཡུད་ཅམ་སྟེས། །

རྩ་བ་དུ་ཁ་བཟུང་དབུགས་པ་དང་། །

དབུགས་སྟོམས་དང་ནི་རྩིང་པ་དང་། །

ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་དང་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས། །

ཆོགས་ཀྱི་ཆད་དང་བརྟེན་བ་དང་། །

ཆོགས་ཀྱི་གནས་དང་ཆོགས་ཀྱི་གདོང་། །

ཆོགས་འོད་ཆོགས་ཀྱི་ལུ་གུ་རྒྱུད། །
 དུལ་བྱེད་དུལ་འགྲོ་གཟི་བཞིན་དང་། །
 དྲི་མེད་དུལ་བ་བསྟེམས་མ་དང་། །
 རུན་འཕྱང་ལྟོ་དང་ཆགས་པ་ཆགས། །
 རུན་འཕྱང་རུན་འཕྱང་བྱེད་སྤང་བ། །
 ལུ་གུ་ལུ་གུ་སྟེར་འགྲོ་བ། །
 ལོ་མ་ལོ་མའི་མགིན་པ་དང་། །
 རབ་མཆོག་མ་དང་རབ་གསལ་ཏེ། །
 དེ་ལྟར་རྒྱག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེ་བའི་རྩ་འདབ་རྒྱག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལས་རྩ་བའི་རྩ་འདབ་བཞི་འཛིན་ཅི། རྒྱུད་དོན་མེད་བཤམས། ཡང་དག་ཤུགས་དང་། ཤིན་ཏུ་ཤུགས་དང་། ཤིན་ཏུ་བཟང་དང་། བཟང་པོར་འགྲོ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རོ་རྒྱུད་ལས་(ཡལ་རྩ་ལྟུག་པའི་རྩ་བཞི་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་གཉིས་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷ་མ་གཉིས་སྟོག་དབུ་མར་འཇོག་པས་བཟང་པོར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། རྩ་ལྷག་མའི་མིང་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་ལས་ལས་བཏགས་པར་གསལ་ལོ། །

རྩ་མའི་འདབ་མ་རྒྱག་ཅུ་ནི། འཕོ་ཆེན་ནམ་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་དང་པོ་ལུག་གི་དུས་སྟོར་གྱི་འཕོ་བ་བརྟེན་པའི་རྩ་འདབ་ལའི་མིང་ནི། ཡང་དག་པའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་སྟོབས་ཆེན་དང་། མི་བཟང་ཆེ་བ་དང་། མཛེས་ཆེན་དང་། མདུན་དུ་སྟེས་པ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱགས་པའི་རྟགས་དང་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

གྲང་གི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་འཛིན་ནི། རྒྱགས་པའི་ཆ་དང་། བརྒྱགས་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱགས་སྟོབས་བྱེད་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྒྱགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་དང་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

འཁྲིག་པའི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་འཛིན་ནི། རྒྱགས་པའི་རྒྱན་དང་། རྒྱགས་པ་འཆང་བ་དང་། རྒྱབ་པ་དང་། ཁ་རྒྱུ་དང་། གྲང་པོ་སྟེ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

ཀ་ཀ་ཀའི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་འཛིན་ནི། དབུགས་མི་བདེ་བ་དང་། གཡའ་ཁ་འགྲོ་དང་། འདབ་ཆགས་ལན་ལག་དང་། ལཱ་ཡི་གདོང་པ་དང་། ཟ་ཕོད་དང་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

སེང་གའི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་འཛིན་ནི། མི་བཟང་པ་དང་། ལྷ་སྟོགས་(ཡལ་བ་)དང་། དྲི་ལྷན་དང་། བརྟེན་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

བུ་མའི་དུས་སྟོར་གྱི་རྩ་འཛིན་ནི། དབྱངས་དང་། དབྱངས་སྟེས་དང་། སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་བ་མཐོ་བ་དང་། རྒྱ་ལྟར་སྟོབས་དང་ལྷ་ཡིན་ནོ། །

མང་གི་དུ་ས་ཤེར་གྱི་རི་མིང་ནི། ཡུད་ཙམ་གཙོ་བོ་དང་། ཡུད་ཙམ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱལ་དུ་ཁ་བལྟས་
པ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། དབྱུག་སྐྱོམས་དང་ནི་ལྡེ་ཡིན་ནོ། །

དོ་ཤེ་ཆེན་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །
མགོན་པོ་ཆེ་དང་སྤྲེལ་ཆེ་དང་། །
ཉེར་དགའ་ཆེན་པོ་མྱོས་པ་ཆེ། །
འདི་རྣམས་འཁོར་ལོས་ལུས་ཀྱན་ཁྱབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་དེའི་མིང་ནི། རིན་ཆེན། པར། དོ་ཤེ། ལས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་
རིམ་པར། རིན་ཆེན་(༥༥བ)ཅོད་པན་དང་། པར་ཆེན་པོ་དང་། དོ་ཤེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་
དང་། དེ་དག་གི་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཟུགས་འཛིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་
སྤང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲེལ་ཆེན་པས་སྤྲེལ་ཆེན་པོ་དང་། དྲི་ལ་ཉེ་བར་དགའ་བས་
ཉེར་དགའ་ཆེན་པོ་དང་། རོ་འཛིན་པས་རོ་དེ་མྱོས་པའི་ཕྱིར་མྱོས་པ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་དོ་ཤེ་ཕྱེད་བ་ལས་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་ཡར་མར་གྱི་ཅེ་མོ་གཉིས་དང་བཅས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆ་ཤས་
གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྤང་ཀྱན་དུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་ལའང་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན། ལུང་སྤྱིར་མཆུག་བསྟུན། །
དང་པོ་ནི།

མགྲིན་པར་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་མགྲིན་པ་ན་གནས་ནས་ཟས་སྒོམ་ལ་ལོངས་སྟོང་ཅིང་རྩའི་དབྱིབས་འཁོར་
ལོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་སམ། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལོངས་སྟོང་ཚྲགས་པའི་
སྤྱིར་འཆར་ཞིང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན། མགྲིན་པ་ལོངས་སྟོང་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོད་པའི་མིང་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལོངས་སྟོང་ལོངས་སྟོང་སྟེར་དང་གསང་། །
ཉི་འགོ་གསལ་དང་སྐལ་པ་དང་། །
སྒོམ་པ་དང་ནི་ཐལ་བའི་གདོང་། །
བཟའ་སྟེར་བ་དང་བཀེས་པ་དང་། །
བརྒྱད་ལེན་རོས་ནི་བཀྱར་བ་དང་། །
རོ་འཛིག་པ་དང་རོ་དང་ནི། །
ལུང་ལུང་ལོངས་སྟོང་འཁོར་(༥༩ན)ལོར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ནི། ཟས་སྒོམ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། ཤིན་དུ་

ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བདེ་བ་སྐྱེར་བ་དང་། གསང་བ་དང་། ཉི་འགོ་དང་། གསལ་བ་དང་། སྐལ་པ་དང་།
སྒོམ་པ་དང་ནི། ཐལ་བའི་གདོང་དང་། བཟའ་སྐྱེར་ཟ་བ་དང་། བཀའ་པ་དང་། བཅུད་ལེན་པ་དང་།
རོས་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། རོ་འཇིག་པ་དང་། རོ་དང་ནི། བྱང་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི།
ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་དུ་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་ལ། ཅུའི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི་མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
གནས་སོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་ལའང་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན། བྱང་སྐྱར་མཇུག་བསྐྱེད་ཀྱི།

དང་པོ་ནི།

སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོར་གནས་ཤི ང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟེན་ཐིག་ལེ་དཀར་ཆ་བརྟེན་ལ་དབྱིབས་འཁོར་
ལོ་འདྲ་བས་སམ། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས་སྒོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེད་
དགོངས་པར་འཆར་ཞིང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ན་
ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་གོ། །

དེ་ཡང་གནས་པའི་ཆོན་སྤྱི་བོར་ཅ་གསུམ་འདུས་པའི་ཐད་ནས་འཁོར་ལོའི་འདབ་མ་ཕྱོགས་མཚམས་
སུ་བྱེས་པ་ན་ནང་རིམ་(༥༧བ)བཅུ་དྲུག་དང་ཕྱི་རིམ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལས། ནང་མ་བཅུ་
དྲུག་དུ་ཐིག་ལེ་དང་། ཕྱི་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་ཁག་རྒྱ་བས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རིམ་རིགས་དང་ནི་འདོད་པ་ཅན། །

འདོད་ཅན་མ་དང་སྟོག་གི་ལུས། །

ཟླ་བྱང་ཟླ་སྐྱེར་མཛེས་པ་ནི། །

འདོད་ཅན་མི་སྐྱ་ཀྱུ་ཤ་དང་། །

ཤི་བ་སྟོང་དང་དག་པ་དང་། །

མེ་དང་མེ་རོ་ནི་ཙོ་དང་། །

གང་བ་ཉི་དང་རོ་ལྷན་དང་། །

ཀོས་རིང་ཆང་སྐྱེར་བདུད་ཅི་དང་། །

དུང་ཅན་དང་ནི་དུང་ན་དང་། །

དུང་གི་མིག་དང་དུང་གི་སྒྲ། །

རྒྱགས་དང་དབང་རྒྱགས་བཀམ་པ་དང་། །

རྒྱགས་པས་རྒྱལ་དང་ངོ་མཚར་རྒྱགས། །

སྒོམས་པ་དང་ནི་ཆོགས་ཀྱི་བརྟེན། །

སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཞེས་ནི་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོའི་ཙ་འདབ་སོ་གཉིས་ལས། ནང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ནི། རིམ་རིགས་དང་ནི།
འདོད་པ་ཅན་དང་། འདོད་ཅན་མ་དང་། སློག་གི་ལུས་དང་། ལྷ་ཐུང་དང་། ལྷ་ཉེར་དང་། མཛེས་པ་དང་
ནི། འདོད་ཅན་དང་། མི་སྣ་བ་དང་། ཀྱུ་ཤ་དང་། ཤི་བ་སྤོང་བ་དང་། དག་པ་དང་། མེ་དང་། མེ་རོ་དང་།
ནེ་ཙོ་དང་བཙོ་ལྷ་ནི་ལྷ་བ་འཕེལ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཆ་ཡིན་ལ། གང་བ་ནི། བཅུ་དྲུག་པ་དབུ་མའི་ཆ་ཡིན་
ནོ། །

ཕྱི་རིམ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ནི། ཉི་ལུན་དང་། རོ་གདན་དང་། ཀོས་རིང་དང་། ཆང་ཉེར་དང་། བདུར་
ཅི་དང་། དུང་ཅན་དང་ནི། དུང་གི་ན་བ་དང་། དུང་གི་མིག་དང་། དུང་གི་སྒྲ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་།
དབང་རྒྱགས་དང་། སྐམ་པ་དང་། རྒྱགས་པས་རྒྱལ་དང་། རོ་མཚར་རྒྱགས་དང་། སྒྲོམས་པ་དང་བཙོ་ལྷ་
ནི་ལྷ་བ་འགྲིབ་པའི་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཙོ་ལྷ་ཡིན་ལ། ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་དབུ་མའི་ཆ་ཡིན་
ནོ། །

གསང་བ་དེ་སོགས་སུ་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཙ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཤེས་ནི་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་
གཞུང་འདིར་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྱི་བོའི་ཙ་འདབ་སོ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་
ནི་ཐབས་ཤེས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ནི། །

གཙོ་བོ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོའི་ཙ་འདབ་རྣམས་དྲིལ་བས་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ནི་ཙ་
རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་ནི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་དྲུག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྩོམ་སྒྲིག་གི་ཕྱིར་བཤད་པ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་དང་། རྒྱུད་པན་རྩེན་གྱི་
དགོངས་པ་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། ཙ་འདབ་ཀྱི་མིང་ལུང་དང་སྐར་བལོ། །

དང་པོ་ནི།

གཙུག་ཏྲར་རྒྱུད་དང་མགྲིན་པ་མེ། །

གནས་པའི་ཙ་ནི་དགུ་ཡོད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཙ་འཁོར་ལོ་དྲུག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་དེའི་
ཐོག་དུ་གཙུག་ཏྲར་རྒྱུད་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཙ་འདབ་དྲུག་པ་གཅིག་དང་གཙུག་ཏྲར་གྱི་མགྲིན་པར་མེ་
ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཙ་འདབ་གསུམ་པ་གཅིག་སྟེ་འཁོར་ལོ་དྲུག་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་

ནམས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ད་ལྟ་སྤྲིན་མཚམས་ན་གནས་ཀྱང་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྤྲུམ་
བསྟན་པའི་རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོ་དང་དེའི་མགིན་པའི་འཁོར་ལོའི་སྤྲུམ་གསུངས་པ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་ཅའི་
འདབ་མ་ནི་དགུ་(༤༠བ)ཡོད་དེ། རྟག་དང་གསུམ་པོ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྲིན་མའི་དབུས་ནས་རྒྱུང་འཁོར་ལོ། །

བྱེ་བ་འབྱུལ་བ་མི་ཟད་པ། །

མི་བཟང་བརྟན་དང་མཚན་ཉིད་ཅན། །

འཛིན་པ་རྟོག་མེད་གང་བ་ནི། །

རྩ་གསུམ་མེ་དང་ཡང་དག་ལྷན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིན་མའི་དབུས་ན་གནས་པའི་གཙུག་ཏོར་རྒྱུང་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འདབ་མ་
རྟག་པོ་དེ་ཡི་མིང་ནི། བྱེ་བ་དང་། འབྱུལ་བ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། མིང་བཟང་དང་། བརྟན་པ་དང་།
མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །

འཛིན་པ་དང་། རྟོག་མེད་དང་། གང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཙུག་ཏོར་གྱི་མགིན་པའི་རྩ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་མེའི་
ཁམས་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་པན་ཚུན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་པན་ཚུན་དགོངས་པ་མཐུན་པར་
བསྟན་པ་དང་། དགོངས་གཞི་གཞན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གང་གསུངས་པ། །

འདི་བདུན་གསང་བའི་གནས་སུ་སྟེ། །

སྤྱི་བོ་དང་མཚུངས་གསང་འཁོར་ལོ། །

སུམ་རུ་རྩ་གཉིས་འདབ་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གང་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི་གསང་བའི་ཚེར་བྱ་ལ་རྩ་བཞི་དང་དེའི་རྩ་བ་ན་བཤད་གཅི་ཁུ་བ་འཕེན་འཛིན་བྱེད་
པའི་རྩ་གསུམ་སྟེ། རྩ་འདི་བདུན་གསང་བའི་གནས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་ལ་རྒྱུང་དང་ཁུ་
བ་འཛིན་པའི་ཆ་ཐ་དད་དུ་སྟེ་བའི་གཉིས་ཏེ་རྩ་དགུ་པོ་འདི་ལོགས་སུ་གསུངས་པས། གོང་དུ་འཁོར་ལོ་
གཉིས་ལ་རྩ་འདབ་དགུ་བཤད་པ་དང་དུས་(༤༡ན)འཁོར་མཐུན་ཞིང་དེ་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་ནས་གསང་
གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་སུམ་རུ་སོ་གཉིས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་དང་གངས་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུད་གཉིས་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་སྤྱོད་ལས་རྩ་བདུན་པོ་སྟོན་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་

ནི་དེའི་ལུས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཏུས་འཁོར་ལས་སྤང་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དེའི་བསམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་ཏུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལའི་གངས་ནི། གཙུག་ཏྲར་དུ་རྩ་འདབ་བཞི་ཐུན་ཆེན་བཞི། སྤྱི་བོར་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ཆེས་བཅུ་དྲུག །མགྲིན་པར་ཉིར་བརྒྱད་རྒྱ་སྐར། སྤྱིང་གར་བརྒྱད་གཟའ་བརྒྱད། རྩེ་བར་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དབྱ་གྲ། གསང་བར་སོ་གཉིས་ཁུ་རུལ་གྱི་ཁམས་སོ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་དག་དབུས་ན་གནས་པ་ནི། །

སྤྱོང་པ་དྲུག་གི་རྩ་ཡིན་ནོ། །

འདི་རྣམས་གསུང་གི་སྒོ་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ན་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་སེམས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བཤད་པས་བྱེ་བ། འབྲིལ་བ། མི་ཟད་པ། མིང་བཟང་། བརྟན་དང་། མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་དྲུག་ནི་རྩ་འཁོར་ལོ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་རྩ་དྲུག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་དབུས་(༦༡བ)བྱེ་བ། སྤྱི་བོར་འབྲིལ་བ། མགྲིན་དབུས་མི་ཟད་པ། སྤྱིང་དབུས་མིང་བཟང་། རྩེ་དབུས་བརྟན་པ། གསང་བར་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཏུས་འཁོར་ལས། སྤྱོང་པ་དྲུག་གི་རྩ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོང་པ་དྲུག་གི་རྩ་འདི་རྣམས་རྩ་བའི་འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་གསུང་གི་དབྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་བཞིའི་དག་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་རྣམས་ནི་སྒོག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚིགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལག་པ་གཡས་པའི་ཚིགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ། ཚིགས་ཕྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཅོ་ལྔ། ལག་པ་གཡོན་པ་སོགས་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལག་པ་གཡས་པའི་ཚིགས་གསུམ་ལ། །

རྒྱུད་གི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །

རྩ་ནི་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀླང་ལག་གི་ཚིགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལས་ལག་པ་གཡས་པའི་མཁྲིག་མ། བྱ་མོ། སྤྲུག་པ་སྟེ། ས་ཁམས་ཀྱི་ཚིགས་གསུམ་ལ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡོད་ལ། འཁོར་ལོ་རེ་རེ་ལ་རྩ་འདབ་ནི་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་གནས་པ་བཟློམས་པས་དགྲ་བཅུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སོར་མའི་ཚིགས་ནི་རེ་རེ་ལ། །

ཅ་ནི་བྱག་བྱག་ཏུ་འབྱར་ཏེ།

གངས་ནི་གོང་དང་མཚུངས་པའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་པའི་ནི་ ང་ལག་སོར་མའི་ཆོགས་བཅོ་ལྔ་པོ་ནི་རེ་ལ་ ཅ་འདབ་ནི་
བྱག་བྱག་ཏུ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོར་འབྱར་ཏེ། འཁོར་(༦༢༩)ལོ་བཅོ་ལྔ་པོ་བཟླམས་པས་ ཅ་འདབ་ཀྱི་
གངས་ནི་གོང་དང་མཚུངས་པར་དགུ་བརྒྱ་ཡོད་པའོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ཆོགས་ཕྱན་གྱི་འཁོར་ལོ།

དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་ལག་གཡོན་མེ་ཡི་ཁམས།

རྒྱུ་པ་གཡས་པ་རྒྱ་ཁམས་ཏེ།

གཡོན་པ་ས་ཁམས་ལྔ་མ་བཞིན།

དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལ།

ཅ་ནི་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཏུ་འོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་པ། དེ་བཞིན་ལག་པ་གཡོན་པ་རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་ལ་
མེ་ཡི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་པ་གཡས་པའི་དཀྱི། དུས་མོ། བོལ་ཏེ། མེ་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཆེན་གསུམ་ལ་རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་སྟེ། ལྔ་མ་རྒྱུ་པ་གཡས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་གཡོན་རྒྱུ་ཁམས་
ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་ལ་ས་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཅ་ནི་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་
གཉིས་ལ་ ཅ་འདབ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པ་བཟླམས་པས་ ཅ་ནི་འདབ་མ་ནི་སུམ་བརྒྱ་དང་བྱག་ཏུ་འོ།

གཉིས་པ་ནི།

སོར་ཆོགས་ཅ་གངས་དེ་དང་མཉམ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་རྒྱུ་པའི་སོར་མའི་ཆོགས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ལའང་ ཅ་འདབ་
བྱག་བྱག་ཡོད་པས་ཆོགས་ཕྱན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བྱག་ཏུ་པོ་བཟླམས་ན་ ཅ་ནི་གངས་ཆོགས་ཆེན་དེ་དང་
མཉམ་པར་སུམ་བརྒྱ་དང་བྱག་ཏུ་ཡོད་དོ།

དེས་ན་ཕྱི་རེལ་དུ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཏུ། ནང་དུ་ཅ་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཏུ། གཞན་
(༦༣༠)དུ་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྔ་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཏུ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་སུམ་བརྒྱ་བྱག་ཏུ་སྟགས་
ཀྱི་དག་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གངས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པས་ཆོག་
གོ།

ལྔ་པ་ནད་སྦྱིད་པའི་ཅ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་དངོས་དང་། རྟོགས་གཙོད་དོ།

དང་པོ་ནི།

ཀད་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཙ། །
 གཙུག་ཏྲར་ཙ་བཞི་དཔལ་བ་ཡི། །
 བཅུ་དྲུག་བད་ཀན་སྐྱེད་པར་བྱེད། །
 མགིན་པར་ཙ་ནི་སྐུམ་ཙ་གཉིས། །
 སྤྱིང་གའི་བརྒྱད་རྣམས་མཁྲིས་པ་བསྐྱེད། །
 རྩེ་བའི་དྲུག་ཙ་ཙ་བཞི་དང་། །
 གསང་བའི་ཕྱི་རོལ་བཅུ་དྲུག་གིས། །
 རྩུང་གི་ཁམས་འབྲུགས་གསང་བ་ཡི། །
 ཀད་རིམ་བཅུ་དྲུག་འདུས་པ་བསྐྱེད། །
 དེ་ལྟར་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་དྲུག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལ་ཀད་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཙ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་ཙ་བཞི་དཔལ་བ་སྟེ། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཙ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་ཙ་ནི་ཤུས་བད་ཀན་གྱི་ཀད་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པས། བད་ཀན་ནི་ཆུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ན་གནས་ཀྱང་སྤྱང་དུ་ལྷུང་བས་ཤིང་པ་
 རོགས་སུ་ན་བར་བྱེད་དོ། །

མགིན་པར་ཙ་ནི་སྐུམ་ཙ་ཙ་གཉིས་དང་སྤྱིང་གའི་བརྒྱད་དེ། ཙ་བཞི་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་མཁྲིས་པའི་
 ཀད་སྐྱེད་པས། མཁྲིས་པ་ནི་བར་ན་གནས་ཀྱང་ནི་མར་ལྡན་པས་སྟེག་པའི་གྲོགས་དང་། ལྷ་བར་ལྡན་པས་
 བསིལ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་སྤྱང་ཀྱན་དུ་ན་བར་བྱེད།

རྩེ་བའི་ཙ་དྲུག་ཙ་ཙ་བཞི་དང་གསང་བ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཙ་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱད་
 ཅུས་རྩུང་གི་ཁམས་འབྲུགས་པའི་ཀད་སྐྱེད་པས། རྩུང་ནི་སྤྱང་ན་གནས་ཀྱང་རྩུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
 (༦༣ན)པའི་ཕྱིར། སྟོང་དུ་ཀད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསང་བའི་ཀད་རིམ་གྱི་ཙ་བཅུ་དྲུག་གིས་འདུས་པའི་ཀད་སྐྱེད་པས། འདུས་པའི་གནས་སྤྱང་ན་ཡོད་
 ཀྱང་ཉེས་པ་གསུམ་ཀ་འདུས་ཤིང་ཙ་ནི་ཙ་མོས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། སྟོང་སྤྱང་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཀད་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཀད་སྐྱེད་པའི་ཙ་འདབ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ཙ་དྲུག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་རྣམས་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་རིམ་སྟེ། །

གཞན་དག་འཁོར་ལོ་ནི་དུ་འདོད། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀད་སྐྱེད་པའི་ཙ་འདི་རྣམས་ནི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཙ་འདབ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཕྱི་

ཅིམ་ནས་ཁམས་རྒྱ་བའི་ཙུ་འདབ་གཞན་ཡིན་ནོ། །

དུས་འཁོར་བ་གཞན་དག་དང་གོགས་སེལ་མཁན་པོ་འགའ་ཞིག་ནད་སྤྱད་པའི་ཙུ་དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་ཙུ་
འདབ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འང་ཡོད་མོད། འཁོར་ལོ་དངོས་གཞིར་དྲངས་མ་ལྷག་པར་གནས་པས་དེ་དག་ཉིད་
ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་ནས་གོགས་སྤྱད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་རིམ་གྱི་ནད་སྤྱད་པའི་ཙུ་
དང་འཁོར་ལོའི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་དཔལ་རང་བྱུང་གི་བཞེད་པ་ཉིད་ཤིན་དུ་ལེགས་པ་ཡིན་
ནོ། །

རྒྱག་པ་ཙུ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི།

རྣམ་དབྱེ་དོན་ཤེས་བ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཙུ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཙུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཤེས་བ་ལས་གསུངས་
པ་བཞིན་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་དབྱེ་བ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི། །

ལྷ་བ་འབབ་པ་རྒྱུང་མའི་རིགས། །

སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི། །

ཉི་མ་འབབ་པ་རོ་མའི་རིགས། །

སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི། །

རྒྱུང་རྒྱ་དབུ་མའི་(༦༩བ)རིགས་སུ་བཞུགས། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་དོན་ཤེས་བ་ལས་ཙུ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི་ལྷ་བའི་རྒྱུང་དང་དཀར་ཆ་
འབབ་པས་རྒྱུང་མའི་རིགས་དང་། སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི་ཉི་མའི་རྒྱུང་དང་དམར་ཆ་འབབ་པས་རོ་
མའི་རིགས་དང་། སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་ནི་རྒྱུང་ཁོན་རྒྱ་བས་སྒྲ་གཅན་གྱི་རང་བཞིན་དབུ་མའི་རིགས་སུ་
བཞུགས་དེ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནས་པས་ན། །

ཙུ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ། །

མི་བྱེད་མ་ནས་ཡིད་བཟང་བར། །

ཐིམ་དང་ཡོངས་སྟོང་བདག་པོ་ཡི། །
དབྱེ་བས་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཅུ་གཉིས། །
རེ་རེ་འང་འཁོར་ནི་སྟོང་སྟོང་ངོ་། །
དཔེར་ན་སྟོང་པོ་གཅིག་ལས་ནི། །
ཡལ་ག་ལོ་འདབ་གྱེས་པ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་
དབྱེ་གཞི་ནི་ལྷས་ལ་གནས་པས་ན་ལྷས་ཀྱི་གནས་སུ་བཤད་པའི་གནས་ནི་ཤུ་ཙུ་བཞིའི་ཙུ་མི་བྱེད་མ་ནས་
ཡིད་བཟང་མའི་བར་ཙུ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷས་ཀྱི་གནས་སུ་
རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་ལས་བྱས་ཟིན་པ་དང་། ཡོངས་སྟོང་པ་ནི་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བདག་པོ་ནི་བྱེད་པར་
(༦༥ན)འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་པ་ཕྱག་གསུམ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཕྱང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་། དེའི་རྒྱུད་བཅུས་
བསྐྱར་བས་ཙུ་ཕྱན་གྱི་འཁོར་ནི་སྟོང་སྟོང་ཡོད་པས་ཙུ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཙོ་འཁོར་
དེ་ཡང་། དཔེར་ན། སྟོང་པོ་གཅིག་ལས་ནི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་སྟོང་སྟོང་གསུམ་གྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་ངོ་བོའི་སྟོན་ན། རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཐིམ་པ། ཐིག་ལེ་འབབ་པ་ཡོངས་སྟོང་། ཁག་འབབ་པ་བདག་པོ་
ཡིན་པ་ཡང་གསུངས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ཙུ་ཕྱ་མོ་དང་ཁམས་གང་གིས་སྟེད་པ་ལ་གཉིས། ཙུ་ཕྱ་མོ་བཤད་པ་དང་། ཁམས་གང་གིས་
བསྟེད་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་བས་ཕྱ་བའི་ཙུ་རྣམས་ནི། །
བྱེ་བ་ཕྱག་ནི་བྱེད་དང་བཞི། །
བ་སྟེ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འགྲུར་མའི་རྒྱུད་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་དག་སྟོར་ཙུ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཙུ་
གཉིས་པོ་དེ་བས་ཕྱ་བའི་ཙུ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དག་འ་བོ་མངལ་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུ་རང་འགྲེལ་དུ།

དེར་གནས་ལྷས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞི་ལ། །
ཙུ་ལྷ་ཡན་ལག་བཞི་བཅུ་སྟེ། །
རེ་རེ་འང་ཡན་ལག་བརྒྱ་བརྒྱའོ། །
ཀུན་ལ་ཙུ་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་གནས། །

དེར་གནས་སྤྱོད་བྱ་བ་བྱུང་བྱི་དང་། །(༦༥བ)

མི་གཙང་ཐུང་ཞིང་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟོང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

དུས་འཁོར་ལས། བགས་པར་སོན་པའི་ཙ་ཕ་མོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ནི་བྱེད་དང་བཞིས་སྒྲིགས་མ་སྦྱང་བ་སྦྱ་
དེ་མཉམ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་རྣམས་པར་དག་པའི་འབྱུང་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

རྩི་རྩིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

བ་སྦྱུའི་བྱ་གཞི་གངས་སྦྱེད་གྱི།

ཙ་རྣམས་བྱེ་བ་བྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་རྣམས་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། །

ཞྭ་བ་ས་སྦྱེ་སྦྱང་ག་རྩུང་། །

མགྲིན་པ་མེ་ལ་སྦྱི་བོ་རྩ། །

གཙུག་ཏོར་རྣམ་མཁའ་གསང་བ་ནི། །

ཡེ་ཤེས་བདེ་བའི་རིགས་སུ་གསུངས། །

དེ་བཞིན་བ་སྦྱུའི་མཐར་ཐུག་པར། །

ཁམས་དྲུག་གིས་ནི་རིམ་པར་བསྐྱེད། །

གཡས་གཡོན་དབུ་མའི་དབྱེ་བ་ལས། །

སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཙ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། ཞྭ་བ་ནི་སའི་ཁམས། སྦྱང་ག་ནི་རྩུང་གི་
ཁམས་ཡིན་པས་ས་རྩུང་ཐབས་ཤེས་དང་། མགྲིན་པ་ནི་མེ་ལི་ཁམས། སྦྱི་བོ་ནི་རྩུའི་ཁམས་ཡིན་པས་མེ་རྩུ་
ཐབས་ཤེས་དང་། གཙུག་ཏོར་ནི་རྣམ་མཁའ། གསང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་བདེ་བའི་རིགས་སུ་གསུངས་པས་རྣམ་
ཡེ་ཐབས་ཤེས་ཏེ། གཉིས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་གྱིས་ན། སྒྲོམ་པའི་ཆོ་འཁོར་ལོ་རྣམས་
གདུགས་དང་གདུགས་འདེགས་ཀྱི་རྩུལ་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བ་སྦྱུའི་
མཐར་ཐུག་པར་ཁབ་པའི་ཙ་རྣམས་ཀྱང་། ཁམས་དྲུག་གིས་ནི་རིམ་པས་བསྐྱེད་པ་སྦྱེ། སངས་རྒྱུ་རྩེས་སུ་
དུན་པ་ཏིང་པེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་གསུངས་(༦༥ན)པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོ་བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་
རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་རྩུལ་དུ་ག་པའི་རྣམས་པར་སྦྱང་བའི་རྒྱུའི་ཁམས་སོ། །ཐབས་ཤེས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཙ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཡས་རོམ། གཡོན་རྒྱང་མ། དབུས་དབུ་མ་སྦྱེ། དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཙ་གསུམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། དབུ་མ་ནས་བ་སྦྱུའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཙ་ཐམས་ཅད་ཁམས་དྲུག་དང་། ལྷ་དང་།

བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བཞི།

དེ་ལྟར་རྩ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས། །

ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྩ་ཡི་གནས་ལུགས་དང་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ནི་རིལ་པོ་
དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཀྱན་རྫོབ་དུ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལ་སོགས་པ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྩ་
བམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་འདི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱལ་པའི་སྐར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་

པའོ།། །།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འགྲེལ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་
སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་(༤༥བ)བཤད་པའོ།། །།

ལེའུ་བཞི་པ། རྩུང་གི་རྒྱ་རྩལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྩ་དེའང་རྩུང་གིས་བསྟུ་བས་ཤིང་རྩའི་ནང་དུ་རྩུང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩུང་ལ་
གནད་དུ་བསྟན་པ་ལ་རྩུང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅིམ་ལོག་པར་ཤེས་དགོས་པས།

རྩུང་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལེའུའི་གཞུང་། ལེའུའི་མཚན་རྟོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་འོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་རྩུང་གི་ངོ་བོ་དང་། །

གནས་དང་བྱེད་ལས་རྒྱ་བའི་རྩལ། །

སྟོབས་དང་སྟོབས་མེད་རིམ་པ་དང་། །

འཇུག་པ་གཟུང་ཐབས་སྟོན་ཡོན་རྣམས། །

རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བཤད་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས། གང་བཤད་ན་རྩུང་གི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

སྟོ།

སྐབས་གང་དུ་བཤད་ན། ཕྱི་ལེའུ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ལེའུ་བཞི་པ་འདིར་འཆད་དོ།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤད་ན། རྒྱུ་གི་ངོ་བོ་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་དུ་གནས་པའི་གནས་དང་། ཕྱི་བ་
དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་གི་བྱེད་ལས་དང་། ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་དང་། སྟོབས་དང་སྟོབས་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་
གཟུང་ཆམས་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་གི་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུ་བཟུང་བའི་ཐབས་དང་། རྒྱུ་གི་སྒྲིན་དང་
ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲེ། དེ་དག་དུ་རྒྱུ་
གི་རྣམ་བཞག་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སྟོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་(༦༦ན)བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། གནས་བྱེད་ལས་དང་བཅས་
པ། ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ། འཇུག་སྒྲི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ། འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་ནི་ངག་དང་དུས་སྒྱུར་དྲེ།

ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་སྐྱེས།

ཞེས་གསུངས་དྲེ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ནི་གདོད་མའི་མི་གཤམ་པ་ཆེན་པོ་
སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་དུ་བཞེད་པ་ན་སྟོག་སྟེ་ཨ་ཐུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་བཞེད་པ་ངག་རྣམས་ཀྱང་
འདི་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དབུགས་དང་། རྒྱ་སྤང་དང་། དབུག་གྲུ་དང་། དུས་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདི་
ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་སོགས་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་པས་ན་བཞེད་དུ་
མེད་ཀྱང་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ།

མཆོན་བཞེད་ལས།

ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་།

དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་སྟེ།

ཁོང་ནས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད།

ཆོག་དུ་བཞེད་པ་སྤངས་པ་སྟེ།

བཞེད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཆོག་།

ཆོག་ཀུན་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་དྲེ། ཡི་གེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱངས་གསལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཡིན་པ་དང་།

རྒྱུ་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོག་རྒྱུ་ཨའི་རྣམ་པ་ཅན་(༦༦བ)ཡིན་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཨ་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད་
པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་གཞིར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ནི་སྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཨ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་
ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྗེ་ འོ་བོ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྗེ་འོ་བོ། བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐོག་མར་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ། །
སྟོག་རྒྱུ་ཨ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། །
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན། །
ཐུར་སེལ་ས་ཁམས་ལི་ཡིག་སྟེ། །
ཁྱེན་རྒྱུ་མེ་ཁམས་རི་ཡིན་ནོ། །
མེ་མཉམ་རྒྱུ་ཁམས་ཨ་ཞེས་བཞེད། །
ཁྱབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལྷ་རུ་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྟེན་གྱི་ལྷ་འདི་ཆགས་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་དཀར་དམར་ཀྱི་དབུས་སུ་སོན་པའི་ཀྱུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་ལས་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དྲོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆོ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཅིང་། ཡི་གེ་ལྷ་ལས་དབྱིབས་ཨ་ཐུང་གི་རྣམ་པ་ཅན། ཁམས་ལྷ་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་ལ།

དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཐུར་སེལ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཁམས་ལྷ་ལས་ས་ཁམས་དང་། ཡི་གེ་ལྷ་ལས་ལི་ཡིག་གི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

ཁྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུ་ནི། ཁམས་ལྷ་ལས་མེ་ཡི་ཁམས་དང་། ཡི་གེ་ལྷ་ལས་རི་ཡིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །
མེ་དང་མཉམ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་ནི། ཁམས་ལྷ་ལས་རྒྱུ་ཁམས་དང་། ཡི་གེ་ལྷ་ལས་ཨ་ཡིག་ཅེས་
(༦༧ན)བཞེད་ལ།

ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཁམས་ལྷ་ལས་རྒྱ་ཁམས་པ་སྟེ། ཡི་གེ་ལྷ་ལས་ལྷ་རུ་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དེ་སྟོང་ཆེན་
ཡི་གེ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅིང་། གཞན་དེའི་ཡོན་ཏན་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྗེ་འོ་བོ་ནི།

འདིར་འགྲེལ་མཛད་འགྲའ་ཞིག་གིས། རྟོག་མར་སྐྱེད་སྐབས་སྟོག་ལས་ཐུར་སེལ། ཐུར་སེལ་ལས་ཀྱི་
རྒྱ་སྟོགས་ལྷ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རིམ་པར་འཕྲོས་པ་དང་། སྐྱེད་རིམ་སྐབས། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་ནོར་ལས་
རྒྱལ་བྱི་རྒྱུད་ལྷས་བྱིན་བྱི་རྒྱུད་ལ་ཐིམ་པར་བཤད་པ་སྟོགས་རང་འགྲེལ་དང་ཡང་འགྲེལ་ཞིང་། ལུང་རིག་

གིས་མི་འཐད་པ་དྲགས་རམ་པ་དང་སྤྱོད་ལས་ཞབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའང་ཤེས་དགོས་སོ། །འོན་
ཀྱང་སྤྱོད་ལས་པའི་འགྲེལ་པ་ལའང་སྐབས་འདི་སོགས་སུ་ཡིག་ཞེས་ཀྱི་སྟོན་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ངོ་ཆེ་ལས། །

སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་། །

ཀུན་གཞི་མཁའ་སྟེ་ཉོན་ཡིད་བཅས། །

འདུ་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་ཆོར་བ་མེ། །

འདུ་ཤེས་ཁྱུ་ལ་གཟུགས་ནི་ས། །

རིམ་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གསུངས། །(༦༤ན)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་རྒྱུ་སྐྱར་ནས་ཡེ་ཤེས་ངོ་ཆེ་ཀུན་ལས་
བདུས་པའི་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་སུན་པའི་སྣང་བའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་དང་། སུན་པའི་སྣང་བ་དེ་ལས་
མཆེད་པ་ཉོན་མེད་ས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལངས་པ་ནི་གཡོ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
པས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དང་། མཆེད་པ་དེ་ལས་ཉེར་ཐོབ་ཆོགས་རྒྱག་འཁོར་བཅས་འབྱུང་བས་ཆོར་བ་ནི་རྒྱུ་
སྟེག་པར་བྱེད་པ་མེད་རྒྱུ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་
དང་། གཟུགས་ནི་སྤྲ་བ་དང་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་སའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་ལྔ་དང་ཕུང་
པོ་ལྔ་པོ་རིམ་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་བསྐྱེད་བྱ་དང་ཁམས་ལྔ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཅིག་ལ་ཡང་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་
གསལ་དེ་ལས་སུན་པའི་སྣང་བ་མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་རྒྱུ་ཁམས་པ་དང་། དེ་ལས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་མཆེད་
པ་(༦༥བ)མེ་ཁམས་པ་དང་། དེ་ལས་ཡུལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ཁམས་པ་དང་། དེ་
ལས་ཕུང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རགས་སྣང་ས་ཁམས་པ་རིམ་པས་སྐྱེ་ལ།

སྐྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་རགས་པར་སྣང་བ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་
འགོ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་རྒྱུད་ལས།

ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དང་། །

དེ་བཞིན་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དག །

སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དང་། །

དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གནས་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ལུས་གནས་ལས་བྱེད་པ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་བ་བཅུར་བསྐྱེད་ནས་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྦང་ཅི་རིགས་པར་གནས་ཤིང་བྱེད་ལས་མ་ལུས་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཅ་བའི་རྒྱང་ལྔ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔའི་གནས་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་ལྔ། སྟོག་རྒྱང་གི། བྱར་སེལ་གྱི། མེ་མཉམ་གྱི། བྱེན་རྒྱའི། ལྷབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་གནས་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་ནི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་ལྷབ་ཀྱང་། །

ཅ་བ་དབུ་མ་སྟོག་རྒྱང་ནི། །

དབུས་གནས་ཀྱང་གཞི་བརྟན་པར་བྱེད། །

ནམ་མཁའི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། །

འཆི་བའི་ཆོན་ཡང་དག་རྒྱ། །

ད་ལྟ་བདག་འཛིན་དུན་པ་བསྐྱེད། །

འོག་ན་བརྒྱལ་སྟོ་འཆི་བར་བྱེད། །

ལས་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པར་གནས། །

ཁ་དོག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོག་རྒྱང་སྤྱིར་བསྟན་ཙམ་དུ་ནི་བ་སྤྱིར་(༦༩ན)མཐར་ཐུག་པའི་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྦང་རྣམས་ཀྱང་ལ་ལྷབ་པར་གནས་ཀྱང་། ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དབུ་མ་ལ་བརྟན་པ་རྒྱང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱང་དེ་ནི། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་དབུས་དྲང་པོར་གནས་ཤིང་ཀྱང་གཞི་དང་རྟན་བརྟན་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་ལ།

རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་ཆ་ཤས་དུས་སྟོར་ཀྱི་རྒྱང་ལ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་ཞིང་། གཙོ་བོར་ནི་འཆི་བའི་ཆོན་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཉི་མེད་ཆེན་པོར་དུག་བརྒྱར་འོངས་པར་རྒྱ་སྟེ།

འདུས་པ་ལས།

ནམ་མཁའི་མགོན་པོ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱང་དེ་ནི་འཆི་

བའི་ཆོན་དབུ་མ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའང་རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་གྱིས་འབྲེལ་བར་གསུངས་ཀྱིས་ས་ལ་ལྷས་སྦྱིན་བརྟེན་
པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་། རྣམ་མཁའི་མགོན་པོ་དང་རྣམ་མཁའི་རྣུང་ཐ་དང་དུ་འཆད་དགོས་པ་ཇི་བདུན་
པས་གསུངས་སོ། །

ད་ལྟ་ལུས་འཛོལ་བའི་སྐབས་སུ་ནི་རྣུང་འདི་ཡི་བྱེད་ལས་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
དུན་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་པར་བྱེད་དེ། རྣུང་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བཟོན་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་རྣུང་འདི་དབུ་མ་ལས་གནས་གཞན་དུ་ལོག་ན་ནི་བརྒྱལ་བ་དང་སློབ་དང་འཆི་བ་སྦྱེད་པར་
(༦༧བ)བྱེད་ཅིང་། གཞི་དུས་ཐིམ་རིམ་དུ་སྤྱིང་གར་ལོག་པས་འཆི་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྣུང་འདི་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣུང་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་འདྲེས་པའི་རྩལ་དུ་གནས་ལ། རྣུང་འདིའི་ཁ་དོག་ནི་ཁ་དོག་མེད་
པའི་ཁ་དོག་ཅན་རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐུར་སེལ་ལོག་དུ་གསུམ་འདུས་ནས། །
ལོག་འགོ་དྲངས་སྤྲིགས་འབྱིན་སྟོན་བྱེད། །
དུང་ཅན་ནང་གནས་བདེ་བའི་ཁམས། །
ལོག་ན་སྤང་གི་ནད་སྦྱེད་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐུར་སེལ་གྱི་རྣུང་ནི་ཉེ་བའི་ལོག་དུ་ཅ་གསུམ་འདུས་མདོར་གནས་ནས་ལོག་དུ་འགོ་
ཞིང་། བྱེད་ལས་ནི་བཤད་གཅི་ཁྱུ་ཁྱག་སོགས་དྲངས་སྤྲིགས་ཀྱི་ཁམས་འབྱིན་སྟོན་བྱེད་ལ། གཙོ་བོར་དུང་
ཅན་མའི་ནང་དུ་གནས་ལ་དོ་བོ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ལོག་ན་དི་རྩ་
འགགས་པ་སོགས་སྤང་གི་ནད་པལ་ཆེ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མེ་མཉམ་མདུན་ཕྱོགས་ཅ་ལས་བྱུང་། །
ཕོ་བར་བྱག་སྟེ་དྲངས་སྤྲིགས་འབྱེད། །
ལུས་ཀུན་དུ་ཁྱེར་ལོག་གྱུར་ན། །
སྤོང་འཁོག་འཁྱུ་དང་མ་རུངས་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མེ་དང་མཉམ་པར་གནས་པའི་རྣུང་ནི་སྤྱིང་གའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅ་སྒར་མ་ལས་
བྱུང་ནས་རྩའི་རྩེ་མོ་གཅིག་ཕོ་བར་བྱག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བྱེད་ལས་ནི་ཟས་སྟོན་བཅུ་བ་དང་དྲངས་སྤྲིགས་
འབྱེད་པ་དང་དྲངས་མ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་ཅ་གནས་ཀུན་དུ་ཁྱེར་ནས་ལུས་གསོས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ལ་
སྤྲིགས་མ་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་ལོག་པར་གྱུར་ན་ཁོང་པ་སྟོན་པ་དང་འཁྱུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་མ་(༧༠ན)རུངས་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཐུན་རྒྱ་མེ་མཚམས་རྩ་ལས་བྱང་། །
མགིན་པའི་གནས་སུ་ལས་ཀྱན་བྱེད། །
ལུས་ངག་གླུ་གར་སོགས་རྣམས་ཡིན། །
ལོག་ན་སྟོང་ནད་པལ་ཆེར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐུན་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནི་སྟོང་གའི་མེ་མཚམས་ཏེ་རྩ་མ་གཡས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་འདབ་གླང་
ཆེན་ལ་ཕྱེ་ལས་བྱང་ཞིང་མགིན་པའི་གནས་སུ་ཟས་སྒྲིམ་མིད་པ་ལ་སོགས་ལས་ཀྱན་བྱེད་ལ། བྱེད་ལས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུང་ལག་གི་རྒྱོས་གར་དང་འགྲོ་བ་སོགས་ངག་གི་གླུ་དང་རྒྱོས་གར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཞིང་། རྒྱུང་དེ་གནས་གཞན་དུ་ལོག་ན་མགོ་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པར་སྟོང་གི་ནད་པལ་ཆེ་བ་བསྐྱེད་
དོ། །

ལྷ་པ་ནི།

ཁྱབ་བྱེད་གཡས་ཕྱོགས་རོ་མ་དང་། །
འབྲེལ་ནས་ལུས་ཆོགས་ཀྱན་ལ་གནས། །
ལུས་ཀྱི་སྟོབས་བྱེད་དེ་ལོག་པས། །
ཡན་ལག་ཞ་རེངས་ནད་ཀྱན་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་ནི་སྟོང་གའི་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩའི་འདབ་མ་རོ་མ་དང་འབྲེལ་བར་
རྩ་མེར་སྐྱེའི་ནད་ནས་རྒྱ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་ལ། བྱེད་ལས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་
བརྒྱུང་བསྐྱུམ་དང་འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་མཐུ་ལྡན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་གནས་གཞན་དུ་ལོག་པས་ཡན་
ལག་ཞ་བ་དང་རེངས་པ་དང་གུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཀྱན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྗེའི་གནས་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི།

བདེན་བྲལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་རྒྱུང་མཚམས་དང་། །
གཡོན་ཕྱོགས་དབང་ལྡན་རིམ་པ་ལྟར། །
ཀླ་སོགས་ཡན་ལག་རྒྱུང་ལྗེ། །
ཀླ་ཡིས་གཟུགས་འཛིན་ལུས་སྒྲིམ་བྱེད། །
རུས་སྤལ་སྒྲ་འཛིན་རྒྱུང་ལག་བསྟོད། །
རྩངས་པ་དྲི་འཛིན་ཁོ་འབྲུག་བྱེད། །
མྱ་སྦྱིན་རོ་འཛིན་གླུ་བ་བྱེད། །
མོར་རྒྱས་རེག་འཛིན་ལུས་འདི་ལ། །

གི་ནས་མ་འཐོར་བར་དུ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མྱིང་གའི་ལྟོ་རྩལ་བདེན་བྲལ་དང་། རྩལ་ཕྱོགས་དང་། རྩལ་བྱང་རྒྱང་མཚམས་
(ལ་བ་)དང་། གཡོན་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཤར་དབང་ལྷན་རྒྱལ་ལ་རིམ་པ་ལྟར། ལྟུང་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་
ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྡན་གནས་ཏེ།

དེའང་ལྟུང་རྒྱང་ནི། སོག་པ་གཡམས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་འདབ་རྩལ་ཞེས་པ་ལ་རྩལ་ནས་རྩེ་རྩེ་མོ་གཅིག་
མིག་ལ་ཟུག་སྟེ། བྱེད་ལས་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་ལུས་སྐྱེག་པ་སོགས་བྱེད།

རུས་སྤལ་གྱི་རྒྱང་ནི། མྱིང་གའི་རྩལ་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་རྩ་རྩལ་བ་ལ་རྩལ་ནས་རྩེ་རྩེ་མོ་གཅིག་རྩ་བར་
ཟུག་སྟེ། བྱེད་ལས་སྤྲ་འཛིན་པ་དང་རྒྱང་ལག་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱེད།

རྩངས་པའི་རྒྱང་ནི། སོག་པ་གཡོན་པའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་འདབ་ཨ་ལམ་ཕྱ་ཤ་ལ་རྩལ་ནས་རྩེ་རྩེ་མོ་གཅིག་སྤྲ་
ལ་ཟུག་སྟེ། བྱེད་ལས་དྲི་འཛིན་པ་དང་ཁོ་བ་དང་འཁྲུགས་པ་སོགས་བྱེད།

ལྟ་མྱོན་གྱི་རྒྱང་ནི། མྱིང་གའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ཨི་ཏ་སྟེ་ལུག་ཞེས་པ་ལ་རྩལ་ནས་རྩེ་རྩེ་མོ་གཅིག་ལྟེ་ལ་
ཟུག་སྟེ། བྱེད་ལས་རྩ་འཛིན་པ་དང་སྤྲ་ལ་བ་སོགས་བྱེད།

རོར་ལས་རྩལ་གྱི་རྒྱང་ནི། རུ་མ་གཡོན་པའི་ཐད་ཀྱི་རྩ་ཀྱ་ཏུ་ལ་རྩལ་ནས་རྩེ་རྩེ་མོ་ལྟེ་ལྟེ་རྩལ་གི་
དབུས་དང་བ་སྤྱི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་དུ་ཟུག་སྟེ། བྱེད་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཁམས་དཀར་ཆ་ཁྱེན་ལ་འདྲེན་
པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་རེག་བྱ་འཇམ་རྩལ་སོགས་འཛིན་ཅིང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་གི་
ནས་མ་འཐོར་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་སྤྲ་བའི་ཁམས་མི་འདོར་བ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་(ལ་ལ་)པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ད་ལྟ་ཐུན་བརྒྱད་རང་བཞིན་ཏེ། །

འདི་རྣམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་ད་ལྟ་ཉིན་མཚན་གྱི་ཐུན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་
རྒྱང་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་རྩལ་དང་གངས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་ཐུན་དང་དུས་སྟོར་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་སམ།

ཡང་ན། འདི་དག་ཁམས་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ངེས་པས་མེ་མེའང་ཁམས་ལྡེའམ་དུག་གི་བདག་ཉིད་
དུ་གནས་ཤིང་། ཕྱིར་འགོ་བ་སྟེད་རིམ་དང་ནང་དུ་འབྱུང་བ་སྟེད་རིམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་རྒྱང་འདི་
རྣམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་དུ་རྩ་བའི་རིམ་པ་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྩལ་
བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་ཚུལ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་དང་། ནང་དུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ནང་དུ་རྒྱ་བ་དང་། ཕྱིར་རྒྱ་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་
ལ་དོག་དང་སྟོབས་དང་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ཕན་ཚུན་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། རྩ་འཁོར་ལོ་བཞིར་རྒྱ་ཚུལ་དང་། སྤྱི་(༧༡)ཁམས་བཤད་པ། རྩིས་ཀྱི་འཁོར་
ལོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷགས། ཞར་ལ་འགག་པའི་ངེས་པ་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོ་དང་། སྤྱི་བོ། མགིན་པ། རྩེ་བའི་འཁོར་ལོར་རྒྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟོག་རྒྱང་སྤྱོད་གཅན་རང་བཞིན་ནི། །

དབུ་མར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱར་གནས། །

ཇི་ལྟར་སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོ་ལྷར། །

འཁོར་ལོ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོར་རྒྱ་ཚུལ་ནི་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱང་སྤྱོད་གཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དེ་ནི་དང་པོར་མངལ་དུ་ཆགས་པ་ནས་འཆེ་བ་ལ་བྱག་པའི་བར་དུ་དབུ་མར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱར་གནས་
ཤིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གཞན་མཐས་ཀྱིས་ལྷས་ཀྱི་སྟོད་སྤྱད་དང་ཕྱི་ནང་
ཐམས་ཅད་དུ་སྟོན་པོ་ལྷར་ལས་ཀྱན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་
རྒྱང་ལ་སོ་སོར་འབྱུང་བ་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བས་སྤྱིང་གའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་མཚམས་
བཞིའི་རྩ་ལ་རྒྱང་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟར་སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོར་རྒྱང་སྟེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་རྒྱ་
བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་གཞན་མཐས་སུ་ཡང་སྟེ་ཆེན་བརྒྱད་བརྒྱད་དེ་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱ་
བར་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ། དུས་འཁོར་བའི་ལྷགས། (༧༢)བདེ་དབྱེས་
སྟོགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །

ལྷ་བའི་རྒྱང་པ་དང་མཚུངས་པའི། །

རྒྱང་རྒྱ་དེ་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཙུང་འདབ་དུ་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི། བདེ་དཔེས་སོགས་
སུ་སྤྱི་བོར་ཙུང་འདབ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གསུངས་པ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འདུག་དུ་སྦྱར་བའམ། ཡང་ན། ལུས་ལ་
གནས་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཙུང་འདབ་བཅུ་དྲུག་དུ་ཁྲག་གཙོ་བོར་རྒྱུ་ལ། རང་གི་ཙུང་འདབ་བཅུ་དྲུག་དུ་
ལྷ་བའི་རྒྱུ་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཡོན་ཏན་ལྷ་ལྷན་ལ་སོགས་
པར་རྒྱ་བས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དུས་འཁོར་ལས་སྤྱི་བོར་ཙུང་འདབ་བཅུ་དྲུག་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཉིས་ནི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། །
གཞན་དག་བཅུ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར། །
ལྷ་པ་གསུམ་དང་བཞི་པ་གཅིག །
གསུམ་གཉིས་གཅིག་ནི་རིམ་བཞིན་རྒྱ། །
ཕྱི་མའི་ཙུང་བདུན་རིམ་པ་བརྒྱུག །
དེ་དག་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་ཡིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་ལུགས་དེ་ལྟར་ན། རྒྱ་རྒྱལ་དངོས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་པ་ལྷ་རྒྱུ་
གནས་བདུན། ཕྱི་རྒྱུ་གནས་བདུན་སྟེ་བཅུ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་མཚམས་དང་རྒྱུ་པ་རྟོགས་མཚམས་གྱི་
སྟོན་པ་གཉིས་བསྟན་པས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་དག་པས། དཔལ་བའི་དབུས་ཀྱི་ཙུང་གཅིག་དང་ལྷག་ཁུང་གི་
དབུས་ཀྱི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ནི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་ལས་གཞན་
དག་ཙུང་བཅུ་བཞི་ལ་གཡས་སྟོར་(ལ་འབ)དུ་བཤད་ན་རིམ་པ་ལྟར། གཡས་ཀྱི་ཙུང་འདབ་དང་པོ་གསུམ་ལ་
རྒྱལ་སུན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སའི་རྒྱུང་གཟུགས་སྟེ་རྟོ་རྟེན་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་
པར་རྒྱ་བས་ལྷ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་རྒྱུང་དྲི་མ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་
པར་རྒྱ་བས་བཞི་པ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་གཅིག་ལ་མའི་རྒྱུང་གཟུགས་དྲི་མ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གསུམ་དང་ལྷན་པར་རྒྱ། དེ་ནས་གཅིག་ལ་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་སྟེ་རྟོ་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པར་རྒྱ། དེ་
ནས་གཅིག་ལ་ནམ་མཁའི་རྒྱུང་སྟེ་རྟོ་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་སུ་དང་ལྷན་པར་རིམ་བཞིན་རྒྱ་བ་ནི་ལྷ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་
དང་མཐུན་ལ། ཙུང་བཅུ་དེ་པ་ལྷག་ཁུང་གི་ཙུང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོང་པ་ནི་རྒྱུ་མཚམས་སོ། །
དེ་ནས་ཕྱི་མའི་ཙུང་བདུན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ་ལྷག་ཁུང་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཙུང་དག་
པ་ལ་སྟེ་རྟོ་རྟེན་གཅིག་སུ་དང་ལྷན་པར་རྒྱ། བཅུ་པ་ལ་སྟེ་རྟོ་རྟེན་གཉིས་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་སྟེ་རྟོ་
རྟེན་གསུམ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་སྟེ་རྟོ་རྟེན་བཞི་དང་། དེ་ནས་བཙུའི་བར་གསུམ་ལ་ཡོན་
ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་དཔལ་བའི་ཐིག་ལེར་ནི་སྟོན་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་རྒྱུ་པ་རྟོགས་པའི་མཚམས་སོ། །

དེ་དག་ནི་རྒྱུང་རྒྱུ་རིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིམ་པ་ཡིས་དུས་(ལ་འབ)འཁོར་དུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་

ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བ་མང་ན་ཡོན་ཏན་ཆེ། ཟུང་ན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་བས། ཡོན་ཏན་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདེ་དབྱེས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ནི།

དབྱུག་གུ་ཉིར་བརྒྱད་སྟོང་པ་བཞི། །

སྤྱིར་ནི་ཞག་གཅིག་སུམ་ཅུ་གཉིས། །

ཡུད་ཙམ་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བོར་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སུ་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་རྩལ་ནི་དུས་སྤྱིར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱུག་གུ་ཉིར་བརྒྱད་དང་། རམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་པ་གཉིས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཞི་སྟེ། སྤྱིར་བཙོམས་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་གཉིས་ལ་ཡུད་ཙམ་རེ་རེར་བྱས་པའི་ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་རྒྱུད་པན་རྩལ་ལས་བཟོད་དོ། །

གསུམ་པ་མགྲིན་པར་རྒྱུད་རྒྱ་རྩལ་ལ་གསུམ། རྩ་འདབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་རྩལ། རྒྱུད་གཞན་ལས་བཤད་པའི་རྩལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

མགྲིན་པར་རྩ་ནི་བརྒྱུག་པོ། །

ཐབས་ཤེས་དབྱེ་བས་སུམ་ཅུ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མགྲིན་པའི་འཁོར་ལེའི་རྩ་འདབ་ཀྱི་གངས་བདེ་དབྱེས་འདུས་པ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ནི་བརྒྱུག་ཡིན་ལ། བརྒྱུག་པོ་དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས། དུས་འཁོར་ལས་རྩ་འདབ་སུམ་(༡༣བ)ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་པན་རྩལ་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལ་བཞིར་ནི་སྟོང་པ་རྒྱ། །

གཞན་དག་ཕྱོགས་བཞིར་བདུན་བདུན་དུ། །

རྒྱ་སྐར་ལོངས་སྟོད་དང་མཚུངས་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མཚམས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞིར་ནི་སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཞིང་། བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་དག་ནི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པོ་ཕྱོགས་བཞིར་བདུན་བདུན་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱི་བཞིན་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་སྐར་ནི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ལོངས་སྟོད་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གཞན་ནས་འཕྲོ་བ་བརྒྱུག་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་ལས་གཞན་བདེ་དགེས་འདུས་པ་སོགས་ནས་མགིན་པའི་རྩ་འདབ་བཅུ་
དྲག་དུ་འཕོ་བ་བཅུ་དྲག་གི་རྩུང་རྩུ་བར་བཤད་པ་ནི། གོང་མ་དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་རྩ་སོ་གཉིས་པོ་ཐབས་
ཤེས་གཉིས་གཉིས་བྱང་འཇུག་དུ་སྦྱར་བས་འཕོ་བ་བཅུ་དྲག་གི་དག་སྦྱོར་དུ་འཇུར་བས་ན་རྒྱད་པའི་ཚུན་
དགོངས་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩུ་རྩུལ་ལ་གཉིས། རྩ་འདབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བ་སྟན་པ་དང་། རྩུང་རྩུ་རྩུལ་
དུས་འཁོར་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྟེ་བར་རྩ་ནི་དྲག་ཅུ་བཞི། །

ཁྱིམ་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེ་བས་ན། །

ལྷ་ཚན་བཅུ་གཉིས་དྲག་ཅུ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩུའི་འདབ་མ་དྲག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་དབྱེ་མ་ལས་གཉིས་པ་རྩ་བའི་རྩ་
འདབ་བཞི་ལ་ཁྱིམ་མམ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་(ལ་ལ་ན)ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན་བཅུ་
གཉིས་འབྱུང་བ་ནི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་རྩུང་ངམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ལྷ་ཡོ་ད་པའི་
དབྱེ་བས་རྩ་མོ་ལྷ་ཚན་དུ་སོ་སོར་གྲུས་པའི་ལྷ་ཚན་བཅུ་གཉིས་བསྟོམས་པས་རྩ་མོ་དྲག་ཅུ་སྟེ། རྩ་བའི་
བཞི་དང་བཅས་པས་དྲག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་གང་དུ་རྩུང་རྩུ་བའི་གནས་ཀྱི་རྩ་དྲག་ཅུ་རྩ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དབྱུག་གུ་དྲག་ཅུའི་བདག་ཉིད་དོ། །

བཞི་ནི་སྟོང་པ་དབྱེ་མར་རྩ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་འདབ་ཀྱི་རྩ་མོ་དྲག་ཅུ་པོ་དེར། དབྱུག་གུ་དྲག་ཅུའི་བདག་ཉིད་དུས་སྦྱོར་གྱི་རྩུང་
རྩུ་ལ། རྩ་བའི་རྩ་འདབ་བཞི་པོ་དེར་ནི་སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དབྱེ་མ་ལ་རྩུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩ་སྦྱིའི་ཁམས་བཤད་པ་ནི།

ཀྱན་ཀྱང་མདུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྩུང་། །

གཡས་མེ་གཡོན་རྩུ་རྩུ་ཕྱོགས་ས། །

མཚམས་དང་བཅས་པ་རགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་རྩ་ཀྱན་ཀྱང་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་ཐམས་ཅད་
རྩུང་ཁམས། གཡས་པ་ནམས་མེ་ཁམས། གཡོན་པ་རྩུ་ཁམས། རྩུ་ཕྱོགས་ས་ཁམས་ཡིན་ལ། མཚམས་
དང་བཅས་པ་སྟེ་མེ་མཚམས་རྩུང་ཁམས། བདེན་བྲལ་མེ་ཁམས། རྩུང་མཚམས་ས་ཁམས། དབང་ལྡན་རྩུ་

ཁམས་པར་བསྟན་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་དག་པ་དང་མཐུན་པར་རགས་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
དབུས་མ་ནས་རྒྱ་ཚུལ་ནི་གསུམ་ལས། (ལ་བ)གང་རུང་གི་དབུས་ནས་རྒྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་།
གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནས་རྒྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་སྤྱིར་རྩ་གཅིག་ལ་ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གོང་དུ་བཞུགས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། གྲེ་བྲག་
དུ་ལྷོ་བའི་འཕོ་རྒྱུད་གི་རྩ་འདབ་ལྷ་པོ་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་ལྷ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་རང་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་བཞིན་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི།

འཁོར་ལོ་རྒྱ་བ་སུམ་ཅུ་རྟེ།

ཀྱན་ལས་སུམ་བརྒྱ་དུག་བཅུའི་སྟོག།

ཉིང་ལག་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བཞིར་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལག་གི་ཚོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་། འཁོར་ལོ་རེ་ལ་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རེ་ཡོད་པ་ནམས་སུ་རྒྱུ་རྒྱ་བས་
འཁོར་ལོ་རེ་ལ་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་བ་སུམ་ཅུ་རེ་རྟེ། འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཀྱན་བཅོམས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་དུག་
ཅུའི་སྟོག་སྟེ་རྒྱུ་གི་གངས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། ཉིང་ལག་སོར་མའི་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ནམས་སུ་
ཡང་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་གངས་ལྷ་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཡིན་ཏེ། སོར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་དུག་ཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྩ་འདབ་དུག་དུག་ཡོད་པས་རྩ་འདབ་ཀྱི་གངས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱ་བས་སོ། །

བཞི་པ་རྩ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ནས་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་བཞིར། །

འགོ་བ་དབུ་མའི་བདག་ཉིད་གསུངས། །

དཀར་དམར་གྱིས་ཕྱེ་དེ་དང་མཉམ། །

སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྟེ།

ཉི་ཁྱི་ཆོག་སྟོང་དུག་བཅུའི་རྒྱུད། །

དེ་ལྟར་ནང་ན་རྒྱ་བར་འཁྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་(ལ་པ་ན)ཕྱག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་རྩ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་
ཅད་དུ་རྒྱ་ཚུལ་བཤད་ན། ཐུགས་རྩི་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་དབུ་མའི་བདག་ཉིད་སྟོང་
གཅན་གྱི་རྒྱུད་འགོ་བར་གསུངས་ལ། དཀར་ཆས་ཕྱེ་བ་སྐྱའི་རིགས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་སྟོང་བའི་
ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དམར་ཆས་ཕྱེ་བ་གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་རྩ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཉི་མའི་ཁམས་ཀྱི་

རྒྱུ་རྒྱ་བས་སམ། ཅ་རེ་རེ་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་ཉི་ཁྱེ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་བཞི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལོ་གཅིག་གི་དུས་སྟོར་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནང་ན་རྒྱ་བར་འབྱར་ཞིང་། དབུགས་དབྱུང་དུ་བ་གཅིག་ཀྱང་བ་སྤྱི་མཐར་ཐུག་བར་འགོ་ཞིང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཞར་ལ་འགག་པའི་ངེས་པ་ནི།

གང་ཆེ་ལུག་སོགས་ཅ་གཅིག་དུ། །

རྒྱུ་འགགས་དེ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱན་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ལུག་ཅན་རྣམས་འཆི་བའི་ལྟ་ནི་ལྟེ་བའི་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཅ་གཅིག་དུ་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་འགགས་ནས་མི་རྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་ལུག་གི་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་དེ་དང་འདྲ་བར་འགགས་པས་ཅ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཅ་ཕྱན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་ཆ་ཤས་དེ་ཙམ་མི་འགག་པར་འབྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་བཤད་འོག་སྤྱད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འབྱར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩིས་ཀྱན་བསྐྱས་པར་ཁ་འཕངས་(ལལབ)པས་མཇུག་བསྐྱ་བ་ནི།

འདི་ལ་དབྱེ་བ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །

ཕྱི་རོལ་རྩིས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ནང་དུ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འཆར་བའི་རྣམ་བཞག་གི་དབྱེ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩིས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་། ཕྱིར་ལོ་གཅིག་དང་ནང་དུ་ཞག་གཅིག་ཕྱི་རི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་ནང་དུ་འཕྲོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། ཕྱི་རི་དབྱུ་གུ་དྲུག་ཅུ་དང་ནང་དུ་འཕྲོ་རྒྱུ་ཅུ། ཕྱི་རི་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཆོད་ཉི་ཁྱེ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་དང་ནང་དུ་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཉི་ཁྱེ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ། ཕྱི་རི་ལོ་གཅིག་ལ་ཞག་བཅུ་གཅིག །བཞི་ཆ་ལྷག་པ་དང་ནང་དུ་འཕྲོ་རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དྲུག་པོ་ཀླང་བཅས་འབྱུང་བ་སོགས་ཞིབ་དུ་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཇོད་པའི་རྩིས་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བསྟན་པ། དུས་སྟོར་རྒྱས་བཤད། དབུ་མའི་ཆ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། འཇུག་སྟོ་བསྟན་པ། ཉི་རྒྱའི་རྒྱུ་རྒྱ་ལ། སྒྲ་གཅན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་ལ། དུས་སྟོར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་བ་བཤད། །

བ་སྐྱ་དབང་པོའི་སྟོ་ཀྱན་ནས། །

རྒྱ་ཡང་ཁྱད་པར་འཇུག་པའི་སྟོ། །

ཅ་ཆེན་གཉིས་བརྒྱད་སྒྲ་བྲག་ཏུ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་(༡༤༣)བཤད་ན་དེར་རྒྱུ་བའི་
ལམ་ནི་སྤྲ་བ་བ་སྤྱི་སྒོ་དང་རགས་པ་དབང་པོའི་སྒོ་ཀྱན་ནས་ཆ་ཤས་ཙམ་རྒྱུ་ཡང་། བྱད་པར་དུས་སྒྱིར་
དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་ནི་ཉེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་རོ་རྒྱང་གི་ཅ་ཆེན་
གཉིས་ལ་བརྒྱད་ནས་སྒྲ་བྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི།

གཡས་པ་ཉི་མ་དུག་གི་རྒྱང་། །
གཡོན་པ་རྒྱ་བ་བདུད་ཅི་ཉེ། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ནོ། །
ཞག་རེ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་རྒྱང་། །
ཁི་དང་བཞི་བརྒྱ་དུག་ཅུ་གཉིས། །
ཕྱེད་བཅས་ཉི་ཟླའི་རྒྱང་དུ་བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་བྲག་གཡས་པ་ནས་རྒྱུ་བ་ཉི་མའི་རྒྱང་དེ་ནི་རྒྱས་པ་ཟད་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བས་དུག་གི་
རྒྱང་ཞེས་བྲག་ལ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ལུས་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གསུང་དོ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བྲག་གཡོན་པ་ནས་རྒྱུ་བ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དེ་ནི་འབྱུང་བ་འཕེལ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་བས་བདུད་
ཅི་ཉེ། བསམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ལུས་ཐབས་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞག་རེ་རེ་བཞིན་
དུ་གཡས་གཡོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱུ་བའི་གངས་ནི་ཁི་དང་བཞི་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཕྱེད་དང་བཅས་
པར་རྒྱུ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཉི་མ་རྒྱུ་བའི་རྒྱང་དུ་བཟོད་དེ། གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་ཉི་ཟླ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཅ་ལྔ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་གཉིས་དབུས་ནས་རྒྱུ་བའི་རྒྱང་། །
དུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་ནི། །
སྒྲ་གཅན་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །
རྒྱང་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐུགས། །
དེ་ལ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
ས་སོགས་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་བྲག་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བའི་རྒྱང་དུག་(༡༤༤)བརྒྱ་དང་
བདུན་ཅུ་ཅ་ལྔ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་གཅན་ལྟར་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁམས་དང་། རྒྱུ་བ་མཁའ་

ལྷ་མོ་འབྱེད་པས་ནམ་མཁའ་འཁྱུང་དང་། དབུ་མ་འཕྱག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ནི་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཐུགས་རྟོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ལ་ཡང་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
བ་ཡིས་འོག་ནས་སྟོན་པ་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་པོ་རེ་རེ་ལ་
ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དུག་པོ་རྒྱུད་བཅས་ཡོད་པས་སོ། །ཉི་ལྷ་སྟོན་གཙན་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟོམས་པས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
དུག་བརྒྱུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དུས་སྟོར་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

སྟེ་དུས་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་། །

ཆད་ཅིང་དེ་ནས་སྒར་རྒྱ་བས། །

ཀུན་ཏེ་ཡི་ཁྲིམ་དུ་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཐོག་མར་གང་རྒྱ་ཞེ་ན། མངལ་ནས་སྟེ་པའི་
དུས་སུ་ཉེ་བར་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩ་ལ་མའི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ནས་རང་གི་སྒར་རྒྱ་བའི་དང་
པོ་དེ་ནི་ཀུན་ཏེ་ཡི་ཁྲིམ་དུ་རྒྱ་བར་བཤད་པ་སྟེ། སྟེ་རོལ་དུ་ཉི་མ་ནབས་སའི་བཞི་གསུམ་ཀུན་ཏེ་ཡི་ཁྲིམ་དུ་
སྟེས་པར་བཤད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་བསྐལ་པ་བྲི་བས་རང་འོད་ཉམས་པའི་ཆོ་སེམས་ཅན་སྟེ་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་
ལས་ཉི་ལྷ་(ཡལན)བྱུང་བའི་ཆོ། ནབས་སའི་བཞི་གསུམ་ཀུན་ཏེ་ཡི་ཁྲིམ་ཤར་གྱི་རི་བོའི་རྩེར་མཐོང་མ་ཐག་
ཁྲིམ་དེར་ཉི་མ་དང་པོར་མཐོང་བ་དེ་ལས་སྟེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་དུས་སྟོར་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། མོ་སོར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ད་ནི་དུས་སྟོར་བཤད་པར་བྱ། །

རྩ་བ་ཡན་ལག་བཅས་པའི་རྒྱུད་། །

ལུས་ཀྱན་འཁོར་ལོ་རིམ་བརྒྱུད་དེ། །

ཉེ་བར་སྟོག་གི་རུས་པ་བསྟེད། །

མཉམ་དང་མི་མཉམ་ཁྲིམ་བཅུ་གཉིས། །

རེ་མོས་གཡས་དང་གཡོན་འབྱུང་བས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་སྟོར་གྱི་དང་པོ་ངོས་བཟུང་ནས། ད་ནི་དུས་སྟོར་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། ཤོང་དུ་བཤད་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་བཅུ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ཤས་སྟོ་སྟོ་དང་
བཅས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ལུས་ཀྱན་ནས་འདུས་ཏེ། སྟོང་གའི་འཁོར་ལོའི་ཐུན་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། མགིན་
པའི་རྒྱ་སྒར་གྱི་རྒྱུད་དང་། སྟེ་བོའི་རྒྱ་རྒྱུད་དང་། ལུས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རྒྱུད་དང་། ཆོགས་ཆེན་དང་།

ཆོགས་ཕྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་ཉེ་བའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སུ་བརྒྱད་
ཅིང་སློག་གི་རུས་པ་བསྐྱེད་ལ། དེ་ནས་སྐར་རྒྱ་བས་གྲང་སོགས་མཉམ་པ་དྲུག་དང་། ལྷག་སོགས་མི་
མཉམ་པ་དྲུག་གི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་རེས་མོས་ཀྱི་སྒྲ་བྲག་གཡས་པ་དང་། གཡོན་པར་འབྱུང་བས་ནང་གི་
འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུར་བ་ནི། ཕྱི་རྩལ་དུ་དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་(༡༢བ)དང་ཆོས་མཆུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཕོ་བ་སོ་སོའི་གངས་དང་། འཕོ་བ་ཀྱན་བསྐྱེམས་པའི་གངས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གཡས་པའི་འཕོ་བ་དང་། གཡོན་པའི་འཕོ་བ་འོ།

དང་པོ་ནི།

ཉི་མ་ལྟོ་བཟོད་དང་པོ་ལ། །

སྒྲ་བྲག་གཡས་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱང་། །

ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་མཁའ་རིམ་བཞིན། །

སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུ་ཉེ། །

ཀྱན་ལ་སྤྱོད་དང་བརྒྱད་བརྒྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉི་མ་ལྟོ་བཟོད་དང་འབྲ་བ་སྒྲ་བྲག་གཡས་པ་ནས་འབྱུང་བ་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱང་ལྷ་པོ་རིམ་པ་བཞིན། དང་པོར་ས་རྒྱང་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཉེ་འཕོ་རྒྱང་
གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་དང་། མེ་རྒྱང་དང་། རྒྱང་གི་རྒྱང་དང་། རྒྱུ་མཁའི་རྒྱང་རྣམས་ལ་རིམ་
བཞིན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཉེ། སྤྱོད་བཅུད་འཇིག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུ་འོ། །འཕོ་རྒྱང་ལྷ་པོ་ཀྱན་
བསྐྱེམས་པ་ལ་སྤྱོད་དང་བརྒྱད་བརྒྱའི་གངས་ཡོད་པ་དེ་ལ་འཕོ་ཆེན་གཅིག་གས་དུས་སྤྱིར་གཅིག་གི་རྒྱང་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་འོག་གཡོན་ནས་ལྷ་བའི་རྒྱང་། །

ནས་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་ས་ཡིས། །

རིམ་པར་གངས་ནི་གོང་དང་མཆུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕོ་ཆེན་གཅིག་གཡས་ནས་རྒྱས་པ་དེའི་འོག་དུ་སྒྲ་གཡོན་ནས་ལྷ་བའི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་
རྒྱལ་ནི། དང་པོར་ནས་མཁའི་རྒྱང་འཕོ་རྒྱང་གཅིག་ལ་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་ས་
རྣམས་སྤྱོད་བཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གངས་ནི་གོང་མ་དང་མཆུངས་པར་རེ་རེ་ལ་སུམ་
བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྒྱུ་ཞིང་། དེ་རྣམས་བསྐྱེམས་(༡༢ན)པའི་སྤྱོད་བཅུད་བརྒྱ་ནི་ཐུར་བཞིན་འཕོ་ཆེན་གཅིག་
གོ། །

འདིར་ཕྱི་རྩལ་དུ་ཉི་མ་ལྟོ་བཟོད་དང་པོར་ཀུན་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ལྷ་བ་དྲུག་དུ་ཉི་མའི་སྤྱོད་པས་འབྲི་

ཞིང་ལྗང་བའི་སྟོབས་འཕེལ་ལ། རྒྱ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བྱང་བཤོད་དུག་དུ་དེ་ལས་ལྗོག་པས་བྱང་བཤོད་དང་
སྒྲ་བྲག་གཡས་གཉིས་ཆོས་མཚུངས་དགོས་ཀྱང་། འདིར་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་སྒྲ་བྲག་གཡས་
དང་སྟོ་བཤོད་སྒྲར་བ་ནི། གཡས་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉི་མ་དུག་གི་རང་བཞིན། འབྱུང་འདུག་གཉིས་ལས་
ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་སྒྲུད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཉི་མའི་སྟོབས་སམ་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོ་
བཤོད་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། གཡོན་པ་དེ་ལས་ལྗོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའང་གོ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕོ་བ་ཀྱན་བསྐྱོམས་པའི་གངས་ནི།

དེ་ལྟར་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། །

ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ལྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕོ་ཆེན་རེ་ལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གངས་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་པའོ། །

འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉི་མ་ཁྱི་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཕོ་བ་དང་། ནང་དུ་སྟེ་བའི་ཁྱི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་འདབ་
ལ་རྒྱུང་འཕོ་བའི་རྒྱལ་མཚུངས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆོད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་(༧༥༥)ཉི་མ་ཁྱི་མ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་
བཞིན་དུ། ནང་དུ་དབུགས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱས་ཁྱི་མ་འདབ་མ་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དབུ་མའི་ཆ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤྱིར་བཏགས་པ། དུས་སྟོར་ལ་རྒྱ་བའི་ཆ་ཤས་ངོས་བཟུང་བ།
དེའི་བྱེད་ལས། ཡོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་བཤད་པ། །

དུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྟ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་དབུགས་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་
ཆ་ཤས་རྣམས་ཟུར་དུ་བཤད་པ་ནི་དབུགས་དུག་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འཕོ་བ་ལྔ་བཅུ་དུག་བཞི་ཆ། །

དབུག་གུར་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཆ་སྟེ། །

མདོར་ན་དབུགས་གཅིག་སོ་གཉིས་ཆ། །

བསགས་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཕོ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རྒྱུང་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་བ་རེའི་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ལྔ་
བཅུ་དང་དུག་དང་བཞི་ཆ་གཅིག་ཡོད་ལ། དབུ་གུའམ་འཕོ་རྒྱུང་གཅིག་གི་རྒྱུང་སྤྱིར་བཏགས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་ན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་བཅུ་གཅིག་དང་བཞི་ཆ་གཅིག་སྟེ། མདོར་བསྟུན་དབུགས་གཅིག་ལ་ཡང་ཆ་ཤས་སྤྱིར་བཏགས་པ་

སོ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ཡིན་པ་བསལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཚོགས་པར་གྱུར་
པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་དང་འཕྲོ་ཆེན་གཅིག་གི་རྒྱང་དང་འཕྲོ་རྒྱང་གཅིག་གི་རྒྱང་ལ་
སྤྲུལ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་བགོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་གྱིས་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ཡང་བྱེད་ནི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ། །
བྱེད་ནི་དབུ་མར་རྒྱ་བས་འཕེལ། །
འདི་ནི་གཟུང་ཀྱན་ཀླང་པ་སྟེ། །
ཕྱིར་འགོ་འཕེལ་བས་འཆི་ལྷས་ཡིན། །
ནང་དུ་ཟེན་ན་འཆི་མེད་འགྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ཡང་བྱེད་ནི་དུས་སྟོར་ཀྱི་རྒྱང་དང་བསྔོངས་ནས་ཕྱིར་རྒྱ་བ་ལས་
སྟོག་ཟད་པར་བྱེད་(ཡེའན)ཅིང་ཆེད་ཀྱས་པ་བྲི་ལ། བྱེད་ནི་ནང་དུ་དབུ་མར་རྒྱ་བས་སྟོག་དང་ཡེ་ཤེས་
འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཆེད་ཀྱས་པ་ཡང་འཕེལ་བས་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་པོ་གསུམ་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་
འདིའི་མ་འགགས་པའི་རྩ་ལ་པ་ལས་ཤར་བའི་ཕྱིར། རྒྱང་འདིའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ནང་དུ་གཟུང་
བཅུད་སྟོབས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ནང་གི་གཟུང་བཅུ་ཀྱན་གྱི་ཀླང་པ་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱི་རྩ་ལ་དུ་
གཟུང་ལུང་དལ་སྟུར་གྱི་ཀླང་པ་དང་ཉི་ལྷའི་ཀླང་པ་དང་དུ་བ་མཇུག་རིང་ལ་སོགས་པའི་རྩིས་དག་པར་
བྱེད་པའི་ཀླང་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ནང་དུ་སྒྲ་བྲག་གཉིས་སུ་འབྱུང་བའི་
རྒྱང་དང་དབང་པོའི་སྒྲ་ལ་དང་སྒྲི་གཙུག་དང་ཐུར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་རྒྱང་གསུམ་ཅད་དབུ་
མའི་ཆ་གསུམ་འདི་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱང་འདི་ཕྱི་རྩ་ལ་དུ་འགོ་བ་འཕེལ་བས་དབུ་མའི་འཆི་
ལྷས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་དུ་འཕྲོ་མེད་དུ་ཟེན་ན་འཆི་བ་མེད་
པའི་ཆོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

ལོ་བརྒྱའི་རྒྱ་བ་བསྔོངས་པས་ན། །
ལོ་གསུམ་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གཉིས། །
ཞག་སོགས་ཤོལ་དང་འཕེལ་འགྲིབ་རྣམས། །
འདི་དོན་རྟོགས་པས་མ་ཚོར་འཆར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྒྱ་བ་ཇི་སྟེད་པ་བསྔོངས་པ་ན། ལོ་གསུམ་དང་རྒྱ་བ་
བྱེད་དང་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དུས་འཁོར་ལས། སྟེས་སུ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱང་ཇི་སྟེད་པ་(ཡེའབ)ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དུ་དག་པ་ན་སངས་རྒྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་རྩོུ་ཆེ་འཆང་འགྲུབ་
པར་གསུངས་པ་ཡང་དོན་འདི་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ནི་རྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྒྱ་བའི་ཤོལ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་དུ་

ཞིབ་མོར་རྩིས་ན་ཕྱེད་བཅས་སོག་ཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། དབུགས་སོག་ཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་རེ་ལས་རྒྱུ་གི་གྲངས་ལ་འཆད། དེ་བསགས་པས་ཆོས་ཞག་སོག་ཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་ཞག་
རེ་ཆད་ནས་ཁྱིམ་ཞག་ཕྱེད་དང་སོག་ཉིས་སུ་འཇུག། དེའི་དབང་གིས་ཁྱིམ་རྒྱ་སོག་ཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་རྒྱ་
བའི་ཤོལ་རེ་འབྱུང་བ་དང་། ཞག་འཕེལ་བ། ཆོས་ལྷག་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རྒྱ་བའི་ཤོལ་འཕེལ་བ་
དང་། ཆོས་ཆད་པའི་འགྲིབ་པ་རྣམས་ནལ་འབྱོར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་
རྣམས་ལ་མ་ཞོར་བར་འཆར་རོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ཁ་དོག་དང་སྟོབས་དང་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན།
རྒྱས་བཤད། རྩིས་ཀྱན་བསྟུས་པའི་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱ་རིམ་ཁ་དོག་སྟོབས་ཡོན་ཏན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་སྤྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་དང་རྒྱུ་གི་ཁ་དོག་དང་སྟོབས་ཀྱི་
རིམ་པ་གཟུལ་རྣམས་དང་སྦྱར་བ་ལས་གང་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་(༥༠ན)འཆད་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལ། སྤྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་འབྱུང་བ། ཁ་དོག་གང་ཡིན་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུལ་རྣམས་དང་
སྦྱར་བ། ལས་གང་འགྲུབ་པ། ཕྱིར་འགྲོ་བའི་རིང་ལུང་དོ། །

དང་པོ་ནི།

དང་པོ་སྤྲ་ཡི་ཀ་བ་ནི། །

བྱང་སྟེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། །

ཕྱི་རོལ་གཉིས་ནི་མེ་རུ་འདོད། །

སྟེང་གཉིས་རྒྱུ་སྟེ་འོག་གཉིས་ས། །

དབུས་ནི་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ཚན་ལྔ་པོ་དེ་ཡི་དང་པོ་ནི་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། སྤྱི་ཀ་བ་ནི་སྤྲ་གཉིས་ཀའི་
བྱང་ན་གནས་ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱབས་ནས་རྒྱ་བ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཕྱི་
རོལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རྒྱ་བ་ནི་མེ་རུ་འདོད་དོ། །སྟེང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་
འོག་གི་མཚུ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ནི་སྟེང་ཡིན་ཞིང་། དབུས་ནས་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་
གི་དབུས་ནས་རྒྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཀའི་དབུས་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཁ་དོག་ས་རྩ་མེ་རྩུང་མཁའ། །

མེར་དཀར་དམར་ནག་སྟོ་བར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་ས་རྩུང་མེར། རྩུང་དཀར། མེ་རྩུང་དམར། རྩུང་གི་
རྩུང་ནག །རྣམ་མཁའ་རྩུང་བསམ་པའི་སྟོན་སྟེན་པོར་འདོད་ཅིང་། ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་རྣམ་མཁའི་
རྩུང་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོག་ཅན་ལྗང་གུའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

འདི་དག་སྟོབས་ནི་གཡས་པ་རྣམས། །

སྟེན་ཕུར་བཀྲ་ཤིས་ཉི་མ་མེ། །

ས་སོགས་རིམ་པས་གཡོན་པ་རྣམས། །

སྒྲ་གཅན་ཟླ་བ་གཟའ་ལྷག་དང་། །

པ་སངས་མཇུག་རིང་མཁའ་རིམ་བཞིན། །(༥༠བ)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩུང་འདི་དག་གཟའ་སྟོབས་དང་ཕུར་བ་ནི་གཡས་པ་ནས་རྩུ་བ་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་དབྱངས་རིང་པོ་དང་དྲག་གཟའ་རྣམས་ཏེ། ས་རྩུང་ནི་སྟེན་པ་དང་ལྷི་ཡིག་གོ། །སོགས་པས་རྩུང་
ཕུར་བུ་དང་ལྷུའོ། །མེ་རྩུང་བཀྲ་ཤིས་ཏེ་མིག་དམར་དང་རྩི་ཡིག་གོ། །རྩུང་གི་རྩུང་ཉི་མ་དང་ལྷི་ཡིག་གོ། །
རྣམ་མཁའི་རྩུང་དུས་མེ་དང་ལྷུའོ། །

དེ་ལྟར་སྣ་གཡས་ནས་ས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་འབྱུང་བ་ལྗེའི་རྩུང་དྲག་གཟའ་སྟོབས་དང་མཐུན་པར་རྩུ་
བ་ནི་འབྱུང་བ་ཕྱད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་མི་དགོའོ། །གཡོན་པ་ནས་རྩུ་བ་རྣམས་རིམ་པ་
བཞིན་ཡིག་ཕྱང་དུ་དང་ཞིག་ཟའ་སྟེ་མཁའ་རྩུང་སྒྲ་གཅན་དང་ཨ། རྩུང་གི་རྩུང་ཟླ་བ་དང་ཨ། མེ་རྩུང་
གཟའ་ལྷག་དང་རི། རྩུང་པ་སངས་དང་ཨ། ས་རྩུང་མཇུག་རིང་དང་ལོའོ། །

དེ་ལྟར་སྣ་གཡོན་ནས་རྣམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་འབྱུང་བ་ལྗེའི་རྩུང་ཞིག་ཟའ་སྟོབས་དང་མཐུན་
པར་རྩུ་བ་ནི་འབྱུང་བ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྩུ་བས་དགོ་བའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་དུས་
སྟོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནང་དུ་འང་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་དེ་མཐུན་ཕྱིར། །

རྣམ་མཁས་བསད་གསེའི་ལས་ཀྱན་འགྲུབ། །

རྩུང་གིས་སྤང་དང་བསད་པ་སྟེ། །

དབང་དང་དགུག་པ་མེ་ཡིས་བྱེད། །

རུས་ནི་ཞི་དང་རུས་པའོ། །

རེངས་དང་མྱོངས་པ་ས་ཡི་ལས། །
ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པ། །
ཐུན་མཚམས་མཉམ་དུ་རྒྱ་དུས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་(༥༡ན)ཐམས་ཅད་
བྱ་བྱེད་མཐུན་ཅིང་རང་རང་གི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱང་བཅུ་དང་
གཟའི་སྟོབས་དེ་རྣམས་ལས་བརྟན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་ཁབ་ལེན་གྱིས་ཐག་རིང་པོའི་
ལྷགས་འདྲེན་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་རྒྱང་དང་དེའི་གཟས་ནི་བསད་པ་མངོན་སྟོན་གྱི་ལས་
དང་། སྤྲར་གསོ་བའི་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། རྒྱང་གི་རྒྱང་དང་གཟའ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་དུ་བསྐྱད་པ་དང་
བསད་པ་འབྱུང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་དབྱུག་པ་ནི་མེད་རྒྱང་དང་གཟས་བྱེད་ལ། རྒྱུ་རྒྱང་
དང་གཟས་ནི་ནད་གདོན་སོགས་ཞི་བ་དང་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །བསྐྱབ་བྱའི་སྟོ་
གསུམ་རེངས་པ་དང་མྱོངས་པར་བྱེད་པ་ནི་སའི་རྒྱང་དང་གཟའི་ལས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་བསད་
པ་མ་གཏོགས་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་པ་འབྱུང་བ་ཅེས་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་
དུས་ནི་འཕོ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་རྒྱང་མཉམ་དུ་རྒྱ་བའི་དུས་སོ། །

འདིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ལྷ་སོ་སའི་རིགས་དང་ཁ་དོག་བསམ་གཏན་བསྐྱབ་པ་ཐ་
དད་པ་རྣམས་དང་སྟོག་ཚུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐ་དད་པ་ལྟན་ཅིག་བསྐྱེད་པས། ཞི། རྒྱས། དབང་།
དབྱུག །(༥༢བ)བསད། སྤྲ། རེངས། མྱོངས་ཏེ་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། དེ་སྟེང་དུག་གཞིལ་བ་
དང་། དབྱེ་བ་དང་། རིམས་དང་། སྤར་བུས་གདབ་པ་སྟེ་ལས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་། སྤྲར་གསོ་བ་དང་།
མི་སྤྲང་བ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཆེན་བཅུ་བཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ལག་དུ་ལེན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ནི་དུགས་རམ་པའི་འབྲེལ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

ཐ་པ་ནི།

ཕྱི་རོལ་ས་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས། །
རྒྱ་མེ་རྒྱང་མཁའ་བཅུ་དུག་བར། །
ཡོན་ཏན་དབང་གིས་རིམ་བཞིན་རིང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་སྤྲའི་སྟོ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་བའི་ཆོ། ས་རྒྱང་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་འགོ་ཞིང་།
རྒྱ་རྒྱང་སོར་བཅུ་གསུམ། མེ་རྒྱང་སོར་བཅུ་བཞི། རྒྱང་གི་རྒྱང་སོར་བཅོ་ལྔ། རྣམ་མཁའི་རྒྱང་སོར་བཅུ་
དུག་གི་བར་དུ་འགོ་ཞིང་དེ་ནས་ཐོག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ས་ཡོན་ཏན་ཐ་ཐ་ལོན་པས་སྟེ་ཞིང་། དེ་ནས་རེ་
རེ་བྱི་བས་འབྱུང་བ་ལྷེ་ཡང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་རིམ་པ་བཞིན་ཐ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིང་བ་སྟེ། ས་རྒྱ་མེ་
རྒྱང་རྣམ་མཁའ་རྣམས་ཕྱི་མ་ལས་ཐ་མ་སྟེ་བས་ཐག་རིང་ཐུང་དུ་ཐུར་པ་སྟེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་

ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩིས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་ལྷགས་དང་སྦྱར་བ་ནི།

རྟེན་འབྲེལ་རྩིས་དང་དབྱངས་སྦྱར་བ། །

ཁོ་བོས་རྩིས་ཀྱན་བསྐྱུས་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་མཚུངས་པར་རྟེན་(༥༣ན)འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་འཆར་བའི་རྩིས་དང་།
དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་སྦྱར་བའི་རྩིས་དང་། ནང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཤར་བས་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྷང་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་རང་བྱུང་དོན་རྟེན་ཁོ་བོས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མན་ངག་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ཀྱན་
ལས་བསྐྱུས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཕྱི་མར་བཤད་ཡོད་པས་རྒྱས་པར་གཤེས་འདོད་ན་དེར་བཟླ་བར་
བྱའོ་ཞེས་ཞལ་འཕངས་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱད་པན་ཚུན་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྒྱད་བཀོད་
པ། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་དོན་སྤང་བ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་ལྷ་སྤང་དུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། དོན་སྤང་བ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་
བཀོད་ནས་དེ་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱུས་བྱ་དོན་རྟེན་བསྐྱུས་པ་བཤད་པ། དགག་བྱ་སྟན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱང་བཤད་པ།
བསྐྱུས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྣ་ཡི་བྱ་གཡས་བྱང་ཞིང་། །

རྒྱང་ལྷ་སྤང་དུ་ཡང་དག་རྒྱ། །

གཡོན་པ་གཡས་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །

དལ་བར་རྒྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱད་དོན་སྤང་བ་ལས། སྣ་ཡི་བྱ་གཡས་ལས་བྱང་ཞིང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནས་མཁའི་
(༥༣བ)རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྤང་དུ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བར་གསུངས་གིང་། དེའང་དོན་རྟེན་བསྐྱུས་པའི་
ལུལ་ནི། གཡོན་པ་ནས་རྒྱ་བ་དང་། གཡས་པ་ནས་རྒྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱ་བ་དང་། དལ་ཞིང་རྒྱ་
བ་མེད་པར་རྒྱ་བ་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །
 མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །
 ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་འདི། །
 པར་འཛི་མགོན་པོ་རྒྱ་བའོ། །
 གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །
 རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲེས་པ། །
 རྒྱུང་མེར་དག་ཏུ་སྤང་བ་སྟེ། །
 ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱ་བའོ། །
 གཉིས་ཀ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །
 གསེར་མདོག་དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །
 རིན་ཆེན་མགོན་པོ་རྒྱ་བའོ། །
 དལ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཁམས། །
 དག་པའི་ཤེལ་ལྷར་སྤང་བ་ནི། །
 འདི་ནི་རྒྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །
 རྩི་རྩེའི་མགོན་པོ་རྒྱ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲེའི་གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་རྩུང་འབྱུང་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཉི་
 མའི་ཁམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དམར་པོ་དབང་དང་དགུག་པ་
 སོགས་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་བཟང་པོ་འདི་པར་འཛི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རིགས་ཁོ་བོ་པར་
 མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འཕམ་གསུང་རྩི་རྩེའི་རང་བཞིན་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་ལྷ་དེ་དག་ཏུ་རྒྱས་བཏབ་ལ་ཡི་གེ་
 ལྷ་ལྷེ་བཞུགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པའོ། །སྤྲེའི་གཡོན་པ་ནས་འབྱུང་བའི་རྩུང་འབྱུང་རྩུང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྟ་བུ་ཉི་ལྷེ་བའི་ཁམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། མཐུན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲེས་པས་ཁ་དོག་ལྷུང་མེར་དག་ཏུ་སྤང་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཐུབ་པར་བྱེད་པ་
 སྤྲེའི་རྩི་རྩེའི་དང་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱ་བས་(༤༣ན)དེ་དག་གིས་
 རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷ་དང་ཡི་གེ་ལོ་གྱི་བཞུགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པའོ། །སྤྲེའི་གཉིས་ཀ་ནས་དཔག་ཏུ་དང་སྟེང་
 འོག་གཉིས་ཀ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་རྩུང་འབྱུང་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་དབང་ཆེན་སའི་ཁམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྒྱས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་ཁ་དོག་གསེར་མདོག་ཏུ་སྤང་བ་སྟེ། གནས་ཐུར་སེལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ལྷན་ཅིག་པའི་རིན་ཆེན་མགོན་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱ་བས།
 རིགས་དེས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷ་དང་གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱིས་འོག་གི་སྤྲེའི་བཅེངས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
 རོ་མཉམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེའི་བཞུགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དལ་ཞིང་སྤྱོགས་

གཅིག་དུ་ཡོན་པོར་རྒྱ་བ་མེད་པ་དག་པའི་ཤེལ་ཁྱར་དྲི་མ་མེད་ལ་འོད་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྒྱུང་འབྱུང་
རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེ་པོ་འདི་ནི་རྒྱའི་ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བའི་ལས་འགྲུབ་པས་ན་
དོ་རྩེའི་མགོན་པོ་ཐུགས་དོ་རྩེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་རྒྱས་
བཏབ་པའི་ལྷ་དང་ཡི་གེ་རྩྱུ་གི་བསྐྱུས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཐུན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་བཤད་པ་ནི།

ཁམས་ཀྱན་ལས་ནི་ཡང་དག་འབྱུང་། །

རྟེན་དང་བརྟེན་པས་གཟུང་བ་ནི། །

རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ། །

འཆི་བའི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །(༤༩བ)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྗེ་པོ་ཀྱན་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ཞིང་ཀྱན་གཞིའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི། ཐུན་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱུང་ངམ་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་འཆི་བའི་མཐར་ནི་སྒྲ་སྟོན་ས་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་བྱ་བའི་རྒྱལ་ནི།

དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། །

མཉམ་པར་གཞག་པས་རྟག་དུ་བསྐྱོས། །ཞེས་དང་།

འོག་དུ།

དེ་ལྟར་རྒྱུང་ནི་སྒྲ་རྩེར་ནི། །

ཁ་དོག་ལྗེ་པར་རྣམ་པར་སྟོམ། །

ཐུགས་བསྐྱུས་པ་ཡི་གངས་ཀྱིས་ནི། །

ཉིན་མཚན་རྟག་དུ་བསྐྱུས་ཤེས་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པས་དུས་རྟག་དུ་དོ་རྩེའི་བསྐྱུས་པ་བྱས་ན་འཆི་བ་མེད་པ་དོ་རྩེའི་སྐུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་རྒྱུང་གི་འབྱུང་རྒྱུང་ལྗེ་པོ་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་སྒྲ་རྩེར་ཏེ་འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་ཉེ་བར་ཁ་དོག་ལྗེ་པར་
རྣམ་པར་བསྟོམས་ནས་རྒྱུང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་མཉམ་པའི་ཐུགས་བསྐྱུས་
པའི་གངས་ཀྱིས་ནི་ཉིན་མཚན་རྟག་དུ་བསྐྱུས་པ་བྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདིར་དོ་རྩེ་བཞིའི་བསྐྱུས་པ་དང་སྐར་ན། དཔལ་། མགི་ན། སྤང་གར། སྤྱ། གསུང་། ཐུགས་དོ་རྩེ། ཉེ་
བར་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དང་སྐར་བའི་བསྐྱུས་པ་བྱེད་པ་སེམས་(༤༩ན)འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི།

ཞེས་གསུངས་དོན་ནི་བསྐྱེད་པ་ཡི། །

དག་པ་བསྐྱེད་ཏེ་གོང་མ་དང་། །

འགལ་བའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྤེང་བའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོ་
ཇེའི་བསྐྱེད་པའི་དག་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོང་མ་འཕྲོ་ཆེན་རིའི་ནང་དུ་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་འཕྲོ་རྒྱུ་རེ་རྒྱ་བར་བཤད་
པ་དང་ནམ་མཁའི་མགོན་པོ་འཆི་བའི་ཆེ་ཁོ་ནར་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དག་འགལ་བའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་གདམས་སོ། །

ཡང་འགྲེལ་མཛད་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། གོང་མ་དུས་འཁོར་དང་སེམས་འགྲེལ་ལྷགས་ནིན་
ཞག་རེ་ལ་དབུགས་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་པ་དུས་སྟོར་བརྒྱ་གཉིས་དང་སྟར་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདིར་
དོར་སྤེང་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྷགས་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་བ་བཤད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟུང་པའི་
ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་སྟེ། རྩ་མ་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་ཤིང་། ཕྱི་མས་ལམ་དུས་སུ་དོ་ཇེའི་བསྐྱེད་པ་བྱ་
བའི་དག་སྟོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་འཇུག་སྒོ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་སྒོ། གཟུང་ཐབས། ཕན་ཡོན་
ནོ། །

དང་པོ་ནི།

འཇུག་སྒོ་སྤེང་ནས་བྱ་གཉིས། །

ཁ་དང་འོག་དུ་ལམ་གསུམ་དང་། །

ལུས་ཀྱན་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུང་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི། མེ་(༥༥)རྒྱུང་དང་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་ནི་སྤེང་དུ་སྒྲའི་བྲག་པ་
གཉིས་ནས་འཇུག་ལ། རྒྱུང་ཁ་ནས་དང་། ས་རྒྱུང་འོག་དུ་ཐུར་སེལ་གྱི་ལམ་གསུམ་ནས་དང་། མ་ནིང་
གི་རྒྱུང་ནི་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲའི་སྒོ་ཀྱན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

རྒྱུང་ལ་སོ་སོའི་འཇུག་སྒོ་འདིའང་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།

རྩེ་མར་པས།

ཕྱི་སྒོ་གཉིས་པོ་སྤེང་ནས་སྟོམ། །

ནང་སྒོ་གཉིས་པོ་འོག་ནས་སྟོམ། །

མཆོད་ཁང་སྒོ་ནི་དབུས་ནས་སྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཟུང་ཐབས་དབྱང་རྩལ་གནས་ཤོག་དང་། །
དག་པ་བགང་ཞིང་ཕྱི་བ་སྟེ། །
མི་རྟོག་རྒྱ་ཡན་བཅིང་བ་ནི། །
ཞིགནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །
ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་རྣམ་པར་སྦྱངས། །
མངོན་ཤེས་ཟད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །
བུམ་ཅན་སྟེང་ལོག་བར་གསུམ་དང་། །
རྣམ་གྲོལ་བཅས་པ་ལས་ཀྱན་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་གཟུང་བའི་ཐབས་སུ་དབྱང་རྩལ་གནས་གསུམ་ལ། བགང་ཞིང་བཙུང་བ་དང་།
རྟོག་སུ་འགོ་ཤོག་དང་། འཛོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་རྣམས་
ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་དང་མཐུན་པའི་གཟུང་ཐབས་དང་པོ། །

དེའང་མཛོད་འགྲེལ་ལས།

བགངས་དང་རྟོག་འགོ་འཛོག་པ་དང་། །
རྟོགས་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །
ཡོངས་དག་རྣམ་པ་རྒྱག་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་བགངས་ཞིང་བཙུང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ལུས་གནད་བཅས། རྒྱང་རྩལ་ནས་
སེམས་རྣལ་དུ་བཞག་སྟེ། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་དབྱང་རྩལ་གནས་པ་གསུམ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
པའོ། །དེའང་ཐོག་མར་(༥༥ན)ཐུན་རྒྱུང་དུ་ནས་རིམ་གྱིས་ངེ་ཆེར་བསྐྱབ་པོ། །

རྟོག་འགོ་ནི། དེའི་རྟོག་སུ་རྒྱང་འདི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གས། ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་
ཅེས་རྟོག་སུ་འགོ་ཤོག་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་པའོ། །

འཛོག་པ་ནི། དེའི་རྟོག་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་སེམས་འཛིན་ཅིང་མ་
བཅོས་པར་འཛོག་པའོ། །

རྟོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱང་ལ་སེམས་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་གནས་
ཚུལ་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་།

བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་དེ་ཉིད་གཞན་ནས་གཞན་དུ་བསྐྱར་དེ་ཞིག་ནས་ཀྱི་མན་ངག་
གཞན་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
ཏེ། རྟོག་པ་ཉིད་རྒྱང་ཡིན་པས་རྒྱང་བཅུན་པས་རྟོག་པ་དངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་

དགོངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་དེ་ལ་རྩོམ་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་།

བརྗོད་དང་དམིགས་པར་བཅས་པ་དང་། །

བར་གྱུར་དང་ནི་དོན་དམ་མོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྐུ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གྱི་བསྒྲས་པ་གཙོ་བོར་ཞི་གནས་བསྐྱེད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དོན་
དམ་གྱི་བསྒྲས་པ་གཙོ་བོར་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞི་ལྷག་གི་(༤༥)དོ་བོ་ཡང་། དགོངས་པ་ལྟངས་སྟོན་ལས།

གཟུགས་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི། །

མཐོང་བ་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

མི་བསྐྱོད་ལ་སོགས་གྲངས་བཞིན་དུ། །

བརྟག་པ་དག་ལ་ཞི་གནས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཟུང་ཐབས་གཉིས་པ་ནི། མི་རྟོག་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་རྒྱ་ཡན་དུ་འཛིང་བའི་རིམ་པ་
སོར་སྤྱད་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་སོགས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ནི་ཞི་གནས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །

གཟུང་ཐབས་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ལྷའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་རྣམ་པར་སྤྱངས་ན་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་
ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འབྱར་ཏེ། ཟད་པར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱུང་བར་བསྐྱོམས་པས་ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་
སོགས་ནི་རིང་བའི་ལམ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་དུ་བྱེད་པས་སའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་
སེར་པོ། དབྱིབས་བཞི་པ་ལ་སེལ་བཞག་ནས་རྒྱུ་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་ཐོབ་
པ་ན་སའི་གསལ་སྤང་འབྱུང་བ་དེ་ཡི་ཆེ་ཟད་པར་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་གཞན་
ལ་འང་མཆོན་པར་བྱའོ། །

མངོན་ཤེས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཀྱན་སྟོང་(༤༦)སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །

གཟུང་ཐབས་བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་བུམ་པ་ཅན་སྟེང་གི་སྟོག་ཚུལ་འཛིང་བའི་གནས་ལྟེ་བ་ཡིན་པས་སྟེང་
རྒྱུ་མནན། འོག་གི་ཐུར་སེལ་འཛིང་བའི་གནས་གསང་བ་ཡིན་པས་འོག་རྒྱུ་འཐེན། བར་དུ་རྒྱུ་གཉིས་
རོ་མཉམ་བྱ་བའི་གནས་ལྟེ་འོག་གི་མེ་ཡིན་པས་བར་རྒྱུ་དགང་བ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་སེང་གེ་རྣམ་གྲོལ་
གྱི་ཕུག་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་བསྐྱོམས་ན་རྒྱུ་གི་ལས་ཀྱི་རུང་བ་བྱེད་དོ། །

སྐྱོར་བ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བུམ་པ་ཅན་སྟེང་གི་པན་ཡོན་ནི་རྒྱུ་སྟེ་རྣམས་ནས་རྒྱུ་ཆེར་གསུངས་ལ།

དེ་ལྟར་གཟུང་ཐབས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཆ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་བཟུང་ཞིང་། སེང་གེ་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་ཡན་ལག་

གི་རྒྱུ་རྣམས་འཆིང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ནི་སོགས་ལས་འགྲུབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། གཟུང་འཛིན་བརྒྱད་དག་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལྷ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་
ནོ། །

དང་པོ་ནི།

ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། །
ཉི་ཟླ་སྤྱི་གཙན་གཙོ་བོ་གསུམ། །
དུག་གསུམ་རྣམ་རྟོག་འཛུམས་པ་དང་། །
རྩོམ་རྣམ་གསུམ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན། །
དེ་ནི་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུངས། །
གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱ་ཡི། །
ཡུལ་ལྷ་དབང་བྱེད་ལྷ་བའི་རྒྱུ་། །
དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དག་བྱེད་ལ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྷ་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཡིན་པས་རྒྱུ་བརྒྱུད་བའི་ཕན་ཡོན་
ཀྱང་ལྷ་ཉིད་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་དུ་འབབ་པས་ཉི་མ་སྟེ། སྟེང་རྒྱུ་
བརྒྱུད་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། (༥༦བ)ཀྱའི་རང་བཞིན་མཐུར་དུ་འབབ་པས་ལྷ་བའི་རྒྱུ་སྟེ། འོག་
རྒྱུ་བརྒྱུད་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་འབྱུང་བས་སོ། །

དེ་ཡང་ཉི་མའི་རྒྱུ་མེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟེང་གི་ཉི་ཟླ་སྤྱི་གཙན་གྱི་རྒྱུ་ནི། རྒྱུ་
གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་བརྒྱུད་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་རྩལ་ལྷན་སྟེང་སྟོབས་ཏེ་དུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་
འཛུམས་པ་དང་སྤྱི་གསུང་གསུམ་གྱི་རྩོམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་ནི་
ཉི་མའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །

ཐུར་སེལ་ནི། ལྷ་བའི་རང་བཞིན་མཐུར་དུ་འབྱུང་བས་དེ་བརྒྱུད་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཟུགས་སྤྱི་རོ་
རེག་བྱའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

དེས་ན་སྟེང་རྒྱུ་མནན་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་དང་། འོག་རྒྱུ་བཅིངས་པས་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་དག་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་ཁ་སྟོར་དུ་བརྒྱུད་བའི་ཕན་ཡོན་དེ་ནི་མདོར་བསྟུན་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་འཛུམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྟེན་དང་སྤྱི་དང་གསལ་དང་མགྱོགས། །

དག་ཅིང་ཤེས་རབ་ཆེ་ལྡན་པ། །

ས་སོགས་ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུང་གཟུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ས་རྒྱུང་བྱིན་པས་ལུས་སྤྲིང་བརྟན་པ་དང་། རོགས་པས་རྒྱུང་བྱིན་པས་ལུས་སྦྱུམ་པ་དང་། མེ་རྒྱུང་བྱིན་པས་ལུས་མདངས་གསལ་བ་དང་། **(༥༧ན)**རྒྱུང་གི་རྒྱུང་བྱིན་པས་ལུས་ཡང་ཤིང་མཁྱོགས་པ་དང་། ཉམ་མཁའི་རྒྱུང་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལུས་དག་ཅིང་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལྡེ་རྒྱུང་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལུས་ལ་འབྱུང་བར་ཏི་ཕུ་པས་བཤད་དོ། །

ལྷ་པ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

མདོར་ན་རྒྱུང་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། །

གཡོ་དང་སྤྲ་དང་གཞན་བསྟོད་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུང་རྣམས་མདོར་བསྟུ་ན། ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ནི། རྟོག་པ་དང་གཅིག་པ་སྟེ། གཡོ་བ་དང་། སྤྲ་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ནས་གཞན་དུ་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

དེའང་རྒྱུང་གིས་སྤྱོད་ལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཡོ་བ་དང་། དངོས་པོ་གིན་དུ་སྤྲ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱོད་ལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པའང་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་དང་། ཡུལ་སྤྲ་མོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞག་སར་མི་གནས་པའམ་སྤང་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་རྣམས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྟོད་པར་བྱེད་པའོ། །

འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པས་བདགས་པ་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལ་གྲུབ་པ་ཙམ་སྟེ། **(༥༧བ)**དེས་ན་རྒྱུང་ཉིད་རྟོག་པ་ཡི་ན་པར་གྲུབ་པས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཉིད་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ། །

ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་ཆེན་པོ། །

གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་ཆེན་ནི། །

ཡང་དག་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་བཤད། །

ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་ཉོན་ཡིད་ནི། །

གཏི་མུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་བཤད། །
 འདུ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཆ་ལ། །
 གཞན་རྟོག་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། །
 རྣམ་ཤེས་སྤང་དོར་དཔྱོད་པའི་རྒྱུ་། །
 ཞེ་སྤང་རྒྱུ་སྟེ་དེས་བསྐྱེད་ནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་སེམས་ཉིད་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱུ་དུ་བཅོམ་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 རྒྱུ་གཞི་ལ་རྒྱུ་དུ་བཅོམ་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ལས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པས་འདུ་
 བྱེད་པའི་ལམ་འཁོར་བཅས་ལ་བཤད་དེ། རྒྱུ་བྱེད་ལ་རྒྱུ་དུ་བཅོམ་པའོ། །ཀྱན་གཞི་ནི། བག་ཆགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པར་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། ང་མེད་པ་ལ་
 ངར་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པས་གཏི་མུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་བཤད་ལ། རྟོགས་དུག་དང་
 འབྲེལ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་འོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་དུ་
 རྟོག་ཅིང་སྟེད་ལེན་གྱི་ཆགས་པ་སྐྱེད་པས་ཀྱན་དུ་གཡོ་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྣམ་
 ཤེས་རྟོགས་དུག་པོ་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་རང་གི་(༤༥ན)ངོ་བོ་མ་རྟོགས་ཤིང་སྤང་དོར་དཔྱོད་པས་
 ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དུག་གསུམ་པོ་
 དེས་བསྐྱེད་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཁོར་བ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དུག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་
 གིས་རྒྱུ་དུ་བཅོམ་པ་ནི་རྒྱུ་བྱེད་ལ་རྒྱུ་དུ་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བཟུ་བ་ནི།

ཁམས་གསུམ་རྒྱུ་གིས་འདུ་བྱེད་ཅེས། །
 གསུངས་པས་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །
 རྒྱུ་བརྟེན་དེ་ལྟར་རྟོགས་བྱས་ནས། །
 རྒྱུ་གི་སྦྱོར་ཤེས་པ་རོལ་འགོ། །
 རྒྱུ་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་ལ། །
 དེ་གཅོད་བྱེད་པའང་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གིས་འདུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་
 ཆགས་སྤང་དང་གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་དང་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པས་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པར་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་

ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་བཅིང་བར་བྱ་སྟེ།

རྒྱད་དོ་རྩེ་ཕྱིང་བ་ལས།

རྒྱང་གི་སྒྱུར་བ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལས་པ་རོལ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རྒྱང་དང་རྣམ་རྟོག་
རང་ག་མར་ཤོར་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་སྒྱག་བསྐལ་སྒྱིང་བར་
བྱེད་ལ། གནད་འཛིང་བ་ཤེས་ན་ལས་རྒྱང་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དེ་གཅོད་པར་
བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་། (༥༥བ)རྒྱང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱིམ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིའི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

ཕྱི་ནང་རྒྱང་མིང་བྱེད་ལས་ཀྱི།

རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ།

འདིར་ནི་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་དང་ངོ་བོ་གནས་དང་བྱེད་ལས་
ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་འདིར་
རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མན་ངག་གི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་མཐོ་བ་རྣམས་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་དུམ་བུ་དང་། ལེའུ་འདིར་
ནི་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། རྒྱང་གི་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འགྲེལ་ལས། རྒྱང་གི་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་སྟེ།
ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་ལྔ་པ། ཐིག་ལེ་གསུམ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་རྒྱང་བཤད་པ་སོང་ནས་རྩ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་དྲངས་སྟེ་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ནི་རྒྱང་
གིས་དབང་བྱེད་པའི་ཞོར་ལྟ་བུར་གནས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་གྱིས་ན་རྩ་རྒྱང་གི་ལེའུའི་རྩེས་སུ་ཐིག་
ལེ་འཆང་པ་ཡིན་ཅིང་། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ལས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་འཛིང་བ་དང་།
ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་མ་བསྟུན་པར་བྱགས་དོ་རྩེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། གནད་དུ་བསྟུན་ཅིང་ལམ་དུ་སྒྲོང་
བ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༥༦ན)

ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཅ་དང་རྒྱང་བརྟེན་ནས། །
ཐིག་ལེ་གནས་དང་རྒྱ་ཚུལ་ནི། །
ཅ་བ་སྒྲོས་བྲལ་ཐིག་ལེ་དང་། །
འབྲུལ་པ་མ་རིག་ཐིག་ལེ་དང་། །
དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཐིག་ལེ་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཁང་པ་ལྟ་བུའི་ཅ་དང་བདག་པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་ལ་
བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་སྒྲིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གང་ན་གནས་པ་དང་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་བཤད་
པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་དོན་ཚན་དུ་ཞིག་གིས་འཆད་ན། ཅ་བ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ་སེམས་ཉིད་དང་། དེ་མ་རྟོགས་
པས་འབྲུལ་པ་མ་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་འཆིང་བྱེད་རྗེས་སྤྲུགས་རྒྱང་གི་ཐིག་ལེ་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲུལ་པ་
དེའི་གཉེན་པོ་ཐིག་ལེ་འཆིང་བའི་རིམ་པ་དང་དོན་ཚན་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །

ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་ནི་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་དེ་རྗེ་ཕྱིང་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལ། ཅ་བ་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ། འབྲུལ་པ་མ་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་མདོར་བསྟན་པ། རྗེས་ཀྱི་
ཐིག་ལེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཉེན་པོའི་ཐིག་ལེ་འཆིང་བའི་རིམ་པ། ཞར་ལ་སྒྲོན་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དང་པོར་རང་སེམས་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས། །
ངོ་བོ་སྒྲོང་པ་སྒྲོས་བྲལ་ཏེ། །
རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །
འགག་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཅིར་ཡང་འགྲུབ། །
དེ་གསུམ་རྟགས་ནི་ད་ལྟ་ཡང་། །
ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པར་སྒྲུང་བ་དང་། །
དབྱིངས་རིག་རྟགས་བཅུ་འཆར་བ་དང་། །
ཡུལ་སྒྲུང་རུས་པ་འབྱེན་པ་སྟེ། །
གསུམ་པོ་སྤྱོད་མེད་ཡུལ་རྟགས་ཏེ། །
ཡུལ་ཅན་དེར་འབྲེལ་ཤེས་པའོ། །
དེ་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། །
ཅ་བ་སྒྲོས་བྲལ་ཐིག་ལེ་ཡིན། །

ཀླུ་པར་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྩ་བ་སྟོན་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ནི། རང་གི་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྟེ། **(༥༧བ)**པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་དེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་འོངས་སྟོད་རྩོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། རྣམ་པ་འགག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐུགས་རྟེན་ཅིར་ཡང་འགྲུབ་པ་སྟུལ་པའི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

སྐྱེ་དེ་གསུམ་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་ནི་ད་ལྟ་སོ་སྟེའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ།

ཆོས་སྐྱའི་རྟགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉམས་སྟེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་དཔུང་པའི་ཆེ་རིག་ཤེས་རྟེན་དཔག་ལའང་སྟོང་པར་གོ་བ་དང་།

འོངས་སྐྱའི་རྟགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཉིན་རྟགས་བཞི། མཚན་རྟགས་དུག་སྟེ། དབྱིངས་རིག་གི་རྟགས་བཅུ་མངོན་སུམ་ལ་འཆར་བ་དང་།

སྟུལ་སྐྱའི་རྟགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགག་པ་མེད་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཆོགས་དུག་གི་ཡུལ་སྒྲུབ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་སོ་སོར་འབྱིན་པ་སྟེ།

གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་སྟོམས་པའི་དུས་སུ་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ **(༧༠ན)**ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

འཁྲུལ་པ་མ་རིག་ཐིག་ལེ་ནི། །

མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ལས། །

ཀྱན་བརྟགས་མིང་བཞི་ལས་བསྐྱར་བ། །

བརྟགས་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། །

གཞན་དབང་ཡིད་ཀྱི་རུས་པ་ལ། །

རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་ཞེས་སུ་བཤད། །

ཡུལ་སྒྲུབ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། །

ཁམས་ལྗེ་ལྟེན་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས། །

ཀྱལ་བས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུ་དུ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་རྩ་བ་སྒྲིམ་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་དཀར་དམར་དུ་ལྷན་
ཅིག་དུ་ཐུར་ནས་དཀར་ཆས་འཛིན་པ་དང་དམར་ཆས་གཟུང་བ་སྦྱེད་པ་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཟེར་ཏེ། རང་ངོ་
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་རིས་མེད་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཐིག་ལེར་བཟོད་དེ།
འཁོར་བ་ཇི་སྤྱད་པར་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་འབྲལ་པ་མ་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་ལ། སྤྱིར་སྤྲུགས་དང་། རྒྱུ་དང་། རྩིས་གྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་དུ་
ཡོད་ཅིང་། རྩེ་བྲག་དེ་གསུམ་ཀ་ལ། སྤྱང་གཞི། སྤྱིང་བྱེད་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི།

དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱང་དུ་བརྟགས་པ་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་
ཤེས་ཏེ་མིང་བཞི་ལས་བསྐྱར་བ་མིང་དོན་གཉིས་སུ་(༢༠བ)འཛིན་པ་ནི་སྤྱང་གཞི་སྤྲུགས་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་གཞི་དེའི་གཉེན་པོའི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་དང་སྤྲུགས་བསྐྱེས་པ་སོགས་རྣམ་ཉོག་དེ་སྤྱིང་
བའི་རྩལ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱང་བརྟགས་པ་སྤྲུགས་གྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་ཀྱིས། བདག་ཀྱིས། དེ་མ་ཐག་ཀྱིས་ཏེ་ཀྱིན་གསུམ་པོའི་གཞན་དབང་གིས་ཡིད་
གཡོ་བར་རུས་པ་ནི་རྒྱུང་གིས་བྱེད་པས་སྤྱང་གཞི་རྒྱུང་གི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ལ།

བཞི་པ་ནི། གཡོ་བའི་རྒྱུང་དེ་འཛིང་བའི་རིམ་པ་ལ་སྤྱིང་བྱེད་རྒྱུང་གི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་དོན་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱེས་པ་དཀར་དམར་
སོགས་འོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཁམས་ལྷ་རྩིས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྤྱང་གཞི་རྩིས་ཀྱི་
ཐིག་ལེ་ཡིན་ལ།

དུག་པ་ནི། དྲངས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེ་དག་འཛིང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་བྱེད་རྩིས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
ཞེས་ཀྱལ་བ་དོན་འཆང་ཆེན་པོས་ནལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་མེད་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩིས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ། བར་དོའི་ཀྱིན་ཉེ་བར་སྤྱོར་བ་དང་། དྲངས་མ་
གཉིས་བསྐྱར་པ། སྤྲུགས་མ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྩལ། ཁམས་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་གི་རྒྱས་བཤད། དཀར་ཆའི་
(༢༡ན)འཕོ་བའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་རྩིས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ། །

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཏེ་ནང་གི་དོན། །

དང་པོ་སྦྱེ་བ་སྤྱོར་བའི་ཆོ། །

བར་དོའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དེ། །

པ་མའི་ཀྱིན་ལས་ཞེན་པ་ཡིས། །

ཁམས་འགྲུར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐིག་ལེ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྩལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ། ཕྱི་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཕྱི་ཐིག་ལེ་དང་། རང་དོན་རྩིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རང་གི་ཐིག་ལེ་དང་གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དུ་གྲུར་བའི་ཐིག་ལེ་དེ་ནི། དང་པོར་མངལ་དུ་སྦྱོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོན་བར་དོའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ས་མ་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་དཀར་དམར་ལ་བདག་དུ་བཟུང་བའི་རྒྱུན་ལས་རང་པོར་སྦྱོས་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ས་ལ་སྤང་། མོར་སྦྱོས་ན་དེ་ལས་ལོག་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིས་མངལ་དེར་ཞུགས་ཏེ། ཁམས་རིམ་པར་འགྲུར་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་རུར་རུར་པོ་སོགས་སུ་འཕེལ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་གོང་དུ་ལེའུ་གཉིས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིར་བསྟན་པ། དཀར་དམར་གྱི་དྲངས་མ་སོ་སོར་བཤད་པ། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ད་ལྟ་གནས་ཆོ་དྲངས་སྟིགས་གཉིས། །

རྒྱང་སེམས་དྲངས་མ་སྤར་བསྟན་ལ། །

ཐིག་ལེའི་དྲངས་མ་དཀར་དམར་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཆགས་ནས་ད་ལྟ་དོན་རྩིས་གནས་པའི་ཆོན། དྲངས་མའི་ཁམས་དང་། སྟིགས་མའི་ཁམས་གཉིས་སུ་གནས་ཤིང་། དྲངས་མ་ལ་ཡང་། རྒྱང་དང་། སེམས་དང་། ཐིག་ལེའི་དྲངས་མ་དང་གསུམ་ལས། རྒྱང་གི་དྲངས་མ་ནི་སྤར་ལེའུ་(༢༡བ)བཞི་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ཞེས་བསྟན་ལ། སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ནི་སྤར་ལེའུ་དང་པོར་བྱི་མ་མེད་པའི་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བསྟན་ཟེན་པས་འདྲིར་རྩལ་གྱི་ཐིག་ལེའི་དྲངས་མ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་དང་དམར་ཆའི་དྲངས་མ་གཉིས་ནི་འདྲིར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་དང་། དམར་ཆའི་དྲངས་མ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དཀར་ཆ་དབུ་མའི་ཡར་སྒྲ་ན། །

ཏྲ་གི་རང་བཞིན་ཡུངས་ཀར་ཙམ། །

དཀར་ལ་སྦྱུ་པ་ཤེལ་དང་མཚུངས། །

ས་ལས་ཐོབ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་ནི། རྩ་དབུ་མའི་ཡར་སྒྲ་ན་གནས་ཤིང་། རྒྱུ་པ་ཏྲ་མཐུར་དུ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན། ཆེ་རྒྱང་ཡུངས་ཀར་ཙམ། ཁ་དོག་དཀར་ལ་སྦྱུ་པ། དྲངས་ཤིང་འཆོར་ལ་གཟི་

མདངས་ཆེ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་གོང་གཡལ་དག་པ་དང་མཚུངས་པར་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་གོ། །དེ་གང་
ལས་བྱུང་ན་པ་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ་པའི་ཐིག་ལའི་དྲངས་མ་དཀར་ཆ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། ཡབ་ཏེ་རུ་ཀའི་
ངོ་བོ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་འོག་མའི་ཆོག་གི་ཤུགས་ལས་ཐོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དམར་ཆ་རྩ་གསུམ་འདུས་ས་ན། །

དམར་གསལ་ཚོད་མའི་མེ་འདྲ་བ། །

ཨ་ཐུང་པག་མའི་རང་བཞིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམར་ཆའི་དྲངས་མ་ནི། ལྷེ་འོག་གི་རྩ་གསུམ་འདུས་པའི་མདོ་ན་གནས་ལ། ཁ་
དོག་དམར་ཞིང་། རབ་རྩ་ཆ་ལ་འོད་གསལ་ལ། དཔེར་ན། ཚོད་མ་ཁའི་མེ་དང་འདྲའོ། །

དེ་ལ་ཚོད་མའི་མེ་ནི། རྩ་མཚོའི་མཐའ་ལ་བྲག་རི་རྩ་ཚོད་(༧༢༩)མའི་གདོང་པ་འདྲ་བའི་ཁ་ལས་
འབར་བའི་མེ་ཤིན་ཏུ་དམར་ཞིང་ཆ་བས་བསྐྱར་ནས་གནས་པས་རྩ་མཚོ་བྲེས་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་
ཡོད་དེ། མེ་དེ་ལ་ཚོད་མ་ཁའི་མེ་འཕམ་རྩ་གདོང་གི་མེ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

ཐིག་ལེ་དེའི་དབྱིབས་ནི། ཨ་ཐུང་དུ་སྟེ་ཨ་ཤད་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས། ཡི་གེ་ལ་ཕྱི་ཤད་ཀྱི་ཏུ་འོག་
པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩྭ་རྩེ་པག་མའི་རང་བཞིན་ནི། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ། ཡང་ན། ལ་ཕྱི་ཤད་ཀྱི་
འོག་གསུམ་གྱི་ཏུ་འོང་བས་དབྱིབས་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པར་རྩྭ་པས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དཔྱིད་དང་ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བཤད། །

དེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་སྟོག་རྒྱུང་བརྟེན། །

བྱང་རྩལ་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ཞེས། །

སྟོམ་བྱང་རྩྭ་རྩེ་མཁའ་འགྲོར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་ལ་བདེ་བ་འཛོལ་བས་དཔྱིད་དང་དམར་ཆའི་དྲངས་མ་ལ་བདེ་
བ་བརྟེན་པས་ཐིག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དང་དེའི་རྩོགས་རིམ་དུ་ནག་པོ་པས་བཤད་དེ། དཀར་
དམར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཀུན་གཞིའི་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
གནས་ཉེ་བར་མཚོན་ན་བྱང་རྩལ་གྱི་སྟོང་པོ་རྩྭ་རྩེ་གདན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་རྒྱུད་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་དང་རྩྭ་
མཁའ་འགྲོར་གསུངས་སོ། །

དེའང་ཐུབ་པའི་ཉི་མ་ནམས་གང་དུ་བྱང་རྩལ་པའི་གནས་རྩྭ་རྩེ་གདན་ལ་བྱང་རྩལ་སྟོང་པའི་གཞི་ཟེར་
བ་བཞིན་དུ། དཀར་དམར་གཉིས་པོ་(༧༣༥)འདི་འང་ནང་གི་བྱང་རྩལ་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟིགས་མ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། བཟླ་ན། བཤད། བསྟུགས་པས་

དང་པོ་ནི།

དེ་བརྟེན་སྟིགས་ཀྱང་དྲངས་སྟིགས་གཉིས། །

དམར་ཆ་མེས་བསྐྱེད་གྱེན་འགོ་ལ། །

དཀར་པོ་སྤྱོད་པོ་ནས་འོག་འགོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲངས་མ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟིགས་མའི་ཁམས་དེ་དག་ཀྱང་དྲངས་སྟིགས་
གཉིས་ཡིན་པས་སྟིགས་མའི་དྲངས་མ་ལ་གཉིས་ལས། དམར་ཆ་ཁྲག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མའི་ཁམས་ནི་ཨ་
ཐུང་གི་མེས་བསྐྱེད་ནས་རོ་མ་ལ་བརྒྱད་དེ་གྱེན་དུ་འགོ་ལ། ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ནི་སྤྱོད་པོ་ནས་ཏེ་ལས་བབ་སྟེ་
རྒྱུང་མ་ལ་བརྒྱད་ནས་འོག་དུ་འགོ་ཞིང་། སྟིགས་མའི་སྟིགས་མ་ནམས་ནི་རགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཕྱིར་འདོར་
བས་དེ་དག་གི་ནམ་བཞག་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། ཟས་སྒོམ་ལས་དྲངས་མར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ། དྲངས་མ་སོགས་
ནང་གི་སྟེ་བ་བདུན་པའི་འབྱུང་ཚུལ། སྟིགས་མའི་སྟིགས་མ་ཇི་ལྟར་འདོར་ཚུལ། ལུ་བའི་དྲངས་སྟིགས་ཀྱི་
འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དང་པོ་སྤྱིན་སྟེག་རྒྱས་བསྐྱེད་པ། །

ཕྱི་རོལ་ཟས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམས། །

སྟེག་རྩས་ལག་པ་དགང་བླགས་ཏེ། །

ཁར་ནི་ཕུང་པོའི་ལྟ་ལ་མཆོད། །

ཕོ་བར་ལས་བྱེད་ལྟ་གསུམ་སྟེ། །

མེ་མཉམ་རྩུང་དང་བད་ཀན་ནི། །

མྱགས་བྱེད་མཁྱིམ་པ་འཇུ་བྱེད་གསུམ། །

བསྟེགས་བཞུས་སྤངས་ནས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟེ་བ་བདུན་པའི་དང་པོ་དྲངས་མར་འབྱུང་བ་ནི་ནང་གི་སྤྱིན་སྟེག་བྱེད་པའི་རྒྱས་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁ་ཟས་དང་བདུང་བའི་དངོས་པོ་ནམས་ནི་བསྟེག་རྩས། (༢༣ན)རོ་
རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལག་པ་གཉིས་ནི་དགང་གཟར་དང་བླགས་གཟར་ཡིན་ཏེ། ཁ་ནི་ཏོ་ཁུང་། དེར་ཕུང་
ཁམས་སྟེ་མཆོད་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་པ་ནམས་ལ་མཆོད་དེ་གསོ་བར་བྱེད་ལ། ཕོ་བར་
ལས་བྱེད་པའི་མེ་མཉམ་གྱི་རྩུང་དང་། བད་ཀན་ནི་མྱགས་བྱེད་དང་། མཁྱིམ་པ་མདོག་འབྱུང་དང་གསུམ་

པོ་མེ་ལྷ་ཞལ་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཅུགས་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོས་བསྐྱེད་པ། གཉིས་པས་བཅུགས།
གསུམ་པས་སྦྱངས་ཏེ་ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་སྟིགས་ཕྱེ་ནས་དྲངས་མ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་འཕྱར་བ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡི་དྲངས། །

མཆིན་པར་རྩ་ཆེན་དག་ལ་བརྒྱད། །

ཁག་ཆེན་གྱུར་ནས་རྩ་ཀྱན་འགོ། །

ཁག་གིས་ཤ་བསྐྱེད་དེ་ལས་ཆོལ། །

རུས་པ་ཁྱད་དང་ཁུ་བ་སྟེ། །

ལུས་བྱངས་དྲངས་མ་བདུན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕོ་བར་དྲངས་སྟིགས་ཕྱེས་པའི་ཟས་སྟོམ་དེ་ཡི་དྲངས་མ་ནི་མཆིན་པར་བྱངས་མ།
བྱ་ཚྭ། བཤའ་རིངས། མཁེན་བུ་སྟེ་རྩ་ཆེན་བཞི་ལ་བརྒྱད་དེ་ཁག་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས་རྩ་ཀྱན་གསུམ་
དུ་ཁུ་བ་པར་འགོ་ལ། ཁག་དེ་ཉིད་ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་སྟིགས་བྱེ་བའི་དྲངས་མ་དེ་དག་གིས་ཤ་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་ཅིང་། ཤ་དེའང་ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་སྟིགས་བྱེ་བས་དྲངས་མ་དེ་ལས་ནི་ཆོལ་བྱར་འཕྱར་ལ། ཆོལ་
ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་མ་དེ་ལས་ནི་རུས་པར་འཕྱར་བ་དང་། རུས་པ་ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་སྟིགས་བྱེ་བའི་
དྲངས་མ་ནི་ཁྱད་མར་དུ་འཕྱར་ཞིང་། ཁྱད་ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་སྟིགས་(༧༩བ)བྱེ་བས་དྲངས་མ་ནི་ཁུ་
བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟས་སྟོམ་གྱི་དྲངས་མ་སོགས་ཞག་བདུན་དུ་དྲངས་སྟིགས་བྱེ་བས་ཁུ་བའི་བར་དུ་
འཕྱར་བའི་དྲངས་མ་བདུན་འཕྱར་འདི་ལ་སྟུན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས་ལུས་བྱངས་དྲངས་མ་
བདུན་ཅེས་དང་། རུས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ནང་གི་སྐྱེ་བ་བདུན་པ་ཞེས་གསལ་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཕོ་བའི་སྟིགས་ལས་སྐྱ་སྐྱ་གཉིས། །

སྐྱ་བ་རྒྱ་མར་བརྒྱད་ནས་འགོ། །

སྐྱ་བ་རྒྱ་སྟོག་ནས་སོང་ནས། །

སྐྱང་པ་ནས་ནི་འབབ་པར་བྱེད། །

ཁག་སྟིགས་མཆིན་ལས་མཁྱིས་པ་ནི། །

བསྐྱེད་ནས་དེ་སྟིགས་འོག་དུ་འགོ། །

མཁྱིས་པའི་སྟིགས་རྩའི་ཀྱ་ཡ་དང་། །

དྲི་ཆེན་དྲི་དང་མེར་པོར་བྱེད། །

ཤ་ཡི་སྟིགས་མ་པགས་དྲི་མ། །

ཆོལ་སྟིགས་མེན་བུར་འགྱུར་བ་སྟེ།
རུས་སྟིགས་སོ་དང་སེན་མོ་ཡིན།
ཀང་སྟིགས་སྐྱབས་ཀྱི་མཆིལ་སྐྱབས་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟས་སྒོམ་ཞག་གཅིག་བསྟེགས་བཞུངས་པའི་ཕོ་བའི་སྟིགས་མ་རྒྱ་མའི་ནང་དུ་
སོང་བ་ལས་སྐྱ་སྐྱ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། སྐ་བ་རྒྱ་མར་རིམ་པས་བརྒྱད་ནས་བཤད་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སྐྱ་བ་རྒྱ་
སྒོག་གི་རྩ་ནང་ནས་སྒྲིང་པར་བསགས་ནས་ནི་གཅི་བའི་ལམ་ནས་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞག་
རེར་དྲངས་མ་རེ་ལས་སྟིགས་མ་རེ་རེར་འགྱུར་ཏེ་ཞག་གི་སྟིགས་མས་མཆིན་པའི་གནས་ལས་མཁྲིས་པ་ནི་
བསྐྱེད་ནས་མཁྲིས་པའི་དྲངས་མ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་སེར་དང་མཁྲིས་པ་དེའི་སྟིགས་མ་འོག་དུ་འགྲོ་བས་མཁྲིས་
པའི་སྟིགས་མ་ནི་དྲི་རྒྱའི་ཀྲ་ཡ་དང་དྲི་ཆེན་གྱི་དྲི་དང་མདོག་སེར་པོར་བྱེད་དོ། །འཕྱི་སྟིགས་མ་ནི་པགས་
པ་དང་དྲི་མའོ། །ཆོལ་གྱི་སྟིགས་མ་ནི་མེན་བུའམ་སྐྱར་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། རུས་པའི་སྟིགས་མ་ནི་སོ་དང་སེན་
མོ་ཡིན་ལ། ཀང་མར་གྱི་སྟིགས་མ་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་(ལེ་ན)དང་མཆིལ་མ་དང་སྐྱབས་དང་ལུད་པར་
འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

ཁུ་བའི་སྟིགས་མ་འོག་དུ་འབབ། །
དྲངས་མ་སྒྲོབས་དང་ཁ་དོག་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁུ་བ་དེའང་ཞག་གཅིག་དུ་དྲངས་སྟིགས་བྱེ་ནས། སྟིགས་མ་ནི་འོག་དུ་དབུ་མའི་
མར་སྐྱ་ནས་འབབ་ཅིང་དབང་པོ་དང་བ་སྐྱའི་སྒོ་སྟགས་ནས་ཀྱང་འཇག་པར་བྱེད་ལ། དྲངས་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་
སྒྲོབས་དང་གཟི་མདངས་དང་ཁ་དོག་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི།

དེ་ནི་སྦྱི་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྦྱིར་བསྐྱར་པ་ཙམ་རགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་
ནི་དུས་འཁོར་རྒྱད་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཁམས་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། དྲངས་མ་བརྒྱ་གཉིས་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་།
སྟིགས་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་པ་དངོས་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་སྒྲོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱས་བཤད་ཁམས་ནི་སུམ་ཅུ་དྲུག །
བཞི་ནི་མིག་སྟགས་ཤེས་པ་དང་། །

འབྲེལ་བ་མཆོད་པ་བཞི་ཞེས་བྱ། །
 བདུད་བྲལ་ནས་བྱང་ཁམས་དེ་ནི། །
 སྤྲེང་འགོ་ལྗེ་རྩུང་དབུས་སུ་བྱག། །
 རྒྱ་དེས་ནག་ཕྱོགས་དང་མཐུན་བཤད། །
 འདི་ཡང་རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་འཛིན། །
 ཅ་བའི་རྩུང་ལྗང་དང་འབྲེལ་བ། །
 ལྷར་བཤད་འདིར་ཡང་དབུ་མའི་ཆ། །
 སྤྲེང་བྱ་རྩུང་གསུམ་འོག་ཕྱོགས་སུ། །
 རྩི་རྩུ་ཁུ་བ་རྣམ་གསུམ་བརྟེན། །
 ལྷད་པར་མར་སྒྲ་དུང་ཅན་མ། །
 བཅོལ་ཆ་ཡི་ཐིག་ལེ་ནི། །
 གང་བ་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་ཅ། །
 རོ་མས་ཁག་གི་ཁམས་འཛིན་པ། །
 སྦྱེས་པ་བུད་མེད་ལྷད་པར་བྱེད། །
 དབང་མཆོག་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཁམས་དེ་རྩུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། དྲངས་སྟོགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་
 སུམ་རུ་ཅ་དྲག་ཡོད་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ཅ་ཇི་སྟེད་པའི་ཁམས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྦྱར་
 བསྟན་ནས།

དྲངས་མ་བཞི་ནི། སྤྲེང་གའི་ཡན་ལག་གི་རྩུང་རྒྱ་བའི་ཅ་མིག་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། (༢༥བ)ན་
 བ་སྒྲ་དང་ལྗེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་ནས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་བདག་རྟེན་བྱེད་པས་ཡུལ་
 བཞི་པོ་དེས་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ཁམས་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །

ཅ་བདུད་བྲལ་ནས་བྱང་བའི་ཁམས་དཀར་ཆ་དེ་ནི་སྤྲེང་བྱ་འགོ་ཞིང་ལྗེ་རྩུང་གི་དབུས་སུ་བྱག་པས་
 ཁམས་ལྷགས་ལྟོག་དཀར་ཆ་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོའི་ཆེས་
 བཅུ་དྲག་ལ་སྒྲ་བའི་དཀར་ཆ་འགྲིབ་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། ཅ་དང་ཐིག་ལེ་འདི་ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འབྲུང་འབྱར་གྱི་ཆ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ལུས་ལ་རེག་
 བྱའི་མཆོད་པ་བྱེད་པ་བཤད་རུང་ངོ་། །

ཅ་བའི་རྩུང་ལྗང་དང་འབྲེལ་བའི་དྲངས་མ་ལྗང་བྱེད་ལས་ནི། ལྷར་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་ཅ་རྩུང་
 འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་བཤད་ཟིན་པས། ཅ་ལྗང་རྩུང་ལྗང་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 དྲངས་མ་ལྗང་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་འབྱར་ཞིང་། དྲངས་མ་བཅུ་གཉིས་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་།

དབུ་མ་ལ་རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བའི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲངས་མ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་
སོ། །

དབུ་མ་ཇི་ལྟར་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅི་ན། སྟེང་དུ་རྒྱ་ཉི་ལྔ་གཙན་གྱི་རྒྱང་གསུམ་རྒྱ་བས་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆ་
གཅིག་དང་། (༢༥ན) འོག་ཕྱོགས་སུ་བྱི་ཆེན། བྱི་རྒྱ། ལུ་བ་སྟེ་ནམ་པ་གསུམ་བརྟེན་ཞིང་། ལྷན་པར་དུ་རྩ་
དབུ་མའི་མར་སྟེང་ཅན་མ་ནི་རྒྱ་བ་བཞིན་དུ་བཅོ་ལྔའི་ཆ་ཤས་ཇོགས་པའི་ཐིག་ལེ་དཀར་ཆ་ནི་ཡོངས་སུ་
གང་བ་ལྟན་སྟེས་གྱི་བདེ་བ་སྟེད་པའི་རྩ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྟེས་པ་ལ་དོ་རྩེ་མོར་བུའི་རྩ་མོར་འབྲེལ་ཞིང་།
བྱད་མེད་ལ་རོ་མ་དང་འབྲེལ་ཏེ། རོ་མའི་མར་སྟེས་ཁག་གི་ཁམས་འཛིན་པས་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་
ལྷན་པར་འབྱེད་ཅིང་། ལུས་དབང་གི་གཙོ་བོ་དབང་བོ་མཆོག་གཉིས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་མར་
སྟེ་ལ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བའི་ཆ་གཅིག་སྟེ། མདོར་ན། རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆ་དང་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བའི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་སྤར་རྩའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་དྲངས་མའི་ཁམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་གྲངས་ནི།
སྟེང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཡར་མར་གྱི་རྩ་གཉིས་དང་། དབུ་མ་ལ་ཐིག་ལེ་དང་རྒྱང་རྒྱ་
བའི་ཆ་ཤས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་རྩ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ།

དྲགས་རམ་པས།

སྟེང་གི་སྟོག་ཉི་མའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སྟེང་གི་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་ཉི་མའི་ཐིག་ལེ་
དང་། འོག་གི་གསུམ་པོ་བྱར་སེལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་
ཐིག་ལེ། ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ནི་ཁ་སྐྱོར་ཐིག་ལེ་ལས། །
ཕྱོགས་བཞི་འདབ་མའི་རྩ་གནས་པ། །
འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་མར་མའི་དངོས། །
མཆོམས་རྩར་བདུད་རྩི་ལྡན་འབབ་གནས། །
དེར་བརྟེན་མཆོད་པ་བཞི་ཞེས་བཤད། །
འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དབུས་སུ། །
རྩ་ལྡན་པོ་ནི་ཡང་དག་(༢༥བ)གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲངས་མ་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་བའི་རྩ་ལ་འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི།

ཁ་སྐྱོར་ཐིག་ལེའི་རྒྱད་ལས།

སྟེང་གའི་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་དང་རྩ་རྒྱ་བའི་རྩའི་འདབ་མ་
མཁའ་འགྲོ་མ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་། སྟེང་གའི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་

ཐིག་ལེ་ནི། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང་མར་མའི་དངོས་པོ་སྒྲོན་མེ་ལྗེ་མིང་གིས་བསྟན་པ་ག་ལྗེ་
དྲངས་མ་ཡིན་ལ། མཚམས་བཞིའི་ཆ་འདབ་ཆ་བའི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་རྣམས་དང་སྤྱིང་གའི་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
ནི་མ་རྒྱད་ལས་བྱམ་པའི་ངོ་བོ་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་ཅི་རིགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཆ་བཞི།

ཞེས་བཤད་པས། བདུད་ཅི་ལྗེ་ དྲངས་མ་འབབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དབྱ་མ་ལ་ཆ་གཉི ས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་
ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲངས་མ་བརྩུ་གཉིས་རྒྱ་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་
ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་གའི་དབྱས་སུ་ཆ་ལྔ་པོ་ནི་ཡང་དག་པར་གནས་པར་བཤད་པ་ནི་སུམ་སྒྲོར་མ་ནས་བདུད་
བྲལ་གྱི་བར་ཏེ། དེ་ཐོགས་དཀའ་བར་དགོངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟིགས་མ་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞིའི་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་(༧༦ན)སོར་
བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །
ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་ཉེ་བར་བཅོད། །
གནས་སོགས་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟེན་ནས། །
གནས་གནས་སུ་ནི་ཉེ་བར་བཅོད། །
དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ། །
ཁམས་ནི་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་པོ། །
ལྔར་བཤད་ཆ་དང་བཅས་པ་ནི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་ཆ་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་ལ་སྟིགས་མའི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་པོ་བརྟེན་པས།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་ན། རྟེན་ནི་ས་འོག་སྤྱོད་སྤྱིའི་གནས་བརྒྱད། ས་སྤྱོད་གསུང་གི་གནས་
བརྒྱད། མཁའ་སྤྱོད་ཐུགས་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྩའི་གཙོ་མོ་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞིར་ཉེ་བར་
བཅོད་དེ། ཐིག་ལེ་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྒྱན་ཏུ་གནས་པ་དང་རེས་འགའ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་ཡི་གནས་དང་ནང་གི་གནས་སོགས་སུ་ནི་ཉེ་བར་བཅོད་ལ། དེ་ནས་ཕྱིའི་གནས་དེ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། ནང་གི་གནས་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
སྟིགས་མའི་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་པོ་ལྔར་རྩའི་གཙོ་མོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཆ་བཞི་
དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་རྟེན་བརྟེན་པ་སྤྱིར་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟ། གནས་དང་ཉེ་གནས། ཞིང་དང་ཉེ་ཞིང་། ཚལ་ཉེ་ཚལ། འདུ་བ་ཉེ་འདུ། དུར་ཁོང་ཉེ་
བའི་དུར་ཁོང་དོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་བཤད་པ་དང་། ཉེ་བའི་གནས་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

མི་ཕྱེད་ཕུགས་ར་ཡིན་ཏེ།
སོ་དང་སེན་མོ་འབབ་པར་བཞེད། །
ཕྱ་མོ་ལྷོ་ལན་རྩ་ར་སྟེ། །
དེ་བཞིན་སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་འབབ། །
ཅེ་བ་མ་ནི་ཨོྲ་ཏེ། །
རྒྱ་གཡས་བརྟེན་ཏེ་པགས་པ་འབབ། །
གཡོན་པ་མ་ནི་ཨུ་རྩ་ཏེ། །
རྒྱབ་སོགས་ཤ་རྒྱམས་འབབ་པའོ། །
དཀར་ཆ་རྟག་དུ་གནས་པས་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅེ་མི་ཕྱེད་མ་(༧༥བ)ནི། མགོ་བོ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་ཕུ་གླི་ར་
མ་ལ་ཡ་ཡིན་ཏེ། དེར་དཔའ་བོ་ཐོད་པའི་དུ་མ་བྱ་དང་དཔའ་མོ་རབ་གདུམ་མ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་ཅེ་
དེར་རྒྱུང་སེམས་མཁའ་འགོ་ཡབ་ཡུམ་བཞུགས་ཤིང་སྟོགས་མའི་ཁམས་སོ་དང་སེན་མོ་རྒྱམས་སྐྱེས་པ་དང་
འབབ་པར་བཞེད་དོ། །

ཅེ་ཕྱ་མོའི་གཟུགས་ཅན་ནི། སྤྱི་གཙུག་དུ་གནས་ཤིང་། ཇོ་ལ་རྒྱ་རར་ཀེང་རུས་ཆེན་པོ་དང་གདུམ་
མིག་མ་སྟེ་ཐུ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་འབབ་ཅིང་བསྐྱེད་དོ། །

ཅེ་ཅེ་བ་མ་ནི། རྒྱ་གཡས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་ཤིང་། ཨོྲ་ཏེ་དུ་ཀེང་རུས་དང་འོད་ལྡན་ཏེ་པགས་
པ་དང་དྲི་མ་འབབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའོ། །

ཅེ་གཡོན་པ་མ་ནི། ལྷག་པར་གནས་ཤིང་། ཨུ་རྩ་ཏར་མཆེ་བ་རྒྱམ་པར་གཅིག་པ་དང་སྐྱ་ཆེན་མ་སྟེ།
རྒྱབ་སོགས་ཆང་རའི་ཤ་རྒྱམས་འབབ་ཅིང་བསྐྱེད་དོ། །

ཕུ་ལི་ར་མ་ལ་ཡ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བཞི་པོ་དེར་མཁའ་འགོ་མ་དུས་རྟག་དུ་གནས་ཤིང་། མི་ཕྱེད་
མ་སོགས་ཅེ་བཞི་པོ་དེར་ཁམས་དཀར་ཆ་རྟག་དུ་གནས་པས་དེ་རྒྱམས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཤེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲོ་ཏ་ལྷ་རྩི་(བ་ལང་གི་མཆོག་སྤྱིན་ཅན།)ཐུང་ཏུ་མ། །
རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་རྒྱམས་འབབ། །
རྒྱ་མེ་ཤ་རི་(དགའ་བའི་དབང་ལྷག)རུས་སྐལ་སྐྱེས། །
རུས་པའི་ཐེང་བ་འབབ་པ་ཡིན། །

དེ་མི་གོ་ཁྱི་(ལྷ་མོ་འོ་ཐོང་།)སྒྲོམ་པ་མོ། །
མཆིན་པ་འི་ཤ་ཀྱན་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །
དབང་བསྐྱར་མུ་ལུ་ལྷ་(ཕྱིང་ཅན་མ།)ཞེས་བྱ། །
སྒྲིང་གི་ཤ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་སྟེ། །
རྟག་དུ་ཉེ་བའི་གནས་ཞེས་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅུ་ཐུང་དུ་མ་ནི། རྩ་བ་གཡོན་པར་གནས་ཤིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ད་ལ་རིར་ལྷ་
དག་དང་དཔལ་བོའི་སྒྲོ་གྲོས་མ་གནས་པ་སྟེ་རྩུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་རྣམས་(ལྟན)འབབ་བོ། །

ཅུ་རུས་སྤལ་སྒྲེས་མ་ནི། རྩ་མེ་ལྷ་རིར་འོད་དཔག་མེ ད་དང་མིའུ་ཐུང་མ་སྟེ་སྒྲིན་ཕྱག་དུ་གནས་ཤིང་
རུས་པའི་ཕྱིང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅུ་སྒྲོམ་པ་མོ་ནི། དེ་མི་གོ་ཁྱིར་དོ་རྩེ་འོད་དང་ལང་ཀའི་དབང་ཕྱག་མ་སྟེ་མིག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་ཤིང་
མཆིན་པའི་ཤ་ཀྱན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅུ་དབང་བསྐྱར་མ་ནི། མུ་ལུ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་འོ་ལྷས་དང་ཤིང་གི་བ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དཔུང་དང་ཕྱག་པའི་ཅུ་
བར་འབྲེལ་ནས་སྒྲིང་གི་ཤ་འབབ་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ད་ལ་རི་ལ་སོགས་པ་
བཞིར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་རེས་འགའ་གནས་ཤིང་ཀང་གི་ཅུ་ཐུང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དཀར་ཆ་རེས་
འགའ་གནས་པས་རྟག་དུ་གནས་པ་དང་ཉེ་བའི་གནས་ཞེས་བཞིན་དོ། །

དེ་བརྒྱུད་ནི་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱར་ན་བདེ་མཆོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཔལ་བོ་
དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞིང་དང་ཉེ་ཞིང་བཤད་པ་ནི།

སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ཀླུ་རྩུ་(འདོད་པའི་གཟུགས།)སྟེ། །
མིག་འབྲས་ཤ་རྣམས་འབབ་པ་ཡིན། །
མཐུག་མ་ཞོ་ཁྱི་ཡ་ཡིན་ཏེ། །
རྩུ་མཆོམས་ནས་བརྒྱུད་མཐིས་པ་བསྐྱེད། །
མ་མོ་(དགེ་མཆོག་གསུམ།)ཀྱི་ཤ་ཀྱན་སྟེ། །
སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །
མཆོན་མོ་(དགེ་བ་ཅན།)ཞེས་བྱ་གོ་ཤ་ལ། །
རྩུ་མའི་ཕྱིང་བ་འབབ་པར་བྱེད། །
འོངས་སྒྲིང་ཞིང་དང་ཉེ་ཞིང་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅུ་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཀླུ་མ་རྩུ་པར་སྐྱ་གུ་ཅན་དང་ས་སྐྱང་མ་

བཅུགས་པ་མཚན་པ་སྟེ། མཚན་འོག་གཉིས་ནས་འབྲེལ་ཞིང་མཚན་པ་ནས་མིག་འབྲས་ཀྱི་ཤ་རྣམས་
བསྐྱེད་ཅིང་འབབ་པ་ཡིན་ལ།

ཅ་མཐུག་མ་ནི། ཡུལ་ཨོ་ཏེ་ཡ་(༧༧བ)ནར་དོ་རྩེ་རལ་པ་ཅན་དང་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་མོ་མཚན་པ་སྟེ།
རྩ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ནས་བརྒྱུད་དེ་གནས་ཤིང་ལོང་ཀ་དང་མཁྱིས་པའི་ཁམས་འབབ་ཅིང་བསྐྱེད་དོ། །

ཅ་མ་མོ་ནི། ཡུལ་ཏི་ཤ་ཀྱ་ནར་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་དང་རྩུང་ཤུགས་མ་མཚན་པ་སྟེ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་གྲོ་
བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །

ཅ་མཚན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་ཀོ་ཤ་ལར་དོ་རྩེ་རྩྭ་མཇུག་དང་ཆང་འཕྱང་མ་ཡིན་ཅིང་རྩ་མ་ནས་སྒྲ་
ཅེར་འབྲེལ་ཏེ་རྩ་མའི་ཕྱིང་བ་དང་ལྷོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །

ཀློ་རུ་དང་ཨོ་རྩེ་ཡ་ནར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་རྣམས་རྟག་དུ་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་སྦྱོན་མ་དང་
མཐུག་མར་རྟག་དུ་ཁམས་ལ་ལོངས་སྟོན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཞིང་དང་། ཏི་ཤ་ཀྱ་ནར་ཀོ་ཤ་ལར་
ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་རེས་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྟོན་ཅིང་མ་མོ་དང་མཚན་མོར་རེས་ཁམས་ལ་
ལོངས་སྟོན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཉེ་བའི་ཞིང་ཞེས་བཅོམ་དོ། །

གསུམ་པ་ཚལ་དང་ཉེ་ཚན་བཤད་པ་ནི།

བསིལ་སྦྱིན་ཀ་ལི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །

སྒྲ་རྩུར་ནས་འབྲེལ་གྲོད་པ་བསྐྱེད། །

ཚ་བ་མ་ནི་(འཕྱང་བ་ཅན།)ལམ་སྤྱ་ཀ། །

ལྷོ་བ་གཉེ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །

གཞིལ་མ་ཀླུ་རྩྭ་བཤད་པ་སྟེ། །

བཤད་བ་འབབ་པའི་བདག་ཤེན་བྱེད། །

རངས་མ་ཏི་སྤྱ་ལ་ཡ་(གངས་ཅན།)སྟེ། །

མཚམས་དབུས་འགོངས་པའི་རྒྱངས་པ་འབབ། །

དྲངས་སྦྱིགས་འདྲེས་པར་གནས་པས་ན། །

ཚལ་ཉེ་བའི་ཚལ་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅ་བསིལ་སྦྱིན་མ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀ་ལི་རྒྱར་རབ་དུ་བཟང་པོ་དང་སྡོ་སངས་ལྷ་མོ་
མཚན་པ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ནས་འབྲེལ་པ་དང་ཕྱི་བས་ལོགས་སོགས་སྒྲ་རྩུར་དུ་འབྲེལ་ཞིང་གྲོད་པ་བསྐྱེད་པར་
བྱེད་ལ།

ཅ་ཚ་བ་མཁའ་དྲོད་མ་ནི། ལམ་པ་ཀླར་(༧༩ན)དོ་རྩེ་བཟང་པོ་དང་ཤིན་དུ་བཟང་མོ་སྟེ། མགིན་པའི་
དབུས་ནས་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་ལྷོ་བ་དང་གཉེ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཁའ་འགོ་རྣམས་འདྲེས་པར་གནས་ཤིང་རྟག་དུ་ཁུས་བྱེད་ལ། ཅ་དེ་གཉིས་སུ་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་དྲངས་

སྤྲིགས་ཀྱི་ཁམས་འདྲེས་པར་གནས་པས་བྱིན་གཤིས་ཆོས་ཉལ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཅ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ནི་གཡོན་གྱི་ཆ་
ལ་གནས་ཤིང་རྒྱང་མའི་ཆར་སྤྲེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།

རོ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཅ་བཅུ་ནི། ཅ་གཞོལ་མ་ནི། ཡུལ་ཀླུ་རྩེར་འཇིགས་བྱེད་
ཆེན་པོ་དང་རྟ་རྩ་མར་བཤད་པ་སྟེ། སྤྲིང་ག་ནས་བཤང་ལམ་དུ་འབྲེལ་ཞིང་བཤང་བ་འབབ་པའི་བདག་
ཀྱིན་བྱེད་ལ།

ཅ་རངས་མ་ནི། བྱི་རོལ་དུ་ཉི་མུ་ལ་ཡར་མིག་མི་བཟང་དང་བྱ་གདོང་མ་སྟེ། མཚོག་མ་དང་སྒྲང་པར་
འབྲེལ་ཞིང་དེའི་མཚམས་མཐའི་དབུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འགོངས་པའི་རྒྱངས་པ་འབབ་ཅིང་བསྐྱེད་
དོ། །

བྱིན་གཤིས་ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་རེས་འགའ་དྲངས་སྤྲིགས་འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་རེས་འགའ་འབྲུས་
བྱེད་པས་ཉེ་བའི་ཆོས་ཉལ་བྱེད། །

དེ་བརྒྱད་ནི་གཞན་དུ་གསུང་གི་འཁོར་ལོའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའོ། །

བཞི་པ་འདུ་བ་དང་ཉེ་འདུ་བཤད་པ་(༧༥བ)ནི།

བྲེ་ཏ་ཕུ་ར་གཟུགས་ཅན་མ། །

རྟག་དུ་རྟག་ནི་འབབ་པ་ཡིན། །

གྲི་ཏ་དེ་མ་(ཁྱིམ་གྱི་ལྷ།)ཐུན་མོང་མ། །

བད་ཀན་འབབ་པར་བྱེད་པའོ། །

རྒྱ་སྤྱིན་(ཡུལ་འཁོར་བཟང་པོ།)སྟོ་རྩ་སྟེ། །

ཁག་གི་རུས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །

སྟུང་དྲུ་པ་(གསེར་གླིང་།)སྟོར་བྲལ་མ། །

རྟག་དུ་རྟལ་ནི་འབབ་པར་བྱེད། །

དྲངས་སྤྲིགས་འདུ་དང་ཉེ་འདུར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅ་ཤིན་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་ནི། བྱི་རོལ་དུ་བྲེ་ཏ་ཕུ་རིར་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་འཁོར་ལོའི་
འུགས་མ་མཚོན་པ་སྟེ། མཚན་མ་ལ་གནས་ཤིང་དུས་རྟག་དུ་རྟག་ནི་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ་ཐུན་མོང་མའམ་སྤྱི་མ་ནི། གྲི་ཏ་དེ་མར་རིན་ཆེན་དོན་ཅེ་དང་དྲུང་སྤྲེས་མ་སྟེ་བཤང་ལམ་དུ་གནས་
ཤིང་བད་ཀན་འབབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་ཚོགས་འཁོར་ལ་
འདུ་ཞིང་། རང་དུ་ཅ་དེ་གཉིས་སུ་དྲངས་སྤྲིགས་ཀྱི་ཁམས་འདུ་བས་བྱིན་གཤིས་པར་གསུངས་སོ། །

ཅ་རྒྱ་སྤྱིན་མ་ནི། སྟོ་རྩར་རྟ་མགིན་མ་དང་ཆང་ཆོང་མ་སྟེ་བརྒྱ་བྱར་ལ་གནས་ཤིང་ཁག་གི་རུས་པ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

ཅ་སྒྲོར་བྲལ་མ་ནི། ཡུལ་སྤྱི་མ་རྒྱ་ལྷོ་པར་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོ་དང་འཁོར་ལོའི་གོ་ཆ་མ་སྟེ་བྱིན་པ་ལ་
གནས་ཤིང་དུས་རྟག་དུ་རྩལ་ནི་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་རེས་འགའ་
ཚོགས་འཁོར་ལ་འདུ་ཤིང་ཅ་དེ་གཉིས་སུ་དྲངས་སྟྭགས་ཀྱི་ཁམས་རེས་འགའ་འདུ་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཉེ་བའི་
འདུ་བར་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་དུར་ཁོད་དང་ཉེ་ཁོད་བཤད་པ་ནི།

སྤྱ་གྲུ་བྱ་ཞེས་བྱ་རྒྱ་གར། །

ཚེལ་ནི་འབབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

གྲུབ་མ་ཞེས་བྱ་མིན་རྒྱར་བཞེད། །

མཆི་མ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །

མ་རུ་(སྤྲང་མ་གྱི་ཡུལ་གྲུ།)ཞེས་བྱ་འཛོད་མ་སྟེ། །

ལུད་པ་མཆིལ་མ་བསྦྱེད་ཅིང་འབབ། །

ཀྲུ་ལུ་ཏ་ནི་(རིགས་ཉིད།)ཡིད་བཟང་སྟེ། །

རྟག་དུ་སྤྱ་རྒྱ་འབབ་པ་ཡིན། །

བདེ་མེད་དུར་ཁོད་དེ་ཉེ་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅ་སྤྱ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་རྒྱ་གར་རྟེ་རུ་ཀ་དང་། (༢༢༢)ཤིན་དུ་དཔའ་མོ་སྟེ་
ཀྲང་པའི་སོར་མོ་ལ་གནས་ཤིང་ཚེལ་ནི་འབབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

ཅ་གྲུབ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་སི་རྒྱ་ར་པ་རྒྱ་གར་དབང་དང་སྟོབས་ཆེན་མོར་བཞེད་དེ་ཀྲང་པའི་བོ་ལ་
ལ་གནས་ཤིང་མཆི་མ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་སྟྭགས་མའི་ཁམས་འདོར་བ་དང་རྣམ་
རྟག་གཙོད་པར་བྱེད་ལ། ཅ་དེ་གཉིས་ལ་བདེ་བ་མེད་པས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དུར་ཁོད་དོ། །

ཅ་འཛོད་མ་ནི། ཡུལ་མ་རུར་རྣམ་པར་སྤང་བྱེད་དང་འཁོར་ལོས་སྤྱར་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀྲང་པའི་མཐོ་
བོང་ལ་གནས་ཤིང་ལུད་པ་དང་མཆིལ་མ་སྦྱེད་ཅིང་འབབ་ལ།

ཅ་ཡིད་བཟང་མ་ནི། ཡུལ་ཀྲུ་ལུ་ཏ་ར་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་བཙོན་ཆེན་མ་སྟེ་ཕུས་མའི་གཉེན་གོང་
དུ་གནས་ཤིང་རྟག་དུ་སྤྱ་རྒྱ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དེ་གཉིས་སུ་སྟྭགས་མའི་ཁམས་རེས་འགའ་འདོར་
ཞིང་རྣམ་རྟག་རེས་འགའ་གཙོད་ལ། ཅ་དེ་གཉིས་སུ་རེས་འགའ་བདེ་བ་མེད་པས་ཉེ་བའི་དུར་ཁོད་དོ། །

དེ་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་འཁོར་ལོའི་དབའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའོ། །

དེ་ལྟར་ཅ་ཉེར་བཞི་དང་གནས་སྤྱར་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་སྦྱོད་དང་སྤྱ་བྱ་ཁྱིམ་འབྱུང་ཞིང་།
ལུས་དང་གནས་སྤྱར་བ་ནི་རྩོ་རྩེ་སྤྲོད་བ་ལས་འབྱུང་ངོ། །

འདིར་དུགས་རམ་པས། གནས་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་(༢༢༤)གཉིས་དང་སྤྱར་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་

དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དང་། ཅ་རི་ཏུ་དང་གངས་ཅན་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་བཤད་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

ལྷ་པ་དཀར་ཆའི་འཕོ་བའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁམས་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་
འགྱུར་ཚུལ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། ཐིག་ལའི་དྲངས་མའི་འཕོ་བ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁམས་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཁམས་བདུན་ཁྱི་གེ་ས་སྟོང་ད་ལྟ་
གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཁམས་ནི་ཉི་ཤུ་བཞི། །

ཐིམ་པ་སྟིགས་མར་གྱུར་པ་སྟེ། །

འོངས་སྟོད་དྲངས་མ་དཀར་ཆ་ཡིན། །

བདག་པོ་ཙ་བ་རྩུང་ཁག་འདྲེས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཙ་ཆེན་ཉེར་བཞིར་འབབ་པའི་ཁམས་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ། ཐིམ་
འོངས་སྟོད། བདག་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཐིམ་པ་ནི། བྱ་བ་རྫོགས་
ནས་སྟིགས་མར་གྱུར་པ་འདས་པའི་ཆ་ཡིན་ཏེ། འོངས་སྟོད་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལས་བྱེད་བཞིན་པ་
གཙོ་བོར་དཀར་ཆ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་པོ་ནི། དྲངས་སྟིགས་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་
སྟེ་རྒྱ་ཡིན་པས་རྩུང་ཁག་འདྲེས་པ་མ་འོངས་པའི་ཆ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རེ་རེ་འང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་གསུམ་སྟེ། །

རྩུང་དང་དཀར་དམར་གསུམ་བདག་ཉིད། །

བ་སྤྱི་མཐར་ཐུག་ཀུན་དུ་བྱལ། །

ཅེས་(༡༠༠ན)གསུངས་ཏེ། ཁམས་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་པོ་རེ་རེ་འང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་བདུན་
ཁྱི་གེ་ས་སྟོང་ནི། ཐིམ་པ་རྩུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་དང་། འོངས་སྟོད་པ་དཀར་ཆ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི། བདག་པོ་དམར་ཆ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉེར་བཞི་སྟེ། ལྷ་ཉི་སྟོན་
གཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱེ་བ་ཕྲག་ཕྱེད་བཞིའི་གངས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཀྱི་
བ་སྤྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཙ་གནས་ཀུན་བྱལ་པར་སྟོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐིག་ལའི་དྲངས་མའི་འཕོ་བ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། འཕོ་བའི་རིམ་པ་དང་། འཕོས་
པའི་བྱེད་ལས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

ལྷ་པར་དྲངས་མ་ལྷ་བ་ནི།
 སྤྱི་པོ་ནས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཙ།
 ཁམས་བཞི་ལྷ་པ་མགྲིན་པར་འབབ།
 བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད་ཐིག་ལེ་ཙན།
 མེ་ལ་གཅིག་དུ་འབབ་པས་ན།
 དུང་ཅན་མཐར་ནི་འཇག་པར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་བདུན་ཁྲི་ཉི་མ་སྟོང་སོགས་ལས་ལྷ་པར་དུ་དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་བྱང་རྒྱབ་
 གྱི་སེམས་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ནི་སྤྱི་པོའི་རྩ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྩ་ནས་ནི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་རྩ་བའི་ཁམས་བཞི་
 པོ་རེ་རེ་བཞིན། སའི་ས། སའི་རྒྱ། སའི་མེ། སའི་རྒྱང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་རྒྱང་གི་དབྱེ་བས་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་
 བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷ་པ་ལས་ཐིག་ལེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་རེ་རིམ་པར་བསྐྱམས་པས་ཆ་
 བཅུ་དྲུག་(༡༠༠བ)མགྲིན་པ་ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་འཁོར་འཁོར་འབབས་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲིན་པས་གངས་ཇེ་
 རྒྱང་ལ་སོང་ནས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་ཕྱེད་ཆ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པ་སྟོང་གར་འབབ། བརྒྱད་པོ་དེའི་ཕྱེད་ཆ་བཞིར་
 གྱུར་པ་ལྷེ་བའི་འཁོར་འཁོར་མཆོམས་ཀྱི་རྩ་བཞིར་འབབས། དེ་ནས་ཐིག་ལེ་ཙན་ཏེ་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི་
 དམར་ཆའི་དྲངས་མ་ཨ་ཤད་ཀྱི་མེ་ལ་འབབ་པས་ན། རྩ་དུང་ཅན་མར་ཇི་ཅམ་གནས་ཀྱི་རིང་ལ་ལྷ་བ་ཡར་
 ངོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེའི་
 མཐར་ནི་འཆིང་བར་མི་རྩས་པ་ལ་བྱེ་རྩལ་དུ་འཇག་པར་བྱེད་དོ།

འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཕོ་
 བ་ཞེས་ད་ལྟ་སྤྲུག་གནས་སུ་གཤམ་པ། ཡར་ངོ་ལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་དང་། མར་ངོ་ལ་དམར་ཆ་འགྲིབ་པའི་
 རིམ་པས་འཕོ་བའི་ཚུལ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྩིས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
 ལས་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་། སྤྲིན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་དུ་འབྱུངས་པ་སྤྲུག་གནས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་དེའང་འདི་དང་
 ཆ་མཐུན་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་ཅན་ཀྱང་གྱི་སྟོང་དགའ་བས།
 ཆགས་བསྐྱེད་སྟོངས་བྱས་སྤང་སེམས་སྟེ།
 འཁོར་བ་བསྐྱེད་བྱེད་གཞིར་གྱུར་དོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། (༡༠༡ན)དེ་ལྟར་འཇག་པར་བྱེད་པ་འདིས་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ཁམས་འཕོ་ཁར་ཐིག་ལེ་འཕེལ་བས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན་ཐོག་
 མར་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་ཅིང་། ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྒྱད་སྟོངས་པར་བྱས་ཏེ་ལྷ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ངོ་མ་ཤེས་པས་གཏི་མུག་བསྐྱེད་ནས། འཇག་པ་ན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཞེ་སྤང་བའི་སེམས་སྟེ་བར་བྱེད་

དེ། དེ་ལྟར་དུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བས་ན་འཇག་པ་འདི་ནི་འཁོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ། མཚོག་མི་འགྱུར་ལས། འཇག་བདེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་
གོ། །

བཞི་པ་གཉིན་པོའི་ཐིག་ལེ་འཁོར་བའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། གང་གིས་འཁོར་བ། འཁོར་བའི་རིམ་པ།
བཅིངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཐབས་ལྡན་པས། །

འཇག་བྲལ་དདལ་ཁུ་ལྟ་བུར་ནི། །

ཕུག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་མེས་བཅིངས་ན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་མེས་འཕྲོས་པ་ལས་གཉིས་སྒང་དུ་མཆེད་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ།
འཕྲོ་མེད་དུ་བཅིངས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་ཏེ་མྱང་འདས་སུ་འགོ་བས་འཕྲོ་མེད་དུ་འཁོར་བའི་
ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། དེའང་རྒྱལ་བ་དོན་ཤེས་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་(༡༠༡བ) ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་
འཆང་འགྱུར་དང་ལྡན་པས་ཁམས་འཇག་བྲལ་དུ་འཁོར་བར་རུས་པ། དཔེར་ན། དདལ་ཁུ་བཀྲ་བ་དང་
བཙོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་མེས་བཅིངས་ན་ལེགས་པར་འཁོར་རུས་པ་བཞིན་དུ། ལས་
རྒྱ་དང་། ཚེས་སམ་ཡེ་རྒྱ་དང་། ཕུག་རྒྱ་ཆེ་ན་པོ་གསུམ་གྱི་མེས་ཁམས་འཇག་བྲལ་དུ་བཅིངས་ན་འོག་དུ་
འབྱུང་བའི་ནང་གི་ས་ལམ་བཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ན་ཞེས་པ་ཚིག་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་སྦྱོར་བའོ། །

ཕུག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལས་རྒྱ་ལའང་། རྒྱགས་སྐྱེས། ཞིང་སྐྱེས། རིགས་སྐྱེས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རང་དང་ཡོན་ཏན་མཉམ་པའི་ཕུག་རྒྱ་མཚན་ལྡན་རྒྱགས་བསྐྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སུམ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་ཞིང་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་མེའི་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིགས་ལྡེའི་ཁ་དོག་དང་ཕུག་མཚན་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱགས་ཅན་ནོ། །

ཡེ་རྒྱ་ནི། ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལྟ་བུས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་
རྟོག་པས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིད་ཀྱི་རིག་མའོ། །

ཕུག་ཆེན་ནམ་ཕུག་རྒྱ་བཟང་མོ་ནི། གཞན་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རིག་མ་གང་ཡང་མིན་པ་རྣམ་ཀྱང་
མཚོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

ཐབས་(༡༠༢ན)དེས་འཁོར་རུས་པ་དང་བཅིངས་ན་མཚོག་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེ་ནི། དདལ་ཁུ་མེ་དང་
འཕྲད་ན་འཕྲད་མ་ཐག་འབྲོས་ཀྱང་རྒྱས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་སྦྱར་ན་མེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་རུས་པ་བཞིན་དོན་ཤེས་
པས་ལ་རིག་ན་ཁམས་འཇག་ཀྱང་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ན་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ། དདལ་ཁུ་

བཅིངས་ན་ལྷགས་གསེར་དུ་བསྐྱར་རུས་པ་ལྟར་ཁམས་བཅིངས་ན་སྟིགས་མའི་ཡུང་ཁམས་སངས་རྒྱས་སུ་
བསྐྱར་རུས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་མཚན་ཅ་བཞི་དག་པ་རུ། །

འགགས་པས་བདེན་མཐོང་དོན་ལ་སྦྱོར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོར་བསམ་དང་། སྟོག་ཅོལ་སྤངས་ནས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་
མོར་བུའི་ཅ་བཞི་འཕྲོ་མེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་དག་པར་བྱས་ནས་བྱང་མེས་སྐ་བ་དང་སྤྲོ་བ་མི་འཛིག་ཅིང་དུས་
[སྦྱར་]གཅིག་གི་རྒྱང་འགགས་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་
རྟོགས་པས་མོས་སྦྱོད་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲག་དང་ལྗན་པས། །

བརྟན་བྱས་ཀྱིན་ལ་འགོ་བ་ཡིན། །

ས་ནི་བཅུ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར། །

ཐོབ་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ནི་ད་ཅན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས་ཏེ། སར་
ཕྱིན་བཅུ་དགོན་མཚོག་གསུམ། རྒྱལ་ཁྲིམས། གཏོང་བ། (༡༠༢བ)ལྟ་རྗེས་དྲན་ཏེ། རྗེས་དྲན་བཅུ་དྲག་
གམ་དགའ་བ་བཅུ་དྲག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྗན་པས། ཐོག་ལེ་མི་འཕྲོ་བར་བརྟན་པར་བྱས་པས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ངང་གིས་ཀྱིན་ལ་འགོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སོང་བས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་
ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། མོར་བུ་ནས་སྤྱི་གཙུག་གི་བར་ལ་ལས་རྒྱང་སོགས་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲག་བརྒྱ་རེ་འགགས་
ནས་མཚོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་གངས་དེ་སྟེད་རེ་འཕྲེལ་ཏེ་ས་བཅུ་གཉིས་
བགྲོད་ནས་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མོར་བུར་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་གསང་འཁོར་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་འཁོར་
ལོ་ལྷ་ལས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་བཅུ་དང་གཙུག་ཏྲར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པར་བྱེད་
པས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དགའ་བ་བཅུ་དྲག་ནི། །

མཐར་ཐོན་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅིངས་པས་ཁམས་ཀྱི་ལ་ལོག་པའི་དབང་ལས་མས་
བརྟན་པའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ནི་མཐར་གཙུག་ཏྲར་དུ་སོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་
དྲུག་གསུམ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་འཛིངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་ལྷགས་
ལྡོག་དུ་འགགས་ཤིང་དག་པར་བྱེད་དོ། །

དགའ་བ་བཅུ་(༡༠༩ན)དྲུག་ནི། བྱང་སེམས་བཅིངས་པ་ལས་བྱང་བའི་དགའ་བ་བཞི་ལ་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞིར་ཕྱེ་བས། སྤྱི་བོར་དགའ་བའི་དགའ་བ། དགའ་བའི་མཆོག་དགའ།
དགའ་བའི་ཁྱད་དགའ། དགའ་བའི་ལྷན་ཅིག་སྤྱེ ས་དགའ་རྣམས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ནི་སྤྱི་དགའ་བ་བཞི་
དང་། དེ་བཞི་ན་དུ་མགྲིན་པར་མཆོག་དགའི་དགའ་བ་སོགས་བཞི་ནི་གསུང་གི་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྤྱིང་
གར་ཁྱད་དགའི་དགའ་བ་སོགས་བཞི་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། རྟེ་བར་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་དགའི་
དགའ་བ་སོགས་བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་རྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ། །

དེས་ན་དགའ་བ་རྟེ་སྤྱིང་རྟེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྤྱིང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དབྱེར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་
སྤངས་པས་གསང་གནས་ནས་མས་བརྟན་པས་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པའི་ཚུལ་
དྲི་མེད་འོད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལུས་ཀྱན་མཆོན་དཔེའི་མེ་ཏོག་རྒྱས། །

སྐད་ཅིག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཅེས། །

བཅོམ་ལྷན་དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞིའི་སྐབས་སུ་ཁམས་དཀར་པོའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཐབས་ཤེས་སུ་དབྱེ་བས་མཆོན་
སོ་གཉིས་དང་། དམར་པོའི་གཞི་ཀྲ་ལི་བཞི་བཅུ་ལ་ཐབས་ཤེས་སུ་དབྱེ་བས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་བཤད་
པས་དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་བས་ལུས་ཀྱན་ལ་མཆོན་(༡༠༩བ)བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་བརྒྱད་ཅུའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པས་མཛེས་པའི་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་སྐྱེལ་པའི་
སྐྱེ། གསུང་དོན་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
མངོན་པར་ཚོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཐུགས་དོ་
རྟེ་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པས་སྤྱི་
ན་མེད་པའི་རྒྱད་རྟེ་བརྟག་གཉིས་སུ་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་གཞི་ལ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་ལ།
དྲི་མེད་འོད་དང་མདོ་རྟེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སྤྱི་མར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཞར་ལ་སྦྱོན་བསལ་བ་བཞུན་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོན་གྱི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། དེས་སྦྱོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཆོན། སྦྱོན་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བཞུན། བཤད། བསྐྱེད་པོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟིགས་མ་ཕལ་ཆེར་ནད་བསྐྱེད་པ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་ཀྱི་སྟིགས་མ་ཕལ་ཆེར་གྱི་རྩུང་མཁྱིམ་བད་ཀན་ལ་སྟིགས་པའི་ནད་སྐྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གྲང་པ་དཀར་ཆ་བད་ཀན་ཏེ། །

སྟེང་དུ་གནས་ཀྱང་ས་ཁུ་ཡི། །

རང་བཞིན་གྱུར་ལ་འབྱུང་བ་སྟེ། །

ཉེ་བ་གསང་བ་རྩུང་རང་བཞིན། །

འོག་དུ་གནས་ཀྱང་གྲེན་ལ་འགོ། །

མཁྱིམ་ཁག་མཆིན་བརྟན་བར་གནས་ཀྱང་། །

རྩུང་ལྗན་མེ་བཞིན་གྱེན་དུ་འབར། །

བད་ལྗན་རྩུང་བཞིན་འོག་དུ་འགོ། །

བད་ཀན་གཏི་མུག་ལྗན་པ་སྟེ། །

མཁྱིམ་པ་ཞེ་སྒང་ལྗན་ཅིག་ཉིད། །

རྩུང་དང་ཆགས་ལྗན་ཀྱང་གྱི་གྲོགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟིགས་མས་ནད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དཀར་ཆའི་སྟིགས་
མས་(༡༠༥ན)བསྐྱེད་པ་བད་ཀན་གྱི་ནད་ནི་གྲང་པ་ལ་བརྟན་ནས་སྟེང་དུ་གནས་ཀྱང་ངོ་བོ་ས་ཁུའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་མཐུར་ལ་འགོ་ཞིང་འོག་དུ་དབྱེ་ཆེད་གྱི་ནད་ལ་སྟིགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ། སྐྱ་གཅན་གྱི་
སྟིགས་མས་བསྐྱེད་པ་རྩུང་གི་ནད་ནི་ཉེ་བ་དང་གསང་བའི་གནས་ལ་བརྟན་ནས་འོག་དུ་གནས་ཀྱང་ངོ་བོ་
རྩུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གྲེན་ལ་འགོ་ཞིང་སྟེང་དུ་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་ནད་ལ་སྟིགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དོ། །དམར་ཆའི་སྟིགས་མས་བསྐྱེད་པ་མཁྱིམ་པ་དང་ཁག་གི་ནད་ནི་མཆིན་པ་ལ་བརྟན་ནས་བར་ན་
གནས་ཀྱང་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གྲོགས་རྩུང་དང་ལྗན་པའི་ཆེ་མེ་བཞིན་དུ་གྱེན་དུ་འབར་
ནས་སྟོད་དུ་ནད་སྐྱེད། གྲོགས་བད་ཀན་དང་ལྗན་པའི་ཆེ་རྩུང་བཞིན་དུ་འོག་དུ་འགོ་བས་སྐྱད་དུ་ནད་སྐྱེད་
པར་བྱེད་དོ། །ནད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གྱང་དུག་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྩུང་གཏི་མུག་དང་ལྗན་པས་
བད་ཀན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩུང་ཞེ་སྒང་དང་ལྗན་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱིམ་པ་སྐྱེད་ལ། རྩུང་འདོད་ཆགས་
དང་ལྗན་པས་རྩུང་སྐྱེད་པས་ན་རྩུང་ནད་ཀྱིས་ནི་ནད་ཀྱང་གྱི་སྐྱེད་འཕེལ་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །

དེ་སྐད་དུ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོས།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒང་གཏི་མུག་གསུམ། །

རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་(༡༠༥བ)སྟེ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱུ་མ་རྒྱུ་གསུམ་ནད་ཡིན་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་མེ་དང་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ནད་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་འབྲུགས་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པས་སྟེ། །

གཉིས་པ་དེས་སྐྱོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ལུས་ལ་ནད་བྱེད་སེམས་ལ་ཡང་། །

བདེ་དང་རྟོག་དཔྱོད་རྟོག་པ་གཡོ། །

གསུམ་གྱིས་བསམ་གཏན་སྐྱོན་ཡིན་ལ། །

དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིས་འཇིག་རྟོན་འཇིག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་བྱེད་པར་མ་ཟད། སེམས་ལ་ཡང་། དགའ་བདེ། རྟོག་དཔྱོད། རྟོག་པ་གཡོ་བས་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་གསུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེའང་ཉི་མའི་སྒྲིགས་མས་ལུས་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ཁག་མཁྲིས་ཀྱི་ནད་དང་སེམས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་སྒྲིགས་མས་ལུས་ལ་བད་ཀན་གྱི་ནད་དང་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་རྒྱ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད། སྒྲ་གཙན་གྱི་སྒྲིགས་མས་ལུས་ལ་རྒྱུ་གི་ནད་དང་སེམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཡོ་བ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཅིང་། སྐྱོན་གསུམ་པོ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་རྩལ་དུ་སྒྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟོན་འཇིག་པར་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་སེམས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པས་དེ་མན་ཆད་སེམས་འཇིག། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་རྒྱུ་དང་། གསུམ་པ་རྒྱུ་གིས་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གོ་རིམ་བཞིན་ནད་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱོན་གསུམ་པོ་འདི་དང་(༡༠༥ན)ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་མེ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱོན་གསུམ་པོ་དེས་མི་གཡོ་ཡང་། མི་རྟག་པས་སྒྲོད་བཅུད་འབྱུང་འཇིག་མཉམ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི།

མཁའ་དང་ས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

རྟོན་བྱེད་སྐྱོན་ནི་མེད་པ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་མཁའ་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

གནད་ཤེས་གསུམ་པོའི་སྐྱོན་གཞོམ་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་རྩལ་དུ་རྣམ་མཁས་སྒྲོད་ཀྱི་རྟོན་དང་ས་གཞིས་ནི་བཅུད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ལྟར། རྣང་གི་རྣམ་མཁའ་དང་ས་ཁམས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་པའི་རྟོན་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་རྣང་གི་སྒྲོད་

བཅུད་འཇིག་པའི་སྒྲིལ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། གོགས་སེལ་བ་ལ་མཁས་པས་
མཁའ་ས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྩ་མེ་རྩུང་གསུམ་པོའི་སྒྲིལ་ནམས་གཞོམ་པར་
བྱའོ། །དེའི་གནད་ཀྱང་འོག་རྩུང་ས་ཁམས་དང་། རྩེང་རྩུང་མཁའ་ཁམས་ཡིན་པས། འོག་རྩུང་བསྐྱམ་ན་
རྩུང་གི་སྒྲིལ་དང་། རྩེང་རྩུང་བཀག་ན་བད་ཀན་རྩེའི་སྒྲིལ་དང་། གཉིས་ཀ་ཕྱིར་བཏང་ན་མཁྲིས་པ་མེ་ཡི་
སྒྲིལ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། ལེའུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། ལེའུ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་
དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིལ་ཡོན་བསྐྱམ་པས་དོན་བསྟུ་བ་དང་། དགོས་(༡༠༥བ)པ་བསྐྱམ་པས་དོན་བསྟུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རྩམ་སྒྲགས་རྩུང་གསུམ་གྱི། །

ཐིག་ལེ་མ་རིག་དང་འབྲེལ་བས། །

འཁོར་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། །

ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་གཉེན་པོར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་ལྷ་རྩམ་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་། ཀུན་བརྟགས་སྒྲགས་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་།
གཞན་དབང་རྩུང་གི་ཐིག་ལེ་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསུམ་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་རྟེན་
བརྟེན་པར་འབྲེལ་ནས་གཉིས་འཛིན་གྱིས་བསྟུ་དེ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་མ་དག་པར་འཇག་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་བཅས་པས་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་གཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་འཛིང་བར་བྱེད་པ་སྐྱུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་འཁོར་བ་
འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་ཡང་བཤད་དེ།

བརྟག་གཉིས་ལས།

སྐྱེ་བོ་མི་ཟད་པ་ཡི་ལས། །

གང་དང་གང་གིས་འཛིང་འབྱུར་བ། །

ཐབས་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །

སྟིང་པའི་འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་འབྱུར། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩམ་སྒྲགས་རྩུང་གི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །
བཅོམ་ལྷན་དོན་མེས་ས་དཔལ་ཡིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆིང་བྱེད་ཇུས་ཀྱི་གསུམ་པོ་སྤྱད་གཞི་གསུམ་དང་སྤྱར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དོན་མེས་ས་དཔལ་ཡིས་བཤད་རྒྱུ་དོན་མེས་བར་(༡༠༦ན)ལུང་འདི་གསུངས་སོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡུན་རིང་ཆགས་ཆེན་དབང་སོང་བས། །
སྲིད་པ་གསུམ་དུ་སྒྲེས་པ་ནམས། །
དེ་དག་གོལ་བའི་དོན་དུ་ནི། །
ཇུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསུངས་པ་ཡིན། །
ཞེ་སྤང་ཆེན་པོའི་དབང་སོང་བས། །
མི་གང་མི་སྤུན་པ་ཡི་ལུས། །
དེ་ནམས་སྤྱར་དུ་གོལ་དོན་དུ། །
ཀྱུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་གསུངས་པ་ཡིན། །
གཏི་སྤྱད་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་འབྲུལ། །
སྲིད་སྒྲོབ་དངོས་གྲུབ་འབྲས་བུ་བརྒྱད། །
ཐོབ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ནི། །
རྒྱུང་གི་ཐིག་ལེ་གསུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་གང་ཞེས་པ་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཐིག་ལེ་གསུམ་ཀར་སྤྱར་ཏེ། མི་གང་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་སོང་བས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེས་པ་ནམས་འདོད་ཆགས་རྒྱ་འབྲས་ལས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནམས་པར་གོལ་བའི་དོན་དུ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་ཇུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མི་གང་ཞེ་ག་ཞེ་སྤང་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་སོང་བས་མི་སྤུན་པའི་ལུས་ཅན་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་ནམས་དུས་སྤྱར་དུ་དེ་ལས་རྒྱུད་གོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནམས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། མི་གང་ཞིག་གཏི་སྤྱད་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཀྱན་ནས་འབྲུལ་པར་གྱུར་པ་ནམས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་གནས་ལས་སྒྲོབ་པ་དང་། རི་ལུ་མིག་སྤུན་སོགས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ནི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུང་གི་ཐིག་ལེ་གསུངས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་དུག་གསུམ་ཀར་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོགས་སྤྱར་བ་ནི་(༡༠༦བ)དུག་གསུམ་གིན་དུ་རྒྱས་པའི་དོན་

ཡིན་གྱི། དུག་གསུམ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆགས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་དོན་བསྟུ་ནི།

དེ་ལྟར་ཙ་རྩུང་ཐིག་ལེ་གསུམ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་སྣང་བ་ནི། །

རྟེན་གྱུར་རྩི་རྩེའི་ལུས་ཞེས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཙ་དང་རྩུང་དང་ཐིག་ལེ་གསུམ་པོ་ནི། དྲང་དོན་
དུ་ཙ་ལ་རྩུང་བརྟེན། རྩུང་ལ་ཐིག་ལེ་བརྟེན་པ་སོགས་དང་། དེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལ་ཤར་
བས་ན་པན་རྩུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པས་ན་རྩི་རྩེའི་ལུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྱི་དང་།

ཁྱད་པར་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ།

བརྩུན་མའི་རྩ་ག་བདེ་ཆེན་དུ། །

སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་མཛན། །

གཙོ་བོ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྷན། །

ཁུ་བ་ཞེས་བྱའི་རྣམ་པར་གནས། །

ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཀླང་པ་དང་བཅས་པས་གཞིའི་དུས་སུ་གཟུགས་སྤྱ་གཉིས་ཁུ་བའི་
རྣམ་པར་ལུས་ལ་གནས་ཤིང་ཁམས་དང་བདེ་བ་པན་རྩུན་ལྟོས་པ་དང་། ལུས་ལ་གནས་པའི་བྱུང་འཇུག་དེ་
ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དང་རྩི་རྩེའི་ལུས་གཅིག་པར་བསྟན་པ་རྩི་
བདུན་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་(༡༠༧ན)མཛན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས། ཐིག་ལེ་གསུམ་བསྟན་པ་སྟེ་ལྟེ་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འགྲེལ་ལས། ཐིག་ལེ་གསུམ་བསྟན་པའི་དུས་སུ་སྟེ་ལེའུ་
ལྟེ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་དུག་པ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའི་དུས་སུ།

དེ་ལྟར་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཙ་རྩུང་ཐིག་ལེའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་བཤད་ནས། དེ་
གསུམ་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིད་མཐུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་འབྲེལ་རྩུལ་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་སྤྱོད་རྩུལ་མི་ཤེས་

ཤིང་། དེ་མ་ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར། དེ་མ་གྱུར་པས་སྐྱབ་ཞི་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་
ན་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་འོག་དུ་དུམ་བུ་དུག་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་གནས་སྐབས་བཞིའི་རྣམ་
ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ། དུག་རྒྱུ་བཞི་ལོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བརྟེན་པར་འབྲེལ་བས་དེ་འཆད་པ་ལ་
གཉིས། ལེའུ་འུ་གཞུང་དང་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་སོགས་འབྲེལ་བ། །

མདོར་བསྟུས་རྣམས་པ་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་ལྷ་པ་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས། གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་གནས་
སྐབས་བཞི་དེའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོད་ཚུལ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུག་(༡༠ལབ)རྒྱ་བཞི། འབྲས་བུ་སྐྱབ་
བཞི་སོགས་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྒྲོ་མཐའ་ལས་པ་མཆིས་ཀྱང་འདྲིར་མདོར་བསྟུས་ནས་རྣམས་པ་
ཅམ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྷ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཉིད་མཐུག་པོའི་གནས་སྐབས། ཆི་ལམ་
ཀྱི། ཆགས་པའི། ཐ་མལ་གྱི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

ཐོག་མར་བསྐྱེད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད། །

གནས་དུས་གནས་སྐབས་བཞི་ཡིན་ཏེ། །

གཉིད་དང་ཆི་ལམ་སྒྲོ་མས་འཇུག་དང་། །

ཐ་མལ་དུས་དང་རྣམ་པ་བཞི། །

མ་དག་སྐྱབ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
སྐྱེས་ནས་ད་ལྟ་གནས་པའི་དུས་ནི་གནས་སྐབས་བཞི་ཡིན་ཏེ། རང་ངོ་མ་ཤེས་ཤིང་གཞུང་འཛིན་དུ་ཞེན་
པའི་དབང་ལས་ཚོགས་དུག་མི་གསལ་བར་ཀུན་གཞི་ལ་བསྟུས་པ་གཉིད་མཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་དང་།
དེ་ལས་ཡིད་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལངས་པ་ཆི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་
ཉམས་སུ་སྤོང་བ་སྒྲོ་མས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་དང་། འཇུག་པའི་ཤེས་པ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་
ལངས་པས་ཚོགས་དུག་ལུལ་ལ་འཇུག་པ་ཐ་མལ་པ་སང་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །
འདི་བཞི་ནི་དྲི་མས་མ་དག་པའི་སྐྱབ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དག་མ་དག་གི་(༡༠<ན)ངོ་བོ་དང་། དྲི་མ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དབྱེ་བ་ནམ་པ་མང་བཤད་ཀྱང་། །
གཉིད་དུས་ཀྱན་གཞི་གཙོ་བོ་སྟེ། །
སྟིང་ག་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། །
ཚོགས་དུག་མི་གསལ་གཅིག་དུ་བསྐྱས། །
དག་ན་འོད་གསལ་འབྲས་བུ་ནི། །
མེ་ལོང་ལྷ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །
ཚེས་སྐྱོ་སྐྱོས་བྲལ་ངོ་བོ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་ནམ་པ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་།
ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བཞི་འགྲོས་སྐྱེ་འཆད་པའི་
ངེས་པས།

ཙ་རྒྱུད་ལས།

མད་དང་མི་ལམ་གཉིད་མཐུག་དང་། །
བཞི་པ་དབང་པོ་གཉིས་སྟེ་བདེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་བཞི་ལས་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་སྐྱོ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
ཀྱན་གཞིའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་གནས་ནི་སྟིང་ག་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་ཅའི་ནང་དུ་གནས་
ཤིང་གཞན་ཚོགས་དུག་པོ་རྣམས་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བར་ཀྱན་གཞི་ལ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་
སོ། །

གཉིད་མཐུག་གི་འབྲལ་པ་དག་ན་འོད་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ལས་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྐྱེ་བཞི་ལས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཅིང་། ཚེས་སྐྱོ་དེ་ནི་སྐྱོས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུའང་འདོད་ལ།
དེའི་ཕྱིར་གོང་མ་ལ་ཀྱང་གི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དྲི་མ་ཇི་ལྟར་སྟོང་བའི་(༡༠༥བ)ཇི་མ་པ་ལ་གཉིས། སྟང་བྱ་དང་། སྟོང་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

བག་ཆགས་བརྟེན་ཀྱང་མི་གསལ་ཞིང་། །
འདུ་བྱེད་གཡོ་བའི་རྟེན་ཡོད་ཕྱིར། །
མ་རིག་དྲི་མ་ཅན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བརྟེན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་མི་རིག་ཅེས་

པ་ལྟར་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་ཡུལ་ལ་འདུ་བྱེད་པའི་བདུན་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་གཡོ་བའི་
རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། གཉིད་འབྲུག་གི་འོད་གསལ་དེ ཉིད་རང་གིས་རང་མ་རིག་པའི་དྲི་མ་ཅན་ཞེས་
བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྱམ་མོང་བ་དང་། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ཟག་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ། །

གཅིག་དང་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས། །

རིམ་པར་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་སྟེ། །

དེས་སྤངས་ཐེག་གསུམ་སོ་སོ་ཡི། །

རྒྱུན་མཐའ་དྲོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིས། །

དྲི་བཙོམ་དག་པ་གསུམ་འཕྲོབ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། བདེ་བ་
དང་། བདག་ཉིད་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གིས་བདག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ར་
བདེན་པ་བཞི་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་དང་། དེའི་སྤངས་དུ་ཆོས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཤེས་
རབ་ཟབ་མོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་
མེད་གཅིག་སུ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་(༡༠༧ན)དེ་སྤངས་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཕྱེད་ཀ་བཅས་བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི། རིམ་པར་གང་ཟག་གསུམ་སོ་
སོའི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྒྱུན་
མཐའ་སྒྲོམ་ལམ་དྲོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དྲི་མ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་གསུམ་པོ་བཙོམ་ནས། དྲི་མས་
དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་རིམ་བཞིན་འཕྲོབ་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུམ་པོ་རིམ་པར་
སྤྱར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཅིག་སུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པའི་
སྟོབ་པ་སྤངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་སྒྲོམ་ལམ་དྲོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་རྩད་ནས་བཙོམ་པས་དག་པ་གསུམ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་
ཐོབ་ལ། བདག་མེད་དེ་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟེ་
བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་(༡༠༧བ)རང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་དེས་ཕྱི་དོན་བདེན་
འཛིན་གྱི་སྟོབ་པ་སྤངས་པས་ཐེག་གསུམ་སོ་སོ་ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྒྱུན་མཐའ་སྒྲོམ་ལམ་དྲོ་ཆེ་

ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་བཅོམ་པས་དག་པ་གསུམ་ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
རྒྱུ་བྱོལ་ཅིང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པའི་བྱང་མཐའ་ས་
ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ཐོག་པ་གསུམ་སོ་སོ་ལས་
བྱང་མཐའ་ས་ཀྱི་རྒྱན་མཐའ་སྒོམ་ལས་རྩི་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་བཅོམ་པས་དག་པ་གསུམ་ལས་ཐོག་ཆེན་གྱི་དག་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བྱོལ་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི། །

ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒྲོམ། །

རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་སྟོང་པ་ཉིད། །

ཕུག་རྒྱ་ཆེ་ལ་རོལ་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་བུར་བའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་གཉེན་པོའི་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་དག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་
ཕྱིར་ན། ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཉིན་བར་གྱི་འོད་གསལ་ཕུག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་དང་། གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་མཚན་མོའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཉེ་
ལམ་ནི་འདི་ཁོ་ནའོ། །འོད་(༡༡༠ན)གསལ་དེ་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བྱང་འཇུག་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རོལ་ཞིང་ཡོངས་སྟོང་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཉིན་མོ་གཏུམ་མེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞིའི་འོད་གསལ་དང་། ལྷན་
སྒྲིབ་ཀྱི་དགའ་བ་སྒྲིབ་མའི་ལྷ་སྐར་ལྷང་བ་སྒྲིབ་ལུས་ཀྱི་འོད་གསལ། མཚན་མོ་གཉིད་མཐུག་དང་མི་ལམ་གྱི་
འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན། །

འདིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དོན་གཅིག་པས། བདེ་སྟོང་ལ་བྲལ་སྟོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་དངོས་སུ་
ལྷན་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་དང་། དེ་ཡང་ངོས་བཟུང་དང་མཚན་མར་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཉམས་ལེན་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམ་པ་ཉིད་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་དུ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་མ་དག་གི་ངོ་བོ། མི་ལམ་གྱི་
སྤང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གནད་འཆིང་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཉིས་པ་མི་ལམ་ཤེས་པ་ནི། །

བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད། །

སྟོག་རྒྱུ་འདུ་བྱེད་བཅས་ཏེ་ཡངས། །
ཅ་ནས་བརྒྱུད་དེ་གཟུང་དང་འཛིན། །
གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །
དག་ན་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་སྟེ། །
གསལ་ལ་མ་འདྲེས་སྟོང་པར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གནས་སྐབས་གཉིས་པ་མི་(༡༡༠བ)ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ 'གཉིད་འབྲུག་གི་དུས་ཀྱང་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བསྐྱུས་པ་དེ་ལས་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་སྟོག་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་ནས་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཡངས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཅ་གནས་རྣམས་སུ་བརྒྱུད་དེ་བདག་འཛིན་གྱིས་དབང་གིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་
བའི་མི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་འབྲུལ་པ་དག་ན་སྐྱ་བཞི་ལས་
ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པ་རྩལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་
ལས་འདས་པས་སྒྲུང་བ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ཤིང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་གནས་ཏེ། དུག་ཡིད་ཁ་ནང་ལྷའི་ཆ་དག་པས་སོར་རྫོགས་དང་། བདུན་ཡིད་དག་པས་མཉམ་ཉིད་དེ་ཡེ་
ཤེས་ཁྲ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བཏགས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།
དོན་བསྟུ་བའོ། །
དང་པོ་ནི།

མ་དག་འབྲུལ་བའི་སྒྲུང་བར་ཡང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་ལམ་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བར་གཉིས་འཛིན་གྱི་
འབྲུལ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་(༡༡༡ན)ཡང་རིམ་བཞིན་འཆད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་ཀྱི་རྟོན་གྱིས་མི་ལམ་འཆར་རྒྱལ་དང་། ཁམས་ཀྱི་
རྟོན་གྱིས་འཆར་བའི་རྒྱལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

སྟེང་སོང་སྤྱི་བོར་ལྷ་ཡུལ་དང་། །
མཁའ་སྒྲུང་མཐོར་ཕྱིན་གྱི་དུ་འགོ། །
གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་མ་འདྲེས་འཆར། །
འོག་འགོ་དཔྱུལ་སོགས་སྒྲུང་བ་དང་། །
འཕྱར་འགོ་བྲག་རོང་འཐིབས་པོ་དང་། །

མུན་ཁུང་སོགས་འཆར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། །
བར་དུ་གླིང་བཞི་ས་སྟེང་སྟེ། །
མདུན་གཡས་རྒྱབ་དང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ། །
ཤར་ལྗོངས་བྱང་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། །
རྩ་གནས་ཡངས་ལ་ཡངས་པར་སྒྲུང་། །
དོག་ལ་དོག་སྒྲུང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་མི་ལམ་ཤར་བའི་རྩ་གནས་དང་ཁམས་ཀྱིས་མི་ལམ་མི་འདྲ་བར་བྱེད་པས།
རྩ་ལའང་སྟེང་དོག་བར་གསུམ་ཡངས་དོག་སོགས་ཀྱི་འབྱུར་བ་ལས་སྟེང་དུ་ཡིད་སྟོན་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་
སོང་ནས་སྤྱི་བོར་ལ་སོགས་པར་མི་ལམ་ཤར་ན། ལྷ་ཡུལ་དང་ནམ་མཁར་ཕྱིན་པའི་སྒྲུང་བ་དང་རི་མཐོན་
པོ་སོགས་ལ་ཁྱེན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐས་དང་ཤིང་ལ་འཛེག་པ་དང་། མིག་གི་རྩེ་ནང་དུ་སོང་ནས་ཤར་ན་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་རྩ་ནང་དུ་སོང་ནས་ཤར་ན་སྒྲུང་།
སོགས་པས་སྒྲུར་དྲི་དང་། རྩེར་རོ་དང་། ལུས་དབང་གི་གནས་སུ་ཤར་ན་རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་སོ་སའི་སྒྲུང་བ་མ་
འདྲེས་པར་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་ག་ནས་དོག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་མི་ལམ་ནི་གསུམ་ཀྱི་དབང་ལས་
བཤང་ལམ་དུ་དཔྱལ་བ་དང་། སོགས་པས་སྟིད་ལམ་དུ་ཡི་དྲགས་དང་། རྩ་ལམ་དུ་དཔྱེད་སྒྲུང་བ་དང་།
དོག་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་(༡༡༡བ)ཅམ་ལས་འབྱུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བྲག་རོང་དང་ནགས་འབྲིབས་པོ་སོགས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་། མུན་ཁུང་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲུང་བ་འབྱུང་ངོ་། །སྟོན་རྒྱུ་གིས་བསྟེ ༥པའི་ཡིད་སྟོང་ག་སོགས་བར་དུ་ཡོད་པའི་རྩ་གནས་སུ་སོང་ན།
སྤྱིར་གླིང་བཞི་སོགས་ས་སྟེང་གི་སྒྲུང་བ་འཆར་ཏེ། བྱེ་བྲག་དུ་མདུན་དང་། གཡས་དང་། རྒྱབ་དང་།
གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་གནས་སུ་སོང་བ་ལས་རིམ་བཞིན། ཤར་དང་། ལྗོངས་དང་། རྒྱབ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྒྲུང་བ་འབྱུང་ཞིང་། རྩ་གནས་ཡངས་པ་ལ་ཡུལ་ཡངས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རྩ་གནས་དོག་པ་ལ་ཡུལ་གིན་
དུ་དོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཡས་པ་རོམར་རྒྱུང་སེམས་རྒྱ་བས་འཆི་ལྷས་ཤར་བའི་ཆོ་མི་ལམ་དུ་ལྗོངས་ཕྱོགས་ན་ཡང་ཡང་
ཕྱིན་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་པས་མཛོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་མི་ལམ་འཆར་རྒྱལ་ལ། བསྟན། བཤད། བསྟུ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་དུ། །
ཁམས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་ཡུལ་དེར་ཡང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྟེན་གྱིས་མི་ལམ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་དང་དེར་ཡང་

ཁམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ལམ་དུ་དངོས་(༡༡༢༣)པོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ།

རྒྱུད་ལས།

སྟོང་ལ་བད་ཀན་གས་ཆེ་སྟེ། །

ནམ་ཕྱེད་དུས་སུ་མཁྱིས་པར་བཞེད། །

མོ་རངས་རྒྱུད་གི་དུས་ཉིད་དེ། །

དེ་ཆེ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས། །

མི་ལམ་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་འབྱུང། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱུད་ལ་རྗེས་དང་གོས་སྟོན་གྱི། །

བྱ་ནག་འཕུར་དང་རྟ་ཞོན་དང་། །

ཞོར་བྱ་སྟོན་དང་རིག་པ་དྲུངས། །

ཡང་ན་མི་བརྟན་དུ་མ་འཆར། །

མཁྱིས་ཁྲག་གནས་སོང་མེ་དང་ནི། །

གོས་དམར་ས་དང་གསེར་སྒྲུང་དང་། །

བརྩུན་པ་དེ་བཞིན་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲུང་། །

བད་ཀན་དཀར་ཆའི་གནས་རེག་ན། །

རྒྱུད་ལ་བ་སུ་ཉིག་དང་། །

གོས་དཀར་བྱད་མེད་སྒྲུང་པོ་དང་། །

དུལ་སོགས་དུ་མ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སེམས་རྒྱུད་གི་གནས་སུ་ཉུགས་པའི་མི་ལམ་གྱི་སྟེ་ཚན་ལ། རྟེ་སིང་སོགས་རྗེས་སྟོན་པོ་དང་གོས་སྟོན་པོ་དང་སྒྲག་ཚ་སོགས་རྗེས་དང་གོས་ནག་པོ་དང་བྱ་ནག་དང་ནམ་མཁར་འཕུར་བ་དང་རྟ་ཞོན་པ་དང་ཞོར་བྱ་སྟོན་པོ་དང་རིགས་པ་དྲུངས་པ་འཇམ། ཡང་ན། མི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་བརྟན་ཞིང་འབྱུར་བས་ཡད་ཡུད་བྱེད་པ་དང་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་བ་སོགས་དུ་མ་འཆར་རོ། །མཁྱིས་པ་དང་ཁྲག་གི་གནས་སུ་སོང་བའི་མི་ལམ་གྱི་སྟེ་ཚན་ནི་མེ་འབར་བ་དང་ནི་དམར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་ས་གཞི་དམར་པོ་དང་སེར་པོ་དང་གསེར་སྒྲུང་བ་དང་བརྩུན་པ་སོགས་གོས་དམར་སེར་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམར་སེར་གྱི་རིགས་དང་འོད་འཕྲོ་བ་དང་དལ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་རིག་པ་ཡང་བཀྲག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྒྲུང་ངོ་། །

ཁམས་དཀར་ཆ་བད་ཀན་གྱི་གནས་སུ་རེག་པའི་མི་ལམ་གྱི་(༡༡༢༤)སྟེ་ཚན་ནི། རྒྱུད་ལ་བ་དང་སུ་ཉིག་དང་རྗེས་དང་ས་ཕྱོགས་དཀར་པོ་དང་གོས་དཀར་པོ་དང་བྱད་མེད་དང་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་དུལ་ལ་

སོགས་པ་ཞོར་བྱ་དཀར་པོ་དང་རྟེན་པའི་བདེ་བ་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་དང་མི་ལམ་བརྟན་པ་སོགས་དུ་མ་
སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་ཞེས་པ་ཆོག་ཕྱི་མ་འདྲན་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲུའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་ཁམས་ཀྱི་རིམ། །

བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་སྤང་བ་ནི། །

རྒྱལ་བས་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བཤད་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཁམས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རིམ་
པ་དང་མི་ལམ་འཆར་གནས་ལ་སོགས་སད་པའི་དུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་
ཆོགས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ལམ་དྲི་བའི་སྐབས་སུ་
རྒྱལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །

གསུམ་པ་གནད་འཆིང་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་བཞི། མི་ལམ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་དགོས་
པ། གནད་འཆིང་ཐབས་དངོས། དག་པའི་མི་ལམ་ཡོད་པར་བསྟུན་པ། སངས་རྒྱལ་ལ་མི་ལམ་མེད་པར་
བསྟུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ན། །

གང་གང་རྩ་ཁམས་བག་ཆགས་རྣམས། །

དག་དང་མ་དག་འདིས་ཤེས་ཤིང་། །

བར་དོ་ཕྱི་མའི་འཕོ་བ་ཡི། །

སྤང་བའི་ཆོད་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་འཆར་བ་དེའི་ཕྱིར། ནལ་
འབྱོར་པ་རྩ་རྒྱུད་བྱང་རྒྱལ་(༡༡༣ན)ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོན། མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་གང་
དང་གང་ཤར་བ་ན་མི་ལམ་བརྟགས་པས་རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཁམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་བག་
ཆགས་རྣམས་དག་པའི་ཆོ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་མ་ཉུ་བྱ་དང་། མ་དག་པའི་ཆོ་ཉིང་འབྲུལ་ལ་མངོན་ཞེན་
གྱིས་འཇུག་པས། རྩ་རྒྱུད་སོགས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་བྱད་པར་མི་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཤིང་།
མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་དང་བར་དེའི་སྤང་བ་རུང་ཟད་མཚུངས་པས་བར་དེའི་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོད་འཛིན་
དང་། འཛིན་རྟེན་ཕྱི་མར་འཕོ་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཆོ། རྣམ་ཤེས་ལམ་གང་དུ་འགོ་བའི་ཆོད་འཛིན་
ཀྱང་མི་ལམ་གྱིས་བྱེད་པས་ན་མི་ལམ་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་། །
དེ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་དུ་མ་རྣམས། །
འདིར་ནི་རྒྱས་པར་མ་བཞུག་རྟོ། །
འབྲུལ་པའི་མི་ལམ་འཁོར་བ་སྟེ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་ལམ་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་མི་ལམ་རང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར། སྤང་བ་གཞུག་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་མ། གྲགས་པ་སྤྲུགས་སུ་ཤེས་པ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ར་
གཞིར་བྱས་ནས་ཀུན་བདགས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་
ཏེ་མི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་སྐྱ་མར་སྤངས་(༡༡༩བ)ནས་ས་ལམ་གཅིག་ཚད་དུ་ཚྛོགས་པའི་གདམས་
པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་ལམ་སྤོང་བྱེད་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་འབྲས་དུ་མ་མདོ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་
རྣམས་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོགས་མང་དུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་བཞུག་རྟོ་ཞེས་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཞལ་
འཕངས་པར་མཛད་ཅིང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་ཀྱིས་ཡང་འབྲུལ་པས་
བསྐྱེད་པའི་མི་ལམ་ནི་ཉིང་འབྲུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤང་བྱ་ཞར་
ལ་གདམས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མ་འབྲུལ་མི་ལམ་གཉེན་པོ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ས་བཅུ་ལ། །
མི་ལམ་བཞུག་པ་མདོ་ལས་གསུངས། །
དེ་རྒྱ་ཟག་མེད་ཁམས་གཟུང་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་མ་འདྲེས་མ་འབྲུལ་པའི་མི་ལམ་ནི། འབྲུལ་པའི་
མི་ལམ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་བྱང་རྣམས་ལས། གཉིད་འབྱོར་རྟོག་དཔྱད་
བཞིན། གཞན་འབྱར་ཡིན་པས་དགེ་མི་དགེ་ངེས་མ་ངེས་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་
གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་གཉིད་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་མི་ལམ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཉིང་འབྲུལ་
དང་མ་འདྲེས་པའི་མི་ལམ་གཉེན་པོའི་ཆར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ས་བཅུ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ལ་(༡༡༩ན)མི་ལམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བཞུག་པར་མདོ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟོ་
རྒྱུ་རབ་འཛོམས་ལ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་མི་ལམ་ནི་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀུན་གྱི་ཆས་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པར་
སྤར་བཤད་ཟིན་ན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གོ་ལ་བར་བཤད་པས་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་མི་
ལམ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ལ་ནི་མི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་དེ། མི་ལམ་དེའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཁམས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ས་ཡིད་ཀྱི་

རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་ནས་འཁོར་བ་པ་ལྟ་བུར་སྒྱུད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དེ།

རྒྱུད་སྒྲ་ལས།

སྒྲེ་འཆིན་དང་ཀ་བ་ལས་གོལ་ཞིང་། །

འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་ཉིད་རྟོགས་དེ། །

སྒྲེ་སོགས་འཕོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡིས་ནི། །

སྒྲོ་ལྡན་འགོ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འཇུག །

ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

བཅོམ་ལྡན་མི་ལམ་བྲལ་བ་སྟེ། །

ཟག་མེད་འདུ་བྱེད་རྒྱུན་བྲལ་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མི་ལམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་ཟག་མེད་སྐྱེ་བཞིར་གནས་ཡུར་པས་ཀྱན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་འདུ་བྱེད་(༡༡༥བ)ཀྱི་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དག་མ་དག་གི་ངོ་བོ། འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་འགོ་བའི་གོ་རིམ། གནད་འཆིང་བ་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟོམས་འཇུག་ཆགས་བཅས་དེ་ཆེ་ནི། །

དགའ་བཞི་གོ་རིམ་རྣམ་ཤེས་ལྡན། །

འདོད་སྤྲོད་དང་པོ་སྤྱི་བོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་མགྲིན་པར་གསུམ་པ་ན། །

ཞེ་བར་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ཡིས། །

མེ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་འདྲེས་ཆོ། །

དུང་ཅན་ནང་དུ་ལྡན་སྐྱེས་སྤྱིང་། །

དེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཤེས་པ་སྟེ། །

ཚོགས་བརྒྱད་མ་འགགས་སོ་སོར་གསལ། །

བདེ་ལ་མི་རྟོག་ཉོན་མོངས་མིན། །

དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་བཞོད། །

དག་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཕྱིར། །

འགག་མེད་འཇག་བྲལ་སྟོང་དང་ལྷན། །

ཀུན་འགྲོ་ཀུན་བདག་གནད་དུ་བསྐྱུ་། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་འགྱུར་བ་དེ་སྟོང་བ་དེའི་ཆེན་མེས་ཤིང་ལྷན་གནས་ཤིང་དགའ་བ་བཞིའི་གོ་རིམ་ཤིང་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞི་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། འདོད་སྟོད་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ་བའི་འཁོར་ལོར་རྣམ་ཤེས་འདུས་པའི་ཆེད་རྒྱལ་གཡོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་གནས་ཏེ། གཉིས་པ་དགའ་བའི་ཆེ་མགིན་པར་དང་། གསུམ་པ་མཚོག་དགའི་དུས་ན་སྟོང་ག་ནས་ལྷེ་བར་བབ་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་ལྷེ་བར་འདུས་པ་ཡིས་ཨ་ཤད་ཀྱི་མེ་དང་ཏྲོ་ལས་བབ་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས་དབུ་མའི་མར་སྒྲ་འདྲེས་པའི་ཆེན་ཅུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷན་སྟེས་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི། ཚོགས་བརྒྱད་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོར་མ་འགགས་པར་(༡༡༥ན)སོ་སོར་གསལ་བ། ཉམས་བདེ་བ་ཡིན་པ། ངོ་བོ་མི་རྟོག་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞི་དུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དགའ་བ་གཞན་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཆ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྟེས་དགའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཆར་ཀྱང་དེ་ངོ་མ་ཤེས་པས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་འཆར་རོ། །དེ་དག་གིས་དགའ་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་ལྷན་སྟེས་ཡེ་ཤེས་ངོས་བཟུང་བ་སྟེ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་བལྟ་ནས་དག་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དེ་གཉིད་པོས་སྦྱངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་སྒྲང་སྟིད་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ངོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་འཆར་ཏེ། ཚོགས་དུག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་འགག་པ་མེད་པར་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པ་སྦྱལ་སྦྱུའི་རང་བཞིན་དང་། འཇག་པ་སྟེ་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལྷན་སྟེས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བ་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པར་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི། ཆོས་ཀུན་ལ་ལྷན་སྟེས་དུ་འགྲོ་ཞིང་(༡༡༥བ)ཆོས་ཀུན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱོ་མའི་མན་ངག་དང་ལྷན་པས་གནད་དུ་བསྐྱུ་ཞིང་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བ་སྟོད་པའི་རྩལ་ནི།

མ་དག་འབྲལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

སྐད་ཅིག་བདེ་ཆེན་མི་ཤེས་པས། །

རང་ལ་གནས་པ་གཞན་དུ་གཟུང་། །

བདེ་ཉམས་དུག་གསུམ་བསྟེད་བྱེད་ཅིང་། །

མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་རྒྱ། །

དང་པོ་དགའ་ལྷན་འདོད་ཆགས་ཡིན། །

བར་མ་མ་རྟོགས་གཏི་མུག་སྟེ།
རྗེས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྤང་སེམས།
བདེ་འདོད་རང་ཆགས་སེར་སྣ་དང་།
ཕྱག་དོག་ཀྱན་བསྐྱེད་མི་དགེ་སྟོང་།
དེ་ཡིས་ངན་འགོ་ཀྱན་སྐྱེད་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འཁོར་བ་དེའང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོ་མ་ཤེས་
པར་འབྱུང་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས།

གང་གིས་མ་རིག་ཞེ་ན། གཉིས་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་རིག་

གང་མ་རིག་ན། སྐད་ཅིག་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མ་རིག་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་མ་རིག་ན། རང་ལ་གནས་པ་དེ་མི་ཤེས་པར་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གཟུང་ནས་ཡུལ་ལ་
ཀྱན་དུ་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་གོ།

དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་ནས་དུག་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་རྒྱ་བར་སྤང་ངོ་།

དུས་འཁོར་སོགས་ལས་འཇག་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་
དགའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དུག་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་(༡༡༢)བར་འཁོར་བ་འདི་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ།

ལེའུ་དང་པོར། དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་མ་རིག་།ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར། སྐད་ཅིག་བདེ་ཆེན་མི་
ཤེས་པས། །ཤེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཆོས་སྐད་ཐུན་མོང་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་
མ་རིག་པ་ལ་བཤད་པའང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ངོ་མ་རིག་པ་ལ་འཆད་ན་འདི་དང་དོན་
མཐུན་གོ།

དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་རང་ངོ་མ་ཤེས་པས་འཇག་པ་དང་བཅས་ཏེ་དུག་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་
བའི་ཚུལ་ཡང་། འདོད་སྟོད་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་བ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ཞིང་བར་དུ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སྟོང་ཡང་མ་རྟོགས་པས་གཏི་མུག་དུ་བྱུར་པ་སྟེ། རྗེས་ལ་ཁམས་ཉམས་པས་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཞེ་སྤང་བའི་སེམས་སྟུ་བྱུར་ཏོ།

དེ་ལས་སྤྲུང་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པས་རང་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ཤོད་པའི་སེར་
སྣ་དང་། གཞན་ལ་བདེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱག་དོག་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་
དགེ་བའི་ལས་ལམ་རྣམས་རྟོགས་པར་སྟོད་པ་དེ་ཡིས་ངན་འགོ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་དུ་འཕེན་ཅིང་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་གོ།

གསུམ་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འགོ་བའི་གོ་རིམ་ལ་(༡༡༤བ)གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་འཁྲུག་པའི་ལས་ཀྱི་
རིམ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲིམ་བུ་རྩ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ལས་རིམ་མོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལས་རྩ་བ་ཟད་ལོག་བྱས་ནས། །

རང་གཞན་ཕན་འདོད་མེད་སྣ་དང་། །

ཕྱག་དོག་ཆགས་པ་དོར་བྱས་ནས། །

སྦྱིན་དང་ལྷན་ཞིང་ཁོ་བ་དོར། །

རྩལ་ལྷན་བདེ་འདོད་མཐོ་རིམ་ཏེ། །

འདོད་སྤྲོད་བཅད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི། །

བདེ་འཚོལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལེན། །

དེ་ཡང་སྤར་ལྷར་རོ་སྤྲོང་ནས། །

ཆགས་ལྷན་དུག་གསུམ་དབང་གིས་འཁོར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་དག་པའི་དབང་གི་ས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མི་དག་སྤྲོད་པ་དེ་ལས་རྩ་བ་ཟད་ལོག་པར་
བྱས་ནས་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་མེད་སྣ་དང་ཕྱག་དོག་དང་ཆགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱིན་རྣམས་དོར་ཞིང་སྤང་བར་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
དང་ལྷན་ཅིང་ཁོ་བ་དོར་བ་སྤེལ་གཞན་གཞོན་སྤྲོད་བའི་སྦྱོར་ནས་རང་རྒྱུད་བག་མེད་པ་ལས་ལྷོག་པའི་དགོ་བ་
བཅུའི་རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྦྱོམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་
འགོའི་བདེ་བ་འདོད་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་མི་སོགས་མཐོ་རིམ་གྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྤེལ་
ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོ། །འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲོད་པ་བཅད་ནས་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་འཚོལ་ཞིང་དེའི་སྦྱོམས་འཕྲུག་དག་པ་བ་བསྦྱོམས་པས་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་དུག་
དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་(༡༡༥ན)མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་
སོ། །ངན་འགོ་ལས་ཐར་ནས་མཐོ་རིམ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་འཁོར་བར་སྤུག་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་
བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པས་དུག་གསུམ་བསྤྲོད་པར་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷར་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་སྤྲོང་ནས་
ཆགས་པ་དང་ལྷན་པས་དུག་གསུམ་འཕེལ་བའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཐོ་རྒྱུའི་བྱུང་མོ་ལྷར་འཁོར་ཞིང་
སྤུག་བསྐྱུང་བ་ནི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཞར་ལས་བསྐྱར་
པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་སུ་ཤེས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །

ཆགས་སོགས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བཙོམ་ནས། །

མྱ་ངན་འདས་སྲིད་དེ་ཐོབ་པ། །

དེར་གནས་ཉན་རང་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་དུ་འཇག་པ་ནི་སེམས་འབྲུལ་པའི་རང་གཤངས་སུ་ཤེས་ནས་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱར་ཡུར་པའི་ཆགས་སོགས་དམན་ལམ་གྱི་སྤང་བུ་
ཀུན་བརྟགས་རྣམས་མཐོང་ལམ་དང་། ཉན་སྒྲོམ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བཙོམ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་ནི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལ་སྲིད་པས་མྱ་ངན་འདས་དེ་ཐོབ་པ་ན་གཞན་དོན་དོར་ཏེ་རང་ཉིད་ཞི་བདེར་
གནས་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཙོམ་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྲིད་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀ་ལ། །

སྲིད་སྤངས།

ཞེས་གསུངས་(༡༡༡བ)ཏེ། ཤེས་རབ་དང་སྤྲིང་རྗེའི་སྒྲོབས་གྱིས་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མུང་
འདས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྲིད་པ་སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྒྲོར་
བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ནི།

འཇག་མེད་དབང་ཐོབ་པ། །

རྩི་རྩེ་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ ཉེ་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལ་སྒྲོ་
སྤངས་ཏེ། དབང་བཞི་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་འཇག་སྒྲོ་བཞི་ལས་ཁམས་འཇག་པ་མེད་
པར་འཆིང་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཀྱི་ཟག་པ་བཞི་སྤངས་པ་ན་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་
རྒྱལ་རྣམས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འཇག་སྒྲོ་བཞི་ནི། སྤང་བུ་ལྷེ་ལྷེ་དང་། འོག་དུ་དུང་ཅན་གཉིས་བ་སྤྲིའི་བུ་ག་དང་།
དབང་པོ་གཞན་ཡུལ་ལ་ཟག་པ་གསུམ། གཟུགས་མཛེས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དྲག་པོ་ སྒྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་རྒྱུན་
ཤིན་དུ་རགས་པས་འཇག་པ་དང་བཞི་འོ། །

སེམས་ཀྱི་ཟག་པ་བཞི་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འདོད་
པ་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། (༡༡༢ན)དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྲིད་པའི་
ཟག་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱར་ཡུར་པའི་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་། ལྟ་བ་
ངན་པ་དྲག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་མེད་ཟག་པ་སྤོང་ཞིང་གཞན་གཉིས་སྤོང་བར་མི་རུས་ལ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་ཟག་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་ཞིང་། འདོད་མེད་ཀྱི་
ཟག་པ་ནི་མི་སྤོང་སྟེ། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་གནད་འཆིང་བ་དངོས་ནི།

དགའ་བཞིའི་ངོ་བོ་གོ་རིམ་དང་། །

དབྱེ་བ་འཇག་སྒྲིན་བཅིང་ཐབས་དང་། །

ཕན་ཡོན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །

རྒྱ་འབྲས་ལྷགས་འབྲུང་ལྷགས་ལྷོག་ཀྱང་། །

རྒྱལ་བས་སྤྲོ་མེད་རྒྱུད་དུ་གསུངས། །

དེ་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཅིང་། །

འདིར་ནི་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆིང་བར་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དགའ་བ་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགའ་
བཞི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས། མཚོན་བྱ་དོན་ཀྱི་དགའ་བཞི་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བདེ་བ་རང་རིག་པར་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། གོ་
རིམ་ནི། དང་པོར་དགའ་བ། མཚོག་དགའ། ཁྱད་དགའ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་རྣམས་ལྷགས་འབྲུང་ལྷོག་
དང་། རྒྱང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དུ་བཤད་པ་དང་། འཇག་པའི་(༡༡༤བ)སྒྲིན་དང་བཅིང་ས་པའི་
ཐབས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བཅིང་ས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལྷགས་
འབྲུང་ལྷགས་ལྷོག་དུ་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱི་ལེའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ལ། རྒྱས་པར་ནི་རྒྱལ་བ་འོ་
རྒྱ་འཆང་གིས་སྤྲོ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལྷོག་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྲིམས་འཇུག་གི་དྲི་མ་སྤོང་བའི་
ཐབས་སུ་ལས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཅིང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདིར་ནི་མདོ་ཙམ་ལས་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དོན་འདི་མན་ངག་དང་འབྲེལ་བར་སློབ་པར་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ཐ་མལ་གྱི་གནས་སྐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་དང་། དག་པ་དང་། སྤང་གཉིན་
འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐ་མལ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །

ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །

ལྷར་བཤད་རྒྱུན་བཞི་ཉེར་སྦྱོར་བས། །

མིག་སྟགས་རྣམ་ཤེས་དུག་པོ་རྣམས། །

དབང་པོ་དུག་དང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། །

གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ནམས་སུ་སྒྲུབ་། །
བདེ་ལྷག་བཏང་སྟོམས་ཆོར་བ་གསུམ། །
ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་བསྐྱེད། །
དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱེད། །
ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་བཞག་ཡང་འདུ་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སང་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་མལ་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
ཤེས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲུབ་ལེའུ་དང་པོར་བཤད་པ་བཞིན། ལྷུང་གི་ཀྱེན་ལ་
སོགས་པ་ཀྱེན་བཞི་ཉེ་བར་སྦྱར་བས་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་པོ་རྣམས་བདག་ཀྱེན་དབང་
པོ་དུག་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་པོ་རྣམས་སུ་(༡༡༩ན) སྒྲུབ་བའི་རྣམ་པར་
འཆར་ཞིང་། དེ་རང་གི་མེ མས་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་
དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་དང་། བར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་
གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་གཏི་མུག་གསུམ་པོ་བསྐྱེད་
ཅིང་། དེའི་བག་ཆགས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཁྱེད་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་ཅིང་འདུ་བྱེད་པའི་
ལས་དེའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་གསར་དུ་བསགས་ནས་
འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཉིད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གསུམ། །
ཡིད་ནི་མི་གཡོ་མཉམ་ཉིད་དེ། །
ཀུན་རྟོག་དག་པ་སོ་སོར་རྟོག་།
སྒྲིལ་ཡུལ་རྣམས་བྱ་བ་གྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མི་གཡོ་བར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀུན་རྟོག་པ་སྟེ་དུག་པ་ཡིད་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
སྒྲིལ་ཡུལ་རྣམས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དེའི་ཞར་བྱུང་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་དག་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་
རང་གི་(༡༡༩བ) ངོ་བོ་གདོད་ནས་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཞགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་གཉིན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ། གནད་འཆིང་བ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒྲིབ་པ་མཐོང་སྤངས་བསྐྱེད་སྤང་སྒྲེ།
གཉེན་པོ་མོས་དང་བདག་མེད་དང་།
ཏིང་འཛིན་སྤྱིང་ཇེ་རྣམ་པ་བཞི།
དེས་སྤྱངས་སྤྱུལ་སྤྱུས་འགོ་དོན་མཛད།
ཡིད་དང་མི་ལམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
ཡོངས་སྤྱར་བཅོད་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན།
རྒྱས་པར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ།
གསུངས་ཕྱིར་འདིར་ནི་བསྐྱས་པ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྤང་བུ་ནི་ གྲུབ་མཐའི་བསྐྱེད་ལ་
ལྷགས་པས་རགས་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཡུར་པ་མཐོང་སྤང་དང་། མ་ལྷགས་པས་སྤྱུལ་སྤྱུས་ལྷན་སྤྱེས་
དང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མདོར་བསྟུན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་
དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྤྱིང་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིང་ཇེ་ཆེན་
པོ་སྤྱེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པས་སྤང་བུ་རྣམས་འཛོམས་པ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་དེས་ཐ་མལ་སང་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པ་ལས་གཙོ་བོར་བྱང་བའི་འབྲས་བུ་ནི། སྤྱུལ་སྤྱུ་དང་ཡོངས་སྤྱུ་སྒྲེ། དབང་
ཤེས་ལྗང་དུག་ཡིད་ཀྱི་ཁ་ཕྱིར་བཏྲི་ཆ་དག་པ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཡིན་ལ། འདྲ་བྱེད་ཀྱི་དུག་ཡིད་གཡོ་བ་དང་མི་
ལམ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་དུག་ཡིད་ཀྱི་ཁ་ནང་བཏྲི་ཆ་ནི་ཡོངས་སྤྱུར་བཅོད་པ་
སྒྲེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་(༡༢༠རྟེན་སྒྲིབ་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ནི་སང་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱངས་
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་ཡོད་པས་
འདིར་ནི་ཆོག་མང་གིས་དོགས་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྐྱས་པ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཅིང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སང་པའི་དྲི་མ་སྤྱངས་པས་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱའི་ཉམས་
ལེན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་བཅིང་བར་བྱུངོ། །ཞེས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་ལའང་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་ཐུག་འཕྲད་ཀྱི་སྤང་
བ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་མན་ངག་སྟེ་གཟུགས་ལ་སེགས་པའི་ཡུལ་སྤྱ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་ཤར་ན་འདིའི་སྤྱུ་དུ་
རྟོག་པས་མི་འཛིན་ཅིང་ཞེན་མེད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱར་འཆིང་བ་ནི་གང་ཤར་བཅོ་མེད་ཇེན་པར་སྤྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

གནས་སྐབས་བཞི་དང་འབྲུལ་པ་དང་། །

མ་འབྲུལ་ཡེ་ཤེས་ལམ་རིམ་དང་། །

ཕུག་ཀྱང་བཞི་དང་སྐྱབ་བཞི་སྟེ། །

འབྲུལ་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་རྣམས་བཞིའི་དག་མ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་། འབྲུལ་པ་དྲི་མ་
དང་། མ་འབྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། (༡༢༠བ)འཆིང་བྱེད་ཕུག་ཀྱང་བཞི་
དང་། ཐོབ་བྱ་སྐྱབ་བཞི་རྣམས་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱར་འབྲུལ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲུལ་འབྱུང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དོན་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལེའུ་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ལས། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱརི་

འབྲུལ་བ་བསྟན་པ་སྟེ་དུག་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འབྲུལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལམ་འབྲས་
བྱརི་འབྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་དུམ་བྱ་སྟེ་ལེའུ་དུག་པའི་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། སྟོང་ལ་སྐྱར་བ་བསྟན་པའི་དུམ་བྱ།

དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྒྲིང་བས་རྒྱུད་དཀྱགས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་དུ་འབྲུལ་ནས་བདག་གཞན་དུ་
རྟོག་པས་ཕྱི་ནང་ཐ་དད་དུ་སྒྲིང་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་རང་འོད་ཙམ་ལས་
རྩིས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་
ནང་གཅིག་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ནང་གི་ལུས། །

ཕྱི་རོལ་ཇི་བཞིན་གནས་པ་ནི། །

ཁམས་གསུམ་ནང་གི་བདག་ཉིད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་རྩིས་ནས། ཇི་ལྟར་ནང་གི་རྩི་རྩིའི་ལུས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཇིག་
རྟེན་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་(༡༢༡ན)ནང་གཉིས་ཀ་སེམས་གྱི་སྒྲིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

ན་འདོད་པའི་ལུས་འདོད་པའི་སྒོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། ཁམས་གསུམ་ཀ་
དང་མཚུངས་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་ཀ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
རྟོག་པས་ཀྱང་དུ་བརྟགས་པའི་དབང་གིས་སྒོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆད་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་བརྟགས་
ཏེ། ཕྱི་ལོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆངས་པ་དང་ཁུབ་འཇུག་གིས་འཇིག་རྟེན་བྱས་པར་འདོད་པ་དང་། རང་སྤྱི་འི་
དོན་སྤྲུག་གིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བདེན་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཚོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་བ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་
ལ་སོགས་པས་མཇད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ལ།

འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཆད་དང་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་བཤད་པ་དང་།
ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་དང་ནང་གི་
ལུས་གཉིས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་དང་སྦྱར་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པར་
(༡༢༡བ)ཡང་། བདག་འབྲས་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་བ་ཞེས་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྒྲིབ་བར་
བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་གསུངས་
པས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ལ་འང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གདགས་པར་རུས་ཏེ། དཔེར་ན།
ཕུག་ཁུ་ལྷ་པའི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་
དཔུང་དང་བཅས་པ་འོངས་ནས་ཕུག་དེར་ཞུགས་ཀྱང་ཕུག་པ་ཆེར་སོང་བར་ཡང་མི་སྒྲིབ་། མངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་དོགས་པར་ཡང་མི་སྒྲིབ་མོད། ཕུག་ཁུ་ལྷ་པར་སྒྲིབ་བ་ལ་ཡང་དེར་སྒྲིབ་གི་
ཆད་མ་ཡོད་ལ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དཔུང་བཅས་ཤོང་བ་ལ་ཡང་དེར་སྒྲིབ་གི་ཆད་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ།
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་དང་བཀོད་པ་མི་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་སྒྲིབ་གི་ཆད་མ་ཡོད་དེ། དོན་
དམ་པར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཚུལ་ཐ་དད་
པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགུ། གནས་གཞན་སོགས་བསྟན་པ། འབྱུང་བ་(༡༢༢ན)རིམ་
བརྟེན་ས། རི་རྣམས། སྤྱིང་བདུན། ནང་གི་འབྱུང་བ་ལྷ། མཚོ་བདུན། གཟའ་ལ་སོགས་པ། མེ་གསུམ། རྩེ་
གནས་དང་དུས་སྦྱོར་སོགས་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་གཞན་ཉི་ཤུ་དང་སྦྱར་བ། འདོད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སྦྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

- སྤྱི་བོ་ནས་ནི་སོར་བཞི་པོ། །
- གཟུགས་མེད་གནས་ཏེ་དེ་འོག་དུ། །
- སོར་ནི་བཅུ་དྲུག་གཟུགས་ཁམས་ཉིད། །
- དེ་འོག་འདོད་ལྟ་མིར་བཅས་པ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་ལས།

སོར་མོ་ཉི་ཤུ་ནི་རུང་གི་ཁྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཁྱ་བཞི་པར་བྱས་པའི་ཁྱ་རེ་ལ་སོར་མོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་བྱས་ནས་ཤེས་དགོས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་ནི་སོར་བཞི་པོ་ནི་གཟུགས་མེད་སྤྱེ་མཆེད་སྤྱི་བཞིའི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་སོར་བཅུ་རྩ་གཉི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་རྩ་གཉིད་དོ། །དེའི་འོག་ནས་ལྷེ་བའི་བར་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་རྩ་གཉི་མི་དང་བཅས་པའི་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷེ་བ་ནས་ནི་རྟང་མཐིལ་བར། །

ལྷ་མིན་གྲུ་དང་ཡི་དྲགས་དང་། །

དཔུལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་རིམ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷེ་བ་ནས་ནི་རྟང་མཐིལ་གྱི་བར་ལ་ལྷ་མིན་སོགས་འདོད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་སྤྱར་ཏེ། ལྷེ་བ་ནས་སུམ་མདོའི་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ལྷ་མ་ཡིན་དང་གྲུ་དང་ཡི་དྲགས་དང་གསེག་མ་རྒྱའི་དཔུལ་བའི་གནས་སོ། །བརྒྱ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། བྱེ་མ་རྒྱའི་དཔུལ་བ་དང་(༡༢༣བ)འདམ་གྱི་རྒྱའི་དཔུལ་བའི་གནས་སོ། །རྩྭ་དར་ནི་མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། མེའི་དཔུལ་བ་དང་དུ་བ་མི་ཟད་པའི་དཔུལ་བའི་གནས་སོ། །དེ་མན་ཆད་ནི་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། དུ་འཕོད་ཅན་གྱི་དཔུལ་བ་དང་སུན་པ་ཆེན་པོའི་དཔུལ་བའི་གནས་སོ། །རྟང་མཐིལ་ནི་དཔུལ་བ་བརྒྱད་པ་དོ་རྩེའི་དཔུལ་བའི་གནས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲུང་བ་རིམ་བཅུ་གས་དང་སྤྱར་བ་ནི།

རྟང་ལག་ཆོགས་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར། །

རྩུང་མེ་རྒྱུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན། །

བྲང་ནི་ས་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་བ་ལྷན་པའི་ལྷེ་བ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་འཇམ། ཡང་ན་རྟང་པའི་འོང་བུ་ལུས་མོ་དབྱི་སྟེ་ཆོགས་གསུམ་དང་། ལག་པའི་མཁྱིམ་མ་གྲུ་མོ་ཕྱག་པ་སྟེ་ཆོགས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་ལྟར། འོང་བུ་དང་མཁྱིམ་མ་རྩུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལུས་མོ་དང་གྲུ་མོ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དབྱི་དང་ཕྱག་པ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྷེ་བ་མན་ཆད་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། ཡང་ན། བྲང་གྲུ་བཞི་ནི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་ཀྱང་འབྲུང་དོ། །

གསུམ་པ་རི་རྣམས་དང་སྤྱར་བ་ནི།

སྒྲུབ་ཚེགས་ནི། །
 རི་རབ་དེ་བཞིན་རི་བདུན་ནི། །
 བརྒྱ་དང་ཇེ་ངར་དེ་འོག་རུས། །
 དཔུང་པ་ལག་ངར་ལག་པ་དང་། །
 སེན་མེའི་བར་དུ་རིམ་པ་ལྟར། །
 སྒྲོན་པོ་མཆོར་མཆོན་མོ། །
 རྩེ་བུར་བྱེད་དང་བྱེ་བོ་དང་། །
 ཁ་བ་ཅན་དང་རྩེ་རྩེ་རི་རི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་པའི་ཚེགས་པ་དང་པོ་ནས་གཞུག་ཆུང་བར་གྱི་(༡༢༣ན)སྒྲུབ་ཚེགས་ཀྱི་རུས་
 པ་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རི་གཞན་བདུན་ནང་ལ་སྦྱར་ན། བརྒྱ་དང་། ཇེ་ངར་དང་།
 དེ་འོག་བོལ་གོང་གི་རུས་པ་དང་། དཔུང་པ་དང་། ལག་ངར་དང་། ལག་མགོ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་དང་།
 སེན་མེའི་བར་དུ་རྣམ་གངས་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར། འོད་སྒྲོན་དང་། མཆོར་དང་། མཆོན་
 མོ་དང་། རྩེ་བུར་བྱེད་དང་། བྱེ་བོ་དང་། ཁ་བ་ཅན་དང་། རྩེ་རྩེ་རི་རི་སྒྲོལ་ཡུག་གི་རི་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་གླིང་བདུན་དང་སྦྱར་བ་ནི།

གླིང་དུག་ནང་ན་བད་ཀན་དང་། །
 རྩེ་མ་ཚེལ་སྤྲིང་མཆིན་པ་ག། །
 ལྷ་བ་དཀར་པོ་ཀྱ་ཤ་དང་། །
 མིའམ་ཅི་དང་ཁྲུང་ཁྲུང་གླིང་། །
 དཀ་པོའི་གླིང་རྣམས་རིམ་པ་སྟེ། །
 ཀྱང་ལག་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ནི། །
 རྩེ་གླིང་སོགས་གླིང་ཕན་བཅས། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ གླིང་དུག་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་བྱི་ནང་
 སྦྱར་ན། ནང་གི་བད་ཀན་དང་། རྩེ་མ་དང་། ཚེལ་དང་། སྤྲིང་དང་། མཆིན་པ་དང་། ཤ་རྣམས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་དུ། ལྷ་བའི་གླིང་དང་། དཀར་པོ་དང་། ཀྱ་ཤ་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ཁྲུང་ཁྲུང་དང་།
 དཀ་པོའི་གླིང་རྣམས་ཡིན་ལ། ཀྱང་ལག་གི་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་ནི་འཛམ་གླིང་ཆེན་པོའི་ནང་ཚན་ལྟོ་འཛམ་
 བུ་གླིང་སོགས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལག་པ་གཡས་པའི་དུམ་བུ་གསུམ་ནི་ཤར་
 གླིང་གསུམ་མོ། གཡོན་པའི་དུམ་བུ་གསུམ་ནི་ལྷོ་གླིང་། ཀྱང་པ་གཡོན་(༡༢༣བ)པའི་དུམ་བུ་གསུམ་རུབ་
 གླིང་། གཡས་པའི་གསུམ་བུང་གླིང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་ནི།

སྤྱི་བ་རྒྱན་དང་དྲོད་དང་དབྱུགས། །
ཁམས་བཞི་བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཁམས་ནི་ས་ཁམས། རྒྱན་པ་རྒྱན་དང་། དྲོད་མེ་དང་། དབྱུགས་རྒྱང་
སྤྱི་དེ་ལྟར་ན་ཁམས་བཞི་ཡིན་ལ། བྱ་ག་ནམས་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་རྒྱ་མཚོ་བདུན་དང་སྦྱར་བ་ནི།

ཁུ་བ་ཞག་དང་གླུ་པ་དང་། །
བད་ཀན་ལོ་མ་མཆིལ་མ་རྩལ། །
དྲི་རྒྱ་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་བདུན། །
སྤང་ཙི་མར་ཞོ་ལོ་མ་རྒྱ། །
ཆང་དང་བ་ལྗེ་རང་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་དུ་ལུས་ཀྱི་ཁུ་བ་དང་། ཞག་དང་། གླུ་པ་དང་། སྦྱེས་པ་ལ་བད་ཀན་དང་།
བད་མེད་ལ་ལོ་མ་དང་། མཆིལ་མ། རྩལ། དྲི་རྒྱ་སྟེ། རང་གི་རྒྱ་མཚོ་བདུན་ནི་ཕྱི་རྩེ་ལ་དུ་རི་མ་པ་བཞིན།
སྤང་ཙི། མར། ཞོ། ལོ་མ། རྒྱ། ཆང་ནམས་དང་། བ་ལྗེ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་འཁོར་ཡུག་གི་རང་གི་
རྒྱ་མཚོ་བདུན་ནོ། །

བདུན་པ་གཟའ་ལ་སྟགས་པ་ནམས་དང་སྦྱར་བ་ནི།

དབང་པོ་གཟའ་དགའི་རང་བཞིན་ཏེ། །
སོ་ནི་རྒྱ་སྐར་རྩ་རྒྱུ། །
རྒྱ་མ་སྤྱིན་དང་ནང་གི་རྒྱང་། །
སྤྱིང་གའི་སྤྱི་ནི་སྟག་ཡིན་ཏེ། །
ཉོ་བའི་སྤྱི་ནི་འབྲུག་དུ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབང་པོའི་སྟོ་ནམས་ནི་གཟའ་དགའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་བྱུག་གཉིས་ནི་
རྒྱང་གི་གཟའ་ཉི་ཟླ། མིག་གཉིས་ནི་མེད་མིག་ཤར། ཁ་དང་དྲི་རྒྱའི་སྟོ་ནི་རྒྱའི་གཟའ་ལྷག་སངས། ཆངས་
བྱག་དང་དྲི་ཆེན་གྱི་སྟོ་ནི་སའི་གཟའ་སྟེན་པ་དང་མཇུག་རིང་། ར་བ་(༡༢༥ན)གཉིས་ནི་ནམ་མཁའི་
གཟའ་སྤྱི་གཅན་དང་དུས་མེད། །དེ་ལྟར་གངས་སུ་བཅུ་བགངས་ཀྱང་སྤྱི་གཅན་དང་དུས་མེ་མགོ་མཇུག་
ཡིན་པས་གཅིག་དུ་བསྟོར་ནས་གཟའ་དགའ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིང་གའི་རྩ་བཅུ་
གཟའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། རང་དུ་སོ་སྟུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ནི་ཕྱི་རྩེ་ལ་དུ་རྒྱ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་དབྱུ་
གུ་མ་བཞིའོ། །རང་དུ་ཁམས་འབབས་པའི་རྩ་སྤྱིང་ཕྱག་བདུན་རྩ་རྩ་གཉིས་པོ་ནམས་ནི་ཕྱི་རྩེ་ལ་དུ་ལྷང་པ་
ཆེན་པོ་ནམས་ནས་རྩ་བོ་སྤྱིང་ཕྱག་དོན་གཉིས་འབབ་པ་ནམས་དང་། རང་དུ་རྒྱ་མ་ནི་རོ་འཇག་ཅིང་སྤྱི་

སྒྲིགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཆར་དབབ་པའི་སྒྲིན་དང་། ལུས་ལ་གནས་པའི་ནང་གི་རྒྱུ་འཕྲོལ་ན་གཡོ་བའི་
རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་ག་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཉི་ཤོག་གི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རྩོ་བའི་སྤྱི་ཉི་འབྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

བརྒྱད་པ་མེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ནི།

སྤྱིང་ག་མགྲིན་པ་ཉེ་བ་ན། །

སྤྱིག་དང་ཉི་དྲོད་སྤྱིག་བྱེད་མེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་གའི་མེ་སྤྱི་དྲོད་དང་། མགྲིན་པའི་མེ་དང་། ཉེ་བའི་མེ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཕྱི་
རོལ་གྱི་སྤྱིག་དང་། ཉི་མའི་དྲོད་དང་། སྤྱིག་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་གར་ཞེ་སྤང་གི་དྲོད་སྤྱིད་པས་དྲག་ལ་
སྦྱར་བའི་སྤྱིག་ཡིན་ལ། མགྲིན་པའི་མེས་ཟས་(༡༢༥བ)དགུག་འདྲེན་གྱི་ལས་བྱེད་ཅིང་། ཉི་མས་ཁྱིམ་
བཅུ་གཉིས་ལ་བཞོད་པའི་ལས་བྱེད་ལ། ཉེ་བ་དང་སྤྱིག་བྱེད་ཀྱི་མེ་ནི་ཟས་སྤྱིག་པ་དང་བཟུ་བ་སོགས་བྱེད་
པས་ག་ཟའི་མེ་ཞེས་བྱའོ། །

དགུ་པ་སྤྱི་གནས་དང་དུས་སྦྱོར་སོགས་དང་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྒྱས་བཤད་ཁ་འཕང་
བའོ། །

དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་པགས་པ་དྲོད་དང་སྤྱ། །

མེ་དང་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་ནོ། །

ལུས་སྤྱིས་སྤྱིན་བྱེད་སྤྱི་གནས་བཞི། །

ཆར་ནི་ལྷེ་རྒྱུང་བདུད་ཅི་སྤེ། །

ཐུན་ནས་སྤྱད་ཅིག་བར་གྱི་ནི། །

དུས་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྤྱར་བསྒྲན་པའི། །

ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་སེམས་བཅས་པ། །

སྤྱིག་རྒྱུང་དཀར་དམར་སྦྱོར་བ་ན། །

སྤྱི་ཉི་འཛིན་པར་སྤྱང་བ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡང་དྲི་མེད་འོད་ལས།

མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཁྲག་གོ། །རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་པགས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་པགས་པ་དང་དྲོད་དང་བ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མེ་དང་རྒྱུང་གི་རང་
བཞིན་ཡིན་ལ། ལུས་ལས་སྤྱིས་པའི་སྤྱིན་བྱེད་རིགས་ནམས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་གནས་ནས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ།
དབང་པོ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུང་གི་ཁམས་སྤོང་སྤྱིས་ནི་ནང་ཏུ་ཤིག་རྒྱུའི་ཁམས་དྲོད་གཤེར་སྤྱིས་པ་ནི་ནང་ཏུ་ཁོང་
པའི་སྤྱིན་བྱ། མེའི་ཁམས་མངལ་སྤྱིས་ནི་ནང་ཏུ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིན་བྱ། ནམ་མཁའི་ཁམས་བརྒྱས་

[illegible]

གཉིས་པ་ནི།

དེ་མོ་གསུམ་རྣམས་ལ་འདྲ་ཏུ་མ་རྣམས། །

ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཡེ་ཤེས་སུ། །

ལྷོར་ཕྱིར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་དག་པ་སྤར་བའི་རྣམ་བཤད་དུ་མ་
རྣམས་ནི་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། རང་དོན་རྗེའི་ལུས། གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོའི་
སྤར་བཤད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་སྤར་བའི་ཕྱིར་དབག་དུ་མེད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་
འདིར་ཆོག་མང་གིས་དོགས་པས་མདོ་ཙམ་བསྟུས་པ་སྟེ། **(༡༣༥༧)**རྒྱས་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་ཅ་
འགྲེལ་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། སྤམ་མེད་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་པ་
སྤོར་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོད་ནོ། །

རྟོ་རྒྱུ་མི་ཕྱེད་ཅེས་བྱུང་བཟོད། །

སེམས་དཔར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གཅིག་པ།

ཞེས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དོན་མེད་གསུམ་གཅིག་དུ་སྦྱར་བ་ནི་དག་སྦྱར་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་
 ཚེ་ཕྱི་རོལ་དུ་རི་གླིང་རྩུ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནི་སྐུ་དོན་མེད། དབུགས་ནས་ལོ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་དུས་སྦྱོར་
 བརུ་གཉིས་མཇུག་དུས་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཡང་ཡང་འཁོར་བའི་དུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་གསུང་དོན་མེད།
 གཟའ་སྐར་འཇའ་ཚོན་གྲོག་དྲངས་མའི་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ནི་ཐུགས་དོན་མེད། ཡང་ན། ས་འོག་ས་
 སྤྱང་ས་སྤྱིའི་སྲིད་པ་གསུམ་མཇུག་ཐམས་ཅད་གསུམ་པོ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དོན་མེད་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ནང་གི་དོན་མེད་
 གསུམ་སོ་སོ་དང་རེ་རེ་གང་ལའང་ཆང་བར་འཛོག་པས་དང་པོ་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷས་ཁྱ་བཞི་དང་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་འོག་ནས་སྲིད་པའི་ཆེ་མེའི་བར་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྱག་བཞི་ལྟ་བུ་
 ཆད་ཀྱི་སྐོར་ནས་སྦྱར་བ་དང་གཞུང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛོག་པའོ། །

གསུང་གི་སྐོར་ནས་ཉང་གི་(༡༢༤༥)དབྱངས་མཐའ་དག་གི་འོ་ལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྗོད་བྱས་

འབྲེལ་བའི་ཁམས་མཐུན་པས་དང་། དེ་བཞིན་རྟེན་ལུ་རྒྱལ་རྒྱུ་གསུམ་དང་བརྟེན་པ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
པ་ཚོགས་པ་གཅིག་པར་གནས་པ་ནི་ནང་གི་ཐུགས་དོ་རྩེ་ཡིན་ལ། སེམས་དེའི་སྒྲུང་བ་མ་ལུས་པའང་
ཁམས་བདག་པོར་ཐུར་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཕྱི་ནང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འགྲོས་
གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ན། །

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོར་ཤེས་པས། །

སྒྲ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་འབྱུར་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ནི་མདོར་བསྟུས་ཅུང་ཟད་བཅོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་རྟོགས་པ་ན། ཀྱང་རྩོམ་དང་དོན་དམ། ལུས་དང་བསམ་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན། སུན་ཚུན་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོར་རྒྱལ་ཤེས་པས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་
ནང་སྦྱར་བཤད་རྣམས་ལོགས་པར་ཤེས་དགོས་པས་གཞུང་འདིར་ནི་མདོར་བསྟུས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་བཅོད་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། སྟོད་ལ་སྦྱར་བ་བསྟན་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆོག་འབྲེལ་ལས། རང་དོ་རྩེའི་ལུས་ཉིད་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་ལ་སྦྱར་བ་བསྟན་(༡༢༤བ)པའི་དུམ་བུ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཀྱང་བརྟགས་ཀྱི་ལྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལོགས་པར་བཤད་ཟིན་
ནས། གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ནི།

རིམ་ལྔ་ལས།

བསྟེད་པའི་ཆ་ལ་ལོགས་གནས་ནས། །

རྩོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །

ཐབས་འདི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །

སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །

ཞེས་བསྟེད་རིམ་དང་པོར་བསྐོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱང་རྟོག་གིས་བརྟགས་པའི་བསྟེད་

རིམ་གྱིས་གདགས་གཞི་ཚང་བའི་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་སོགས་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུ་འི་གཞུང་དང་། མཚན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱང་རྟོག་ལ། །

ཀྱང་བརྟགས་ལྟ་རྣམས་བསྒྲུབ་པའི་དོན། །

སེམས་འཛིན་ཕྱི་ནང་དོན་ཤེས་དང་། །

དབང་འབྱུང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྟོན་ཕྱིར། །

དཔའ་བོ་གཅིག་ནས་མཐའ་ཡས་པར། །

གསུངས་པའི་ངེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་ནང་སྒྱུར་བཤད་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ།
བདེན་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་རྟོག་པས་པའི་ལྟ་རྣམས་བསྒྲུབ་པ་ནི་དགོས་པའི་དོན་གསུམ་དང་
ལྟ་རྟེ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པས་ཞི་གནས་སྟེ་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་བྱ་
ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་(༡༢༧ན)སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་
སྐྱུ་ལ་དབང་འབྱུང་བས་གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ནས་གཙོ་འཁོར་མཐའ་ཡས་པའི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་དཔག་དུ་མེད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་དགོས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་
མཚམས་སྦྱར་བའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། ལྟའི་གངས་ཀྱི་ངེས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་པ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན། བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་རྟོག་རིམ་པར་ངེས་པ་སྦྱོང་བྱེད། རྣམ་རྟོག་འཚོལ་བར་སྦྱོང་བ་སྦྱོང་བྱེད། ཐུན་
མོང་བའི་བསྟུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དབུ་མ་ཀྱང་གཞི་ཡང་དག་དོན། །

ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་དང་ཐིག་ལེ་ནི། །

དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཏེ་རུ་ཀའོ། །

སྐྱུ་གཉིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་། །

སྦྱོང་འོག་དཀར་དམར་བདེན་གཉིས་དང་། །

དེ་སོགས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་པའོ། །

ལུས་ངག་ཡིད་དང་ཐིག་ལེ་ཙ། །
 སྤྱིང་འོག་བར་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ། །
 རྒྱང་གསུམ་སོགས་ཕྱིར་ལྟ་གསལ་སྟེ། །
 ཁམས་བཞི་སོགས་ལྟན་ཁྲབ་བྱ་བཞི། །
 ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷ་པོ་ལྷ། །
 འཁོར་ལོ་རྒྱང་དང་ཁྲབ་བྱེད་བཅས། །
 ལྷ་ལྷ་བསྟན་ཏེ་དུ་མར་གསུངས། །
 རྣམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་དུག། །
 ལྷ་དུག་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་བདུན། །
 ཚོགས་བརྒྱད་སོགས་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་དང་། །
 སྤྱིང་གའི་ཙ་རྒྱང་ས་བཅུ་སྟོབས། །
 དེ་སོགས་དགུ་དང་བཅུ་པ་དང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཙ་དབུ་མ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་གཞི་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་རྒྱང་དང་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྟེ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་ཁྲབ་བྱེད་དེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཏེ་རྩ་ཀའི་སྐབ་
 ཐབས་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་དུ་ཙ་དབུ་མ་ལས་ལྷ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་
 གྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་(༡༢༧བ)རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་འཆར་དུ་རུང་བའོ། །
 འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་། སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་འོག་གཉིས་དང་། ཁམས་
 དཀར་དམར་གཉིས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཚེ་ས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་ལ་
 དགོངས་ནས་བདེ་མཆོག་ལྟན་སྐྱེས་ལྷ་བྱ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་མཁའ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་པའི་སྐབས་ཐབས་གསུངས་
 པའོ། །

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་རྩི་རྩི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཙ་བ་སྟོས་བྲལ་གྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་ཐིག་ལེ་གསུམ་
 དང་། ཚའི་གཙོ་མོ་དབུ་མ་རྩི་རྩི་གསུམ་དང་། མཁའ་སྟོན་དུ་ས་འོག་སྟོན་ས་སྟོན་དེ་སྤྱིང་འོག་བར་གསུམ་
 དང་། ཨོ་ལྷ་རྩི་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། ལྷ་ཉི་སྐྱེ་གཅན་གྱི་རྒྱང་གསུམ་དང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 ཚོས་རྩི་སྤྱིང་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་སྐབས་ཐབས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རིགས་
 གསུམ་མགོན་པའི་སྐབས་ཐབས་ལྷ་བྱའོ། །

སོགས་ཁོངས་ནས། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས།

ཙ་གསུམ་རྒྱང་གསུམ་སེམས་གསུམ་དང་། །

སྒྲིབ་བ་གསུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །

ལྟ་གསུམ་ཡིད་གསུམ་ཞལ་གསུམ་སྟེ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟུངོ། །

རྣམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱིའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བཏང་ནས་ས་རྒྱ་(༡༢༤༣)མེ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཁྱབ་བྱ་བཞི། སོགས་ཁོངས་རྣམ་དགའ་བ་བཞི་དང་། རྩེ་བཞི་དང་། ཡུག་རྒྱ་བཞི་དང་། དབང་བཞི་དང་། ལམ་བཞི་དང་། སྐྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་སྒྲིབ་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་མཆོག་ལས་སྤྱིང་མོ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་གཏོ་འཁོར་བཞིའི་སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་ཏེ།

ཀྱེ་རྩོར་ལས།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །

ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་བཞི་བཞིར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་མོ། །

འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། སྤྱོད་གཞི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་། གསང་ལྟ་སྤྱིང་མགྱུན་སྤྱི་བའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་འཁོར་ལོ་ལྟ་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་རྣམ་མཁའི་རྒྱུད་ངམ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ཁྱབ་བྱེད་རྣམ་མཁའ་དང་བཅས་པས་ཁམས་ལྟ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་དང་། རིམ་པ་ལྟ་དང་། རིགས་ལྟ་དང་། སྐྱ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལྟ་གཏོ་འཁོར་ལྟ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་བསྟུན་ཏེ། བདེ་ཀྱེ་ཡག་མོ་སོགས་ལྟ་ལྟ་མ་འདི་ནི་རྒྱུད་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

ཁྱབ་བྱ་བཞིའི་ཐོག་དུ་རྣམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཁམས་རྒྱག་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་རྒྱག་དང་། གཙུག་ཏྲར་དང་བཅས་པའི་རྩ་འཁོར་ལོ་རྒྱག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་(༡༢༤༤)རྒྱག་དང་། རིགས་རྒྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཁོར་ལོ་སྐྱར་རྒྱག་ལྟ་བུ་ལྟ་གཏོ་འཁོར་རྒྱག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱུན་གཞི་གནས་སུ་བཏང་ནས་འཇུག་ཤེས་རྒྱག་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་ཆོགས་བདུན་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་བདེ་མཆོག་ཡི་གེ་བདུན་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་གཏོ་འཁོར་བདུན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སོགས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་མཆོག་ལྟ་སྟེས་ལ་གོ་ཆའི་དཔལ་མོ་རྒྱག་གིས་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལྟ་གཏོ་འཁོར་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་སོ། །

སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་བརྒྱད་དབུ་མའི་ཡར་མར་གྱི་རྩེ་སྟེ་བཅུ་དང་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྟ་ཡན་ལག་གི་ལྟ་སྟེ་རྒྱུད་བཅུ་དང་། རབ་དུ་དགའ་བ་སོགས་ས་བཅུ་དང་། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་སྟོབས་བཅུ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་བཅུ་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ནས་ཀྱེ་རྩོར་ལྟ་དགུ་དང་ཡང་དག་ལྟ་བཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལྟ་གཏོ་འཁོར་དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱེས་རྩོར་ལྟ་དགུའི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བགྱངས་ན་(༡༣༩ན)བཅུ་འབྲུང་བས་བཅུ་ཚོས་རྣམས་དང་
གྲངས་མཐུན་ལ། ཡབ་ཡུམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱང་འཇུག་དུ་སྦྱར་ཏེ་གཅིག་དུ་བགྱངས་ནས་ལྟ་དགུར་
བྱེད་པས་སྦྱང་གཞི་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དབུས་མ་དང་དགུ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་།
བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷ་བྱ་ལའང་འདི་དང་དོན་མཐུན་པར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཚམས་ཀྱི་བྱམ་པ་དང་ཐོད་པ་
རྣམས་སྟོང་གའི་མཚམས་ཀྱི་རྩ་བཞིའི་དག་སྟོར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཕུང་པོ་ཁམས་བཅུ་དབང་པོ་ཡུལ། །

རྩག་རྩག་དེ་བཞིན་ལས་བྱེད་པ། །

དབང་རྩག་དང་བཅས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །

ལྷ་ལྷ་དགུ་དང་བཅུ་གསུམ་དང་། །

ཉེར་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ་བཞི་པ། །

སོ་བདུན་རིགས་བརྒྱ་དུ་མའི་བར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་ས་སོགས་ཁམས་ལྷ་སྟེ་བཅུ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་གཙོ་འཁོར་བཅུ་པའི་སྦྱབ་ཐབས་དང་། ཕུང་པོ་ལྷ། ཁམས་ལྷ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་དང་བཙོ་ལྷ་
སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་མེད་མ་ལྷ་སོ་བཙོ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བྱ་དང་། གཟུགས་ནས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་བར་ཕུང་པོ་རྩག་དང་། ས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཁམས་རྩག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་
འཁོར་བཅུ་གཉིས་པའི་སྦྱབ་ཐབས་དང་། ཕུང་པོ་རྩག །ཁམས་རྩག །མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དབང་པོ་
རྩག་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་འཁོར་བཙོ་བརྒྱད་པའི་སྦྱབ་ཐབས་(༡༣༩བ)དང་། ཡུལ་རྩག་
དང་བཅས་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་འཁོར་ཉེར་བཞི་པའི་སྦྱབ་ཐབས་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་བདུན་པ་
དང་ཉེར་གསུམ་པ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མར་འཁྱར་རོ། །ཁམས་རྩག་ལ་ནང་གསེས་སྟུ་སའི་ས། སའི་རྩ།
སའི་མེ། སའི་རྩྱང། སའི་རྩྱང། སའི་རྩྱང། སའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་རྩག་རྩག་སྟུ་མ་ཙུ་སོ་རྩག་སྟོང་བ་ལ་ལྷ་སོ་རྩག་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཕུང་ཁམས་དབང་ཡུལ་རྣམས་རྩག་རྩག །དེ་བཞིན་དུ་ལག་པ་རྒྱུ་པ་དག་དྲི་རྩ་
གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དབང་པོ་མཆོག་སྟེ་ལས་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་རྩག་འགྲོ་བ་ལེན་པ་སྦྱོ་བ་བཤད་གཅི་འཇག་པ་ལྷ་
བ་འཇག་པ་སྟེ་བྱེད་ལས་རྩག་དང་བཅས་པས་སྟུ་མ་ཙུ་སོ་རྩག་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་འཁོར་སོ་
རྩག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷ་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་ལྷ་པའི་སྦྱབ་ཐབས། བཅུ་ཚོས་ལས་
གཙོ་བོ་རྒྱང་འཇུག་གས་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་ཁྱབ་བྱ་ཁམས་བཞི་སྟེ་དགུ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷ་དགུ་པ་དང་། དེ་
ཐོག་དུ་རྩ་འཁོར་ལོ་བཞི་བསྐྱན་པའི་བཅུ་གསུམ་མམ་ཕུང་ཁམས་བཅུ་(༡༣༠ན)གཉིས་དབང་པོ་ཡུལ་

སྒྲིབ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་
གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་ག་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་དུ་ག་བསྐྱར་པའི་ཉེར་ལྗེ་ལ། སྤང་པོ་ལ། ཁམས་ལ།
གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ། དེའི་ཡུལ་ལ། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྟེ་ཉེར་ལྗེ་ལ། སྤང་ཁམས་
བཅུའི་སྤྲོད་དུ་སྤྱོད་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ཉེར་ལྗེ་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་འཁོར་ཉེར་ལྗེ་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་ལས་དབང་ལྗེ་དང་གསང་གནས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་གཙུག་ཏྲར་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱར་པའི་སོ་གཉིས་སམ། སྤང་ཁམས་དབང་ཡུལ་རྣམས་ལྟོ་ཆོན་གྱི་སྤྲོད་དུ་སྤྱོད་མཆོད་བཅུ་
གཉིས་བསྐྱར་པས་སོ་གཉིས་སམ་མགིན་པ་དང་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་དང་རྩའི་གཙོ་
མོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་སོགས་ལ་དགོངས་ཏེ་གཙོ་འཁོར་སོ་གཉིས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་མཆོག་
གི་དབང་པོ་དང་དགའ་བ་ཆོགས་པ་བསྐྱར་པས་སོ་བཞི་ལས་སྤང་ཁམས་དབང་ཡུལ་དུ་ག་ཆོན་དུ་བྱེ་བས་
ཉེར་བཞི། ལས་དབང་དུ་ག་ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་སོ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་འཁོར་
སོ་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། (༡༣༠བ)སྤང་ཁམས་དབང་ཡུལ་ལས་བྱེད་བྱེད་ལས་རྣམས་དུ་ག་ཆོན་དུ་
བྱེ་བས་སོ་དུ་ག་ལུས་ངག་གཅིག་པ་ཉིད་དང་བཅས་པའི་སོ་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གཙོ་འཁོར་སོ་བདུན་
པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། སྤར་བཤད་པའི་སྤང་ཁམས་སོགས་ཉེར་ལྗེ་ལ་ལུས་བསམ་གྱི་དབྱེ་བས་ལྟོ་བཅུ། དེ་
ལ་ཐབས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་ནས་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་དབྱེར་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
རིགས་བརྒྱ་ནས་དུ་མའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གངས་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤོས་པ་ཡིན་
ལ། ལྷ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྤོ་ནས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གངས་མང་ཉུང་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཡང་དུས་
འཁོར་དང་བརྟག་གཉིས་སོགས་ལས་རིགས་གཅིག་ནས་དུ་མའི་བར་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་འཁོར་ལོའི་གངས། །

རྣམ་རྟོག་གངས་བཞིན་བསྐྱར་པ་སྟེ། །

ཞལ་དང་ཕུག་མཆོན་དེ་དང་མཆུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་བསྐྱར་པའི་རྩ་དང་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷའི་གངས་སུ་སྦྱར་ཏེ། སྤང་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་བཞིན་དུ། སྤྱོད་
བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གངས་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བར་བསྐྱར་པ་སྟེ། ཞལ་ཕུག་(༡༣༡ན)གི་མང་ཉུང་
དང་ཕུག་མཆོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞི་ཁོ་ཆགས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་དེ་དང་སྤང་གཉིན་དུ་མཆུངས་
པར་བསྐྱར་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངེས་པ་ནི།

ལུས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་ནི། །
ཕྱི་རོལ་ཇི་བཞིན་ས་དང་ཐིག། །
དབྱིབས་དང་བཅས་པ་བསྐྱས་པ་ནི། །
ཁོ་བོས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུང་བར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྩི་རྩེའི་ལུས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་ཚང་བ་དུས་འཁོར་དང་ངེས་
བཟོད་སྒྲུ་མ་སོགས་ནས་བཤད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། རྒྱང་མཐིལ་ཕྱི་
རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པ་ནས་སྐྱུ་མཛེས་ཡིན་པའི་བར་འབྱུང་བ་རིམ་བཞིན་བཤད་པ་དང་། སྐྱུ་རྩི་རྩེའི་
ཐིག་རྒྱུ་པོ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ་ནི་ལུས་འདོམ་གང་ཁྱ་བཞིར་མཉམ་པ་དང་། གཡས་
གཡོན་མདུན་རྒྱ་བུ་བཞིའི་གྲུ་བཞི་དང་། རྒྱང་ལོག་གི་གྲུ་གཞིའི་སྒོ་བཞི་དང་། སྒྲ་ཅེ་བཞིའི་རྩ་བའི་
བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྐྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་ནི་ཁོ་བོ་རང་བྱུང་རྩི་རྩེས་དཀྱིལ་
འཁོར་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཞལ་འཕངས་
པའོ། །

གསུམ་པ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་གྲངས་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱད་(༡༣༡བ)ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐབས་ཤེས་སུ་འབྱུར་ཚུལ་ཞིབ་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཕན་ཚུན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་། །
གཡས་གཡོན་ལུས་སེམས་དཀར་དམར་དང་། །
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ལུས་པ། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རང་བཞིན་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་ལྟ་དང་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གནས་ཏེ། དེའང་ཕན་ཚུན་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཐབས་སུ་བཟོད་པའི་ཆེ་ཅིག་ཤེས་ཤེས་རབ་དུ་འབྱུར་ཏེ། གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་
གཅིག་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཡས་གཡོན་ཐབས་ཤེས་ནི་གཡས་ཐབས་སུ་བཟོད་པ་ན་གཡོན་ཤེས་རབ་
སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་སེམས་ཐབས་ཤེས་ནི་ལུས་ཐབས་སུ་བཟོད་པ་ན་སེམས་ཤེས་
རབ་དང་། སེམས་ཐབས་སུ་བཟོད་པ་ན་ལུས་ཤེས་རབ་དུ་འབྱུར་ཏེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་སེམས་
པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཀར་དམར་ཐབས་ཤེས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་དཀར་ཆ་ཤེས་རབ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་དམར་ཆ་ཐབས་ཏེ། ཕན་ཚུན་བྱུང་འཇུག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ནི་རྟེན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐབས་སུ་བཟོད་པ་ན་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཤེས་
རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐབས་སུ་བཟོད་པ་ན་(༡༣༢མ)སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་རབ་སྟེ། ལྟོས་པའི་དབང་

གིས་སྒོད་བཅུད་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་
ལུས་བསམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྒྲོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ལྟ་སྟེ། ཅུ་བའི་ཐབས་ཤེས་བཅུ་པོ་འདིས་མཚོན་ནས་སྒྲུང་
སྤྱད་མ་ལུས་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་བཏབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་གཙོར་བསྟན་ཤེས་རབ་རྒྱད། །

ཐབས་གཙོར་བསྟན་པ་པ་རྒྱད་དེ། །

ཀུན་ཀྱང་གཉིས་མེད་རང་བཞིན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱད་ལ་ཤེས་རབ་བཞེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་
རབ་མའི་རྒྱད་དང་། ཐབས་བཞེད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཐབས་པའི་རྒྱད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟན་དུ་
བཞེད་དེ། བཞེད་བྱ་གཙོ་ཆེ་རྒྱུ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུག་དུ་མ་བསྟན་ན་ནལ་འབྱོར་ཅེས་
པའི་སྒྲ་མི་འབྱུག་པས་དོན་དུ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀུན་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཁོ་ན་སྟེ།

འདུས་པ་ལས།

ནལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱི་རྩ་ལ་མིན་ཞིང་། །

ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འབྱུག་པ། །

ནལ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་(༡༣ རབ)གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མིག་ནི་ཐབས་ཏེ་གཟུགས་ཤེས་རབ། །

གཟུགས་ནི་ཐབས་ཀྱང་མིག་ཤེས་རབ། །

རོ་མ་ཐབས་ཏེ་རྒྱུ་ཤེས་རབ། །

རྒྱུ་མ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ནི་ཐབས། །

སྒྲེས་སུ་ཐབས་ཏེ་སེམས་ཤེས་རབ། །

བུད་མེད་ཤེས་རབ་སེམས་ནི་ཐབས། །

དབུས་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱོགས་ནི་ཐབས། །

དོན་དམ་ཐབས་ཏེ་ཀུན་རྫོང་ནི། །

ཤེས་རབ་དེ་བཞིན་བསྒྲོག་པ་ཡིན། །

དེ་མོགས་དཔག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཁ་དོག་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་རྣམས། །

རྒྱ་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་བཞིན་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཞིབ་མོར་དབྱེ་ན། མིག་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ན་གཟུགས་
ཤེས་རབ་བོ། །གཟུགས་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ན་མིག་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་དང་སྤྲ་ནས་ཡིད་དང་
ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་ཐབས་ཤེས་སུ་སྒྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཕན་ཚུན་
ཐབས་ཤེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྩ་རོམ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ནང་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་
ཤེས་རབ་བོ། །རྩ་རྒྱུ་མ་ཤེས་རབ་དུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ནང་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཐབས་སོ། །སྦྱོར་བུ་
ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་བྱུང་མེད་ལ་འཇུག་པས་ཤེས་རབ་དང་། བྱུང་མེད་ཤེས་རབ་དུ་གྱུར་པ་སེམས་
ནི་སྦྱོར་པ་ལ་འཇུག་པས་ཐབས་སོ། །དབྱུས་ནི་ཤེས་རབ་དུ་བཟོད་པ་ན་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ཐབས་སོ། །དོན་
དམ་པ་ཐབས་སུ་བཟོད་པ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གོ་བསྒྲོག་པ་སྤར་ཐབས་སུ་
བཟོད་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་ཐབས་སུ་བཤད་པའང་ལྟོས་པའི་དབང་གིས་
འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་(༡༣༣ན)འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་
པའི་དབང་གིས་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཐབས་དང་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཤེས་རབ་དུ་བཞེད་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་
གཞན་གསུམ། སྤང་སྤྲིད་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྒྱུར་བ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཁ་དོག་སེར་ནག་དང་དཀར་དམར་ཐབས་ཤེས་དང་། ཡོན་ཏན་རོ་དང་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དུ་ལས་གསུངས་པས་
འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་
བ་སེམས་དང་། སེམས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོས་ན་སྤྲོ་ཚོགས་པར་སྤང་
ཀྱང་། བསྐྱུས་ན་ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་པ་འབའ་ཞིག་གི་རང་གདངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི།

དབྱིབས་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་བཟོད་པ་ལྡགས། །

ཡིད་ནི་ཐིག་ལེ་རྫོགས་རིམ་བཟོད། །

སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པ་སྟེ། །

འཆི་བ་རྫོགས་རིམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཀྱན་བརྟགས་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །

གཞན་དབང་འབྲེལ་བ་རྫོགས་རིམ་བཤད། །

ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཚེགས་རིམ་བཤད། །
བདེན་གཉིས་ཐབས་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། །
དབྱེར་མེད་ཤེས་རབ་ཚེགས་རིམ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱིབས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་དང་རྒྱུད་དང་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཏེ།
དེ་དག་ནི་བསྐྱེད་པའི་(༡༣༣བ)རིམ་པ་དང་། ཐིག་ལེ་དང་རྒྱ་དུ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་གྱིས་སེམས་
པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐིག་ལེ་ཚེགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། རྒྱུད་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་ལོ། །

སྤྱང་གཞིའི་སྒོ་ནས་རིམ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བཞག་པ་སྟེ།
སྤྱིད་པར་འཆི་བ་ལ་ཚེགས་པའི་རིམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་པ་ནི་འདུས་པའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་གྱིས་བཞེད་དོ། །ལམ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རིམ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་རྟོག་པས་ཀྱན་དུ་
བཏགས་ཏེ་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དབང་ཡིད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་ཐིག་ལེ་དང་རྒྱ་དུ་སོགས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
ཅམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་ཚེགས་རིམ་དུ་བཤད་དེ། དབྱེས་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་བེ་རྩ་པ་
སོགས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱངས་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། མཚོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ལ་ཚེགས་རིམ་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་སེམས་འབྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
དགོངས་པ་ལོ། །

མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚེགས་(༡༣༤ན)པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་བ་ལ་
འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
གཟུགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སོ། །སྤྱོད་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ནི་ཚེགས་པའི་རིམ་པར་བཤད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དེ་ལ་ཚེགས་པས་སོ། །འདི་ནི་འཁོར་ལོ་
སྒྲོམ་པ་སོགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ཐམས་
ཅད་ཁྲིམ་པར་བཞེད་དོ། །

གཞན་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པས་སོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་ཚེགས་པའི་
རིམ་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡེ་གདོད་མ་ནས་
ཚེགས་པ་ཉིད་སྤྱིབ་བྲལ་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འབྲས་བྱུར་བཞག་པས་སོ། །

གནད་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པའི་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་
དཀའ་བ་མེད་དེ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་དག་པས་འབྲས་བྱུར་བཟོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་པ་ཉིད་དེའི་དོན་(༡༣༤བ)ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

སྤྱི་དང་ནང་དང་གཞན་གྱི་རིམ། །

ཡེ་ཤེས་གཅིག་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། །

ཅ་བ་མདོར་བསྟུས་བཅོཅ་པ་ཡིན། །

ཇི་ལྟར་ཨེ་ཤྭ་བ་ཤད་པ་བཞིན། །

ཤེས་བྱ་འཛིན་མེད་ངང་དུ་སྦྱང་། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོར་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་དང་ནང་དང་གཞན་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་དུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པ་ནི་དོ་ཇི་ཐེག་པའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཅོཅ་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཏེ་བཟླ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི། །

ཨེ་ཤྭ་རྣམ་པར་རབ་དུ་གནས། །

ཞེས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཤྭ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །

མདོར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ངང་ནས་དྲི་མ་སྦྱང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་

སྟེ་བརྟུན་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཆོགས་འགྲེལ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་སྟེ། ལེའུ་བརྟུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་དགུ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱོང་བྱེད་བསྟན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་(༡༣༥ན)ཀྱན་ཚོབ་སྦྱང་བའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུལ་པ་རགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲུལ་པ་ཕྱ་རགས་མ་ལུས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་

པ་རྩད་ནས་གཅོད་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་བྱུང་འདྲུག་གི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཤམ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱང་
གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱར་བའི་ལེའུ་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །

སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་གསུངས་པ་ཡི། །

ངེས་པ་འདིར་ནི་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སེམས་
དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཆོ་འཕུལ་ལས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པོ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལེའུ་ཐུ་མར་གསུངས་པ་དེའི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་ནི་
འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་དྲུག །ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ། དེའི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པས་
འཁྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྤང་བ། སྤང་གཉེན་གྱི་ཙ་བ། བྱེ་བྲག་དུ་རྒྱུད་ཐེའི་གཉེན་པོའི་ངེས་པ་མདོར་བསྟན་
པ། རྒྱས་པར་(༡༣༥)བཤད་པ། དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །

སྤྱོད་པོ་དྲི་མེད་བདེན་གཉིས་ལྷན། །

འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཅུ། །

ཀུན་རྫོབ་གཟུང་འཛིན་སྤང་བ་སྟེ། །

བདེན་པ་ཁུ་ལྷ་ལྟུང་། །

དོན་དམ་སྤྱོད་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་དེ། །

བདེན་པ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་བརྟུན། །

དེ་རྟོག་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་བསྐྱེད། །

གཉེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པར་བཤད། །

སྤྱང་གཞིའི་གངས་བཞིན་ཆོས་ཀུན་བསྟན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གཞི་དུས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་
པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ངོ་བོ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་

པ་དང་། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ཀྱང་ཇོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ།

གསང་འདུས་བཤད་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀྱང་ལས་བདུས་པ་ལས།

བདེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱང་ཇོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཀྱང་ཇོ་བ་ནི། བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའོ། །དེའི་བདེན་
པ་ནི། རྩ་བུ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། སྤང་པ་ཆེན་པོ་བཙུང་དོ། །དེའི་
མཐའ་ནི། གནས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱང་ཇོ་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྟེ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་དུ་
བརྟགས་པ་སྟོན་བཅུད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། བདེན་པ་ནི་སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱུན་གྱི་
ཟླ་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་སྟོ་འཁྲལ་པའི་དོར་བདེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ནང་སྟོང་པ་
(༡༣༤)ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་བཙུང་བཙུང་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
བདེན་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཟོན་དེ། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་དུ་འདྲ་ཡོད་པས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་དཔྱེར་མེད་ལྟར་ཅིག་སྟེས་པའི་
ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟན་ནས་གནས་ལུགས་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འཇུག་བསྐྱེད་པའི་
གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ནི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་སྟགས་དང་རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པ་དང་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། སྒྲུང་གཞི་དང་སྒྲུང་བྱ་སྟོང་བྱེད་སྒྲུངས་འབྲས་རྣམས་
གངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་གཞིའི་གངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བྱ་སྟོང་བྱེད་སྒྲུངས་འབྲས་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་ཀྱང་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱུད་སྟེ་དུ་མ་ལས་བསྟན་ཞིང་དེ་ལྟ་བུས་དྲི་མ་སྟོང་བའི་ཚུལ་
འཐད་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །

དེའང་དོ་རྗེ་ཐོག་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་
པ་སྟེད་(༡༣༥)པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དཀར་བ་དག་ནི་
དཔྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལྟ་སྟེ་སྟགས་བདེ་ཆེན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྒྲུང་གཞི། ཀྱང་ཇོ་བ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལ་བརྟན་ནས་སྟེས་པའི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་བྱེད་དུ་བཤད་པས་

བདེན་གཉིས་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར།

ཐ་སྟོན་ལ་ནི་མ་བརྟན་པར། །

དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་རུས། །

དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟན་པར། །

སྒྲུང་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་ཀླུ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའང་སྤང་ཚུལ་ཀྱན་ཚོའི་ལྟར་ཐབས་བསོད་ནམས་བསམས་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲུལ། ཤེས་རབ་དེས་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་ལྷག་པར་སྤེལ་རུས་ཏེ། དཔེར་ན།
མི་ལམ་དུ་མི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་སྤྱལ་བ་སྦྱར་རུས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཚུལ་མ་རྟོགས་པས་འབྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཐེག་པ་
དམན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། (༡༣༣)

ཆངས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

ནམ་རྟོག་གིས་བྱས་ཤེས་བྱ་ཡིན། །

རྒྱ་རྒྱུན་ལྡན་དང་མེད་འཛིན་སོགས། །

སྒྲ་ཚོགས་ལྟ་བུ་ལུས་སེམས་ཀྱི། །

གཟུང་འཛིན་ལ་བརྟེན་འབྱུང་བར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུ་སྤྲེགས་ཆངས་པ་བ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས། ཁུབ་མུག་པ་དང་། དབང་ལྷག་
པ་དང་། ལྷའི་སྒྲ་མ་ཕུར་བྱ་པ་དང་། ར་སྒྲ་ཆ་དང་། གངས་ཅན་པ་དང་། གཙེར་བྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བཏགས་ཤིང་བྱས་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་
པས། འདི་དག་དགག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་དབུ་ཆད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལྡན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དགོད་པའི་གངས་ཅན་པ་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་
རྣམས་དང་། ཆོ་ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་འཛིན་པ་རྒྱུང་འཕྲེན་པ་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་སྤྲེ་སུ་སྤྲེགས་པ་ལོག་པའི་
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟག་ཆད་སྤྲེ་བ་འདི་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ལོག་
པའི་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་མདོ་སྤྲེ་ཆངས་པ་བླ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། འབྲུལ་པས་བདག་དུ་སྤྲེ་བའི་ལོག་ལྟ་དེ་རྣམས་
བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པས་བཀག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་དྲང་
བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་(༡༣༣)དམན་པས་བཏགས་པའི་ལོག་རྟོག་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྤྲེ་
གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་སྦྱར་དགག། གནས་མ་བྱ་པས་བཏགས་པའི་བདག་བྱེ་བྲག་དུ་དགག། སྤང་གཉིན་གྱི་
རིམ་པ་བཞུན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་རུལ་ཕྱན་པག་ན་མོ། །

ཀྱན་གཞི་ཡིད་བཅས་ཡུལ་སྤང་གི།

དགག་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྩལ་ཕྱན་ལས་གྲུབ་པ་བདེན་པའི་རྩིས་སུ་འདོད་ཅིང་།
རགས་པ་བརྩོམས་པའི་ཆེ་རྩལ་ཕྱན་པམ་ཚུན་རྟེན་ལ་མ་འབྲུང་བ་བར་དང་བཅས་པ་གཤམ་རྩ་དང་ནེུ་
སིང་ལྟ་བུ་དང་། བར་མེད་པ་པོ་ཏི་དང་ནས་སུང་ལྟ་བུ། སུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེམས་ནས་གནས་པར་
འདོད་ལ། དབང་ཤེས་ལ་སྤྲང་བའི་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བས་བར་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་པ་རྣམ་
མེད་རྟེན་ཅར་དུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་པས་ནི་དབང་ཤེས་ལ་རྩལ་ཕྱན་དངོས་སུ་མི་སྤྲང་བར་གོས་ཀྱི་ཤག་
ན་ལག་མགོ་ཡོད་པ་ལྟར་རྩལ་ཕྱ་རབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲང་བ་ཤག་ན་མེད་ཚུལ་དུ་འདོད་དོ། །འདོད་པ་དེ་
གཉིས་ཀའང་ཀུན་གཞི་འདུ་བྱེད་པའི་ཡིད་དང་བཅས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ལས་ཡུལ་སྤྲ་ཚོགས་
སུ་སྤྲང་བའི་ཆ་དེ་ནི་(1345)རྣམ་པ་སྡེ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་དོན་གཞན་
དུ་རྟོག་པའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་བདེན་པར་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲང་བ་ལ་
ཤར་བའི་ཀུན་རྟོག་ཀྱི་སྤྲང་ཆ་མཐའ་དག་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་འདུས་པའི་
 སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྐྱལ་བས་གསུངས་པ་
 ཡོད་ཀྱང་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ།

བྱང་རྒྱལ་སྐུ་མཁའ་འགྲེལ་ལས།

བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། །

ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་བརྟན་པ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདག་དང་གང་ཟག་བཏགས་པར་བཞེད། །

བདེན་པའི་རྣམ་གྲུབ་རྩལ་ཙམ་མེད། །

ཡོད་ན་འབད་མེད་ཐར་པ་འམ། །

ཐར་མེད་སྒྲོན་འགྱུར་ཞེས་སུ་བསྟན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་པ་མོགས་འགའ་ཞིག་

མདོ་ལས།

དག་སྒྲོང་དག་ཁུར་ཡོད་དོ། །ཁུར་ལ་ཁུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་
མིན་ཏེ། བདག་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་སྤོ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་
ཙམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། **(༡༣༤བ)**བདེན་པའི་རྩ་སུ་གྲུབ་པ་རུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཡོད་ན་བདག་དེ་ཐར་པའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་ན་ནི་སེམས་ཙན་རྣམས་འབད་པ་མེད་པར་ཐར་བར་འགྱུར་
བཤམ། འཁོར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ན་སེམས་ཙན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
མདོ་མེ་རྒྱན་དུ་བཞུགས་ཏེ།

དེ་ལས།

གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་ཉིད་དུ། །

བརྗོད་བྱ་རྩ་སུ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་སོགས་སེམས་ལ་སྤང་བ་ཡི། །

སྤང་གཉེན་མཁས་རྣམས་གྱིས་གསུངས་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྤྲུ་བས་ཕྱི་དོན་བདེན་པར་འདོད་
པ་དང་། མདོ་མེ་པས་ནི་ཕྱི་དོན་བདེན་པ་མིན་ཀྱང་རང་དུས་གྱི་སྤང་བ་སེམས་སྤང་དུ་བདེན་པར་འདོད་
པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་སེམས་རང་རིག་རང་
གསལ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། དབྱུ་མ་པས་སེམས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་འདོད་ལ། དབྱུ་མ་ཆེན་པོ་པ་
རྣམས་གྱིས་མེད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་མཐའ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་འཇུག་
གི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རང་རིག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་སོགས་ཏེ། དོན་དུ་སྤང་སྤྱིང་
ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་**(༡༣༤ན)**སྤང་བའི་སྤང་ཆ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྤང་བྱ་གཉིས་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་
ཀྱང་སྤོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་བདག་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་པ་བསྟོམ་ནས་དོན་གཞན་དུ་འབྱུལ་པའི་གཉེན་
པོར་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བར་
རྟོགས་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་སྤང་གཉེན་མཐའ་ལས་པར་བཤད་པ་རྣམས་གྱི་
སྟོང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤང་གཉེན་གྱི་རྩ་བ་བཞུགས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བཞུགས་པ། ཆོས་སྒྲིབ་གངས་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདིར་ནི་ཡུལ་སྤང་ལུས་འདི་ལ། །

སྤང་གཉེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །

གཉིས་པ་ནི།

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རགས་ཅིམ་གྲངས། །

འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་གྱིས།

ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟུང་བའི་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྤང་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྱོད་བྱེད་ཆོས་

སྒོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་རགས་རིམ་གྱི་གངས་ཡིན་པར་གྲགས། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བཞི་པ་བྱེ་བྲག་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་སྡེ་དེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་
བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ཇི་སྟེད། །

རྒྱ་བ་བྱུང་འདས་ལམ་ལྟན་པ། །

གཉེན་པོའི་མཆོག་སྟེ་སྤྲེལ་མེད་རྒྱུད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་བརྒྱའི་རྒྱུད་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་དབུགས་སོ་གཉིས་ཆའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཇི་
སྟེད་ཅིག་རྒྱུད་རྣམས་བསྟོམས་ན་ས་ཡ་ནི་ཤུ་ཙུ་བཞི་དང་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་དག་ནི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་ལྟན་པས་ཐབས་ཀྱིས་བྱིན་ན་གཉེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དུ་འགྱུར་
བ་སྟེ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་དོ་རྩེ་འཆང་འབྱུང་པར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །དེས་ན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དེའི་གངས་དང་མཐུན་པར་སྤྲེལ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་གསུངས་པས་སྤྲེལ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་གངས་ཀྱང་ས་ཡ་ནིར་བཞི་(༡༩༠བ)དང་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད། །

བསྟོམས་པས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི། །

ལོ་གསུམ་ཞག་ནི་སྟོང་བརྒྱུད་ཅུ། །

ལོ་གསུམ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེ་བས། །

རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་སྟེ། །

བཤོད་པ་རིགས་དྲག་རྒྱུད་དུ་བཤད། །

ལྷ་བའི་དབྱེ་བའི་རིགས་རྣམས་ནི། །

སུམ་ཅུ་སོ་དྲག་རྒྱུད་དུ་བཤད། །

གཡས་གཡོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི། །

དབྱེ་བས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད། །

ཙུ་རྒྱུད་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཡོད། །

འདི་ནི་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ཅུ། །

ཕུག་གངས་དག་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལོ་བརྒྱའི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པས་ལོ་གསུམ་དང་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་དབྱུགས་དང་མཉམ་པས། དེ་
ཡང་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་ལ་ཁྱེས་ནས་དུས་འཁོར་དང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉྀ་གསུངས་ཏེ། ལོ་གསུམ་
གྱི་ཞག་གངས་ནི་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཡིན་ལ། སྤྱང་གཞི་དེ་ལ་ཁྱེས་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཉྀ་ཚོགས་དང་།
ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉྀ་ཚོགས་གསུངས་པས་སོ། །

ཡང་སྤྱང་གཞི་ལོ་གསུམ་ལ་ཁྱེས་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱང་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ན་རྩ་བ་སྤྱང་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལོ་རེ་ལ་ཁྱེས་བཞོད་པ་དང་བྱང་དུ་བཞོད་པའི་དབྱེ་བས་ལོ་
གསུམ་གྱི་བཞོད་པ་ལ་ཁྱེས་ནས། རྩི་མེ། པམ། རིན་པོ་ཆེ། རོན་གྲུབ། རྣམ་སྒྲུབ། རྩལ་པ་རྩི་མེ་འཆང་སྟེ་
རིགས་རྩལ་གྱི་རྒྱུ་དུ་བཤད་ལ།

དེ་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ཐབས་རྒྱུད་རིགས་རྩལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་རིགས་རྩལ་ཡོད་
དོ། །

ལོ་རེ་ལ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་འཕྲི་དབྱེ་བས་ལོ་(༡༥༡ན)གསུམ་གྱི་ལྷ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་རྩལ་ལ་ཁྱེས་ནས་
སྤྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས། གསུང་གི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་གཉིས། ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་
གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་གངས་རྣམས་ནི་སུམ་ཅུ་སོ་རྩལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་བཤད་ཅིང་། ལྷ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་རྩལ་པོ་དེ་
ལ་ཡང་། གཡས་ལ་ཁྱེས་པ་ནས་ཆ་འཕེལ་བའི་ཕྱོགས་དང་། གཡོན་ལ་ཁྱེས་པ་དཀར་ཆ་འཕེལ་བའི་
ཕྱོགས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་ཁྱེས་ནས་
ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩ་རྒྱུད་སོ་རྩལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩ་རྒྱུད་སོ་རྩལ་སྟེ་
བསྐྱེད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྩ་རྒྱུད་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་
ཡོད་ལ། འདི་ནི་དཔལ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཐུག་གངས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་
པའི་རྣམ་པར་དག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དག་པའང་རྩ་སྟོང་ཐུག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཉྀ་
བའི་རྩ་དབྱེ་མའི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་དང་། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གངས་
དེ་མཚུངས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་བཤད་དོ། །(༡༥༡བ)

ལྷ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལོ་གསུམ་གྱི་རྩ་ཚོད་དང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ། ཞག་གངས་དང་
སྤྱར་ཏེ་བཤད་ནས་རྒྱས་བཤད་ཁ་འཕངས་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

- ཨ་སོགས་དབྱངས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩལ།
- ཀ་སོགས་གསལ་བྱེད་དེ་དང་མཉམ།
- རྩི་བྱེད་ཡི་གེའི་གཙོ་བོར་གསུངས།
- རེ་རེ་འང་རྒྱུད་ཐུན་སུམ་ཅུ་སྟེ།
- སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡིན་པར་བཤད།

ཉི་ཁྱིའི་ཆོང་རྒྱུ་བརྒྱུ་ཡི། །
 རྒྱུ་ཁྱི་ཡན་ལག་ལྷན་པ་སྟེ། །
 ཐིག་ལེ་ཆོང་རྒྱུ་གི་གྲག་གི།
 དབྱེ་བས་ཐུང་རིང་ཤིན་ཏུ་རིང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞག་གཅིག་གི་དུས་སྤྱིར་གཅིག་ལ་འཆར་བའི་ཡི་གེའི་གངས་ནི་ཨ་དང་སོགས་པས་
 ཨི་རི་ལྷ་ལི་སྟེ་རྩ་བ་ལ། ཨ་ཨེ་ཨར་ཨོ་ཨལ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལ། ཏ་ཡ་ར་ལ་ལ་སྟེ་རྩེན་ལས་ཐུར་པ་ལ།
 བསྐྱེམས་པས་ཐུང་བཅོ་ལྷ་ལ། ལྷ་ལྷོ་སོགས་རིང་པོ་བཅོ་ལྷའི་དབྱེ་བས་སུམ་ཅུའི་ཐོག་དུ་ཐིག་ལེ་དང་
 ཆོང་རྒྱུ་དང་གི་གྲག་དང་དབྱུག་པ་དང་ཐོང་ཤོལ་ལྷ་བྱ་སྟེ་རྩ་བའི་དབྱངས་ལྷ་གཟུགས་གཞན་དུ་ཐུར་པ་
 བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཡི་གེ་ལྷ་དང་ཨོ་རྣམས་བསྐྱན་པས་དབྱངས་ཁྱི་ཡི་གེ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱུག་དུ་འཐུར་ལ།
 ཀ་དང་སོགས་པས་ཁག་གླ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཇ་ཉ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ཏ་ཐ་ད་ཏ་ཏ། པ་པ་བ་ཏ་ཏ། ས་བཏ་ཏ་
 ཐག་སྟེ་སུམ་ཅུའི་ཐོག་དུ་ཏ་ཡ་ར་ལ་ལ་ལྷེ་རྣམས་བསྐྱན་པས་དབྱངས་ཡིག་དེ་དང་གངས་མཉམ་པ་
 གསལ་བྱེད་ཀྱང་སུམ་ཅུ་རྩ་བྱུག་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ནི་བཟོད་བྱའི་དོན་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེའི་གཅོ་
 བོར་གསུངས་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་དུ་ཐུར་པའི་(༡༥-༢༣)རྒྱུ་ཐན་སུམ་ཅུར་འཐུར་
 ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་དོ་ཇེའི་རྒྱུ་ལྷ་བྱ་ལའང་ཀ་ཡིག་རྩ་བའི་དབྱངས་ཐུང་ལྷས་བསྐྱར་བས་ཀ་ཀི་ཀྱི་ཀྱི།
 ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྐྱར་བས་ཀ་ཀེ་ཀར་ཀོ་ཀལ། རྩེན་ཐུར་ལྷ་ཡིས་བསྐྱར་བས་ཀ་ཏྟ་ཀྱ་ཀྱ་ཀྱ་སྟེ་ཐུང་བཅོ་
 ལྷ་དང་། རིང་པོས་བསྐྱར་བས་ཀྱ་ཀྱི་སོགས་བཅོ་ལྷ་སྟེ་དེའི་བས་སུམ་ཅུ། ལ་ཡི་སོགས་ཀྱང་དེས་འགྲོ་
 བས་དབྱངས་གསལ་ལྷན་ཅིག་པའི་ཡི་གེ་དག་བརྒྱ་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཐུན་
 དག་བརྒྱ་པ་ཐུག་གཉིས་ནི་སྟོང་ཐུག་གཅིག་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡིན་པར་དུས་འཁོར་ལས་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་དུས་སྤྱིར་གཅིག་ལ་རྒྱུ་གི་གངས་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཡོད་པ་དང་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་གངས་
 རྒྱུ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཆར་བ་ཡིན་ལ། ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་བསྐྱེམས་
 པའི་དབྱུགས་ཀྱི་གངས་ཉི་ཁྱིའི་ཆོང་རྒྱུ་བརྒྱུ་ལ་འཆར་བའི་ཡི་གེ་ནི། བསྐྱར་བྱ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡི་
 གེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དེ་སྤྱིར་བྱེད་ཨོ་ཀྱང་ཀོར་ཅན་ནམ་ལྷེ་རྣམས་བཅད་ཅན་དང་བཅས་པའི་རྩ་བའི་
 དབྱངས་དུག་ལ་ཐུང་རིང་དུ་བྱེ་བའི་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་ཡི་གེ་ཉི་ཁྱིའི་ཆོང་རྒྱུ་བརྒྱའི་རྒྱུ་
 ཐོང་གི་ཡན་ལག་དང་(༡༥-༢༤)ལྷན་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཞག་གཅིག་གི་དབྱུགས་དང་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཆོད་
 གངས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གི་རྒྱུ་ཆོད་ལ་འཆར་བའི་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་
 པས། རྒྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་ཁྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ཆོད་ལ་འཆར་བའི་ཡི་གེའི་གངས་དང་
 མཚུངས་པར་ཉི་ཁྱིའི་ཆོང་རྒྱུ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐིག་ལེ་ནི་བར་པའི་རིང་པོ་ཆོང་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་གི་གྲག་ནི་ཐུང་བྱེ་དེ་གསུམ་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་དུག་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་འབྱུང་བའི་ལོ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོད་ཀྱི་གངས་དང་སྤྱིར་བར་བྱ་བ་

ཡིན་པས་སྤར་བསྟན་པའི་ལོ་གསུམ་དང་སྤར་བའི་རྒྱད་ཀྱི་གངས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་དབྱངས་དུག་བསྐྱར། །

སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རྩ་བའི་དབྱངས། །

ཉིན་མཚན་དབྱངས་ཀྱང་དུག་ཅུ་སྟེ། །

དེ་ཕྱིར་དབྱགས་གངས་ཞག་གཅིག་དང་། །

ལོ་གཅིག་རྒྱ་ཆོད་དབྱངས་མཐུན་ཕྱིར། །

གསལ་བྱེད་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །

ཞིབ་དུ་དབྱངས་འཆར་ནང་དུ་ཁྱོས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་དབྱངས་སྤང་དུ་དུག་གིས་བསྐྱར་བས། ཀ་ཀི་
ཀྲི་ཀུ་ཀླི་ཀོ་སོགས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། རིང་པོ་དུག་གིས་བསྐྱར་བས་ཀུ་ཀྲི་ཀླི་ཀུ་ཀླི་ཀུ་སོགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
ཅུ་སྟེ་བསྐྱེམས་ན་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་འབྲུང་བ་ནི་རྩ་བའི་དབྱངས་ཡིན་ལ། ལོ་གཅིག་གི་ཞག་ལ་འཆར་
བའི་ཡི་གེ་སུམ་(༡༥༣༣)བརྒྱ་དུག་ཅུ་འབྲུང་། ཉིན་མཚན་གྱི་དབྱངས་ཀྱང་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུ་བསྐྱེམས་པས་
དུག་ཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞག་གཅིག་ལ་འཆར་བའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་དབྱངས་སྤང་དུ་སུམ་ཅུས་བསྐྱར་བའི་ཡི་གེ་
སུམ་ཅུ་ཉིན་མོ་འཆར་ལ་རིང་བ་སུམ་ཅུས་བསྐྱར་བའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་མཚན་མོ་འཆར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞག་གཅིག་གི་དབྱགས་ཀྱི་གངས་ལ་འཆར་བའི་དབྱངས་དང་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་
གངས་ལ་འཆར་བའི་དབྱངས་རྣམས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱང་དབྱངས་དེ་དང་མཚུངས་པས།
ཞག་གཅིག་གི་དབྱགས་ལ་འཆར་བའི་གསལ་བྱེད་དང་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱ་ཆོད་ལ་འཆར་བའི་གསལ་བྱེད་
ཀྱང་ཉི་མེ་ཅིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རེ་ཡིན་པས་སྤང་གཞི་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱོས་ནས་སྟོང་བྱེད་རྒྱད་ཀྱི་གངས་རྣམས་
ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གསལ་བྱེད་རྣམས་ལུས་དང་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་སྟོག་ཡིན་པས་
ལུས་སྟོག་བསྐྱེམས་པས་ལུས་འབའ་ཞིག་དང་སྟོག་འབའ་ཞིག་གི་གངས་རྣམས་གནད་གཅིག་དུ་འབྱུར་བ་
ཡིན་ལ། གསལ་བྱེད་འདྲེན་པའི་ཆེ་ཡི་གེའི་གཟུགས་བགང་ཞིང་། དབྱངས་ཡི་གེ་འདྲེན་པའི་ཆེ་ཆོགས་
པར་འདྲེན་ལ། དབྱངས་གསལ་བསྟོ་མས་པའི་ཆེ་ངག་(༡༥༣༥)དུ་བརྗོད་ཅུས་པ་རྣམས་འདྲེན་པར་
མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །

འདིར་བཤད་པ་ནི་རྩ་བ་མཚོན་པ་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་དུ་དབྱད་ནས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འབྲུང་བའི་དབྱངས་འཆར་དང་། ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་མཇོད་པའི་ཅིས་ཀྱན་བསྐྱས་པའི་
རྟོག་པ་ཕྱི་མའི་ལུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཁྱོས་གིག་ཅེས་ཞལ་འཕངས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྲུལ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས། །

རྣམ་དབྱེ་བསྐྱུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་གསང་སྔགས་སྤྲུལ་མེད་པའི་རྒྱུད་མེད་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྔགས་དང་སྤྱར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་པར་ནི་
དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

རྒྱག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱར་བ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩྱུང་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཅ་
ལམས་སྤྱར་བའོ། །

དང་པོ་ལ་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སྤྱར་བ། སྤོམ་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ལྷ་དང་སྤྱར་བ། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་
དང་སྤྱར་བ། རྒྱུད་གཞན་དང་སྤྱར་བ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

ད་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་རྒྱུད། །

དེ་དག་གཙོ་བོར་རྩྱུང་ཟད་བཟོད། །

ལོ་གསུམ་ཞག་ལ་བདུན་གྱིས་བགོས། །

བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་བཞི་སྟེ། །

དུས་འཁོར་ཉུང་དུ་འཛིན་གྲངས་ཏེ། །

ལྷག་གཉིས་ཐབས་ཤེས་བདག་ཉིད་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་མེད་འི་རྣམ་དབྱེ་བསྐྱུས་ནས། ད་(༡༥༥ན)ནི་ལྷ་འི་གྲངས་ཀྱི་ངེས་པ་
བཤད་པ་ན། ཐོག་མར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྤྲུལ་མེད་པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་གྲངས་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་
རྩྱུང་ཟད་བཟོད་པར་བྱའོ། ཞེས་མཚམས་སྤྱར་ནས། དེ་འང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་
དུས་འཁོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་སྤྱད་གཞི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་དང་བརྒྱུ་ཅུ་ལ་རེས་གཟའ་བདུན་གྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ཤོར་བརྒྱ་
དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། དེ་སྤྱོད་བྱེད་དུས་འཁོར་ཉུང་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུ་འི་གདན་ཅན་བརྒྱ་དང་བཞི་པའི་
གྲངས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་བགོས་པས་ལྷག་གཉིས་ལུས་པ་ནི་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ལ་བ་ཡུམ་སྟེ། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་པོ་མཚོན་པའོ་ཞེས་ནང་གི་ལེན་པ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷ་བའི་ཆ་ནི་བཙོ་ལྷ་སྟེ། །

དེས་ཕྱེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། །

བདག་པོ་འཁྲིག་བཅས་རྣལ་འབྱོར་མའི། །

ངེས་བཟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཅུ་བཤད། །

བསྐྱུ་ན་དཔའ་མོ་སྐྱུ་ཅུ་བདུན། །

ཐབས་གཅིག་དང་བཅས་ལུས་ལ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་དེ། སྤྱང་གཞི་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་སྤྱང་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སྒྲ་བའི་ཆ་གས་ནི་བཙོ་ལ་པོ་དེས་ཕྱེ་བ་
སྟེ་བགོས་པས་ཐོབ་པས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། དེ་སྤྱང་བྱེད་ནི་བདག་པོ་དང་འཁྲིག་པ་སྟེ་ཡབ་
ཡུམ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་(༡༥༥བ)དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་ནལ་འབྱོར་མ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲངས་
པའི་ལྷ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་བདེ་མཆོག་སྟོམ་པ་ཆེན་པོ་དེས་པར་བཙོད་པ་འབུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་རུ་
བཤད་ལ། དེ་རྣམས་རིགས་བསྐྱུ་ན་དཔའ་མོ་སྐྱུ་ཅུ་སོ་བདུན་ཐབས་དཔའ་བོ་གཅིག་དང་བཅས་པ་
ལུས་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་སྟོམ་པ་རྒྱུད་རུ་རྩ་རྒྱུད་བསྐྱུ་པའི་ལྷ་འི་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་
རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་ནས་ཐབས་རྣམས་གཅིག་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་གནས་
པའི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་པོ་བདེ་མཆོག་དང་གཉིས་སྐྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བའི་ཕྱིར་
དུ་དཔའ་མོ་རྣམས་རེ་མོས་ཀྱི་ཡབ་གཅིག་ཕུ་དེ་དང་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་སྦྱོད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡང་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་དག་པས་ལྷ་དཔའ་བོ་ཡིན་པས་བདེ་ཆེན་ནི་རིས་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་མེད་པས་
གཅིག་དུ་ངེས་ལ། སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་དག་པས་ལྷ་མོར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པས་དུ་མའི་
གཟུགས་བརྟན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅེས་དྲགས་རམ་པས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྒྲ་ཕྱེད་གསུམ་གྱི་ཞག་དེ་དག །

ཁྱད་པར་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས། །

དུས་སྦྱོར་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །

དེ་བྱེ་བས་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཡིན། །

དེ་ལ་སྒྲ་འཕུལ་དུ་བཞི། །

རྣམ་གསུམ་ཞེ་དགའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །

ཞེ་ལྷ་ཞེ་གསུམ་བྱུང་རྣམས་སོ། །

ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི་ཡིན། །

དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་རྣམ་རྒྱལ་སྟེ། །

དགྲ་དང་བཅུ་གསུམ་བཅུ་དགྲ་དང་། །

ཉེར་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ་བཞི་སྟེ། །

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་བཞི་པ་ཡིས། །

ཉིས་བརྒྱ་རྒྱལ་ཅུ་རྩ་བཞི་ལོ། །

ཐབས་ཤེས་དང་བཅས་གངས་རྒྱལ་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་བ་ཕྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཞག་ཞེ་ལྷ་པོ་དེ་དག་(༡༥༥)ནི་ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་
ལྷ་དེ་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཞག་ཞེ་ལྷ་པོ་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བཤམ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སྟེ་
བསྐྱར་བས་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྱང་གཞི་དེ་གངས་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་གཞི་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་སྤྱང་
བྱེད་སྤྱུ་འཕུལ་དུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ལྷ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བདུན་རྒྱ་ཙུ་
བཞི་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞེ་ལྷ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཞེ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྣམས་བསྟོམས་པས་ལྷ་གངས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཐབས་ཤེས་དབང་གིས་
ཟུང་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བས་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བཞི་འབྱུང་བས་སོ། །དེའི་ལྷག་མ་ནི་དཔལ་ལྷན་
གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གངས་དུག་པོ་བསྟོམས་ན་ལྷ་དེ་གངས་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་
འཆར་བའི་གཞི་སྟེ། དབུས་ཀྱི་ལྷ་དགའ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་དགུ་པ་དང་ཉེར་
ལྷ་པ་དང་སོ་གཉིས་པ་དང་སོ་བཞི་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་བསྟོམས་པས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་
ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཉིས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་འབྱུང་(༡༥༥)བའོ། །ལྷ་ཕྱི་
བསྟོམས་ན་ལྷ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་གངས་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
དེའི་ཐོག་དུ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ཀྱན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དུ་འཇུག་
པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པས་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་འབྱུང་བས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་གངས་
རྣམས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྒྱུད་གཞན་དང་སྤྱོད་པ་ནི།

ཐོད་པ་དོན་མཐུན་ཅི་དང་། །

དབྱེས་པ་དོན་སོགས་རྣམས་མ་རྒྱུད་ཀྱི། །

སྟོམ་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་གསུངས། །

གཤམ་ཆེ་གཤེད་སོགས་གསང་བར་བསྟུ། །

ངག་དབང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས། །

དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཙན། །

རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱན་ཀྱང་འདུས་ཏེ། །

བྱ་སྤྱོད་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་སངས་རྒྱུས་ཐོད་པ་དང་དོན་མཐུན་ཅི་དང་
དབྱེས་པ་དོན་དང་སོགས་པས་མ་རྒྱ་ཡུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཆེ་
རྒྱུད་གཤམ་དུ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། འཇིགས་བྱེད་གཤེད་དམར་དག་ནག་གདོང་དུག་སོག་གཤམ་ཆེ་
གཤེད་དང་སོགས་པས་རྟ་མགིན་དང་འཁོར་ཆེན་སོགས་ཕྱག་རྟོན་དང་གཞན་ཡང་ཁོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཚམས་ནི་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསང་བ་འདུས་པར་བསྟུ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་སྟངས་དུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ཚམས་ནི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཉིད་དུ་འདུས་ཤིང་། རྩོམ་དབྱིངས་ལ་(༡༥༦ན)སོགས་པ་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱན་ཀྱང་པ་རྒྱུད་
དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འདུས་ཏེ། དཔུང་བཟང་སོགས་བྱ་བ་དང་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་སོགས་སྟོད་
པའི་རྒྱུད་ཚམས་ནི་ཡོ་ག་དེའི་ཡང་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྟེའི་ལྟ་སྟངས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ལས་
འཕྲོས་པར་སེམས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །

ཐུ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ ཚམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་
སྟངས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་རྩ་ཁམས་ལ་སྒྱར་བ་ལ། བཞུན། བཤད། གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི།

རྩ་ཡང་དེ་བཞིན་གསུངས་པ་ནི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་ཁམས་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་ཅད་དང་སྒྱར་བའི་ཚུལ་ཐུ་པ་དེ་བཞིན་དུ་
གསུངས་པ་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཞར་བྱང་དུ་འཆད་པར་འབྱུར་བ་མ་ཟད་ཐིག་ལེ་དཀར་ཆ་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་དང་དམར་ཆ་ཐམས་ཅད་
རྩ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རྩ་རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ཐིག་ལེ་ལ་བྱར་དུ་སྒྱར་བཤད་མི་འབྱུང་
བའང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྒྱར་བ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་དང་སྒྱར་བ། གསང་བ་འདུས་
པ་དང་སྒྱར་བ། རྒྱུད་གཞན་(༡༥༦བ)དང་སྒྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

སྟིང་ག་སྟོག་ནི་དུས་འཁོར་ལོ། །

རོ་རྒྱུང་ཞབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། །

སྟིང་གར་སངས་རྒྱས་ལྟ་ལོ་བརྒྱད། །

ཡེ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་དུ་བརྟེན། །

བུམ་པ་བཤང་གཅིག་དང་རྒྱུང་། །

ཁུ་ཁག་ཡིན་ཏེ་གཙུག་ཏོར་ནི། །

ནོར་བུ་གཞི་ཤིང་དང་དུང་། །

ཕུང་པོ་ཁམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཡུམ། །

མིག་སྟོགས་དྲུག་དང་ཡུལ་རྣམས་ནི།
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལྟ་མོར་བཅས།
 ཀྱང་སྟོགས་ལས་དབང་ཁོ་བོ་བཅུ།
 རྩེ་བའི་རྩ་རྣམས་འཇིགས་མ་སྟོགས།
 གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ཡིན།
 ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་རྩའི་འཁོར་ལོ།
 སྐྱུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གནས་པ་ཡིན།
 སོར་ཆོགས་ཀྱང་དང་གཏུམ་མོ་སྟེ།
 བ་སྐྱུ་འབྱུང་པའི་རང་བཞིན་ནོ།
 འདོད་དང་མི་འདོད་རྟོག་པ་ཀུན།
 མཆོད་པའི་ལྟ་མོ་དང་བཅས་པ།
 རྩ་ཁམས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི།
 དབྱེ་བས་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུའོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟིང་གར་སྟོག་གི་རྒྱུང་དང་བཅས་པའི་རྩ་དབུ་མ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 རྩ་རོ་མ་དང་རྒྱུང་མ་གཉིས་ནི་དུས་འཁོར་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲུང་ནི་ཕུག་
 རྩ་ཆེན་མོ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཆོགས་ཡུམ་དུ་བཞེད་ལ། རྩ་བར་ལྟ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩེས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་ཡུམ་སྟོས་པ་ནི་
 སྟེན་སྟོར་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །སྟིང་གའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་
 གམ་ཁམས་དྲུག་ནི་སངས་རྒྱས་དྲུག་དང་། སྟིང་གའི་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་ནི་དུ་བ་མ་ལ་སྟོགས་པའི་ལྟ་མོ་
 བརྒྱད་དང་། བུམ་པ་བཅུ་ནི་དེ་དག་འབབ་པའི་རྩ་ཁམས་དག་པ་སྟེ། ཤར་དུ་རྒྱུང་དག་པའི་བུམ་པ་
 གཉིས། རྩེར་ཤ་ཁག་དག་པ་གཉིས། བྱང་དུ་གཅི་བ་དག་པ་གཉིས། ལུབ་དུ་བཤང་བ་དག་པ་གཉིས། རྩེང་
 འོག་དུ་ཁུ་ཁག་དག་པ་གཉིས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཙུག་ཏྲར་གྱི་རྩ་བཞི་ནི་འོར་བུ་དང་གཞི་དང་དཔག་བསམ་
 ཤིང་དང་ཆོས་ཀྱི་དུང་གི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡུང་པོ་དྲུག་དང་ཁམས་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་མི་བསྟོད་པ་ལ་སྟོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་དྲུག་ཡུམ་དང་བཅས་པའོ། །མིག་ལ་སྟོགས་པའི་དབང་པོ་དྲུག་དང་གཟུགས་ལ་སྟོགས་
 པའི་ཡུལ་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་སའི་སྟིང་པོ་ལ་སྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དྲུག་ །གཟུགས་རྩོད་མ་ལ་
 སྟོགས་པའི་ལྟ་མོ་དྲུག་དང་བཅས་པའོ། །རྒྱུང་པ་དང་ལག་པ་ལ་སྟོགས་པ་ལས་དབང་དྲུག་ །འགྲོ་བ་
 སྟོགས་(༡༥༠ན)དེའི་བྱེད་ལས་དྲུག་དང་བཅས་པ་ནི་པརྣ་མཐར་བྱེད་སྟོགས་ཁོ་བོ་དྲུག་དང་སྐུགས་བྱེད་
 མ་སྟོགས་ཁོ་བོ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་པོ་ཤུགས་
 ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་བའི་འཕྲོ་ཆེན་འཕྲོ་རྒྱུང་གི་རྩ་བལྟམས་པས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་རྣམས་ནི་
 འཇིགས་མ་དང་ཙར་ཙི་ཀ་སྟོགས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་མོ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཡིན་ལ། ཀྲང་ལག་གི་ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་འཁོར་ལོའི་རྩ་འདབ་དྲིལ་བས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་
 ཅུ་ནི་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ལ། ཆོགས་ཕན་གྱི་
 འཁོར་ལོ་སོར་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་དང་གདུམ་མོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བ་སྐྱ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞིའི་རྩ་
 ཁམས་ནི་འབྲུང་པོ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདོད་པའི་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་ནི་གསུང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་དང་། མི་འདོད་པའི་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་ནི་སྐྱའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཕྱིར་འདོད་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ནས་འདོད་པ་རྣམས་དང་བཅས་པའི་
 བར་དུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་ཀྱན་པན་ཚུན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་(༡༩༧༧)བཏབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
 བས་ཕྱོད་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྦྱར་ཏེ། རྩ་ཁམས་རྣམས་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
 ཕྱོད་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུར་འབྱུང་རོ། །

གཉི་པ་ནི།

དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ནི། །
 རྩ་གསུམ་བདུད་བྲལ་བཅས་པ་དང་། །
 སྟིང་གར་ཡུམ་བཞི་མཆོད་པ་བཞི། །
 རྩ་ཆེན་ཉེར་བཞི་རྣལ་འབྱོར་མ། །
 རབ་གདུམ་སོགས་ཡིན་དེ་ན་ཁམས། །
 ཐོད་པའི་དུམ་སོགས་དཔལ་བོར་གསུངས། །
 ལྷ་གདོང་ལ་སོགས་ཁོ་བརྩུར་མཚུངས། །
 ཐིམ་དང་ལོངས་སྟོན་བདག་པོའི་ཕྱིར། །
 ལྷ་ནི་བདུན་བཅུ་གཉིས་རང་བཞིན། །
 འཁོར་ལོའི་འདབ་མ་བརྒྱ་ཉི་བུ། །
 ལྷ་རུ་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལྷ་གངས་རྩ་ཁམས་དང་སྦྱར་བ་ནི་འདི་ལྷ་
 སྟེ། རྩེ་གཙོ་བོ་དབུ་མ་རོ་རྒྱུད་གསུམ། རྩ་བདུད་བྲལ་མ་དང་བཅས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་། སྟིང་
 གའི་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་མ་བཞི་ནི་ཡུམ་སྟིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་།
 མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་བཞི་ནི་མཆོད་པ་བཞི་སྟེ་ཡབ་མཆོན་པ་བུམ་པ་བཞི་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་གང་བ་དང་
 བཅས་པའོ། །མི་ཕྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཆེན་པོ་ཉེར་བཞི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་རབ་གདུམ་མ་ལ་སོགས་པ་
 ཉེར་བཞི་ཡིན་ཞིང་། རྩ་ཉེར་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ནས་འབབས་པའི་ཁམས་ཉེར་བཞི་ནི་ཐོད་པའི་དུམ་སྟེ་ལ་
 སོགས་པ་དཔལ་བོ་ཉེར་བཞིར་གསུངས་སོ། །ལྷ་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་མཚམས་མ་བརྒྱད་སྟིང་འོག་
 གིས་སེང་གདོང་སྟག་གདོང་མ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བརྩུ་ནི་སྦྲར་བཤད་པའི་ཁོ་བོ་བརྩུར་ནི་མཚུངས་

པས་ལས་དབང་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པའམ། (༡༥༥ན)ཡང་ན་དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་ཁོ་
མོ་བཅུའི་རང་བཞིན་དེ་སྒོམ་པ་རྒྱུ་དང་སྦྱར་བའོ། །ཅ་ཁམས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པོ་ཐིམ་པ་དང་ཡོངས་
སྤྱོད་པ་དང་བདག་པོའི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་ཅ་ཁམས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་
ཆེན་པོའི་ལྷ་ནི་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བས་ཆེས་རྒྱས་པར་བྱེ་ན་ཅ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་
ཅ་འདབ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ནི་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པའི་ལྷ་རུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ངེས་བཟོད་སྤྱོད་མ་དང་རྩི་རྩེ་མཁའ་
འགྲོའི་རྒྱད་ལ་སོགས་པར་གསུང་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རིགས་བསྐྱུས་དང་སྦྱར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་བཤད་བྱ་བ། །
ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ཡིན་དེ། །
ཁམས་བཞི་རྒྱུ་བཅས་ལྷ་མོ་ལ། །
མིག་གཉིས་ས་ཡི་སྤྱིང་པོ་སྟེ། །
ན་བ་ཕུག་ན་རྩི་རྩེའོ། །
སྒྲ་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་དེ། །
ལྷེ་ལ་བཞུགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་། །
ཡིད་ནི་འཇམ་དཔལ་ཁམས་རྣམས་ལ། །
སྤྱིབ་སེལ་ཡིན་དེ་ལུས་ལ་ནི། །
ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །
ཅ་རྒྱས་བྱམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ཡན་ལག་ཆོགས་དང་ཁ་གསང་བ། །
ཁོ་བོ་བཅུ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །
ལྷེ་བར་ལས་ཀྱི་རིགས་སྤྱེས་པ། །
མཁེན་དང་གདུམ་སོགས་ལྷ་མོ་ནི། །
དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན། །
རྩི་རྩེ་དབྱིངས་སོགས་སྤྱིང་གར་དག། །
རྩི་རྩེའི་རིགས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། །
པརྟའི་སྒོན་མ་སོགས་བཅུ་དུག །
མགྲིན་པར་པརྟའི་རང་བཞིན་ལ། །
སྤྱི་བོར་རབ་དུ་སད་ལ་སོགས། །
འཁོར་ལོ་རིགས་ལྷན་སུམ་ཅུ་གཉིས། །

ཀླུ་པར་དོན་ཐོང་བར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཅུ་ཁམས་དང་སྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་འདྲ་འདྲ་ལྟ་སྟེ། ཅུ་འཁོར་ལོ་ལྷ་དང་ཕྱང་པོ་ལྷ་ནི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་པོ་རྟེན་བྱ་དང་བཅས་པ་ལྷ་ནི་ཡུམ་རྟེན་བྱ་དོན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་ལྷ་ཡིན་ལ། མིག་གཉིས་ནི་སའི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་གཉིས་ནི་ཕྱག་ན་དོན་ལོ། །སྤྲིང་གཉིས་ནི་ནམ་མཁའི་སྤྲིང་པོ་སྟེ། ལྷའི་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་སོ། །དེ་བཞིའི་རོ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་(༡༥༥བ)ཡུམ་ཡང་གཟུགས་དོན་མ་དང་སྤྲིང་རོ་དོན་མའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ནི་འཇམ་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ནི་ཀྱུན་དུ་བཟང་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཅུ་ཀླུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁམས་ནི་བྱམས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིའི་རོ་མཉམ་པའི་ཡུམ་ཡང་ཉེ་བའི་གཟུགས་དོན་མ་དང་ཉེ་བའི་སྤྲིང་རོ་དོན་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

མཁྲིག་མ་དང་བོལ་གྱི་ཚོགས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ཆེན་བརྒྱད་དང་ཁ་དང་གསང་བ་ནི་ཁོ་བོ་བཙུན་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འདིར་ལྷ་སྤྲུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་འབྱུང་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དབྱེ་གཞི་འཕ་བྱེད་ཡིན་པས།

རང་འགྲེལ་ལས།

ལྷ་སྤྲུམ་ཅུ་སོ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཅུ་འདབ་ཐམས་ཅད་རྟེན་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྒྲུབ་ན་ལྷེ་བའི་འཁོར་ལོ་ས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལས་ཀྱི་རྟེན་ལས་སྦྱོར་པའི་ལྷ་མོ་མཁའ་མ་དང་གདུམ་མོ་དང་སོགས་པའི་སྤྲུམ་དཔལ་མོ་མ་དང་ལས་ཀྱི་སྦྱོལ་མ་དང་ཡིད་གདུགས་མ་དང་འབྲུལ་འཁོར་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་ནི་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲིང་གའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་ཁམས་ལ་དོན་དབྱིངས་(༡༥༩ན)ཀྱི་དབང་ལྷུག་མ་དང་སོགས་པས་དོན་ལྷུག་རྒྱུ་མ་དང་སྤྲོབས་ཆེན་མ་ལ་སོགས་པ་དགུ་དོན་ལྷུག་རྟེན་བྱེད་པའི་སྤྲུམ་གསུངས་པ་སྟེ། མགིན་པའི་འཁོར་ལོ་མེ་ཡི་ཁམས་ལ་པར་སྤྲིང་སྦྱོལ་མ་དང་སོགས་པས་པད་དཀར་མོ་དང་པར་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་དུག་པར་སྤྲིང་རྟེན་བྱེད་པའི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། སྤྲིང་པོའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་རབ་དུ་སད་མ་དང་ལ་སོགས་པས་འཁོར་ལོའི་ཤུགས་ཅན་མ་དང་དོན་ལྷན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོའི་རྟེན་བྱེད་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པའི་རྣམ་པར་དོན་ཐོང་བ་ལས་ཀླུ་པར་གསུངས་ཏེ་ཀྱུན་ཀྱང་ཅུ་དང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

དེ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་རྣམས། །

རྒྱུད་པ་ཕྱོགས་རེ་ཆ་ལྷན་པ། །

གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་ཏེ། །

དཔེར་ན་དགེས་ཤོར་ལྷ་དགུ་ནི། །
སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུང་ཡིན་བཞིན། །
ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རྣམས་རྒྱུང་པ་
དཔེར་བོ་གཅིག་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཕྱོགས་དེའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་གཙོ་འཁོར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱིང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་ཚུལ་འདྲིའི་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེས་ཤོར་ལྷ་དགུའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ནི་སྤྱིང་གའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུང་པའི་(༡༥༧)སྤྱིང་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་བྱུང་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་སུ་རྟོང་མའི་རྒྱུད་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

མདོར་ན་ཅ་ནི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །
རྒྱུང་ནི་སྤྲུགས་དང་ཡི་གེའོ། །
ཐིག་ལེ་ཕྱ་མོའི་རྩོགས་རིམ་མོ། །
དེ་བཞིན་སྦྱིན་སྟེག་ལས་རྣམས་ཀྱུན། །
ནང་གི་སྤྱིང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་ཡིན། །
འདྲིའི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །
དེ་བཞིན་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས། །
ཏིང་འཛིན་རབ་འབྱམས་ལྷ་དང་སྤྲུགས། །
ལུས་ཐམས་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལ། །
བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེའུ་འདྲིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྟུ་ན། ཅ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷའི་སྐྱུ་ཡིན་
པས་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། རྒྱུང་རྣམས་ནི་གསུང་གི་རང་བཞིན་སྤྲུགས་དང་ཡི་གེ་ཡིན་པས་བསྐྱེས་པའོ། །ཐིག་ལེ་
ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྩོགས་རིམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་
སྟེག་དང་འཕུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་མ་ལུས་ཀྱུན་ནང་གི་སྤྱིང་གཞི་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེའི་
སྤྱིང་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདྲིའི་ལས་རྒྱལ་མཚོག་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་རྣམས་ནང་ལ་སྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐིག་པར་
གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་དབྱིངས་གསུང་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་དང་ལམ་

ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་གཉིས་དང་གཟུངས་བཅུ་(༡༥༠ན)གཉིས་དང་དྲིང་ངེ་འཛིན་རབ་འབྱམས་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་རིམ་པར་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་བའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་སྒྲིང་བར་བྱེད་པ་ལས། ཚེས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞི་དང་སྒྲིང་བྱེད་བཞུག་པ་སྟེ་དགུ་

པའོ།། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་སྒྲིང་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་གཞི་དང་སྒྲིང་བྱེད་
སྒྲུར་ནས་བཞུག་པའི་དུམ་བུ་སྟེ། ལེའུ་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །

ལེའུ་བཅུ་པ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲུར་བ་བཞུག་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་སྒྲིང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གཏོད་ནས་དག་པ་དེ་རིམ་པ་གཉིས་
བྱང་དུ་འཇུག་པས་གནད་བཅིངས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་བཞུག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བཞུག། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ། །

སེམས་ཀྱི་ཆ་ལས་སྒྲིང་བ་སྟེ། །

དེ་ཕྱིར་འདི་དོན་གནད་འཛིང་བ། །

ལམ་རིམ་ཀྱན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ནང་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་པོ་ཡང་གཞན་སེམས་ཀྱི་ཆ་ལས་
སྒྲིང་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་
རྟེན་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་(༡༥༠བ)འཁོར་འདས་སུ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་མའི་ལུས་འཇའ་ལུས་སུ་སྒྲུར་བར་བྱེད་པ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩི་ལྟ་བུ་རིམ་གཉིས་
འདི་དག་གི་དོན་གྱི་གནད་འཛིང་བ་ནི་དམན་པ་ཉན་རང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རིམ་
ཀྱན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ ལམ་འདི་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་ལམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི།

གང་ཟག་བདག་མེད་ནི་བ་ཙམ། །

ལྷ་ལ་བ་སྤྱད་པ་ལན་གསུམ་སྟེ། །

རྒྱལ་ཁྱེད་ལ་འགོ་རྒྱུད་ལན་བདུན་ཡིན། །

དེ་ནི་རང་དོན་ནི་བ་ཙམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་ན། ལྷ་ག་བཟུལ་དང་
ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་སྤངས་ཤིང་། ལམ་བུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ནི་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་། བསམ་པའི་
ཁྱད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་ཞི་བ་མུང་འདས་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོར་པ་སྤོང་བར་
(༡༥༡ན)བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དུས་ནི་ལྷ་ལ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོག་ཅིག་ལ་རྒྱལ་ཁྱེད་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་། གསུམ་པ་ལ་
དག་བཙམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སྤྱད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་བ་ལེན་གསུམ་སྤངས་པའི་རྟེན་ལ་དམན་
པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཤིན་དུ་ལྷ་ལ་བའི་ཆོག་ཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་སྤྱིད་ལ། རྒྱལ་
ཁྱེད་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པས་ནི་ཇི་ལྷ་ལ་འགོ་རྒྱུད་འདོད་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱིས་སྟེ་སྤྱད་ལན་བདུན་
སྤངས་ཏེ་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའང་ལྷ་མིའི་སྟེ་བ་ལན་བདུན་ལེན་པ་འདི་ནི་མདོ་སྟེ་པའི་བཞེད་པ་རང་འགྲེལ་ལྷ་ལ་ཡིན་ལ། བྱེ་
སྤྱོད་ལྷ་དང་མིའི་སྟེ་བ་ལན་བདུན་བདུན། དེ་དག་གི་བར་སྤྱད་བདུན་ཏེ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་
བདུན་ཚན་དུ་ཆོས་མཚུངས་པས་སྤྱད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དག་བཙམ་པ་ལའང་ལྷ་ག་
བཙམ་ལྷ་ག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྷ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་
ཡིན་གྱི། རང་དོན་དུ་ལྷ་ག་བཟུལ་ཉེ་བར་ནི་བ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རང་རྒྱལ་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ནས། །

བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡིས་འགྲུབ། །

ཅེས་(༡༥༡བ)གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ཅིང་ཐེག་པ་འབྲིང་པའི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས། ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་ན་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་ཤིང་། བསམ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་
ཐོས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོས་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་
པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ལ་ནང་སེལ་དུ། སོ་སྟེ་སྟོན་འགྲོ་དང་ཉན་ཐོས་
སྟོན་འགྲོའི་དབྱེ་བས་ཆོགས་སྟོད་ཆེ་རུང་གཉིས་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་དང་བརྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་དབང་རྟོན་

བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རང་གི་བྱང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ནི་ཚོགས་སྦྱོར་རྒྱུ་དང་དུས་
མཐོང་ལམ་མན་དུ་བསྐལ་པ་ནི་ཤུ་ཙམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ནས་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་དུ་བགྱོད་ལ། ནས་ཞེས་
པ་མཚམས་འཛིན་པའི་སྤྱད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས། ཚོགས་སྦྱོར་ཆེན་པོས་བསྐལ་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་དང་། བསེ་རུ་
ལྷ་བྱས་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་ཚོགས་བསགས་ནས་སྦྱེ་བ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་འགྲུབ་སྟེ། རང་
རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །(༡༥༢ན)

གསུམ་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་བྱེད་པ། །

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་མཉམ་པ་ནི། བསམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱེད་
པའི་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷ་བ་སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བདག་མེད་
གཉིས་ཚོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དེས་ལམ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྤྱད་པ་ལས། བསྐལ་པ་
གངས་མེད་གསུམ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱགས་བཙེ་བས་
གངས་མེད་པར་བཞུགས་པར་ཟད་ཀྱི་རང་གི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་འཁུལ་གྱི་རྣམ་པར་
རོལ་པའི་མཐུ་དང་བྱགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་ལས་པས་སོ། །

གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་དགོས་པ་འདི་མདོ་ཕར་ཕྱིན་ཕྱོགས་སྦྱི་ལས་བཤད་ཅིང་།
བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ནི། གངས་མེད་སོ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་བསགས་པའང་བཤད་ལ།
དེའང་དུས་དེ་སྤྱི་དུ་ཚོགས་བསགས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དུས་དེ་ཙམ་དུ་བསགས་པ་དང་མཉམ་པ་
བསགས་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རང་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་བྱགས་ཆེ་ཆེན་འདི་ཉིད་སྒྲོན་བྲམ་ཟེར་
(༡༥༢བ)གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱལ་སྐར་རྒྱལ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་ཚོགས་བཙེད་གཅིག་གིས་བསྟོད་ཅིང་
བསྐྱར་བ་བྱས་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དགུ་ཡི་ཚོགས་བསྐྱམ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

འདིར་མདོར་བསྟན་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཏེ་སྤྱི་མཉམ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
ལྟ་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ལྷ་གསུམ་བཙེ་ལྟའི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་པར་མངོན་ཚོགས་རྒྱན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཀའ་
དང་བསྟན་བཙེས་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་གསུམ། རྒྱགས་ལམ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བསྟན་པ། རྒྱད་
སྟེ་བཞིའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ལམ་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདིར་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དེ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཐེག་པ་འདོག་མ་རྣམས་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ངེས་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་བགོད་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་།

ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་མེ་ལས།

དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྟོངས་དང་། །

ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །

དབང་པོ་རྣམས་དབང་བྱས་ཕྱིར། །

ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཐབས་མང་བ་དང་། ཐབས་སྒྲ་(༡༥༣ན)བ་དང་།
སྟོ་ཆེ་བ་སྟེ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལམ་
ཀྱི་དངོས་གཞི་མདོ་ཐུགས་གཉིས་མཚུངས་ཀྱང་ཐབས་བདེ་སྟོབ་དང་སྤྱིར་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པས། ལམ་བགོད་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། རྟོ་ཆེ་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། སྟོན་གྲོལ་གྱི་
ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དེ་རྣམས་ལས་ཆེས་
སྤྱིར་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བྱ་སྟོད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་མཁས་ཅམ། །

ལྷན་ཡང་མི་ཆེ་དུག་ཅུ་སྟེ། །

རྣལ་འབྱོར་མི་ཆེ་བཅུ་དུག་ཡིན། །

སྒྲ་ན་མེད་པ་ཆེ་གཅིག་གིས། །

བཙོན་ལྷན་ངེས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་དེའི་ཐོག་དུ་བྱ་བ་དང་སྟོད་པའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་མཚན་
བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཅམ་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་མི་ཆེ་དུག་ཅུ་སྟེ་ལོ་དུག་སྟོང་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་ཟིན་ན་མི་ཆེ་བཅུ་དུག་སྟེ་ལོ་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། ལམ་དེ་ལ་གསང་ཐུགས་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་(༡༥༣བ)ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དབང་བཞི་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་བཙོན་
འགྲུབ་དུག་པོ་དང་ལྷན་ན་ངེས་པར་ཡང་མི་ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཤེས་དགོས་པ་སྤྱིར་གསང་ཐུགས་པ་རྣམས་ལ། གཞི་སྟོང་བའི་ལམ། གཞི་སྒྱུར་བའི་
ལམ། གཞི་དངོས་པོ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་གྲགས་པའི།

དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་
ཆ་སྤོང་བར་རུས་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་རྟགས་པ་དང་ཕྱ་བ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །

དེའང་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དྲུང་དྲན་པ་ཉེ་བཞག་བཞི་སྒྲིམ་པ་ལ་མཚོན་ན། ལུས་གཙང་བ། ཚོར་བ་
བདེ་བ། སེམས་ཉག་པ། ཚོས་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཙང་བ་དང་། ལྷག་བཟུལ་
བ། མི་ཉག་པ། བདག་མེད་པར་སྒྲིམ་པ་པར་བྱིན་མན་ཆད་ལ་གྲགས་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། གཙང་བ་སོགས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་སྤངས་བཞི། བདེ་མཚོག་གི་འཁོར་གྱི་མཁའ་
འགོ་མ་བཞིའི་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་པ་ལས་ཤིན་དུ་སྤྱ་བའི་ལུས་སྤོང་ག་བྱུགས། ཚོར་བ་
བདེ་ཆེན། སེམས་སོ་སོར་རང་རིག་། ཚོས་(༡༥༥ན)ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུང་འཇུག་ཆེན་པོར་ཤར་
བ་དེ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཚོགས་ལམ། སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲིམ་ལམ། མཐར་
བྱིན་པའི་ལམ་མོ། །

དང་པོ་ནི།

དང་པོར་དབང་ཐོབ་བསྐྱེད་རྫོགས་ནི། །

ལེགས་ཤེས་མོས་སྦྱབ་ཚོགས་ལམ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་དོན་རྒྱུ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཚོག་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་
ནས་དབང་དོན་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་རིག་པ་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་
པར་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བརྟགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ལམ་རྫོགས་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་རྣམས། བརྒྱད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལུང་ཆད་མ་དང་། དེ་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་རྗེས་
དཔག་ཆད་མ་དང་། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ ཟླུང་བ་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་སྟེ་ཆད་མ་
གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་དང་། ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་རྒྱུ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། དད་གུས་སོགས་མོས་པའི་དགེ་བ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ནས་ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐུན་དུ་བཅད་པའི་(༡༥༥བ)བསྟེན་པ་
དང་། དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱུན་སྦྱར་གྱི་བཙོན་འགྲུས་བར་མ་ཆད་པ་ནི་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་
ལྡན་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ལ།

ཐུན་མོང་བའི་ཐེག་པར་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དྲུང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། འབྲིང་པོར་ཡང་
དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་དང་། ཆེན་པོར་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་ཡང་།
འདི་ཉིད་དུ་ལྷན་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡོད་ཅིང་།

ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར།

དེ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ནི།

ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་།

གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་ཉོན་པར་འགྱུར།

ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་ནི་རང་ལ་སྒྲ་བའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས། དེ་ལས་གདམས་
ངག་ཉོན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་གདམས་ངག་ཉོན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པས།
གཞུང་རྩ་བར། ལེགས་ཤེས་མོས་སྦྱབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་རང་འགྲེལ་དུ་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ལུང་
དངས་པ་ཉིད་ཚོགས་ལམ་གྱི་(༡༥༥ན)སྐབས་འདིར་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དུག་ལས་སོར་སྤྱད་གཙོ་བོར་
སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་མཇུག་ནས་རྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པ་དེའང་སྡོན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་
ལས་བྱུང་བ་སྟེ།

རྣལ་འབྱོར་མ་ཀྱན་སྦྱོང་ལས།

དད་པ་ཡང་དག་བསྐྱེད་པ་དང་།

རྣལ་འབྱོར་བཙུན་ལ་གནས་པ་ནི།

སྐྱེ་བ་བྱེ་བ་སྦྱོང་ཕྱག་དུ།

ངའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡིན། ཅེས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྩ་རྒྱུང་ཐོག་ལའི་གནད་ཤེས་ནས།

ཀྱན་བཟང་སྦྱོང་གནས་དྲོད་ཐོབ་ནས།

སྦྱོར་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན།

དེ་ཆེ་བརྒྱལ་ཞུགས་སྦྱོང་པ་ཡིས།

སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ནས་མཐོང་བར་སྦྱོར།

འདི་ནི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་།

བསམ་གཏན་བཞི་ལྡན་ལམ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་ནི་རྒྱུང་བ་ཞེས་ཀྱང་བཤད།

བསམ་གཏན་ཡན་ལག་ཇོགས་པ་ཡིས། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གསུངས། །

སྐྱུ་ཡི་དབྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་མཐོང་གི་ཕྱི་ལོ་གནད་འཆིང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཇོགས་
ཅིང་གི་ཉམས་མྱོང་དཔེ་ལོ་ཤེས་སྐྱོན་ཆད་མེད་པར་སྦྱོང་བ་ནི་ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
ལ་གནས་པས་དྲོད་ཀྱི་རྟགས་དུ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་མྱོང་སྟོབ་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉི་མའི་སྐྱུ་ཡིན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་
ས་མཚམས་ནི་ཇོགས་ཅིང་གི་ཉམས་མྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིའི་དོན་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དངོས་སྐྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་སྦྱར་
དུ་སྦྱེ་བའི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དྲོད་ཅེས་བྱའོ། །

འདྲིའི་དོན་ཀྱི་རྟགས་གཞན་ཡང་བརྟག་གཉིས་ལས།

འཇིགས་སྦྱོར་དེ་བཞིན་སྐྱུ་བཟུལ་དང་། །

སྤྱང་ན་གདུང་བའི་ཆེ་བ་དང་། །(༡༥༥བ)

ཞེས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་དྲོད་ཆུང་དུ་འཇིགས་དང་།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་སྐྱུ་ཆེས། །

སྐྱུ་བ་པ་པོ་ཉིད་ཉོན་མི་མོངས། །

ཞེས་ཀྱེན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དྲོད་འབྱིང་པའི་རྟགས་དང་།

ཕན་དང་གཞོད་པའི་འབྲས་འབྱུང་བ། །

ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་ཤེས་རྟུ་འཕུལ་སོགས་ཀྱི་ཆ་འགྲུབ་པ་ནི་དྲོད་ཆེན་པོའི་རྟགས་སྐྱུ་
བཤད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བཤད་པའི་དྲོད་ཅེ་བཟོད་གསུམ་པོ་དང་གནད་གཅིག་པ་
ཡིན་ནོ། །

དྲོད་སྟོབ་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱུང་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོང་བ་ལ། སྦྱོས་བཅས་དང་། སྦྱོས་
མེད་གཉིས་ལས། སྦྱོས་བཅས་ཕྱིའི་ཀྱེན་དང་བསྟེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་རིག་པ་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོང་བ་ཡིས་སྦྱོར་ལམ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་བཟོད་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་
དོ། །གལ་ཏེ་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་བྱ་བར་མི་འདོད་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་མེད་ནང་གི་སྦྱོང་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀྱང་ལམ་དེ་ཉིད་སྦྱོང་བར་རྣམས་པ་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །

སྦྱོར་ལམ་འདྲིའི་མཚན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོ་སོར་སྦྱུང་པའི་མན་ངག་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་
གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མན་ངག་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ནི་(༡༥༦ན)པའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་

དབེན་པ་སྐྱོད་ཅེ་འཁྱིལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་རྩི་བྱེད་པ་འཆིང་བར་བྱེད་པས་རྩ་རྣམས་ནི་
སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པས། རྩ་ལམ་སྦྱོང་བ་རྒྱུ་སྦྱར་ལའང་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་
པས་ན་གསུང་རྩི་ཞེས་འདོན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རྩོགས་
པར་བསྒྲམས་པས་རྒྱའི་སྤྱན་ལྔ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔའམ་དུག་གི་རྒྱ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ།

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།

མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མིའི་བདག་པོ་བསམ་གཏན་སྦྱར་བ་དག་

པས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འདིས་ནི་གཙོ་བོར་རྩ་དག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལས་སྐྱའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱོད་ཅེ་དང་སྤྱལ་པའི་སྐྱེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནས་སྒྲིག་རྩི་སྦྱར་ལྡན་པས། །

མཐོང་ལམ་ལ་ནི་སྦྱར་བར་བྱེད། །

རྒྱ་དུ་འདོན་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ནི། །

རྩི་ཞེ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་འཇུག།

རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་རྒྱུད་དག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིག་རྩི་དང་འདོན་པ་ལ་སྦྱོང་བའི་
སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབས་བྱ་བ་རྩི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་གི་འགོ་འོང་
ལྷན་དུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་གཅིག་(༡༥༤)དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ལས་གཅིག་འགག་ཀྱས་པ་
དེའི་ཆེ་ཐོག་ལའི་གངས་དེ་སྟེད་རྩ་དུང་ཅན་མའི་མར་སྒྲ་གསང་བའི་འཁོར་ལོར་འཇག་མེད་དུ་འཆིང་རྒྱས་
པས་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ཅིང་། འཇག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ལ་སོགས་
པའི་མཐར་ཐུག་པར་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འཕུལ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ།
སྦྱོར་ལམ་བསྒྲམས་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
ནི་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་དུས་རྒྱ་དུ་རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བ་འདོན་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ནི་རྩི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་རྩི་ཞེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་ཅིང་འགྲུབ་པས་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་རམ་སྒྲིག་རྩི་
མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་
དང་སྦྱར་བའོ། །

གཞན་ཡང་འདོན་པ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་མཐར་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བས་མཐོང་
ལམ་ཡིན་པ་སྟོན་བསྐྱེད་སྒྲིབ་མེར་བཟང་སྦྱོང་གི་(༡༥༥)མདོ་དྲངས་ནས་བཤད་ཅིང་། འདིའང་གསུང་

གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་ཀྱི་གསུང་དོན་དེ་དང་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་
བྱའོ།

བཞི་པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགག་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

སྒོམ་མེད་ཤིན་དུ་སྒོམ་མེད་ཀྱིས། །
རྗེས་དྲན་ཡན་ལག་སྦྱང་བྱས་ནས། །
ཏིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སྦྱར་བ་ནི། །
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། །
གཞན་དོན་ཚོགས་ཀྱི་སྟོང་དང་བཅས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོང་པ་ནི། སྒོམ་མེད་རྗེས་ཐོབ་སྐྱེ་མ་
ལྷ་བུ་དང་། ཤིན་དུ་སྒོམ་མེད་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུམ་མོ་སྤར་
བས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལྷ་བའི་བདེ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ལྷ་དང་། གཏོང་བ་
དང་། རྒྱལ་ཁྲི་མས་དང་། ཡར་ཕྱིན་བཅུ་སྟེ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡན་ལག་ཏིང་འཛིན་རིགས་མི་
འདྲ་བ་མང་པོ་ལ་སྦྱང་བ་ཐུགས་དོན་དེ་རྣམས་འབྱོར་དང་འཁྱར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་འཛིན་ཡེ་
ཤེས་དོན་དེ་རྣམས་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་བདུད་དང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བས་ན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་པས་སྒོམ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྲུབ་ནས། གཞན་དོན་ཕུན་
ཚོགས་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྦྱབ་རུས་པས་(༡༥༧བ)ཚོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་
དོ། །

འདིའང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་ཀྱི་ཐུགས་དོན་དེ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པར་
དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ས་ལམ་སྒྱོར་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་ཀྱང་འདིར་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཡན་ལག་དྲུག་ཚར་གཅིག་གིས་བགྲོད་པའི་རྒྱལ་ལམ་
རྒྱུང་པའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་སྒོམ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགག་པའི་རྒྱལ་ནི།

དང་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི། །
རྒྱུང་དང་རྟོག་པ་ལྷན་ཅིག་དག། །
དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ། །
གཉིས་པ་ཐེག་ལེ་ལྷན་ཅིག་དུ། །
གསང་བར་འགགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ། །
དེ་ཡིས་མ་རིག་སྟེ་གི་འགག། །

གསུམ་པར་དེ་ཉིད་དག་པ་སྟེ། །
ཉྱེ་བར་དེ་བཞིན་བཞི་དང་ལ། །
དུག་དང་བདུན་པ་སྟོང་ག་སྟེ། །
བརྒྱད་དང་དགུ་པ་མགྲིན་པ་ལ། །
བརྒྱད་དང་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ་པོར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་དང་པོར་མོར་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འགགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་སྟོར་
དང་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་དང་གངས་མཉམ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ་སྟེང་ལྟ་ཅིག་
ལེ་ཤེས་སུ་ནམ་པར་དག་ཅིང་དོན་ཅོད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩ་བཞིར་བྱང་སེམས་འགགས་པ་དེ་ནི་མོས་
སྟོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཚོགས་སྟོར་གཉིས་ཡིན་ལ། སྟོག་རྩལ་དང་འཇོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་
སྟོར་གཉིས་པའི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙེ་བརྒྱད་དེ་དང་ལྟ་ཅིག་པའི་ཐོག་ལེ་སྐ་བ་ནམས་གསང་
བའི་འཁོར་ལོར་འགགས་པ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་ས་དང་པོ་(༡༥༤ན)རབ་དུ་དགའ་བ་
ཐོབ་ཅིང་། འདིར་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཐོབ་པ་ཡིས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་འགག་ཅིང་། དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་ས་རེ་རེ་བཞིན་སྟེ་ཤི་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་ལྟོག་དུ་འགག་གོ། །ཡང་ན་མ་
རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱང་བའི་ལས་ཉོན་གྱི་སྟེ་
ཤི་འགག་གོ། །

དེ་ལྟར་འགགས་ཀྱང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ལུས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་འཆི་འཕོ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དེ།

རྒྱུད་སྒྲིམ་ལས།

འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །
རྒྱ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་རྩད་ནས་སྤངས། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྟེ། །
དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་དང་།
སྟེ་འཆི་ན་དང་རྒྱ་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ནས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དུས་སྟོར་གསུམ་པའི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙེ་བརྒྱད་དང་ཐོག་
ལེ་ལྟ་ཅིག་དུ་གསང་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་དག་པ་ནི་ས་གཉིས་པ་རྩི་མ་མེད་པའོ། །སྟེ་ཞེས་(༡༥༤བ)པ་ཆོག་
ཕྱི་མ་འདྲན་པའི་ཕྱད་དོ། །

ཉྱེ་བའི་འཁོར་ལོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དུས་སྟོར་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་
པ་ཆེན་པ་གཉིས་ཐོག་ལེ་དང་ལྟ་ཅིག་དུ་དག་པས་ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ། དུས་སྟོར་དུག་པ་དང་

བདུན་པའི་རྒྱུ་དང་རྟོག་པ་ཐིག་ལེ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྦྲིང་གའི་འཁོར་ལོར་དག་པས་ས་ལྗེ་པ་དང་རྩྭ་པ་
སྟེ། དུས་སྒྱུ་ར་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་རྒྱུ་དང་རྟོག་པ་ཐིག་ལེ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མགྲིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་
དག་པས་ས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ། དུས་སྒྱུར་བརྩ་པ་དང་བརྩ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་དང་རྟོག་པ་ཐིག་ལེ་དང་
ལྷན་ཅིག་དུ་སྦྲིང་གའི་འཁོར་ལོར་དག་པས་ས་དགུ་པ་དང་བརྩ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །

ལྗེ་པ་མཐར་ཕྱིན་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ནས་གཙུག་ཏོར་རྒྱུ་འགགས་པས། །

དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས། །

རྟོན་འབྲེལ་བརྩ་གཉིས་འགགས་པ་དང་། །

མས་བརྟན་དགའ་བ་བརྩ་རྩྭ་ཡིན། །

སྟོང་དང་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་འགྲུབ། །

ལོ་གསུམ་རྩེ་ཕྱེད་གསུམ་དག་པས། །

ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཉིད་འགྲུབ་པ་ཡིན། །

ཅེས་དང་། འོག་ནས།

ཡེ་ཤེས་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

ལྗེ་མའི་སྐུ་གཞི་དང་མཚུངས་ཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྩ་བཤོད་པ་དེ་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོར་དུས་སྒྱུར་བརྩ་གཉིས་པའི་རྒྱུ་
དང་རྟོག་པ་བརྩ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པ་རེ་ཐིག་ལེ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འགགས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་
པར་དག་ཅུ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅུ་རྒྱུ་དང་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་
(༡༥༥)རྩེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་རྒྱུད་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་ལྷགས་ལྟོག་དུ་འགགས་ཤིང་དག་པ་དང་མས་བརྟན་པའི་དགའ་བ་བརྩ་རྩྭ་ཡོངས་སུ་རྩེ་གསུམ་ཤིང་
སྟོང་པ་ཉིད་བརྩ་རྩྭ་དང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བརྩ་རྩྭ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་
འགྲུབ་པ་སྟེ། ལྗེ་དུམ་བྱ་རྩྭ་པ་དང་དགུ་པར་བཤད་པ་ལྷར་སྦྲེས་བྱ་ཆེ་ལོ་བརྩ་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་རྩེ་སྟོང་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གསུམ་དང་རྩེ་བ་ཕྱེད་པ་གསུམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་གངས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཙམ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངོས་བཟུང་མེད་མོད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་བསྟན་ལཱའི་རིམ་པར་འདུས་ཏེ། ལྗེ་མ་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གཞི་ཕུང་པོ་ལྗེ་དག་པའི་
རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་སྟེ། གཟུགས་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྗེ་རིམ་པར་མེ་
ལོང་མཉམ་ཉིད་མོར་རྟོག་བྱ་གུ་ཆོས་དབྱིངས་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་ཡོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་དྲགས་རམ་པས།

འོ་ན་མཐོང་ལམ་དུ་མ་རིག་པ་འགག་པར་བཤད་པས་ལྷགས་འབྱུང་དུ་འགགས་པ་མ་ཡིན་
ནས་(༡༥༧བ)ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་རེ་རེ་ལ་ལྷན་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་བཞི་བཞིར་ཡོད་
པ་ལས། མཐོང་ལམ་དུ་མ་རིག་པའི་ལྷན་གྱི་ཆ་དེ་འགག་པ་ཡིན་གྱི། ངག་ལ་སོ་གས་པ་
གསུམ་ལྷགས་ཐོག་གི་མཐར་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་བ་ལ་དཀར་ཕྱོགས་དང་ནག་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་
གི་དག་པས་ཕུང་པོ་ལ། ཁམས་ལ། དབང་པོ་ལ་འགག་པའི་དགའ་བ་བཅོ་ལ། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་རྣམས་འགགས་པའི་དགའ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་ཅིང་། སྟོང་ཇེ་བཅུ་དྲུག་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་ལ། ཚེས་ལ་དམིགས་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ། བཅུ་དྲུག་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཡིན་ལ། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོང་ཇེ། ནག་ཕྱོགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །

སྟོར་དྲག་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །

དབྱེ་བ་དཔག་མེད་འདིར་མ་བཞེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་ཉམས་སྲ་སྒྲངས་
པས་ལམ་ལྷ་བགོད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐུར་བཤད་པའི་ཅ་དང་རྒྱུང་དང་ཐིག་ལེ་སྟེ། རྣམ་པ་
(༡༦༠ན)གསུམ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱེད་པ་མ་
བཅིངས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། བྱེད་པ་བཅིངས་ན་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

བྱེད་པ་འཛིང་བའི་ཐབས་ཀྱང་། ཅ་དག་པར་བྱེད་པ་སོར་བསམ། རྒྱུང་དག་པར་བྱེད་པ་སྟོག་འཛིན།
ཐིག་ལེ་དག་པར་བྱེད་པ་ཇེས་ཏིང་སྟེ། རོ་ཇེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ནི་སྟོབ་
པའི་ལམ་སྟེ། ཞོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་སྟེ། ཅ་འཛིང་བྱེད་སོར་བསམ་གྱིས་མ་དག་པའི་
ལྷན་གྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་པ་ལས་སྐྱེ་རོ་ཇེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད། རྒྱུང་འཛིང་བྱེད་སྟོག་འཛིན་གྱིས་མ་
དག་པའི་ངག་གི་བྱེད་པ་བཅིངས་པ་ལས་གསུང་རོ་ཇེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད། ཐིག་ལེ་འཛིང་བྱེད་ཇེས་
ཏིང་གིས་མ་དག་པའི་སེམས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅིངས་པ་ལས་ཐུགས་རོ་ཇེ་དང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་
པར་བྱེད་པས་སོ། །

ཡན་ལག་དྲུག་པོ་འདིར་ས་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ཚུལ་
དང་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་(༡༦༠བ)བཅོས་རྣམས་ལས་མཐར་

ཡས་པ་གསུངས་ཀྱང་འདྲི་མ་བཞེད་དེ། ཡི་གེ་མང་བར་དོགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལས། ལམ་དང་རིམ་པ་སྒྱར་བ་སྟེ་བཅུ་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཆོག་འགྲེལ་ལས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྱར་བའི་དུམ་བུ་སྟེ་
ལེའུ་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བཞུན་པའི་དུམ་བུ།

དེ་ལྟར་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བཞུན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་སྤོང་པ་ཉིད་སྒྲོས་པ་
དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་འཆད་པ་སྟེ། དེའང་བཤད་ཟིན་པའི་
གཞུང་རྣམས་སུ་ཆོགས་པའི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཞུན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྤྱད་པར་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམས་གོ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། གྲེ་བྲག་དུ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷན་ཅན་
རྣམས་ཅ་རྒྱུང་སོགས་ཆོགས་མ་ཐག་པ་ནས་འཇིག་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་སྟེ་འཇིག་གི་རང་བཞིན་
མི་རྟག་པ་སྒྱུ་མ་ཉྩ་བུ་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འཆི་བའི་ལྷན་གྱི་རིམ་པ་སོགས་གི་དབང་པོ་འགག་
པའི་ཆེ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རུས་པ་སྤྱད་ཅིང་། (༡༢༡ན)གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་ཀྱང་སྟེ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བཞུན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུན།

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་རྣམས། །

སྤྱད་པའི་རིམ་པ་གསལ་བཤད་བྱ། །

ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པ་ནི། །

ངེས་མེད་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྱར་བ་བཤད་པ་དེ་ནས་ཐ་མལ་པའི་དོ་རྗེའི་ལྷན་ལ་ཅ་དང་
རྒྱུང་དང་ཐིག་ལེ་རྣམས་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་འཆི་བའི་ལྷན་རྣམས་ཀྱང་ལས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲི་
གསལ་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འཆི་བ་ཆོགས་རིམ་གྱི་སྒྲུང་གཞི་དང་། སྟེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲུང་གཞི་ཡིན་
པས་ན། གོང་གི་ཆོགས་རིམ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱད་རིམ་རགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་སྟེས་
མ་ཐག་དུ་འཆི་ལྷན་ལྷགས་པར་ཤེས་པས་ཡིད་བྱུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། དུས་མིན་

གྱི་འཆི་ལྷ་ས་ཤེས་པས་འཆི་བ་བསྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། འཆི་བའི་ངོ་བོ་ནི་ས་གང་དང་གང་གིས་རིགས་མཐུན་གྱི་ཡུང་པོ་དོར་ནས་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་དང་དབང་ཐང་དང་དོད་འདོར་བས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱིས།
(༡༢༡བ)གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལས་བསམ་བཞིན་སྤྱེ་བ་སྒྲངས་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་གནད་བཅིངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པ་རྣམས་དང་། དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་དང་རིག་ཐུགས་དང་བརྟུང་ལེན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་དག་རྒྱུད་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཅ་སྤྱད་པའི་རིམ་པ། རྒྱུད་གི་འཆི་ལྷ་ས། ཐིག་ལེ་འགག་པའི་རིམ་པ། ཞར་ལ་གང་དུ་འཕོ་བའི་ངེས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཅ་ཕལ་པ་སྤྱད་པའི་ཚུལ། འཁོར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་སྤྱད་པའི་རིམ་པ། ཅ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པོ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐ་མལ་དོ་རྩེའི་ལུས་འདི་ལ། །
སྤྱེས་ནས་ལོ་གཅིག་བར་དུ་ནི། །
ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནས་ཞག་རེ་ཅ་གཉིས་གཉིས། །
རྒྱས་པ་སྐྱམས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །
ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་གཉིས། །
བསྤྱད་པ་རགས་པའི་རིམ་པའོ། །
ཞིབ་པར་ལོ་ནི་དགུ་བཅུ་རྒྱག། །
ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་བར། །
ཕ་བའི་ཅ་ཀྱུན་སྤྱད་པ་སྟེ། །
རྒྱག་ཁྱི་དགུ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དང་། །
ལ་བཅུ་བསྤྱད་ལྟར་ཉིན་རེ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་དོ་རྩེའི་ལུས་འདི་ལ་མངལ་དུ་ཞག་བདུན་ཕྲག་བཞི་སོང་རྗེས་ཅ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དབུ་མ་སྤྱེས་པ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་ནི་ཅ་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱིར་བཅས་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ན་ཅ་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་ལྷ་བ་བཞི་པའི་ཞག་དང་པོ་ནས་ཞག་རེ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཅ་གཉིས་གཉིས་(༡༢༢ན)ཀྱི་རྒྱས་པ་སྐྱམས་པར་དུས་འཁོར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱ་རྩོགས་པ་ན་ཅ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་ནི་རགས་པའི་རིམ་

པ་བརྗོད་པའོ། ཞིབ་པར་བཙུག་ན་ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ཙ་ལྷག་དང་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་བརྒྱ་གཅིག་གི་བར་ལ་སྤ་
བའི་རྩ་ཀྱན་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་སྤ་མོ་དྲུག་ཁྱིམ་དགུ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་སྤྱད་པར་འབྱུང་ཞིང་།
དེའང་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རྩ་གཉིས་གཉིས་སྤྱད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ལྷག་མ་རྩ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བ་
ནི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་པོའི་ནང་དུ་སྤྱད་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱའི་སྤྱིའི་དོན་
དང་། འཁོར་ལོ་རྣམས་སྤྱད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེའི་དོན་བསུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་འོག་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ལ། །

ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་དག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་སྤ་མོ་རྣམས་བསྐྱུས་ཟིན་པ་དེའི་འོག་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་རྩ་ཆེན་
པོ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་སྤྱད་དོ། །འདི་ནི་འཁོར་ལོའི་རྩ་དང་རྩ་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་སྤྱིའི་དོན་
ཏེ། དེ་ཡང་ལས་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་རྩ་ནི་སྤྱི་བོར་བརྒྱ་བཞི། མགིན་པར་ཉེར་བརྒྱད། སྟོང་གར་བརྒྱད། རྩེ་བར་
དྲུག་ཅུ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བཞི་(༡༦༢༧)ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡར་མར་གྱིས་རོ་རྒྱུད་གི་སྤ་བཞི་བསྐྱུས་པས་བརྒྱ་
དང་བརྒྱ་བཞི། ཆོགས་ཆེན་དང་ཆོགས་སྤྲན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། རྩ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པོ་ལ་
དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུ་ཕྱེ་བའི་ཐོག་ནས་དབུ་མའི་ཆ་ཉེར་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱ་
རྣམས་བསྐྱུས་པས་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཆོགས་ཆེན་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་རྩ། །

ཞག་ནི་གསུམ་གསུམ་རེ་རེ་སྐྱམས། །

སོར་ཆོགས་རྩ་ཡང་དེ་དང་མཉམ། །

རྩེ་བའི་དྲུག་ཅུ་རྩ་ཁྱིམ་ནི། །

རྒྱུད་གི་རྩ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱུད། །

སྤྱི་པོ་ཞག་ནི་བཙོ་ལྷ་སྟེ། །

མགིན་པར་ལྷ་གཅིག་གསང་རྩ་མཚུངས། །

སྟོང་གའི་ཞག་བརྒྱད་ནང་དུ་འདོར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གངས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་ནི་
ཞག་གསུམ་གསུམ་ན་རྩ་རེ་རེ་སྐྱམས་པར་འབྱུང་ལ། སོར་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡང་དེ་དང་

མཉམ་པས་ཉིན་ཞག་གསུམ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྐམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་སྤྱད་ཅིང་། རྩེ་
བའི་རྩ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ནི་རྩའི་རྩེ་མོ་དང་དེའང་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ལས་གྲུས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་དུས་
སྤྱོད་གྱི་རྒྱུད་གི་རུས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་ལ། སྤྱི་བོའི་ལྷ་ཀང་གི་རྩ་བཅུ་བཞི་པོ་
ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཞག་པོ་ནི་བཙེ་ལའི་ནང་དུ་སྤྱད་དེ། མགྱིན་པའི་རྒྱ་སྐར་དང་མཚུངས་པའི་རྩ་ཉེར་བརྒྱད་
པོ་ཕྱོགས་གཉིས་གྱི་ཞག་(༡༢༣ན)བསྐྱེམས་པ་ལྷ་བ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྤྱད་དེ་གསང་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་
ཡང་མགྱིན་པ་དང་མཚུངས་པས་ལོགས་སུ་མི་བགང་ངོ་། །སྤྱིང་གའི་རྩ་བརྒྱད་པོ་མགྱིན་གསང་སྤྱད་པའི་
ལྷ་བ་གཅིག་ཕྱི་ཞག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདོར་བས་ཞག་བརྒྱད་པོ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་ཏུ། །

གཙུག་ཏྲར་རྩ་བཞི་དང་བཅས་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་བོར་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ །མགྱིན་པར་སོ་གཉིས། རྩེང་
གར་བརྒྱད། རྩེ་བར་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། གསང་བར་སོ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ལའི་རྩ་འདབ་བརྒྱ་དང་
དྲུག་ཏུ། གཙུག་ཏྲར་གྱི་རྩ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དབུ་མའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་འགགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་རྩ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྤྱད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱེམ་པོ། །

དང་པོ་ནི།

རྩ་ཉི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པོ། །

རྩ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་དྲུག་ཅུ་ནི། །

རྩེ་བ་དང་མཚུངས་ལོ་གསུམ་སྤྱད། །

ཐིམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་པོ་ཡི། །

རྩ་བ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ། །

ཕྱོགས་གསུམ་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཕྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ཉི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་དྲུག་
ཅུ་རེ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་དབུ་མའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་རྩེ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་མཚུངས་པར་ལོ་གསུམ་
ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་དགོས་པས། རྩ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པོ་ཐིམ་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་བདག་
(༡༢༣བ)པོས་དབྱེ་བའི་རྩ་བ་དོན་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད། བདུན་
ཅུ་རྩ་གཉིས་པོའི་དཀར་དམར་གྱི་ཆ་ལོ་བརྒྱད་པོ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ཅིང་། དབུ་མའི་ཆ་
ཉེར་བཞི་པོ་ཞག་གཅིག་ལ་སྤྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ཙུ་ཆེན་རྣམས། །

བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱུང་རྣམས་མི་རྒྱ་བ། །

དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ནས་འཕོའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་འཁོར་ལོའི་ཙུ་ཆེན་པོ་ཉེར་བཞི་ལས་ཕྱེ་བ་རྣམས་བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་རྒྱ་བ་དེ་ནས་ཞག་གཅིག་ནས་འཕྱིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འཕོ་བའོ། །ཞག་གཅིག་པོ་དེར་ནི་དབུ་མའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཙུ་རྣམས་སུ་སྟན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྒྱས་ཏེ་མཐར་དབུ་མའི་ཙུ་སྤྱི་པོར་གཉིས། མགིན་པར་བཞི་པོ་ཐབས་ཤེས་སྤར་བས་གཉིས། སྟོང་གའི་ཡར་མར་གྱི་ཙུ་གཉིས། རྟེན་པའི་བཞི་ཆངས་བུག་དང་དྲུང་ཅན་གྱི་ཙུ་སྟེ། འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་དབུ་མའི་འཕོ་བའི་ཙུ་བརྒྱ་གཉིས། ཙུ་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་དབུ་མའི་ཆ་སྟེ། ཙུ་ཆེན་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་དུག་ཕྱན་དང་བཅས་པ་ཞག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སྐྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུང་གི་འཆི་ལྷས་ལ་ལྟ། སྤྱིར་རྒྱུང་བརྒྱ་སྟེང་པའི་རིམ་པ། དབུ་མའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་(༡༦༥ན)འཆི་ལྷས། གཡས་པ་ཉི་མའི་འཆི་ལྷས། གཡོན་པ་རྒྱ་བའི་འཆི་ལྷས། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱུང་གི་སྟེང་རིམ་བསྟན་པ་ནི། །

རྒྱུང་བརྒྱ་རྒྱ་བརྒྱ་ནས་ཇོགས་ཏེ། །

སྤྱི་ནས་དུས་སུ་འཆི་བ་གང་། །

ལོ་ནི་བརྒྱ་བརྒྱ་རིམ་པ་ལྟར། །

ཞོར་རྒྱལ་ལྟ་སྤྱིན་ཅངས་དུས་སྟེལ། །

ལྟ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མཉམ་གནས་དང་། །

ཁྱེན་རྒྱ་ཐུར་སེལ་སྟོག་རྒྱུང་གི། །

སྟོབས་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པར། །

འགྱུར་ཞེས་དོ་རྩེ་འབྲེང་བར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཙུ་ཆའི་སྟེང་རིམ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་རྒྱུང་གི་སྟེང་རིམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཙུ་ཆ་བ་དང་ཡན་ཡག་གི་རྒྱུང་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ལུས་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱ་བ་རེ་རེ་ལ་ཇོགས་པས་རྒྱ་བ་བརྒྱ་ལོན་པ་ནས་ཇོགས་ཤིང་། སྤྱིར་སྤྱི་ནས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་སུ་འཆི་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུང་བརྒྱའི་རུས་པ་རྣམས་ལོ་ནི་བརྒྱ་བརྒྱར་རིམ་པ་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་སྟེང་པ་སྟེ། དེ་ཡང་། སྤྱི་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆོ་ཞོར་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུང་གི་སྟོབས་ལྟ་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུང་གི་སྟོབས་དང་གཅིག་དུ་

འགྱུར་ཞིང་། ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་དེ་དག་རྩལ་པའི་རྒྱུ་གི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་ལ། ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་དེ་དག་རྩལ་
སྤལ་གྱི་རྒྱུ་གི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་དེ། བཞི་བཅུ་པ་ལ་ལྷཱི་རྒྱུ་དང་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྗེའི་རྩལ་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཉམ་ཞིང་
ལུས་ཀྱི་རྩལ་ཡང་ཅུང་ཟད་འཛོར་རོ། །ལྔ་བཅུ་པ་ལ་དེ་དག་ཁྱབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་དང་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་
(༡༤༥བ)འགྱུར་དེ། དྲུག་ཅུ་པ་ལ་མཉམ་གནས་དང་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། བདུན་ཅུ་པ་ལ་གྱེན་
རྒྱ་དང་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་ཐུར་སེལ་དང་སྟོབས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ནས། དགུ་བཅུ་པ་
ལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་པ་སྟོག་རྒྱུ་གི་སྟོབས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་ལྔ་མའི་རྩལ་པ་ཅུང་ཟད་
ཉམས་ནས་བྱི་མའི་སྟོབས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལྔ་མའི་རྩལ་པ་གཏན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་བཅུའི་སྟོབས་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོ་ཨྲེ་ཕྱིང་བར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྷས་ལ་གཉིས། འཕེལ་བའི་རིམ་པ་དང་། ལོ་
གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་འཆི་ལྷས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། ཁྱད་སྟོས་པས་བསྟན་པ། རྒྱུ་བཅུ་མ་ཉམས་ཤིང་མཉམ་པའི་དུས། འཆི་ལྷས་
འཕེལ་རྒྱལ་རྒྱས་བཤད། འཕོ་བའི་ངེས་པ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱས་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། །

ཞེས་གསུངས་དེ། དབུ་མའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་རྒྱས་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ནང་ལེ་ལས་འབྱུང་བ་
དང་མཐུན་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྟེས་བུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་གང་། །

སྟེས་ནས་ལོ་གཅིག་རྒྱུ་རྣམས་གྱི། །

དུས་སྦྱོར་གངས་ཀྱན་མཉམ་པར་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་དེ། ལམས་དྲུག་ཡན་གྱི་ (༡༤༥ན)སྟེས་བུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངལ་དུ་རྩ་
དབུ་མ་སྟེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོ་གཅིག་ལོན་པ་བཅས་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་ཇོགས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུ་བཅུ་པོ་
རིམ་གྱིས་ཇོགས་པར་འགྱུར་བས། བཅུ་ཀྱི་ཇོགས་མ་ཐག་པའི་ཆོ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་པན་
རྒྱན་མང་ཉུང་མེད་པར་དུས་སྦྱོར་རེ་ལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེའི་གངས་ཀྱན་མཉམ་པར་རྒྱ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མེད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནས་བཤོད་པ་གསུམ་པ་ལ། །
 མཁའ་རྩ་རྩུང་གཅིག་རྩུབ་པ་འཕེལ། །
 བཤོད་པ་བཞི་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །
 ལོ་གཉིས་པ་ལ་ས་རྩུང་དུ། །
 གཡས་པར་རྩུང་གཉིས་འཕེལ་བ་ཡིན། །
 དེ་ལྟར་རེ་མོས་རེ་རེ་འཕེལ། །
 ཕྱོགས་གསུམ་མ་ཚང་ལོ་བདུན་ན། །
 རྩུང་གཅིག་འཕྱར་དེ་ནས་ནི། །
 གཡོན་དང་གཡས་སུ་རིམ་པ་བཞིན། །
 ལོ་རེ་རྩུང་རེ་རེ་འཕེལ། །
 དུག་ཅུ་ཅ་བདུན་ལོན་ནས་ནི། །
 རྩུང་ཚོད་གཅིག་འཕྱར་གཡོན་ནས་རྩུབ། །
 དེ་ནས་བཤོད་པ་རེ་རེ་བཞིན། །
 ལོ་ནི་སུམ་ཅུར་དབྱག་གུ་འཕེལ། །
 གཡོན་དང་གཡས་པ་རིམ་པ་བཞིན། །
 མཁའ་དང་ས་རྩུང་གནས་དེར་འབྱུང་། །
 དགུ་བཅུ་གོ་དུག་ལྷ་བ་ནི། །
 བཅུ་གཅིག་ལོན་ནས་གཡོན་དུ་ནི། །
 རྩུང་མཁའི་རང་བཞིན་ཞག་གཅིག་རྩུབ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་གཅིག་གི་བཤོད་པ་གཉིས་མོང་བའི་རྗེས་དེ་ནས་བཤོད་པ་གསུམ་པའི་རྩུབ་དུག་གི་རིང་ལ་ཆ་ཤས་རེ་རེ་འཕེལ་བས་ནམ་མཁའི་རྩུང་གི་མཚམས་སུ་རྩུང་གཅིག་རྩུབ་པ་འཕེལ་ཏེ་དུས་རྒྱུར་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཉམ་པར་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཅ་གཅིག་རྩུབ་ཞིང་། བཤོད་པ་བཞི་པའི་རྩུབ་དུག་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཅ་དབྱ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བཙས་ནས་འཆི་ལྟས་འཕེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །ལོ་གཉིས་པ་ལ་བཤོད་པ་ལྷ་པའི་རྩུབ་དུག་གི་རིང་ལ་ཆ་ཤས་རེ་རེ་འཕེལ་བས་སྒྲ་གཡས་པར་ས་རྩུང་དུ་རྩུབ་པ་གཅིག་དང་། གཡས་ཀྱི་ཐོབ་སྐལ་གཅིག་བཙས་རྩུང་གཉིས་རྩུབ་པ་འཕེལ་ཏེ་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་(༡༢༥༥)རྩུབ་པ་ཡིན་ལ། བཤོད་པ་དུག་པར་འཕེལ་བ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་གསུམ་པ་བཤོད་པ་བདུན་པ་སྒྲ་གཡོན་དུ་མཁའ་རྩུང་དུ་དབྱགས་གསུམ་འཕེལ། བརྒྱད་པར་འཕེལ་བ་མེད། ལོ་བཞི་པ་བཤོད་པ་དགུ་པ་ལ་གཡས་སུ་ས་རྩུང་དུ་དབྱགས་བཞི་འཕེལ། བཅུ་པ་ལ་འཕེལ་བ་མེད། ལོ་ལྷ་པ་བཤོད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་གཡོན་དུ་མཁའ་རྩུང་དུ་དབྱགས་

ལྷ་འཕེལ། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་འཕེལ་བ་མེད། ལོ་དྲུག་པ་བཟོད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་
 གྱིས་མ་ཚང་བའི་མཚམས་སུ་སྒྲ་གཡས་པར་ས་རྒྱ་དུ་དབུགས་དྲུག་འཕེལ་བས་སུམ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཙ་
 དྲུག་རྒྱུ་ལོ། །བཅུ་བཞི་པ་ལ་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་། མདོར་ན་བཟོད་པ་བྱུང་ནམས་ལ་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་།
 ལ་ནམས་ལ་འཛི་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལྷ་འཕེལ་བས་ཡོན་པོ་འཕེལ་བ་དང་། འདི་མཉམ་པོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་
 སྒྲིར་ལའང་ཡོན་པོ་སྤོང་བ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་གཡས་གཡོན་དེ་མོས་ཀྱིས་ལོ་དེ་ལ་
 དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དེ་ལྷ་འཕེལ་ནས་ཕྱོགས་གསུམ་སྟེ་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཚང་བའི་ལོ་བདུན་ན་རྒྱ་
 སྤང་གཅིག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ནི་སྒྲ་གཡོན་པ་དང་སྒྲ་གཡས་སུ་དེས་མོས་ཀྱིས་རིམ་པ་
 (༡༢༤ན)བཞིན་དུ་ལོ་དེ་ལ་རྒྱ་སྤང་དེ་ལྷ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། ལོ་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲ་གཡོན་པའི་མཁའ་
 རྒྱ་དུ་རྒྱ་སྤང་གཉིས་འཕེལ་བས་སུམ་བརྒྱ་དང་དོན་གཉིས་རྒྱ་ཞིང་། ལོ་དགུ་པ་ལ་གཡས་པའི་ས་རྒྱ་དུ་
 རྒྱ་སྤང་གསུམ། བཅུ་པ་ལ་གཡོན་པའི་མཁའ་རྒྱ་དུ་རྒྱ་སྤང་བཞི་འཕེལ་བས་སུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་
 བཞི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་ལོ་དེ་ལ་རྒྱ་སྤང་དེ་ལྷ་འཕེལ་བས་ལོ་དྲུག་ཅུ་བདུན་ལོན་ནས་ནི་
 རྒྱ་ཚོད་གཅིག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་གཡོན་ནས་མཁའ་རྒྱ་དུ་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྒྱུ་ལོ། །དེའི་རྗེས་ནས་
 བཟོད་པ་དེ་ལྷ་འཕེལ་བས་ལོ་ནི་སུམ་ཅུའི་བར་བཟོད་པ་དེ་ལྷ་འཕེལ་བ་ནི་སྒྲ་གཡོན་
 དང་གཡས་པར་རིམ་པ་བཞིན་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དང་ས་རྒྱ་དག་ནས་དེར་དེས་མོས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་བསགས་
 པས་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་དང་སྒྲ་བ་ནི་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལོན་ནས་སྒྲ་གཡོན་དུ་ནི་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དུ་གི་
 རང་བཞིན་ཞག་གཅིག་དུ་འཕེལ་བས་འཛི་ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་ནང་
 ཚན་གྱི་མཁའ་རྒྱ་དུ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའི་མགོན་པོ་དང་འོར་བར་མི་བྱུ་ལོ། །

དེའང་གོ་བཤེར་(༡༢༤བ)བཟོད་ཀྱ། ཐོག་མའི་བཟོད་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཚྗ་གས་ནས་ལོ་དེ་ལ་བཟོད་
 པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལ་བཟོད་པ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པའི་བཟོད་པ་དང་པོ་ལ་སྒྲ་བྱག་
 གཡོན་ནས་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབུ་གུ་གཅིག་འཕེལ། བཟོད་པ་གཉིས་པར་སྒྲ་བྱག་
 གཡས་སུ་ས་རྒྱ་དུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྒྱ་ཚོད་གཉིས་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་གཡོན་བཟོད་ལ་
 དང་གཡས་བཟོད་བྱུང་གི་རིམ་པར་འཕེལ་བ་ལས། བཟོད་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་གཡས་ནས་རྒྱ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་
 འཕེལ་ཏེ་འཛི་ལྷས་དེ་ཞག་དུ་ཡོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབུ་མ་བསྐྱེས་ནས་འཛི་ལྷས་རྒྱ་སྤང་དུ་ཡོངས་
 པའི་བར་ལ་ལོ་བདུན་དུ་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་མཚོག་པ་དང་། དེ་རྒྱ་ཚོད་དུ་ཡོངས་པ་ལ་ལོ་དྲུག་ཅུ།
 དེ་ཞག་དུ་ཡོངས་པ་ལ་ལོ་སུམ་ཅུ་སྟེ། བསྐྱེས་པས་ལོ་དགུ་བཅུ་ཙ་དྲུག་དང་སྒྲ་བ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་
 ལོན་པ་ན་སྒྲ་བྱག་གཡོན་དུ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་དུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞག་གཅིག་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་འཕོ་བའི་ངེས་པ་དངོས་ནི།
 དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ན། །
 འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ལོ་བརྒྱ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཡོན་པར་མཁའ་རྒྱུད་ཞག་གཅིག་འཕེལ་བ་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་
ན་མིད་པ་གཞན་(༡༤༧ན)དུ་འཕོ་བར་འགྱུར་བས་ན། སྤུ་མ་དང་བསྐྱེམས་པས་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཚྲོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་འཆི་ལྷས་དངོས་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་དང་བཅས་པའི་
མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། རོན་བསྟོད། །

དང་པོ་ནི།

ད་ནི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི།
དབུ་མའི་འཆི་ལྷས་ངེས་པ་ནི།
ལྷ་བ་སོ་བདུན་ཕྱེད་བཅས་ལ།
ཞག་གི་འཕེལ་བ་སོ་གསུམ་སྟེ།
སོ་བཞི་ཕྱེད་བཅས་ཞག་གངས་ལ།
རེ་རེ་འཕེལ་འགྱུར་སུམ་རུའི་བར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་གོ་བདུན་དུ་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་གྱིས་མ་ཆང་བའི་རིང་འཆི་ལྷས་འཕེལ་རྒྱལ་
བཤད་ནས། ད་ནི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་དབུ་མའི་འཆི་ལྷས་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་ནི་བཤད་པར་
བྱའོ་ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་གྱི་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་བའི་གངས་སུམ་རུ་སོ་བདུན་
ཕྱེད་བཅས་ཏེ་ཕྱེད་དང་སོ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས། ཞག་སྟོང་དང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ལྷ་འབྱུང་བ་དེའི་རིང་ལ་འཆི་
ལྷས་དངོས་ཞག་གི་འཕེལ་བ་ནི་སུམ་རུ་སོ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་ནི་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་སོ་
ལྷའི་རིང་ལ་འཆི་ལྷས་ཞག་གསུམ་རུའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ཡིན་པས་ཞག་གི་གངས་སོ་བཞི་ཕྱེད་
དང་བཅས་པ་ལ་སྟོ་གཡས་གཡོན་རེས་མོས་གྱིས་འཆི་ལྷས་ཞག་རེ་རེ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་འཆི་
ལྷས་ལྷ་བ་གཅིག་སྟེ་ཞག་སུམ་རུའི་བར་འཕེལ་བ་(༡༤༧བ)ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་འཆི་ལྷས་
ཞག་གསུམ་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་ནི་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཆི་ལྷས་འཕེལ་བས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་དང་། ཁྱིམ་སྟོང་ནས་ཆོར་
བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཟད་དེ་འཕོ་བའི་ངེས་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཞེ་བའི་ཁྱིམ་གྱི་ཙུག་ཏུ།
གཡོན་དུ་མཁའ་ནས་རིམ་པ་ལྟར།
གསུམ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཙུག་ཏུ།
སྐམས་ཤིང་མི་མཉམ་རྒྱ་བ་འཕེལ།
དེ་བཞིན་གཡས་ནས་མཉམ་པ་ཏུ། །

བསྐྱུད་རིམ་འགག་ཅིང་ཁྱིམ་དུག་སྐྱོང་མ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆི་ལྷས་ཞག་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 ཙ་དང་སྦྱར་ནས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། ལྷེ་བའི་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་ལས་གུས་པའི་ཙེ་མོ་དུག་ཅུ་
 ལས། གཡོན་དུ་ལུག་ །འཕྱིག་ །མེང་། སྤང་། གཞུ། ལུམ་པ་སྟེ། ཁྱིམ་དུག་ལ་ནམ་མཁའི་རྒྱང་ནས་རིམ་
 པ་ལྷར། རྒྱང་། མེ། རྒྱ། སའི་རིམ་པས་འཆི་ལྷས་འཕེལ་བའི་ཞག་གསུམ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཙ་དུག་དུག་
 གླམས་ཤིང་། གཅིག་དང་གསུམ་དང་ལྷ་སོགས་མི་མཉམ་པའི་རྒྱ་བས་འཆི་ལྷས་ཞག་བཙེ་ལྷ་འཕེལ་བས་
 ཁྱིམ་དུག་གི་འཕྲོ་རྒྱང་གི་ཙ་སུམ་ཅུ་སྟོང་པར་འཕྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ནས། གླང་། ཀར།
 ལུ་མོ། སྤྱིག་ །སྤིན། ཉ་སྟེ། ཁྱིམ་དུག་ལ་ས་རྒྱང་ནས་རྒྱལ་རྒྱང་ནས་མཁའ་ལྟེ་སྤྱད་རིམ་གྱིས་གཉིས་དང་
 བཞི་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་རྒྱ་བས་འཆི་ལྷས་འཕེལ་བའི་ཞག་དུག་རེ་ལ་ཙ་གསུམ་རེ་འགག་ཅིང་
 གླམས་པས་ཞག་བཙེ་ལྷ་འཕེལ་བ་ན་ཁྱིམ་དུག་གི་འཕྲོ་རྒྱང་གི་ཙ་སུམ་ཅུ་(༡༦༨༩)སྟོང་པར་འཕྱར་བ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འོ། །

སྐབས་འདིར་སློ་མོངས་དག་གིས་རྒྱུ་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བས་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མཁས་དབང་
ལྷ་ལྟང་པས་འཇུག་ཁྲིད་གནང་བ་ལྟར་འགོད་ན། གང་གི་ཆོ་སྣ་གཡོན་དུ་ཅམ་མཁའི་རྒྱུད་ཞག་གཅི ག་རྒྱ་
བ་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ཕྱེགས་གསུམ་དུ་སྟུང་པའི་འགོ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ལ། འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཞག་འཕེལ་རིམ་
བཞིན་རྒྱུད་དྲང་པོར་རྒྱ་བའི་འཆོ་བའི་ཞག་གངས་འགྲིབ་པ་ཡིན་པས། ཞག་སོ་གསུམ་ཕྱེད་བཅས་ལ་
འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཉམ་པར་རྒྱ། དེ་ནས་སྣ་གཡམས་ས་རྒྱུད་དུ་ཞག་གཉིས་རྒྱ། དེ་ནས་ཞག་སོ་གཉིས་
ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་དུ་མཁའ་རྒྱུད་ཞག་གསུམ་རྒྱ། ཡང་སོ་གཅིག་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡམས་སུ་ས་རྒྱུད་ཞག་
གཅིག །

ཡང་ཞག་སྐྱམ་ཅུ་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་དུ་ནམ་མཁའ་དེ་རྒྱང་ཞག་ལྗུ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཡོན་རྒྱ་བསྐྱེད་
 རིམ་མི་མཉམ་པ་དེ་སྤྱད་རྒྱལ་ཡིན་པས་འཕྲོ་བའི་ནིན་ཞག་ལྗུ་ཁ་ཡོངས་པ་ན་ལྟེ་བའི་མི་མཉམ་པ་དེ་ཁྱིམ།
 ལུག་ །འཁྱིག་ །མེང་། སྤང་། གཞུ། བུམ་གྱི་འདབ་མ་རྒྱག་ལ་མཁའ་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཟད་ནས་ཅ་རྒྱག་སྐྱམ། དེ་
 བས་ཞག་ནི་ཤུ་ཅ་དག་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་གྱི་ས་རྒྱང་དུ་ཞག་རྒྱག་རྒྱ་སྟེ། གཡས་རྒྱ་སྤྱད་རིམ་མཉམ་པ་དེ་
 སྤྱད་རྒྱལ་ཡིན་པས་འཕྲོ་བའི་ནིན་ཞག་རྒྱག་ཁ་ཡོངས་པ་ན་མཉམ་(༡༦༤བ)པ་དེ་ཁྱིམ་སྤྱང་ཀར་བུ་སྟེག་
 ཅུ་ཉ་རྒྱག་གི་འདབ་མ་ལ་ས་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཟད་ནས་ཅ་རྒྱག་སྐྱམ། དེ་ལྟར་ན་གཡོན་ནས་འཕྲོ་ཞག་ལྗུ་ གཡས་
 བས་གཅིག་སྟེ་ཞག་རྒྱག་འཕེལ་བས་འཕྲོ་རྒྱང་གི་ཅ་བརྒྱ་གཉིས་སྐྱམ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་འགྲེལ་ཉིད་བརྒྱད་ཕྱེད་བཅས་ན་གཤམ་ནས་རྩུང་གི་རྩུང་ཞག་བདུན་རྒྱ། ཉིད་བདུན་ཕྱེད་
 བཅས་ན་གཤམ་སྲུ་རྩུང་ཞག་བརྒྱད། ཉིད་རྒྱག་ཕྱེད་བཅས་ན་གཤམ་དུ་རྩུང་གི་རྩུང་ཞག་དགུ། ཉིད་ལ་
 ཕྱེད་བཅས་ན་གཤམ་སྲུ་རྩུང་ཞག་བརྒྱ། ཉིད་བཞི་ཕྱེད་བཅས་ན་གཤམ་ན་དུ་རྩུང་གི་རྩུང་ཞག་བརྒྱ་

གཅིག་ཀྱི་ དེ་ལྟར་ཅུ་རྒྱུ་ཞག་ལྷ་ལོངས་པ་ན། མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཟད་ནས་
ཅ་དྲུག་སྐམ།

ཡང་ཞག་ཉེར་གསུམ་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་སུ་ཅུ་རྒྱུ་ཞག་བཅུ་གཉིས་རྒྱས་སྟེ་མཉམ་ཁྱིམ་དྲུག་གི་རྒྱ་
རྒྱུ་ཟད་ནས་ཅ་དྲུག་སྐམ། དེ་ལྟར་འཆི་ཞག་བཅུ་གཉིས་འཕེལ་བས་ཉྟེ་བའི་ཅ་ཉེར་བཞི་སྟོང་།

ཡང་ཞག་ཉེར་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་ནས་མེ་རྒྱུ་ཞག་བཅུ་གསུམ། ཉེར་གཅིག་ཕྱེད་བཅས་ན་
གཡས་ནས་མེ་རྒྱུ་ཞག་བཅུ་བཞི་རྒྱ། ཉི་ཤུ་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་ནས་མེ་རྒྱུ་ཞག་བཅུ་ལྔ་རྒྱ། བཅུ་དགུ་
ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་ནས་མེ་རྒྱུ་(༡༦༩)ཞག་བཅུ་དྲུག་བཅོ་བརྒྱད་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་ནས་མེ་རྒྱུ་
ཞག་བཅུ་བདུན་རྒྱ། མེ་རྒྱུ་ཞག་ལྷ་ལོངས་པ་ན་མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་མེའི་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཟད་ནས་ཅ་
དྲུག་སྐམ།

ཡང་ཞག་བཅུ་བདུན་ཕྱེད་བཅས་གཡས་ནས་མེ་རྒྱུ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་རྒྱ། ཉྟེ་མཉམ་ཁྱིམ་དྲུག་གི་མེ་
རྒྱུ་ཟད་ནས་ཅ་དྲུག་སྐམ། དེ་ལྟར་འཆི་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་འཕེལ་བས་ཉྟེ་བའི་ཅ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་སྟོང་།

ཡང་ཞག་བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་ནས་ཅུ་རྒྱུ་ཞག་བཅུ་དགུ། བཅོ་ལྔ་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་
ནས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཞག་ཉི་ཤུ། བཅུ་བཞི་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་ནས་ཅུ་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་གཅིག་། བཅུ་གསུམ་
ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་ནས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་གཉིས། བཅུ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡོན་ནས་ཅུ་རྒྱུ་
ཞག་ཉེར་གསུམ་རྒྱ། དེ་ལྟར་ཅུ་རྒྱུ་ཞག་ལྷ་ལོངས་པ་ན་མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་དྲུག་གི་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཟད་ནས་
ཅ་དྲུག་སྐམ།

ཡང་ཞག་བཅུ་གཅིག་ཕྱེད་བཅས་ན་གཡས་ནས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་བཞི་རྒྱས་ཏེ་མཉམ་ཁྱིམ་དྲུག་
གི་རྒྱུ་ཟད་ནས་ཅ་དྲུག་སྐམ། དེ་ལྟར་འཆི་ཞག་ཉེར་བཞི་འཕེལ་བས་ཉྟེ་བའི་ཅ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་སྟོང་
ངོ་།

ཡང་ཞག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ན་(༡༦༩)གཡོན་ནས་ས་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་ལྔ། ཕྱེད་དང་བཅུ་ན་
གཡས་སུ་ཀམ་མཁའི་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་དྲུག་། ཕྱེད་དང་དགུ་ན་གཡོན་ནས་ས་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་བདུན། ཕྱེད་དང་
བརྒྱད་ན་གཡས་སུ་མཁའ་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་བརྒྱད། ཕྱེད་དང་བདུན་ན་གཡོན་ནས་ས་རྒྱུ་ཞག་ཉེར་དགུ་རྒྱ་
སྟེ། ས་རྒྱུ་ཞག་ལྷ་ལོངས་པས་མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་དྲུག་ཏུ་ས་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཟད་ནས་ཅ་དྲུག་སྐམ་སྟེ། གཡོན་
ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཅ་སུམ་ཅུ་འདོར།

ཡང་ཞག་ཕྱེད་དང་དྲུག་ན་གཡས་སུ་ཀམ་མཁའི་རྒྱུ་ཞག་སུམ་ཅུ་རྒྱ་སྟེ་མཉམ་ཁྱིམ་དྲུག་གི་མཁའ་
རྒྱུ་ཟད་ནས་ཅ་དྲུག་སྐམ་སྟེ་གཡས་ཁྱིམ་དྲུག་གི་ཅ་སུམ་ཅུ་འདོར། དེ་ལྟར་འཆི་ཞག་སུམ་ཅུ་འཕེལ་བས་
ཉྟེ་བའི་ཕྱི་སྟོར་གྱི་འཕོ་རྒྱུ་ཅུའི་ཅ་རྣམས་སུ་རྒྱུ་མི་རྒྱ་བས་ཐམས་ཅད་འགགས་ཤིང་སྟོང་པ་ཡིན་
ནོ།

འདིར་དྲུག་ས་འགྲེལ་དུ།

ཉེ་བའི་གཡོན་ནས་འཆི་ཞག་འཕེལ་བའི་ཆོ་ལྷ་བ་དུག་དུག་ལ་འཆི་ཞག་ལྷ་ལྷ་འཕེལ་བས་ལྷ་
བ་སུམ་ཅུ་ན་འཆི་ཞག་ཉེར་ལྷ་འབྱུང་ལ། ཉེ་བའི་གཡས་ནས་འཆི་ཞག་འཕེལ་བའི་ཆོ་ཉིན་
ཞག་གསུམ་གྱིས་མཆོག་པའི་ལྷ་བ་རེ་ན་འཆི་ཞག་རེ་འཕེལ་བས་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་ལྷ་ན་འཆི་
ཞག་ལྷ་འབྱུང་བ་གོང་གི་(༡༧༠ན)འཆི་ཞག་ཉེར་ལྷ་འཕྱེད་དུ་བསྐྱན་པས་འཆི་ཞག་སུམ་ཅུ་
དང་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་ལྷ་པོ་གོང་གི་ལྷ་བ་སུམ་ཅུའི་ཕྱི་དུ་བསྐྱན་པས་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་སོ་ལྷ་དང་
གུང་འགྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཆེས་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་ལ། །
གཡོན་ནས་སོ་གཅིག་སྟོང་སྟོབས་ཟད། །
གཡས་ནས་སོ་གཉིས་དུལ་ཟད་བྱེད། །
ཅ་བའི་ཅ་ཆེན་དུག་དུག་འགག། །
དེ་ཆེས་སོ་གསུམ་རྒྱུད་ཀྱན་ཟད། །
སུན་པ་ཆེན་པོ་ཟད་བྱེད་རྒྱུད། །
ཞག་གཅིག་རྒྱ་ཞིང་འཕོ་བར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷ་བ་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་སོ་ལྷ་འི་བར་དུ་འཆི་ལྟས་ལྷ་བ་གཅིག་འཕེལ་
བའི་ཆེས་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་ལ་འཕེལ་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་དང་པོ་ལ་གཡོན་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གཅིག་འཕེལ་
ནས་ཉིན་ཞག་སོ་གཅིག་རྒྱ་བས་བད་ཀན་གྱི་ཁམས་དང་ལྷ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་གཡོན་གྱི་ལུག་
སོགས་མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་དུག་གི་ཅ་སྟོང་ནས་ལྷ་བའི་བགོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྟོང་སྟོབས་ཟད་པར་
བཅོད་ལ། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་པ་ལ་གཡས་སུ་འཕོས་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གཉིས་འཕེལ་ཏེ་ཞག་སོ་གཉིས་
རྒྱ་བས་མཁྱིས་པའི་ཁམས་དང་ཉི་མའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཟད་དེ་གཡས་ཀྱི་གླང་སོགས་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་དུག་
གི་ཅ་སྟོང་ནས་ཉི་མའི་བགོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དུལ་ཟད་པར་བྱེད་ཅེས་བཅོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་བ་
གཉིས་དང་ཞག་གསུམ་གྱིས་དུལ་དང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ཁམས་ཟད་པས་འཕོ་རྒྱུད་དུག་ཅུའི་ཅ་བར་ཐུར་
(༡༧༠བ)པའི་ཅ་ཆེན་པོ་གཡས་གཡོན་ནས་དུག་དུག་ཉེ་འཕོ་ཆེན་ཆེན་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ཆེན་བཅུ་
གཉིས་འགག་པའོ། །དེའི་ཆེས་ལྷ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གསུམ་འཕེལ་ནས་
ཞག་སོ་གསུམ་རྒྱ་བས་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ཟད་པར་བྱེད་ལ། སྤྱི་བོའི་ཅ་བཅུ་བཞི་
དང་མགྲིན་པའི་ཉེར་བརྒྱད་དང་སྟོང་གའི་བརྒྱད་དང་གསང་བའི་ཉེར་བརྒྱད་རྣམས་སྐམས་ཤིང་། དེ་ནས་
ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྦྱར་བ་མེད་པས་སུན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གི་མིང་
ཅན་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོགས་པར་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཞག་གཅིག་དུ་རྒྱ་ཞིང་བྱི་
མར་འཕོ་བར་བྱེད་པས་སུན་པ་ཟད་པ་བཅོད་དོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

སོ་གཉིས་ཕྱེད་བཅས་ཀྱིས་བགོས་པས། །

དབུ་མའི་འཆི་ལྷས་ངེས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་སྟོང་དང་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་པོ་ལ། སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་
ཕྱེད་བཅས་ཀྱིས་བགོས་པའི་ཐོབ་ཚོར་གྱིས་དབུ་མའི་འཆི་ལྷས་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རི་མོའི་སྒོ་
ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། དེ་འང་དགོད་བྱེད་ལ་ཕྱེད་ཆ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱར་བས་མདའ་རོ་འབུང་ལ། ཤོད་(༡༧༡༩)མཚུངས་ཀྱི་དོན་དུ་བགོ་བྱའང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་
བས་ནས་མཁའ་དེ་ཉིད་མིག་འབུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བསྐྱར་བའི་བགོ་བྱ་ལ་དགོད་བྱེད་ཀྱིས་བགོས་པས་ཞག་
སོ་བཞི་འབུང་། ལྷག་མ་བཞི་བཅུ་ཚུ་ཆོད་དུག་ཅུས་བསྐྱར་ནས་མདའ་རོས་བགོས་པས་སོ་དུག་འབུང་།
ལྷག་མ་དུག་ཅུ་ཚུ་སྤང་དུག་ཅུས་བསྐྱར་ནས་བགོས་པས་ལྷ་བཅུ་ཙུ་པོ་འབུང་། ལྷག་མ་ཉེར་ལྷ་དབུགས་
དུག་གིས་བསྐྱར་དགོད་བྱས་པས་སོ་གཉིས་འབུང་། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་སོ་གཉིས་ཕྱེད་པ་ཆ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱར་
ནས་བགོས་པས་བཅུ་འབུང་སྟེ། བསྐྱེམས་པས་ཞག་སུམ་ཅུ་ཙུ་པོ། ཚུ་ཆོད་སོ་དུག་ཅུ་སྤང་ལྷ་བཅུ་ཙུ་པོ།
དབུགས་གཉིས། དབུགས་ཀྱི་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཆ་བཅུ་ཐོབ་པ་ནི་དབུ་མའི་སྐྱ་གཅན་གྱི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་
ངེས་པ་སྟེ་སྐལ་པ་ཡིན་ལ། གཡས་གཡོན་ཉི་ལྔའི་རྒྱུད་གཉིས་པོའི་སྐལ་པ་ལ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་
ཞག་སྟོང་དང་ཆིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་པོ་ལ། དབུ་མའི་ཞག་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཚུལ་གནས་པ་བ་བྱས་ནས།
གཉིས་ཀྱི་བགོས་པའི་ཐོབ་ཚོར། ཞག་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཞེ་ལ། ཚུ་ཆོད་བཅུ་གཅིག་ །སྤང་སོ་གཉིས། དབུགས་
གཅིག་དབུགས་ཀྱི་ཕྱེད་བཅས་སོ་གཉིས་ཆ་ལ་ཉེར་(༡༧༡༧)བདུན་རེ་ཡོད་དེ། ལག་ལེན་རྟོགས་སྤྱར་བྱེད་
ན། ཞག་དེ་ཉིད་དུག་པོའི་འོག་དུ་དབུ་མའི་ཞག་ནས་ཆ་ཤས་བར་གནས་ལྷ་བཞག །ཞག་སྟོང་མ་ལ་འོག་
མས་ཕྱིས་ལྷག་ནས་གཅིག་པ་བ་འོག་དུ་མཁའ་རོ་སོང་། དེ་ལ་དབུ་མའི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་ཕྱི་བ་སོགས་བྱས་པས་
ཞག་གནས་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་བརྒྱ་དང་དགུ། ཉེར་གསུམ། བཞི། གསུམ། ཉེར་གཉིས་རྣམས་འབུང་བ་
ཉི་ལྔ་གཉིས་བསྐྱེམས་པའི་སྐལ་པ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཞག་གནས་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་ནོར་
གོང་སྒོས་ལྟར་ལྷག་མེད་དག །ཚུ་ཆོད་བགོས་ལྷག་གཅིག་འབུང་བ་ཚུ་སྤང་གིས་བསྐྱར་ནས་འོག་གི་ཆ་
བཅུག་པས་དག །དབུགས་ལྷག་གཅིག་འབུང་བ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ནས་ཆ་བཅུག་སྟེ་བགོས་པས་དག་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཡས་པ་ཉི་མའི་འཆི་ལྷས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྩས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་དུས་མིན་ཉི་མ་ཡི། །

འཆི་ལྷས་ངེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཆི་བ་དབུ་མའི་ལྷ་ས་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཐོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་འབྱུང་བས། དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཡས་པ་ཉི་མའི་ ཁམས་ཟད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་འཆི་ལྷ་ས་ཀྱི་ངེས་པ་འབྱུང་བའི་(༡༧༢༣)ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཆི་བ་བསྐྱུ་རུས་པའི་འཆི་ལྷ་ས་འཕེལ་ཚུལ་དང་། མི་རུས་པའི་འཆི་ལྷ་ས་འཕེལ་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

གཡས་སུ་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བ་ནི། །
ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ན་འཆི་ལོ། །
ལྷ་རྒྱ་ལོ་གསུམ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། །
བཅུ་རྒྱ་ལོ་གཉིས་ཆེ་ཡིན་ནོ། །
བཙེ་ལྷ་རྒྱ་ན་ལོ་གཅིག་ཆོ། །
ཉི་ཤུ་རྒྱ་ན་རྩ་དྲུག་འཛོ། །
ཉིར་ལྷ་རྒྱ་ན་རྩ་བ་གསུམ། །
དེ་རྣམས་ལྷ་ཆན་འཕེལ་བ་སྟེ། །
ཁྱིམ་ལྷ་སྟོངས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན། །
དེ་ནས་རེ་རེས་ཁྱིམ་རེ་འདོད། །
ཉིར་དྲུག་རྒྱ་བས་རྩ་གཉིས་ཆོ། །
ཉིར་བདུན་རྒྱ་བས་རྩ་གཅིག་ཐུབ། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཉི་མའི་འཆི་ལྷ་ས། དེའང་སྤྲ་གཡས་སུ་འཆི་ལྷ་ས་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བ་ནི་འཆི་བ་མ་
རྒྱས་ན་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ན་ངེས་པར་འཆི་བའི་ལྷ་ས་ཡིན་པས་མཚམས་ཀྱི་ངེས་པ་བཟུང་བའོ། །དེ་
ནས་སྤྲ་བྱག་གཡས་སུ་ཞག་ལྷ་རྒྱ་བ་ལོ་གསུམ་ཆེ་ཡི་ལྷ་ས་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྲ་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ལྷ་འགགས་
པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཆི་ལྷ་ས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ་གཡས་སུ་ཞག་བཅུ་རྒྱ་བ་ལོ་
གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ལྷ་ས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁྲིག་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ལྷ་འགགས་པའི་རྟགས་སོ། །

ཡང་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་འཕེལ་ནས་སྤྲ་གཡས་སུ་ཞག་བཙེ་ལྷ་རྒྱ་བ་ལོ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཆེ་ཡོད་པ་
ཡིན་ཏེ་ཀཏུ་འདི་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ལྷ་འགགས་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ནས་རྩ་བ་རེ་རེ་འཆི་ལྷ་ས་ཞག་རེ་འཕེལ་བས་
རྩ་བ་དྲུག་ན་སྤྲ་གཡས་སུ་ཞག་ཉི་ཤུ་རྒྱ་བ་ན་ཆེ་ཡི་ལྷ་ས་མ་རྩ་བ་དྲུག་དུ་འཛོ་སྟེ་སང་གའི་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ལྷ་
སྟོངས་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ནས་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་འཆི་ལྷ་ས་ཞག་(༡༧༢༤)ལྷ་འཕེལ་བས་སྤྲ་གཡས་
སུ་ཞག་ཉིར་ལྷ་རྒྱ་བ་ན་ཆེ་ཡི་ལྷ་ས་མ་རྩ་བ་གསུམ་སྟེ་བྱ་མའི་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ལྷ་སྟོང་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་རྣམས་
ནི་ལོ་དང་རྩ་བ་ལ་འཆི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཞག་ལྷ་ཆན་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་ཁྱིམ་ལྷའི་རྩ་ཉིར་ལྷ་

སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཞག་རེ་ལ་འཆི་ལྷས་ཞག་རེ་འཕེལ་བས་ཁྱིམ་རེ་རེ་འདོར་བར་
འགྱུར་དེ། ལྷ་གཡོན་ནས་ཞག་བཞི་གཡས་ནས་ཞག་ཉེར་དྲུག་རྒྱ་བས་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་ལྷག་མ་ལུས་པ་
ཡིན་དེ་སྟངས་ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་སྟོང་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ལྷ་གཡོན་ནས་ཞག་གསུམ་གཡས་ནས་ཉེར་
བདུན་རྒྱ་བས་ཆེད་ལྷག་མ་ལྷ་བ་གཅིག་ཐུབ་སྟེ་སྟེག་ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་སྟོང་པའི་རྟགས་སོ། །འདི་ཚུན་ནི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་བ་སྟེ་བར་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་འཆི་བ་སྟེ་མི་རུས་པའི་འཆི་ལྷས་འཕེལ་ནས་འཕོ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཁྱིམ་བདུན་འདས་ནས་རྒྱས་པ་སྟེ། །

དེ་ནས་སྟུས་ཀྱང་བསྐྱོག་མི་རུས། །

ཞག་ནི་སོ་གསུམ་ན་འཆི་བ། །

བཙེ་ལྷ་བཅུ་དང་ལྷ་དང་གསུམ། །

ཁྱིམ་བཞི་འདོར་བྱེད་བཅུ་གཅིག་སྟོངས། །

ཉི་མའི་སྟོབས་ཟད་དེ་འོག་དུ། །

ལྷ་བ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུང་། །

གཡོན་ནས་ཞག་གཉིས་རྒྱ་བར་བྱེད། །

ཁྱིམ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་སྟོངས། །

དེ་ནས་དབུ་མར་ཞག་གཅིག་རྒྱ། །

རྣམ་ཤེས་པ་འོལ་འགོ་བར་བྱེད། །

ཅས་གསུངས་དེ། འཆི་ལྷས་འཕེལ་བའི་དབང་གིས་གྲུང་ནས་ཀྱི་ཁྱིམ་བདུན་པ་སྟེ་གཉིས་འདས་པ་སྟེ།
སྟོང་པ་དེ་ནས་འཆི་བའི་ལྷས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་སྟུས་ཀྱང་འཆི་བ་སྐྱོག་པར་མི་རུས་ལ། དེ་ནས་ཞག་ནི་སྟུས་
ཅུ་སོ་གསུམ་ན་(༡༧༩ན)ངས་པར་འཆི་བ་ཡིན་པས་ཆེ་ལྷག་ལྷ་གཅིག་ཞག་གསུམ་པོ་ལ་འཆི་ལྷས་འཕེལ་
ཚུལ་ནི་ཞག་བཙེ་ལྷའི་རིང་ལ་འཆི་ལྷས་འཕེལ་བས་གཞུ་ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་སྟོངས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་ཞག་
བཅུའི་རིང་ལ་ཆུ་སྟོན་གྱི་ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་དང་། དེ་ནས་ཞག་ལྷའི་རིང་ལ་བུམ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་དང་། དེ་
ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་རིང་ཉི་མའི་ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་སྟོང་དེ། དེ་ལྷར་ཞག་སོ་གསུམ་དུ་གཡས་ནས་རྒྱ་བས་ཁྱིམ་བཞི་
འདོར་བར་བྱེད་ཅིང་ཁྱིམ་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་སྟོང་ནས་ཉི་མའི་སྟོབས་ཟད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་དུ་ལྷ་བའི་
སྟོབས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུང་ལྷ་གཡོན་ནས་ཞག་གཉིས་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་ལུག་
ཁྱིམ་གྱི་ཅ་ལྷ་ཡང་སྟོང་ནས་ཉེ་བའི་ཅ་འདབ་དྲུག་ཅུ་པོར་རྒྱུང་མི་རྒྱ་བས་དེ་ནས་དབུ་མར་ཐུན་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱུང་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བས་འཁོར་ལོའི་ཉེ་བ་རྣམས་བཅད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པ་པོ་ལ་དུ་འགོ་
བར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་གཡོན་པ་ལྷ་བའི་འཆི་ལྷས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི།

གཡོན་གྱི་རྒྱ་བའི་རྟགས་བཤད་པ། །

ཅེས་གསུངས་དེ། དེ་ནས་འགའ་ཞིག་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྟས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་བའི་སྟོབས་
(༡༧༣བ)ཉམས་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ནམས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

གཡོན་ནས་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བ་ནི། །

ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་ནང་འཕྲོའི་རྟགས། །

དེ་ནས་རྒྱ་བ་དྲག་པ་ལ། །

ཞག་རེ་འཕེལ་བས་ཞག་གསུམ་རྒྱ། །

དེ་ནས་རྒྱ་བ་སུམ་ཅུའི་ཆོ། །

ཉེ་བའི་ཁྱིམ་གཅིག་སྟོངས་པ་ཡིན། །

དེ་ནས་རྒྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན། །

འཆི་ལྟས་ཞག་ནི་རེ་རེ་འཕེལ། །

རྒྱ་བ་གསུམ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་རེ་འདྲར། །

གཡོན་རྒྱང་ཞག་གངས་འཕེལ་བ་བཞིན། །

འཆོ་བའི་རྒྱ་བ་འབྲི་བ་ཡིན། །

གང་ཆེ་ཞག་ནི་སོ་གསུམ་རྒྱ། །

ངེས་པར་ཞག་ནི་གསུམ་ན་འཆི། །

ཁྱིམ་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟོངས་པ་ཡིན། །

དེ་ནས་ཞག་གཉིས་ཉི་མའི་ཁམས། །

ཟད་པར་བྱེད་པས་གཡས་ནས་རྒྱ། །

དེ་ལོག་དབུ་མ་ཞག་གཅིག་ནས། །

ནམ་ཤེས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་དེ། སྒྲ་བྲག་གཡོན་ནས་འཆི་ལྟས་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བ་ནི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་
དུ་སྤྲིད་པ་གཞན་དུ་ངེས་པར་འཕྲོ་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཛམས་གྱི་ངེས་པ་བཟུང་བ་ནི་རྟགས་པ་ཙམ་
སྟེ། ཞིབ་དུ་ན་འདི་ནས་ལོ་གསུམ་ནས་འཕྲོ་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཞག་ཞེ་ལྗེའི་ཆོ་ལུས་པ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །
དེ་ནས་རྒྱ་བ་དྲག་པ་ལ་འཕེལ་བའི་ཚུལ། རྒྱ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་འཆི་ལྟས་ཞག་རེ་རེ་འཕེལ་བས་རྒྱ་བ་དྲག་
སོང་བ་ན་སྒྲ་གཡོན་དུ་ཞག་གསུམ་རྒྱ་བས་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་བ་སུམ་ཅུའི་ཆོ་ཡི་ལྟས་མ་ཡོད་ཅིང་། ཉེ་བའི་
ཁྱིམ་གཅིག་སྟེ། ལུག་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་ལྷ་སྟོང་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ནས་རྒྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་རེ་

ལ་འཆི་ལྷས་ཀྱི་ཞག་ནི་རེ་རེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། ལྷ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་ཉེ་བའི་ཁྱིམ་རེའི་ཙ་ལྷ་ལྷ་
 འདོར་སྟེ། འཆི་ལྷས་ཞག་གསུམ་རེ་འཕེལ་བ་ན་ཁྱིམ་རེ་སྟོང་ས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣ་གཡོན་དུ་
 ལྷ་བའི་འཆི་ལྷས་ཀྱི་རྒྱང་ཞག་གངས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བ་བཞིན་དུ་ཆེད་ལྷག་འཆོ་བའི་ལྷ་བའི་གངས་འབྲི་
 བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། **(༡༧༥ན)**གཡོན་ནས་འཆི་ལྷས་ཞག་དུག་རྒྱ་བ་ན་ཆོ་ལྷག་ལྷ་བ་ཉེར་བདུན་ཏེ་
 གྲང་ཁྱིམ་གྱི་ཙ་ལྷ་སྐམས་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞག་དགུ་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷག་ལྷ་བ་ཉེར་བཞི་སྟེ་འཁྲིག་
 ཁྱིམ་སྟོང་པའོ། །བཅུ་གཉིས་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་ཉེར་གཅིག་དང་སྐལ་ཁྱིམ། བཙེ་ལྷ་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་བཙེ་བརྒྱད་
 དང་སེང་ཁྱིམ། བཙེ་བརྒྱད་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་བཙེ་ལྷ་དང་བུ་མོ། ཉེར་གཅིག་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་
 སྤང་། ཉེར་བཞི་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་དགུ་དང་སྟེག་ཁྱིམ། ཉེར་བདུན་རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་དུག་དང་གཞུ། ལྷ་བ་གཅིག་
 རྒྱ་བ་ཆོ་ལྷ་བ་གསུམ་དང་རྒྱ་སྤོན་གྱི་ཁྱིམ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན་སྤྱར་རོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་གསུམ་སོང་བ་གང་
 གི་ཆོ་སྣ་གཡོན་ནས་འཆི་ལྷས་ཞག་ནི་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་རྒྱ་བ་ན་ལྷ་བའི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ངེས་
 པར་ཡང་ཞག་ནི་གསུམ་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བའི་ཁྱིམ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་བུམ་པའི་ཁྱིམ་གྱི་ཙ་ལྷ་སྟོང་
 པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཞག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཉི་མའི་ཁམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱང་སྣ་
 གཡས་ནས་རྒྱ་བས་བུ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་ཙ་ལྷ་སྟོང་ནས་དེའི་འོག་དུ་དབུ་མར་སུན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱང་ཞག་གཅིག་
 རྒྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོད་པ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ལྷའི་རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་འང་**(༡༧༥བ)**ཞག་
 རེ་རྒྱང་ཙམ་ཡོན་པོར་རྒྱ་བ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷས་ངན་པ་སྟོན་པ་དང་ནད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དག་ལས་
 ཀྱང་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །

**ལྷ་བ་དེ་དག་གི་ངེས་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཉི་ལྷའི་འཆི་ལྷས་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་དང་།
 དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་ལྷས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན། གློ་བུར་དུ་ཙ་རྒྱང་འགག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །**

དང་པོ་ནི།

- དེ་ལྟར་ཉི་ལྷའི་རྟགས་འབྱུང་བ། །
- ཉེ་བའི་མཉམ་པ་ལུག་སོགས་ཀྱི། །
- ཁྱིམ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱང་རྒྱ་བ། །
- ལྷ་བའི་འཆི་ལྷས་གཙོ་བོ་སྟེ། །
- གྲང་སོགས་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་རྣམས་ལ། །
- རྒྱང་འབྱུང་ཉི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཡས་གཡོན་གྱི་ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་འཆི་རྟགས་སོ་སོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་
 བོ། ཉེ་བའི་མི་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་དུས་སྟུར་ལ་ཁྱིམ་དེ་ནས་ཐོག་མར་རྒྱང་རྒྱ་
 བ་ན་ལྷ་བའི་འཆི་ལྷས་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གྲང་སོགས་མཉམ་པའི་ཁྱིམ་མཐུན་པའི་དུས་སྟུར་རྣམས་
 ལ་ཐོག་མར་རྒྱང་རྒྱ་བ་འབྱུང་བ་ན་ཉི་མའི་འཆི་རྟགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རྩ་འགྲེལ་པལ་ཆེར་ལ་མཉམ་མི་མཉམ་གོ་ཐོག་དུ་ཡོད་པ་ནི་དོར་སྤར་གྱི་ཡིག་འོར་རྒྱུན་ཡིན་
པས་འདི་རིགས་མང་ལ། དེ་རྣམས་འོར་འཁྲལ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་མཚུར་སྤུ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས།
ཇི་ཕྱིན་ལས་ཞབས། ཇི་བརྒྱད་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཐུ་མ་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ནས། །

སྒྲེས་ནས་ཞག་གཅིག་ཐུབ་པའི་བར། །

རྩ་ཀྱན་རྒྱ་དང་དབུ་མ་རྒྱུད། །

རྒྱ་བའི་རིམ་པར་(༡༧༥ན)གསུངས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐུ་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ལོ་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་ཐུབ་པ་ནས། སྒྲེས་ནས་ཞག་
གཅིག་ལས་མི་ཐུབ་པའི་བར་གྱི་ཆེ་རིང་ཐུང་ནི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་རིམ་པས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྩ་མ་ལུས་པ་
ཀྱན་དུ་རྒྱུད་རྒྱ་བ་དང་། རྩ་གཞན་གང་དུ་ཡང་རྒྱུད་མི་རྒྱ་བར་དབུ་མ་རྒྱུད་པར་རྒྱ་བ་དག་གི་ཁྱད་པར་
དང་། སྒྲེས་ནས་ལོ་གསུམ་ན་འཆི་བ་ནི་རྩ་ཉིས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱུད་མི་རྒྱ་བ་
སོགས་ཆེ་རིང་ཐུང་ལ་རྩ་མང་ཉུང་དུ་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་
པའི་འཆི་ལྷས་འདི་དག་འཐད་ཅིང་ངེས་པ་ཡིན་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

གང་ཆོ་དུག་དང་མཚོན་དང་ནད། །

དུག་པོས་རྩ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འགག། །

རྒྱ་དེས་སྟོ་བྱར་འཆི་བར་གསུངས། །

ཇི་ལྟར་ལྟེ་བ་འགག་པ་བཞིན། །

ཐུན་དང་རྒྱ་སྐར་རྒྱ་ཀང་གི། །

རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གཞན་ཀྱང་མཚུངས། །

འཁོར་ལོ་ལྔ་དང་ཆོགས་ཀྱན་ལ། །

དབུག་གུ་བརྒྱ་གཉིས་བརྒྱ་གཉིས་ནི། །

ཞག་དུག་རྒྱས་ནས་ཟད་པ་ཡིན། །

རྒྱུད་གི་འཆི་ལྷས་བསྟན་པ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གི་འཆི་ལྷས་མེད་ཀྱང་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་
གིས་སྟོ་བྱར་དུ་འཆི་བ་ན་རྩ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་འགག་ཅེ་ན། གང་གི་ཆོ་སྟོ་བྱར་དུ་འཆི་བའི་རྒྱུད་དུག་དུག་པོ་
དང་མཚོན་བསྟན་པ་དང་ནད་དུག་པོས་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་ནས་རྒྱ་དེས་འཆི་བ་ནི་སྟོ་བྱར་
དུ་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་ལ།

དེའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་འགག་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོ་བཞིན། །

འཁོར་ལོ་གཞན་ཡང་(༡༧༥༥)དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་པ་ལྟར། རྟེན་བར་དུས་སྒྲིབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ལྗེ་རྒྱུད་དང་ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་ཅན་གྱི་ཁམས་ཅིག་
ཅར་དུ་འགག་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། སྤྲིང་གར་ཐུན་བརྒྱད་དང་མགིན་པར་རྒྱ་སྐར་དང་སྤྱི་བོར་རྒླ་ཀླང་
གི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་འདོར་བར་བྱེད་ལ། དེའི་རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ།
འཁོར་ལོ་ལྟ་དང་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་ཅུ་པོ་ཀུན་ལ་ཡང་འབྲུང་བ་ལྗེ་རྒྱུད་རེ་རེ་ལ་དབྱ་གྲུ་བཅུ་
གཉིས་ནི་བསྐྱེད་སྤྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་ཅུ་པོ་ཞག་དུག་ཅུ་སྤྲུལ་ནས་ཟད་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ་སོར་བཤད་ནས་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་གི་འཆི་ལྟས་ངེས་པ་
དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཐིག་ལེ་འགག་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས། ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་གྱི་སྟོབས་འདོར་བ་དང་། ལོ་
གསུམ་གྱི་འཆི་ལྟས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་རྩ་རྒྱུད་སོ་གས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པའི་རྩལ་དང་། བརྟེན་པ་ཁམས་འཕེལ་
འགྲིབ་བྱེད་རྩལ། དོན་བསྐྱ་བལོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་ནས་ཐིག་ལེ་འགག་པ་ནི། །

ལོ་གཅིག་ནང་གི་ཁམས་འཕེལ་ནས། །

རྒྱུད་གི་རྒྱས་པ་ཕྱིར་ཤོར་བས། །

དཀར་ནག་རྩ་འགྲིབ་སྤྲུལ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཇེ་ས་དེ་ནས་ཐིག་ལེ་འགག་པའི་རྩལ་ནི་འཆད་དོ་ཞེས་སྤྱིར་
བསྟན་ནས། ཐིག་(༡༧༥༦)ལེ་དེའི་རྟེན་རྩ་རྒྱུད་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྩལ་ནི་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་ནང་གི་
ཁམས་རྩ་རྒྱུད་བྱང་སེམས་སོགས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་གི་རྒྱས་པ་ཕྱིར་ཤོར་བས་ཞག་རེ་ལ་
དཀར་ནག་གས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་གཉིས་འགྲིབ་པར་སྤྲུལ་ཅུ་པོ་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནས་ལོ་ནི་བཅུ་དུག་པར། །

ཐིག་ལེ་འཕེལ་ཏེ་དེ་ནས་ནི། །

དཀར་བ་འགྲིབ་ཅིང་འདོར་བར་བྱེད། །

དེ་ནས་ཁྲག་ནི་འཕེལ་བ་ཡིན། །

སོ་གཉིས་ནས་ནི་དེ་ཡང་འདོར། །
རྒྱང་དང་མེ་དང་རྩ་མའི་སྟོབས། །
བཅུ་དྲུག་རེ་ནས་འགྲིབ་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅ་ཇོགས་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ནས་སྐྱེས་པ་ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་དང་བྱད་མེད་ལ་ལོ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐིག་ལེ་འཕེལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སྐྱེས་པ་ལ་ལོ་བཅུ་
བདུན་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་ནི་དཀར་བའི་ཆ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་ཅིང་འདོར་
བར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྗེས་ནས་དམར་ཆ་ཁག་གི་ཁམས་ནི་ལོ་བཅུ་དྲུག་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོ་སུམ་
བཅུ་སོ་གཉིས་སོང་ནས་ནི་ཁག་གི་ཁམས་དེ་ཡང་འདོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་གི་ཁམས་དང་།
མེའི་ཁམས་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་། སའི་ཁམས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་ལོ་བཅུ་དྲུག་རེ་ནས་འདོར་
ཞིང་འགྲིབ་པ་སྟེ། རགས་རྩིས་ལ་ལོ་གོ་དགུ་པ་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

རགས་པར་(༡༣༤བ)དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་པ། །
སྟོབས་ཀྱན་དོར་ནས་ལོ་གསུམ་ན། །
འཆི་བའི་ངེས་པ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོས་མ་ཐག་པ་ལྟར་རགས་པར་རྩིས་ན་ལོ་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་པ་ན་སྟོབས་ཀྱན་དོར་
ཏེ། དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ན་འཆི་བའི་དུས་སམ་འཆི་བའི་ངེས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་དབུགས་གངས་
ཀྱི་ལོ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོ་གསུམ་གྱི་འཆི་ལྟས་དངོས་བཤད་པ་ནི།

ཉྱེ་བའི་རྩ་གཅིག་ཆད་པ་དང་། །
གཡས་གཡོན་ཞག་གཅིག་དུས་སྟོར་མཉམ། །
གཅི་བ་འགྱུར་བ་རྒྱ་དྲུག་སྟེ། །
ན་བའི་སྒྲ་དོར་ཞག་དྲུག་སྟེ། །
ལྷེ་ཡི་རོ་དོར་ཞག་ལྔ་ཡིན། །
མིག་དབུས་རི་མོ་ཞག་བཞིའི་ཆོ། །
སྒྲ་ཞོམ་དྲི་དོར་ཞག་གསུམ་མོ། །
རེག་བྱ་དོར་བ་ཞག་གཉིས་ཡིན། །
ཆོས་ཁམས་ཁུ་བ་ཉམས་པ་ནི། །
ཞག་གཅིག་ནས་ནི་པ་རོལ་འགོ། །

དཀར་ཆའོག་དུ་ལྷུང་བ་སྟེ།
དམར་ཆ་ཁྱེན་དུ་འགོ་བ་ཡིན།
རླུང་ནམས་སྒྲ་སྒོ་ནས་འགོ་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་པར་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་རྟགས་ནི་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་ཅུ་པའི་ཙ་
གཅིག་གི་འཇུ་བ་ཆད་པ་དང་སྒྲ་བྲག་གཡས་གཡོན་གང་རུང་གི་ཞག་གཅིག་གི་དུས་སྒྱུར་ཉམས་པ་གཉིས་
དུས་མཉམ་ལ་དེའི་རྟགས་སུ་གཅི་བ་སྟེ་དྲི་རྒྱ་དེས་པར་འཇུར་ནས་སྒྱུར་བར་ཐུར་ན་རྒྱ་བ་དུག་ན་འཆི་བའི་
རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་སྐྱོར་གྱི་ཙ་སྒྲ་སོགས་དེ་ཙམ་ལྟ་འཛིན་པའི་འདབ་མ་བཅུ་པོ་
རིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། སྒྲ་འཛིན་པ་གཉིས་འགགས་པས་རྒྱུན་གཞན་མེད་པར་ན་བའི་རྒྱང་སྒྲ་དོར་ན་ཞག་
དུག་ན་འཆི་ན་འཆི་བ་སྟེ། རོ་འཛིན་པ་གཉིས་འགགས་པས་སྟེ་ཡིས་ཁ་ཟས་ཀྱི་རོ་འཛིན་པ་དོར་ན་ཞག་ལྟ་
ན་འཆི་བའི་རྟགས་ཡིན་ཅིང་། གཟུགས་འཛིན་པ་གཉིས་འགགས་པས་གཟུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲ་བ་
དང་། མིག་གི་དབུས་སུ་ཆངས་(ཉལ་པ་ན་)པའི་རིམ་མེད་པ་བྱུང་ན་ཞག་བཞིའི་ཆོ་ལས་མེད་ལ། དྲི་
འཛིན་པ་གཉིས་འགགས་པས་སྒྲ་ཞོམ་ཞིང་དྲི་འཛིན་པ་དོར་ན་ཆེའི་ལབས་ཞག་གསུམ་མོ། །རེག་བྱ་འཛིན་
པ་གཉིས་འགགས་པས་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་མི་འཛིན་པ་དང་དྲོ་བའི་རེག་པའི་རང་བཞིན་དོར་ན་ཞག་གཉིས་ན་
འཆི་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཁུ་བ་སྟེང་ལོག་དུ་ཉམས་པ་ཡིས་ནི་ཞག་གཅིག་ནས་ནི་
འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་འགོ་བར་འཇུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་སྟེ་བོ་ནས་ལོག་དུ་
ལྷུང་བ་སྟེ། མ་ལས་ཐོབ་པའི་དམར་ཆའི་དྲངས་མ་སྟེ་བ་ནས་ཁྱེན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
རླུང་ནམས་ནི་གོ་རིམ་མེད་པར་སྒྲའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་འགོ་སྟེ་ནང་དུ་མི་ཐོག་ལ། དེའི་ཆོ་སྟེང་ལོག་གི་དཀར་
དམར་གཉིས་པོ་སྟོང་གར་ཁ་སྒྱུར་བའི་དབུས་སུ་ཀུན་གཞི་གནས་པ་ལ་ཤུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་
བསྐྱས་པས་གཞིའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་ཡང་ཐ་མལ་པས་ངོ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྟིད་
པ་གཞན་དུ་འཕོ་བར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ཞར་ལ་གང་དུ་འཕོ་བའི་དེས་པ་བར་དོ་འབྱུང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ནི།

དེ་ནས་ནམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ནི།
ཆངས་བྲག་ནས་ནི་གཟུགས་མེད་དེ།
ཐིག་ལེ་ལས་ནི་ལྟ་མོ་ཆེ།
ལྟེ་བ་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་ལྟ།
མིག་ལས་འདོད་པའི་མི་དབང་པོ།
སྒྲ་ལས་གནོད་སྦྱིན་གནས་སུ་སྟེ།
ན་བ་ལས་ནི་གྲུབ་པའི་ལྟ།
སྟིད་པའི་སྒྲོ་ལས་ཡི་དྲགས་བཤད། །

ཆུ་ཡི་ལམ་ནས་དུད་འགོར་འཕྱུར། །
འོག་སྒོ་ལས་ནི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད། །
དེ་ནས་བར་དོ་འབྱུང་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། **(༡༧༧བ)**དཀར་དམར་རྒྱང་གསུམ་གྱི་དྲངས་མ་སྟོང་གར་འདུས་པའི་ཧེས་དེ་
ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་ནི་སྤྱི་གཙུག་ཚངས་པའི་བྱ་ག་ནས་འཕྲོས་ན་ནི་གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་གང་
རུང་དུ་སྟེ་བར་འཕྱར་ལ། སྟོན་མཚམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལས་འཕྲོས་ན་ནི་ལྷ་མོ་ཆེ་སྟེ་གཟུགས་ཁམས་གནས་
རིགས་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་ལྷར་སྟེ་ལ། ལྷེ་བ་ནས་འཕྲོས་ན་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་
གང་རུང་དུ་སྟེ་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགའ་ཞིག་ནས་ལྷ་མིན་དུ་སྟེ་བར་ཡང་གྲགས་སོ། །མིག་ལས་
འཕྲོས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མིའི་དབང་པོ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྟེ་འོ། །སྤྱི་བྱ་ག་ནས་འཕྲོས་ན་
གཞོད་སྟོན་གྱི་གནས་བྱང་ཕྱོགས་ལྷང་ལོ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འཕྱར་ཏེ། རྣ་བ་ལས་འཕྲོས་ན་ནི་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྟེ་
སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དཔེ་སྟོན་སྟེ་ཁུ་བའི་ལམ་ལས་
འཕྲོས་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྟེ་བར་བཤད་ལ། སྟོན་འབྱུང་དུ་ཁའི་སྒོ་ལས་ཡི་དྲགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། གདན་
བཞིའི་འགྲེལ་པར་སྤྱི་དཔེ་སྟོན་ཁ་ཡིན་པར་བཤད་པས་གཉིས་ཀར་བཟུང་བར་བྱའོ། །དྲི་རྒྱུད་ལམ་ནས་
འཕྲོས་ན་དུད་འགོར་སྟེ་བར་འཕྱུར་ཞིང་། འོག་སྒོ་ལས་འཕྲོས་ན་ནི་དཔྱལ་བ་ཆེན་**(༡༧༨ན)**པོ་བརྒྱད་
གང་རུང་དུ་སྟེ་བར་འཕྱུར་རོ། །འཕྲོས་མ་ཐག་པའི་ཧེས་དེ་ནས་བྱི་མའི་སྟེ་བར་ཉིང་མཚམས་མ་སྟར་གྱི་
བར་དུ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་འཕྱུར་མ་གཏོགས་པ་ལ་བར་དོའི་སྒྲུང་བ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བར་དོའི་རྒྱལ་རྒྱས་པ་ཧེ་ཉིད་ཀྱིས་དུན་པ་ཉེར་བཞག་མདོར་བསྟུས་
པ་དང་ཆོས་དྲུག་གི་བར་དོའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐིམ་པ་ནི། །

སྐྱ་གསུམ་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཤེས། །

འོད་གསལ་སྤང་དང་སུན་པ་ཡི། །

སྟོང་དང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་རྣམས། །

མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཁྱམས། །

དེ་ཉིད་སྤྱུངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །

རྣམ་པར་དག་པས་མྱ་ངན་འདས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱད་རིམ་དེ་དག་མདོར་བསྟུ་ན། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་
པའི་ཆེ་ན་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རགས་པ་དང་། སྤང་བ་ཐིམ་པ་ནི་སྤྱལ་སྐྱ་བསྟུས་པ་དང་། རྟོག་པ་སོགས་
སྤྱ་བ་དང་མཆེད་པ་ཐིམ་པ་ནི་ལོངས་སྐྱ་བསྟུས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་འོད་གསལ་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ཐིམ་

པ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་ལ་བསྐྱས་པ་སྟེ། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ངོ་མ་
ཤེས་པས་སེམས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། དེ་ལ་
སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མ་རིག་པའི་སྐྱེ་པའི་དོན་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་ཅིང་། ཚོགས་དྲུག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་བདེན་
པར་མེད་པ་སྟོང་པ་དང་། ཀྱུན་གཞི་(༡༧༤ན)ལ་གནས་པའི་ཡིད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་བདེན་པར་
མེད་པ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀྱུན་གཞི་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་རྟོགས་པས། སྒྲུར་ཡང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་དེ་ཉིད་
ལམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་རིམ་གྱིས་དག་པས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཕྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུར་འཕྱར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་ལས། ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ་
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་འགྲེལ་ལས། ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་ཇི་ལྟར་སྐྱད་ཅིང་འགག་
པར་འཕྱར་བའི་ཚུལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་དུམ་བུ་སྟེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
པའོ། །

མཇུག་བསྐྱེ་བ་བསྟོ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སྐབས་སམ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་གིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་
ནས། སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་དོན་བསྐྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
དང་། ལུང་གི་དམ་ཚེ་ས་མཐའ་དག་ཀྱང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱི་ནང་གི་སྟེ་སྟོད་
སོ་སོར་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་སོགས་བཤད་ནས། མཇུག་བསྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ལེའུ་
འདི་ལ་(༡༧༥ན)གསུམ།

མཇུག་བསྐྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རིག་འཛིན་སྟེ་སྟོད་བཤད་པ་དང་། ཐིན་ལས་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་བསྟོ་བ་སྟོན་
ལམ་དང་བཅས་པ། ཅོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལ། སྤྱི་དོན་བསྐྱེ་བ། སྟེ་སྟོད་གསུམ་པོ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་བ། དེ་དག་ཤེས་པའི་དགོས་པ་སྤྱི་དང་
ཁྱད་པར། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་བསྐྱེ་བ། འདི་གང་ལས་རྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བས་རྒྱད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །

ཕྱི་རོལ་ཐུན་མོང་སྒྲུང་བ་དང་། །

ནང་དུ་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་དང་། །
གཞན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལྟ་དང་སྤྲུགས། །
དྲི་མ་དང་བཅས་རྟོག་པ་དང་། །
དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས། །
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་དང་། །
སྤྲོས་དང་སྤྲོས་མེད་གསུངས་པ་ལ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྤེལ་ཞེ་བཞི་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐུན་མོང་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་ལ་སྤྲང་བའི་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་ཕུང་ཁམས་སྦྱེད་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རྟོ་རྟེ་ཐིག་པར་ནང་དུ་རྟོ་རྟེའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་དང་གཞན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་བསྦྱེད་རིམ་གྱི་ལྟ་དང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པས་ངེས་པའི་སྤྲིད་སྤྲུགས་ཀྱི་རིང་ལ་སྤྲང་གཞི་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་ངེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སོགས་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་(༡༧༩བ)བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་བྱུང་འབྱུག་ལས་མ་འདས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཏེ།

རྒྱན་ལས།

སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །
ཕན་གདགས་ཕྱིར་ན་མཆོན་གཞི་དང་། །
མཆོན་ཉིད་དང་ནི་མཆོན་པ་དག །
རབ་དུ་དབྱེ་བས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མངོན་པ། མདོ་སྤེ། འདུལ་བ་དང་སྦྱར་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དང་། རང་གི་མངོན་པ། དེ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བཤད་དོན་བསྒྲུབ་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

ཕྱི་རོལ་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་པ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་སྒྲུང་རང་སྒྲུང་སྟེ། །
 རྟོག་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི། །
 རྟོད་བཅུད་ཕྱ་རགས་མིང་ཆོག་དང་། །
 ཡི་གེ་ཕྱོགས་དུས་ལ་སོགས་པ། །
 གསུངས་པ་ཕྱི་རོལ་མངོན་པ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པར་ལྷུང་བ་དག་དྲང་བའི་ཕྱིར།
 མཆོན་ཉིད་ཐེག་པར་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་བདག་དང་ཆངས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་རང་
 (༡༥༠ན)གི་སེམས་སྒྲུང་ཅམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པས་བདགས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ། རྟེན་སྟོད་དང་། བརྟེན་པ་བཅུད་དང་། ཕྱ་བ་སྐད་ཅིག་དང་རྩལ་ཕན་སོགས་
 དང་། རགས་པ་ཤེས་རྒྱུད་དང་རི་རབ་སོགས་དང་། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་དང་། བུམ་པ་ནི་རྟག་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ཨ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་དང་།
 འདས་པ་སོགས་དུས་དང་། ལ་སོགས་པས་སྤང་གཉེན་དང་སེམས་སེམས་བྱང་སོགས་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་
 རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དོ་ཨེ་ཐེག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཀུན་ལས་བདུས་དང་མཛོད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཕྱི་བཞིན་ནང་ན་གནས། །
 ཅ་དང་ལུས་དབྱིབས་འཛིག་རྟེན་ལ། །
 རྩུང་གིས་ངག་དུས་ཡི་གེ་བསྟེད། །
 ཐིག་ལེ་གཟུང་དང་རྒྱ་སྐར་དང་། །
 རྒྱ་པོ་མེ་སོགས་ངེས་པ་བསྟན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ནང་
 ན་དོ་ཨེ་འི་ལུས་ལ་གནས་པ་ནི་གསང་ཐུགས་ནང་གི་དོན་གྱི་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་
 སུ་ནང་དོ་ཨེ་འི་ལུས་ལ་ཅ་དང་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རི་མཆོ་གླིང་ལ་
 རྒྱར་བ་དང་། ནང་གི་རྩུང་གི་ས་ངག་དུ་བཛོད་པ་དང་དུས་ཀྱི་ཆད་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་(༡༥༠བ)བསྟེད་
 པ་དང་། ཐིག་ལེ་ནི་གཟུང་དང་རྒྱ་སྐར་སོགས་སུ་བཤད་པ་དང་གཤེར་བའི་ཁམས་རྒྱ་པོ་དང་དྲོ་བའི་
 ཁམས་མེ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་ངེས་པ་ལྟར་ནང་ལ་རྒྱར་བའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་
 གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ནང་གི་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མིག་བཙུམ་གཟུགས་མི་མཐོང་། །
 ཕྱི་བས་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། །
 བཅོར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་མཐོང་ལྟར། །
 རྟེན་གྱི་གནད་འཆིང་མ་ཤེས་པས། །
 དབང་བྱེད་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་མིན། །
 རྟེན་བཅིངས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །
 ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་གཞན་སྒྲུང་ལ། །
 ཀྱན་བརྟགས་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན། །
 དེ་ཕྱིར་ནང་དོན་མངོན་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མི ག་བཙུམ་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་དང་།
 མིག་སྟོན་མེད་པ་ཕྱི་བས་ནི་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་གྱུར་བ་དང་།
 མིག་བཅོར་ནས་བལྟས་ན་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་སྟེ་མིག་
 བཅོར་བའི་འབྲུལ་རྒྱས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། དཔེ་གསུམ་པའི་གོ་རིམ་ལྟར། ཕྱི་ཡི་མངོན་པར་གསུངས་
 པའི་སྤང་གཉེན་ཅམ་ཤེས་ཀྱང་རྟེན་རྩ་རྒྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནད་འཆིང་མ་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་ཞི་དབྱེར་མེད་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མིན་ལ། རྟེན་རྩ་རྒྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནད་བཅིངས་ན་
 རྟགས་བཙུ་དང་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་དོན་(༡༥༡ན)ཡང་། སེམས་ལས་ཕྱི་
 རོལ་ན་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། གཞན་སྒྲུང་ལ་སྦྱལ་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་
 རྟོག་པས་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ལྟ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པར་མཇེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་
 ཡིན་ལ། དཔེ་དོན་དང་པོས་ཕྱི་ནང་མངོན་པའི་ཁྱད་པར། གཉིས་པས་ཆོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར། གསུམ་
 པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མངོན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། མདོར་ན་མངོན་པའི་སྟེ་སྟོང་གྱི་བཟོད་བྱ་ལྟག་པ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྦྱར་བར་འཆར་བའི་ཐབས་མཁས་ལྟན་པ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་གསང་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ནང་གི་དོན་གྱི་མངོན་པ་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་དང་སྦྱར་བ་ནི།

གཞན་བཤད་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་། །
 ས་དང་ལམ་དང་པ་རོལ་ཕྱིན། །
 གཟུངས་དང་སྟགས་བཅས་བྱང་རྒྱབ་ཕྱོགས། །
 ཟད་པར་བེལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ། །

བསྐྱབ་ཕྱིར་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེན་ཕྱིར། །
མདོ་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཅོམ་དོ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མདོ་སྤེལ་ཕྱིན་ཐེག་པར་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ས་
དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྤེལ་རྣམས་སུ་ཡང་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོར་བཤད་
པའི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། རྒྱུད་གྱི་གནས་དང་། ཉེ་གནས་ལ་
སོགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། ལམ་ལྔ་དང་། (༡༥༡བ)པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། གཟུངས་སྤྲུགས་དང་།
གསང་སྤྲུགས་རིག་སྤྲུགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་། བསྐྱེད་
ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ཟད་པར་དང་། ཟིལ་གཞོན་དང་། ལ་སོགས་པས་སྤྱན་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་
རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར། རོ་རྩེ་ཐེག་པ་ནི་ནང་གི་མདོ་སྤེལ་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བཅོམ་དོ། །

གསུམ་པ་འདུལ་བ་དང་སྦྱར་བ་ནི།
ཕྱི་རོལ་ལུས་ངག་བསྐྱང་སྟོམ་དང་། །
རང་བཞིན་བཅས་ལྷན་འདུལ་བ་ནི། །
ནང་དུ་རང་དང་གཞན་དོན་ལ། །
མ་སྐྱོངས་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་གྱིས། །
ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་སྦྱར་བྱེད་པ། །
དེ་ཕྱིར་ནང་གི་འདུལ་བར་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདུལ་བ་ལའང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུལ་བ་ནི། ལུང་སྤེལ་བཞི་སོགས་
ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གི་སྟོང་བ་བདུན་འཁོར་བཅས་བསྐྱང་ཞིང་སྟོམ་པ་དང་། རང་བཞིན་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པས་ཞི་བ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་
སུ་སྦྱར་པའི་འདུལ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་རྒྱུད་སྤེལ་ལས་གསུངས་པའི་རང་དོན་
དང་གཞན་དོན་ལ་མ་སྐྱོངས་པས་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་ཞིང་
བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཐབས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་(༡༥༢ན)སྦྱར་བར་
བྱེད་པའི་སྟོན་ཉོན་མོངས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འདུལ་ཞིང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ནང་གི་དོན་གྱི་འདུལ་བ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
བསྐྱབ་པར་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཉིད་ལ་སྤེལ་སྟོན་གསུམ་ཀ་ཆང་བར་བཞེད་དེ། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དང་
སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་བསྐྱན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ནང་ལ་སྦྱར་བ་
དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མངོན་པ་དང་། ས་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་ཟད་པར་ཟིལ་

གཞོན་སྐྱེན་མངོན་ཤེས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་
སྟེ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་བ་རང་གི་བཅས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་འདུལ་བ་སྟེ། སྟེ་སྟོན་གསུམ་ཐམས་
ཅད་དང་མཐུན་པའམ་ལྡན་པས་ན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟེ་སྟོན་ཅེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་དགོས་པ་སྟོན་དང་ཁྱད་པར་བ་བསྟན་པ་ནི།

འདུལ་མངོན་མདོ་སྟེ་ཕྱིར་ཤེས་པས། །

ཉན་རང་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་དེ། །

ཟབ་མོའི་མདོ་འདུལ་མངོན་པ་རྣམས། །

སྟོན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འབྱར། །

ཐབས་མཁས་ནང་དོན་རྒྱས་པར་ཤེས། །

སངས་རྒྱས་སྟོང་པོའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས། །

འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ལམ་བྱེད་པ། །

སྤྲ་མེད་སངས་རྒྱས་ལྟར་ཐོབ་བྱེད། །(༡༥༢བ)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་འདུལ་བ་དང་མདོ་སྟེ་མངོན་པ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པས་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགྲ་བཅོམ་པ་
ཅམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ཆེས་ཆུང་དུ་བྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་
ནས་འབྱུང་བ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའ་བས་ཟབ་མོའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དང་འདུལ་བ་དང་མངོན་
པ་རྣམས་ཤེས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འབྱར་ཏེ། དེའི་འབྲས་
བུ་ནི་སྤྲ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུས་རིང་པོས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འབྱར་ཞིང་། དེའི་སྟོང་དུ་ཐབས་མཁས་
པའི་ཁྱད་པར་གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ནང་གི་དོན་རྒྱས་པར་ཤེས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྟོན་ནས་གཞི་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་
བུ་རྟོགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ལྟར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་ལྡན་
པས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དོ་ཇི་ཐེག་པའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པའི་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གོ་བའི་
ཐབས་སུ་ཟབ་དོན་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདི་(༡༥༣ན)ཉིད་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་བསྟུ་བ་ལ་གསུམ། གཞི་དུས་སུ་བསྐྱིབས་པའི་ཚུལ། ལམ་དུས་སུ་སྐྱེད་
བའི་ཚུལ། འབྲས་དུས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་ཏེ། །

དེ་སྒྲིབ་འབྲུལ་རྟོག་གཟུང་འཛིན་གྱི། །
 ཤེས་པ་སྒྲོ་བུར་བར་སྦྱེས་ནས། །
 འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ནས། །
 ཡོད་པ་མ་མཐོང་མེད་པ་མཐོང་། །
 རྣམ་རྟོག་འདམ་དུ་བྱིང་བྱར་པས། །
 བྱིས་པ་འཁོར་བའི་ནང་དུ་བྱིང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབང་མངོན། ཡོད་མངོན། རང་ཅི་ག་མངོན་སུམ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་ཟིན་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་ནི་ཀུན་གཞི་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་རང་ངོ་མ་ཤེས་པས་
 གཡོས་ཏེ་ཉོན་ཡིད་ལངས་པ་ལས་ང་མ་ཡིན་པ་ལ་ང་དང་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་དུ་བཟུང་བས་སྤང་
 བྱ་འབྲུལ་པའི་རྟོག་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲེལ་དུ་
 རུང་བས་སྒྲོ་བུར་བར་སྦྱེས་ནས་འཕེལ་ཞིང་ངོ་བོ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ཉིང་འབྲུལ་བར་བྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་
 གཞིའི་སྤང་ནས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་
 ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་ཞིང་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་དུ་འབྲུལ་པ་ལྟར་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོས་དོན་ལ་མེད་པ་འབྲུལ་པའི་(༡༥༣བ)སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདམ་དུ་
 ཡེ་ཤེས་བྱིང་བར་བྱར་པས་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་རྣམས་འཁོར་བ་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་ཞིང་
 འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། །
 རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ཏེ། །
 ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་རྣམས། །
 རུ་ལྷ་ཉ་བུར་དོན་དུ་གཟིགས། །
 དོན་དམ་སྤྲོད་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་པོ། །
 དབྱེར་མེད་གཅིག་དུ་བདེན་གཟིགས་པས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ནི། ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། ནང་ངོ་རྗེའི་ལུས། གཞན་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ན་
 དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་དོད་བྱུ་ཞེས་པ། གོ་བ་དང་རྟོགས་པ་
 ལའང་འཇུག་པས་སོ། །དེའང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་སོགས་སྒྲོས་
 པའི་མཚན་མ་རྣམས་རྒྱ་ནང་གི་ལྷ་བུར་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་

སེམས་ཀྱི་རང་གདངས་སུ་གཟིགས་ཤིང་། རོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་སྤོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་ཤེས་
རབ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། །

སྒྲིབ་གསུམ་དང་བྲལ་རང་རིག་ཉིད། །

ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཡེ་ཤེས་གསུངས། །(༡༥༥ན)

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་སོགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གོགས་བྱེད་
སོགས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་གསུམ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་ནས་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་
ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །

ཐུ་པ་བསྟན་བཙོས་འདི་གང་ལས་རྟེན་པ་ལ་གསུམ། ཇི་ལྟར་བསྟུས་པའི་རྒྱལ། དེའི་ཁུངས་བཀོད་
པ། རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དེ་བས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་རུ། །

གསུངས་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །

འདིར་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟུས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཙོས་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། གསང་ཐུགས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་རུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྟེས་འཇུག་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་
དག་གི་ཆོག་དོན་གྱི་(༡༥༥བ)གནས་ཟབ་མོ་གལ་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་གཞུང་འདིར་ནི་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་
བསྟུས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་སྟོན་མཐའ་ཡས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །

རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། །

རྒྱད་འགྲེལ་རྣམས་ལ་བཏྲ་བར་གྱིས། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་བསྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཀྱང་འདིར་ཚིག་མང་དུ་དོགས་
པས་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་གིས་རྒྱད་ཇེ་མ་ལུས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རིགས་
གསུམ་མགོན་པོ་དང་ཀླུ་སྐུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་
དཔྱད་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་ནས། རྒྱུད་འགྲེལ་དེ་དག་ཚིག་དོན་ཟབ་ཅིང་
བརྒྱུད་པས་སྒྲོ་གྲོས་དམན་ཅིང་ཐོས་པ་ཉུང་དུ་ཅན་དག་གིས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་དེ་དག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་པར་བྱེད་
པ་ལ་ཡང་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་དགོས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
གསུམ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྒྲོར་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་བཤད་པ། །
འདི་ནི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །
རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་གྱིས། །
གསང་བའི་བདག་པོ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །
རྣམ་འགྲེལ་མཐུ་ལ་རབ་བརྟན་ནས། །
དོ་ཇེ་ཐེག་པའི་ནང་གི་དོན། །
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་རྟེན་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཇུག་པ་འདི་ལ་ནི་རང་
བཟོའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་(༡༥༥ན)རྟེན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷུ་ལ་མ་
ཞོར་བར་མཁུན་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་
རྒྱུད་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གྲིས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཇེ་རྣམས་མཐུའ་དུག་དང་ལྷུ་
བཞིའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་པས་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་བཤད་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་མོད་
ཀྱི་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་གྲགས་ཀྱི་གསང་བའི་བདག་པོ་བཀའ་སྤྱད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
བྱང་ལྷུ་བ་སེམས་དཔའ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། ས་ར་ཏ་དང་ཀླུ་སྐུ་བ་ལ་སྤྲུལ་པ་སོགས་པ་མཁས་
ཤིང་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་དོ་ཇེ་ཐེག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་དུ་མ་ལ་རྣམ་
དཔྱད་དང་ལྡན་པས་ཉུགས་པའི་མཐུ་ལ་རབ་དུ་བརྟན་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་ཞིང་དོ་ཇེ་ཐེག་པའི་
ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཚིག་གིས་དོན་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་ཆ་
ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་དོན་ཀྱི་གསང་བ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟེན་པས་སྤྲུལ་པ་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདེངས་དང་ལྡན་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིན་ལས་ལ་(༡༥༥བ)བཟླགས་ཤིང་བསྟོབ་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་

པ། བསྟོན་བ། བཟོད་གསོལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྒྲ། གསུང་། ཐུགས། ཐིམ་ལས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་བསྟོད་ཅིང་འདུད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བ་ཀམ་མཁའི་སྐྱ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ལས། །

ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་སྟོན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་
བདུད་དང་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་སྟེ་སྟེ་བ་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ལོ། །

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་འགགས་མེད་པའི་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་མཐར་མོན་པ་སྟེ།

ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་བསྟེགས་པའི་མ། །

ཞི་དེའི་རྩལ་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐྱ་སྟེ། །

དེ་ཆེ་སྟེ་བའང་མེད་ཅིང་འགགས་པ་འང་མེད། །

སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད། །

ཅེས་སྒྲ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སེམས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འགགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དྲི་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྟེ་ཀམ་མཁའི་སྐྱ་ཅན་ལོ། །དེའི་རྒྱ་
མཐུན་རབ་དུ་ཟབ་པས་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་སྐྱ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་(༡༥༦)སྐྱའམ་དུས་འཁོར་ལས་ཉི་མའི་སྐྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མ་ཟིག་པའི་མུན་པ་སེལ་
ཞིང་ཤེས་བྱ་རབ་འབྱམས་ལ་སྤང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ལས་ཞེས་དཔེ་
དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀམ་མཁའི་མཐའ་ཁྲུས་པ་ན་ཀྱན་དུ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཇི་སྟོན་པ། དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པ་ནི་སྐྱའི་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ལྷ་ཡི་རྩ་སྐྱ་ལྷ་བུའི་གསུང་ནི་འདུ་མི་མཛད་པར་ཡང་། །

ཀམ་མཁའི་ཁམས་མཉམ་འབད་མེད་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་པར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབད་ཚེལ་དང་བརྟེན་ན་གནས་ཆོས་སྟོན་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་
བའི་ལྷ་ཡི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྐྱ་ལྷ་བུའི་གསུང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་གནས་
ལས་སྦྱོབ་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགའ་བདེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབད་ཚེལ་གྱི་མཚན་མ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་

བ་མེད་པར་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཉམ་པར་འབད་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་གྱིས་སྒོས་
པར་མཇོད་པ་ནི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། (༡༥༤བ)

ཐུགས་ནི་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་འབད་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དུ། །

སྒྲོས་པ་མི་མངའ་སྒྲོས་ལྷན་རྣམས་ལ་ཡིད་བཞིན་རེ་བ་སྐྱོང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། ཡིད་
བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལྟར་འདི་བྱའོ་སྒྲོམ་དུ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
འབད་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲོས་པའི་
མཚན་མ་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་བ་བཞིན་དུ། སྒྲོས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཉན་སྒོས་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་
ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བར་མཇོད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་
བྱབ་པའོ། །

བཞི་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གོས་པ་མེད། །

དེ་ཕྱིར་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ལ་བདག་ནི་གུས་པས་ཕུག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བ་བ་དེའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྟེད་
པའི་དོན་མཇོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཇུག་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་རུང་ཟད་ཀྱང་གོས་པ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་རིན་
པོ་ཆེའི་རི་དང་ས་གཞི་དང་ནགས་ཚལ་དང་མི་གཙང་བའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཁྱོད་དང་(༡༥༤ན)སེམས་ཅན་སྣ་
ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་ཞུགས་ཤིང་། སྣང་བ་དང་སྐམས་པ་དང་སྟེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་ཇམ་དེ་དག་
གིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་གོས་པ་མེད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་འཇུག་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་གོས་པར་
རུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བྱུང་འབྱུར་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པ་ར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཁྱོད་
ལ་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཙུག་ཚུལ་པོ་རང་བྱུང་དོན་ཇེ་བདག་གིས་ནི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གསུམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་གྱི་ཕུག་འཆལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བསྟེན་བཞི།

ཟབ་མོ་ནང་དོན་བཤད་པ་ལ། །

དག་བའི་མཐུ་ཡང་ཅི་ཡོད་པས། །

ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན། །

ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཉིད་ཐོབ་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཁུན་བརྩེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་གསང་སྤྲུགས་འོ་ཤེ་ཐེག་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་མདུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བཤད་པ་ལ་དགེ་བའི་མཐུ་ཡང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
(༡༥༧བ)ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དགེ་བ་
གཞན་དོན་དུ་བསྟོར་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི།

ཅུང་ཟད་འགལ་བར་གྱུར་སྲིད་ན། །

མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་གྲགས་ཀྱི་གསང་བ་མཐའ་དག་ལ་སྟོག་དུ་མ་གྱུར་
པའི་སྤྱན་མངའ་བ་དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་མཛོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་པས་བཟོད་པར་
གསོལ་རྒྱ་ག་ལ་ཞིག །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་ཇེས་འཇུག་རྣམས་ལ་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པར་བཞེད་ནས།
གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་བརྩམས་པ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མེད་ཁྱད་ཀྱི་སྤྱི་སྟེང་སྤྲུག་
དོན་ཟབ་མོ་གོ་གསལ་དུ་བྱིས་པ་ལ་དམ་ཆོག་དང་ཅུང་ཟད་འགལ་བར་གྱུར་པ་སྲིད་ན་ཆོས་བདག་མཁའ་
འགྲོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་ཞར་ལས་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་དམ་
ཆོག་ལ་གནས་དགོས་པར་གདམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཇོགས་ཆོག་བསྟན་པ། བརྩམས་པའི་རྒྱ་མཚན།
གནས་དང་དུས་སྟོན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། (༡༥༨ན)

ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་
ལྷུང་བ་དུམ་བུ་བརྩུག་ཅིག་པ། རང་བྱུང་འོ་ཤེའི་མིང་ཅན་གྱི་ས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་
ཇི་ལྟ་བུར་ནང་གི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཇོགས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ཤེ་ཐེག་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལྷུང་བ་རབ་དུ་བྱེད་པའམ་ལེའུར་བཅད་
པའི་དུམ་བུ་བརྩུག་ཅིག་པ་འདི་ནི་སྟོན་གྱི་གསང་བའི་མཚན་ལས་དང་ཡང་རང་བྱུང་འོ་ཤེའི་མིང་ཅན་དུ་
གྲགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསང་སྤྲུགས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
ནང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྟོན་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །

ཇོགས་སོ་ཞེས་པ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ་ཆར་བའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མཁས་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། བསྒྲོམས་ནས་ཉམས་སྤྱོད་དང་། མངོན་ཤེས་ཤར་བར་འདོད་པ་
ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱོགས་རེ་ལས་མ་གོ་བར་འདུག་པས་འདིར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོས་པ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པར་སྒྲོམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བསྒྲོམས་ནས་ཉམས་སྤྱོད་བ་སྤྱོགས་རེ་ཙམ་སྟེས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཤར་བས་གོ་
བར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཟབ་དོན་གྱི་སྤྱོགས་རེ་ཙམ་
ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་གོ་བ་འདུག་པས། སྟོན་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟབ་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་ཏུ་གཞུང་འདིར་རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་ཟབ་དོན་གལ་གང་ཆེ་ཆེ་རྣམས་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
(༡༥༥བ)དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱོས་ཤིག །

གསུམ་པ་ནི།

དབེན་གནས་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་དུ་བྱི་ལོ་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་མཛད་པའོ། །
བཀྲིས་དཔལ་འབར་འཇམ་གླིང་བརྒྱན་དུ་ཤོག །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་རྩ་བ་འདི་ནི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དབེན་གནས་
མཚུར་གྱི་བདེ་ཆེན་གླིང་དུ་རྒྱ་ལོ་བྱི་ལོ་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་མཛད་པའོ། །

གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་མཛད་པའི་རྒྱ་ལས་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དཔལ་རབ་
ཏུ་འབར་བས་སངས་རྒྱུ་བྱོན་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཇ་སྐྱུས་མཚན་པའི་གླིང་ན་བསྟན་པ་དང་དེ་
འཛིན་གྱི་སྟེས་བྲ་རྣམས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་
གྱི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པས་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

དེ་ལྟར་དོན་ཤེས་པ་སྤྱི་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་མད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རང་འགྲེལ་
དང་། ཀ་མ་དཀོན་གཞོན། མཚུར་ཕུ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོས་
ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་བཤད་སྒྱུར། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་སོག་དཔོན་རིག་
པའི་རལ་གྱི་ལ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུས་གནང་བ་སྐུལ་བའི་འགྲེལ་བཤད། ཀ་མ་ཕྱིན་ལས་པ་
དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་བརྟེས་པ་དྲགས་པོ་པཎ་ཆེན་གསུམ་པ་སྤྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། དྲགས་རམ་
པ་མཁས་(༡༥༩ན)གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ། ངོ་ཁྲོ་རབ་འབྱམས་པ་གྲུབ་ཆེན་དབང་ལྷག་དཔལ་བཟང་།
ལྷ་དམར་ལྷ་པ་རྒྱལ་བ་དཀོན་མཚོག་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱུས་བསྐྱས་རྣམས་དང་།
ཀུན་གཟིགས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསུང་ལོ་ཆེན་ཆེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་རྣམས་
དང་། མཁས་དབང་ལྷ་ལུང་པ་ཀ་མ་བསྟན་འཕེལ་ཞབས་ཀྱི་མཚན་རྒྱུ་སོགས་འགྲེལ་ཟིན་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་
རིགས་པར་བཞུགས་པ་ལས། གཞན་འགྲེལ་གྱི་ནང་ནས་ཇེ་བརྒྱད་པས་དྲགས་རམ་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱགས་
བརྗོད་ཆེ་བར་གྲགས་པས་དེས་མཚོན་གོང་སྟོན་འགྲེལ་རྒྱུ་གི་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་འཇལ་ཞིང་རྟོགས་པ་

ལས། གཙོ་བོར་མཚུར་འཇམ་ཆེན་པོའི་གསུང་དང་། རྗེ་ཕྱིན་ལས་ཞབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཉིད་ཆོག་དོན་
གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་སྤྱིང་པོར་ཕུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲ་མེད་སྟོན་པ་མཆོག་དེའི་བསྟན་པ་ལ། །
འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་མཆོག་གཉིས་བཞིན། །
རང་བྱུང་རྩི་རྩེ་འཛིན་པའི་བརྒྱ་བྱིན་མདུད། །
མཁས་གྲུབ་གཞན་དག་ཉི་དབང་དཔལ་ལ་རེག །
དེ་ཡི་གསུང་རབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །
ཆོག་གཅིག་ལ་ཡང་རྟོགས་རྒྱལ་མཐའ་ཡས་པས། །
རྣམ་དཔྱད་སྒྲོ་ཡིས་(༡༥༩)ཇི་ལྟར་དཔོག་པའི་འགྲེལ། །
རྒྱས་དང་བསྐྱས་པའི་ཡིག་ཆོགས་བརྒྱད་མར་བུང་། །
རྩ་བ་རྩི་རྩེའི་གསུང་ཉིད་ཟབ་ཅིང་བརྒྱུང་། །
འགའ་ཞིག་ཐོས་པས་རྟོགས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། །
མདོ་རྒྱད་ཤིང་རྩ་ཆེ་རྣམས་དགོངས་གཅིག་ཏུ། །
སྦྱར་བའི་གནད་གསང་རྟོགས་པ་རེས་འགའ་ཙམ། །
ཕྱོགས་རེར་ཐོས་པས་ཕྱོགས་རེར་འགྲེལ་ཞིང་འཆད། །
རྩ་བ་གཅིག་ལ་འདོད་བཞེད་མི་གཅིག་མང་། །
རྒྱལ་གསུང་རང་སྒྲོའི་ཉེས་པའི་ཁུངས་སུ་སྦྱར། །
སྟིགས་དུས་མཁས་པའི་བྱ་བས་པལ་ཆར་བསྐྱུ། །
སྒྲོ་གོས་བརྒྱལ་ཞིང་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱང་དམན། །
དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་སུན་སྤུལ་བདག་འདྲ་བས། །
ཟབ་མོའི་ཆོག་དོན་བཀོལ་བར་མི་འོས་ཀྱང་། །
ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྟག་ཏུ་དེ་རྗེས་སྟེགས། །
རྒྱལ་འདིར་བརྒྱད་པར་ལྡན་ཅིང་ཅུང་ཟད་སྤངས། །
ཕྱོགས་ཙམ་གོ་བའི་སྒྲོ་མིག་མ་ཟུམ་པས། །
འདྲ་མིན་བཤད་པའི་ཆོག་ཆོགས་སྤེལ་རུས་ཀྱང་། །
མཆོག་གཟིགས་གོང་མའི་གསུང་བཟང་གཅེས་པས་བསྐྱར། །
ཆོག་རྒྱས་ཁེངས་ནས་ཟབ་དོན་དབང་ཟ་བ། །
རྒྱད་དང་སེམས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བཀག་པས་ན། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་མཁས་གྲུབ་ཚད་མའི་རྗེས། །
 འབྲང་འདི་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་བརྒྱུང་བ་ཡིན། །
 ལེགས་སྤྱད་ཚུ་རྒྱུན་བྱིས་སློའི་དྲིས་སྟོགས་པ། །
 རྩ་གསུམ་ཆོས་སྤྱང་བཅས་པས་(༡༧༠ན)བཟོད་བཞེས་ལ། །
 འདི་དང་གཏན་དུ་མི་སྒྲིབ་འབྲེལ་བཅས་ཀྱིས། །
 མཁུན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བས་འཆོ་མཛད་གསོལ། །
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་རྩི་རྗེ་ཐེག་པའི་བཅུད། །
 གཞུང་འདིའི་བཤད་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མི་རུབ་ཅིང་། །
 རི་བཞིན་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྒྲོམ་པ་ལས། །
 གྲུབ་མཆོག་བརྟེན་པའི་ཆང་ཆེན་བཅོམ་གྱུར་ཅིག །
 བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་སྤྱང་པོའི་རང་བཞིན་ཐོས་པས་གོ་ཞིང་ཟབ་མའི་ལྷ་བ་
 འཁྲལ་མེད་རྟོགས། །
 ཕྱི་ནང་གཞན་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པས་ངེས་རྟེན་རྩ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་སྒྲོམ་པར་
 འབྱོངས། །
 གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་རྩི་རྗེ་གསུམ་མཆོག་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་སྦྱོར་སྦྱོད་པ་གསུམ་
 གྱིས་བོགས་དབྱུང་ནས། །
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྤྱི་དབྱིངས་ལས་གཟུགས་སྤྱི་སྤྱི་ཆེན་མཁའ་ཁབ་ཁབ་
 འཁོར་ལོར་སྤྱོད་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཆུ་མཆོའི་སྤྱང་པོའི་བསྐྱེད་པ་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཉུང་དུའི་
 ཆོག་གིས་ནམ་པར་འབྲེལ་བ་ཟབ་དོན་སྤྱང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་འབྲེལ་གཏོང་
 ཐུན་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ལུང་དང་བཤད་རྒྱུན་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་ལུས་ཤིང་ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་རུང་དུ་
 བྱས་ཤིང་འཆད་སྤེལ་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་ལྷག་བསམ་རྒྱལ་སུ་ཆེ་བའི་སྤྱེས་ཆེན་འགའ་
 ཞིག་(༡༧༠བ)གིས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་འབྲེལ་བརྒྱུང་ཆེས་པས་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་
 གཏོང་ཐུན་ལ་གཞུང་གི་འབྲུ་འོན་མཐར་ཆགས་མ་མཛད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་གཞན་ནམས་ལུང་རྒྱུན་ཙམ་
 ཡང་མ་ལུགས་ཤིང་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཤོས་དམན་པ་དག་གི་སྤྱོད་དུ་མ་འཆམས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་ལོ་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་དུག་སོགས་ལ་མོས་པ་ལས་དུ་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱང་འདི་ཙམ་མ་གོ་བའི་ཐབས་མེད་པས་
 བཤད་རྒྱུན་མ་ཆད་ཙམ་འབྱུང་དུ་རེ་བས་ཆོག་འབྲེལ་ཙམ་བཞིན་འདུན་ཡིད་ལ་བརྟག་ཀྱང་སྟོམས་ལས་
 གྱིས་འདས་པ། ཕྱིས་སུ་སྐྱབ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་སྤྱང་བྱེད་ཆེན་པོ་དཔོན་སྤྱལ་གསུམ་པ་ཀ་མ་སྐྱབ་བརྒྱུད་
 བསྟན་འཛིན་ཕྱིན་ལས་ཞབས་ཀྱིས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཕུག་ལེན་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་བཀའི་རྒྱུན་འཇུག་

པར་མཛད་པའི་ཞབས་ཏོག་དུ་དམིགས་ནས། བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཀམ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
 རྟགས་པའི་སྤོང་བ་པ་ཀམ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཕྱིན་ལས་ཀྱན་ཁུབ་དཔལ་བཟང་པོ་ལ། སློ་གྲོས་
 མཐའ་ཡས་པའི་སྤེས་ན་ཚོད་སྤྱིན་པས་ཆོག་ཆོགས་གསར་སྤྲོས་ཆེར་མ་ལྷོགས་པར་གོང་མའི་ལེགས་བཤད་
 རྣམས་ཀྱི་གནད་བཞེབས་ནས་གོ་སྤྲོ་ཆོག་ཉུང་གི་ཚུལ་དུ། མདོ་ཁམས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་དཔལ་
 སྤངས་ཡང་ཁོད་ཀྱི་སྐྱབ་སྤེ་ཀྱན་བཟང་བདེ་ཆེན་(༡༩༡༣)འོད་གསལ་གླིང་དུ་བྲིས་པ་སྐལ་ལྷན་ཀྱན་གྱིས་
 ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་སྐྱབ་བརྒྱུད་སྤྱིང་པོའི་རང་ལུགས་དབྱར་མཚོ་ལྷར་
 འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་ལ་རྒྱབ་པ་མེད་པའི་རྒྱར་བྱར་ཅིག །

ཨོ་སྤྲི།

སྤར་འདི་གསར་བསྐྱེད་ཀམ་འི་ཆོས་སྤར་དུ།
 བསྐྱབས་པའི་དགེ་འདིས་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་པའི་སྤེ།
 ཆོགས་གཉིས་བྱེ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རབ་ཡུག་སྤེ།
 སློ་གྲོས་སྤང་བས་ས་གསུམ་དཔལ་འབར་ཞིང་།
 མཁའ་མཉམ་མ་རིག་དུ་མཁའི་ཆོགས་བཅོམ་ནས།
 སྤྲ་མེད་གཏན་བདེའི་རྒྱལ་སར་འགོད་པའི་གསང་།
 ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གཏིང་དཔོག་དཀའ་བའི་གནད།
 བསམ་ཀྱི་མཚོག་གྱུར་གཞན་རྒྱས་གོ་སྐབས་ཅི།
 ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་རེལ་ཆོས་ཅན་ནང་གི་དོན།
 ཁུབ་བཤལ་སྤྲོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་མོན་ཅིང་།
 ་ཤེས་བྱའི་གོ་འབྱེད་སྤྱིང་ངམ་གཙུག་གི་ཁོར།
 གང་ལ་གང་འདུལ་དེར་སྟོན་གདུལ་སྟེད་ཀྱིས།
 མི་འཇིགས་དབུགས་འབྱིན་ང་རོའི་སྤྲོ་སྤྲོགས་ཤིང་།
 ས་གསུམ་ཀྱན་ཁུབ་ཕྱོགས་བཅུའི་མཐར་རྒྱས་ཤོག །

ཅས་པའི་པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་འདི་བཞིན་ཡུལ་འབྲས་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་ཆར། དཔལ་རུམ་བཏེགས་ཆོས་
 ཀྱི་སྤར་ཆེན་དུ། ཀམ་པའི་སྤེས་རབ་འཛིན་པ་ཁོ་བོ་བཅུ་དྲུག་པས་སྤར་བའོ། །

དགེའོ།